POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH

ZBIÓR DOKUMENTÓW

Nr 9 WARSZAWA 1953

TREŚĆ

144. Komunikat o posiedzeniu Biura Politycznego Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności — Berlin, dnia 9 czerwca 1953 r. 1599

145. Komunikat o posiedzeniu Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej — Berlin, dnia 11 czerwca 1953 r. . . 1607

146. Oświadczenie Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej — Berlin, dnia 17 czerwca 1953 r. 1613

147. Oświadczenie Przewodniczącego Komunistycznej Partii Niemiec, Maksa Reimanna, w sprawie pokojowego zjednoczenia Niemiec, odprężenia sytuacji międzynarodowej i utrzymania pokoju — Bonn, dnia 17 czerwca 1953 r. 1615

148. Pismo komendanta wojskowego wschodniego sektora Berlina, Generała-majora Dibrowy, do komendantów amerykańskiego, brytyjskiego i francuskiego sektora Berlina w sprawie wydarzeń w dniu 17 czerwca 1953 r. — Berlin, dnia 20 czerwca 1953 r. . 1624

149. Artykuł dziennika „Prawda" p.t. „Fiasko awantury obcych najmitów w Berlinie" — Moskwa, dnia 23 czerwca 1953 r. . . 1628

150. Przemówienie Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Wilhelma Piecka, do ludności NRD — Berlin, dnia 3 lipca 1953 r. 1643

151. Pismo Polskiego Komitetu Obrońców Pokoju do Niemieckiej Rady Pokoju — Warszawa, dnia 3 lipca 1953 r. 1647

152. Pismo Chargé d'affaires ad interim Stanów Zjednoczonych Ameryki w Moskwie, Elima O'Shaugnessy, do Ministra Spraw Zagranicznych ZSRR, W.M. Mołotowa, w sprawie pomocy żyw-

Redaguje Zespół pod kierownictwem
JULIANA MAKOWSKIEGO

nościowej dla ludności Niemiec Wschodnich — Moskwa, dnia 10 lipca 1953 r. 1650

153. Odpowiedź Ministra Spraw Zagranicznych ZSRR, W.M. Mołotowa, na pismo Chargé d'affaires ad interim Stanów Zjednoczonych Ameryki, Elima O'Shaugnessy — Moskwa, dnia 11 lipca 1953 r. 1653

154. Komunikat Biura Prasowego Urzędu Prezesa Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej, dotyczący tzw. „pomocy żywnościowej" — Berlin, dnia 11 lipca 1953 r. 1656

155. Komunikat Biura Prasowego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności w sprawie granicy na Odrze i Nysie — Berlin, dnia 14 lipca 1953 r. 1660

156. Oświadczenie Rady Ministrów NRD w sprawie zwołania konferencji przedstawicieli Niemiec Wschodnich i Zachodnich — Berlin, dnia 15 lipca 1953 r. 1662

157. Pismo Wysokiego Komisarza ZSRR w Niemczech, W.S. Siemionowa, do Wysokich Komisarzy Stanów Zjednoczonych Ameryki, Wielkiej Brytanii i Francji w Niemczech w sprawie likwidacji organizacji wywrotowych w Berlinie Zachodnim — Berlin, dnia 15 lipca 1953 r. 1670

158. Deklaracja Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Wilhelma Piecka — Berlin, dnia 21 lipca 1953 r. 1672

159. Pismo Wysokiego Komisarza ZSRR w Niemczech, W.S. Siemionowa, do Wysokiego Komisarza Stanów Zjednoczonych Ameryki, Conanta, w sprawie tzw. pomocy żywnościowej dla ludności Niemiec Wschodnich — Berlin, dnia 21 lipca 1953 r. . . . 1675

160. Rezolucja XV Plenum Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności (Wyciąg) — Berlin, dnia 26 lipca 1953 r. 1678

161. Orędzie Izby Ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej do narodu niemieckiego — Berlin, dnia 30 lipca 1953 r. . . . 1733

162. Komunikat Agencji ADN w sprawie żądania zniesienia amerykańskich ograniczeń handlu między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Niemcami Zachodnimi — Berlin, dnia 6 sierpnia 1953 r. 1742

* * *

163. Oświadczenie Ministra Spraw Zagranicznych ZSRR, W.M. Mołotowa, w sprawie zaproszenia delegacji rządowej Niemieckiej

Republiki Demokratycznej do Moskwy — Moskwa, dnia 15 sierpnia 1953 r. 1745

164. Nota Rządu ZSRR do Rządu Francji w sprawie uregulowania kwestii niemieckiej — Moskwa, dnia 15 sierpnia 1953 r. . . . 1747

165. Przemówienie radiowe Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Wilhelma Piecka, do narodu niemieckiego (Wyciąg) — Berlin, dnia 17 sierpnia 1953 r. 1768

166. Przemówienie Prezesa Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Otto Grotewohla, podczas konferencji w Moskwie (Wyciąg) — Moskwa, dnia 20 sierpnia 1953 r. 1775

167. Komunikat radziecko - niemiecki o rokowaniach między Rządem Radzieckim a delegacją rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej — Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r. 1797

168. Protokół w sprawie zaprzestania pobierania reparacji niemieckich i w sprawie innych środków złagodzenia zobowiązań finansowo - gospodarczych Niemieckiej Republiki Demokratycznej, związanych z następstwami wojny — Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r. 1805

169. Przemówienie Przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR, G.M. Malenkowa, do delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej i narodu niemieckiego — Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r. 1810

170. Przemówienie Prezesa Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Otto Grotewohla — Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 1820

171. Przemówienie Prezesa Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Otto Grotewohla, na lotnisku przed wyjazdem z Moskwy — Moskwa, dnia 23 sierpnia 1953 r. 1826

172. Oświadczenie Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawie decyzji Rządu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich dotyczącej Niemiec — Warszawa, dnia 23 sierpnia 1953 r. . 1830

173. Przemówienie Prezydenta Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Wilhelma Piecka, przy przyjęciu delegacji rządowej, powracającej z Moskwy — Niederschoenhausen, dnia 25 sierpnia 1953 r. 1833

174. Deklaracja Izby Ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie utworzenia tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego — Berlin, dnia 26 sierpnia 1953 r. 1839

* * *

175. Pismo Wysokiego Komisarza ZSRR w Niemczech, Ambasadora W..S. Siemionowa, do Wysokiego Komisarza Stanów Zjednoczonych Ameryki w Niemczech, Conanta, w sprawie ruchu międzystrefowego obywateli niemieckich — Berlin, dnia 1 września 1953 r. 1847

INSTITUT POLONAIS DES AFFAIRES INTERNATIONALES

RECUEIL DE DOCUMENTS

No 9 VARSOVIE 1953

TABLE DES MATIÈRES

144. Communiqué sur la réunion du Bureau Politique du Comité Central du Parti Socialiste Unifié d'Allemagne — Berlin, le 9 juin 1953. 1599

145. Communiqué sur la réunion du Conseil des Ministres de la République Démocratique Allemande — Berlin, le 11 juin 1953. . 1607

146. Déclaration du Gouvernement de la République Démocratique Allemande — Berlin, le 17 juin 1953. 1613

147. Déclaration du président du Parti Communiste Allemand, Max Reimann, concernant l'unification pacifique de l'Allemagne, la détente de la situation internationale et le maintien de la paix — Bonn, le 17 juin 1953. 1615

148. Lettre du commandant militaire du secteur de Berlin - Est, le général - major Dibrova, aux commandants des secteurs américain, britannique et français de Berlin concernant les événements du 17 juin 1953 — Berlin, le 20 juin 1953. 1624

149. Article de la „Pravda" intitulé „Fiasco de l'aventure de mercenaires étrangers à Berlin" — Moscou, le 23 juin 1953. . . . 1628

150. Discours du Président de la République Démocratique Allemande, Wilhelm Pieck à la population de la R.D.A. — Berlin, le 3 juillet 1953. 1643

151. Lettre du Comité polonais des Défenseurs de la Paix au Conseil Allemand de la Paix — Varsovie, le 3 juillet 1953. 1647

152. Lettre du Chargé d'affaires ad interim des Etats-Unis d'Amérique à Moscou, Elim O'Shaugnessy, au Ministre des Affaires Etrangères de l'URSS, V.M. Molotov, concernant l'aide alimen-

Publié par un Comité de Rédaction sous la direction de

JULIEN MAKOWSKI

taire pour la population de l'Allemagne orientale — Moscou, le 10 juillet 1953. 1650

153. Réponse du Ministre des Affaires Etrangères de l'URSS, V.M. Molotov, à la lettre du Chargé d'affaires ad interim des Etats-Unis d'Amérique, Elim O'Shaugnessy—Moscou, le 11 juillet 1953. 1653

154. Communiqué du Bureau de Presse de l'Office du Président du Conseil des Ministres de la République Démocratique Allemande, concernant la soi-disant aide alimentaire — Berlin, le 11 juillet 1953. 1656

155. Communiqué du Bureau de Presse du Parti Socialiste Unifié d'Allemagne concernant la frontière sur l'Odra et la Nysa — Berlin, le 14 juillet 1953. 1660

156. Déclaration du Conseil des Ministres de la R.D.A. concernant la convocation d'une conférence des représentants de l'Allemagne orientale et occidentale — Berlin, le 15 juillet 1953. . . 1662

157. Lettre du haut commissaire de l'URSS en Allemagne, V.S. Semionov, aux hauts commissaires des Etats-Unis d'Amérique, de la Grande-Bretagne et de la France concernant la liquidation des organisations subversives à Berlin-Ouest — Berlin, le 15 juillet 1953. 1670

158. Déclaration du Président de la République Démocratique Allemande, Wilhelm Pieck — Berlin, le 21 juillet 1953. 1672

159. Lettre du haut commissaire de l'URSS en Allemagne, V.S. Semionov, au haut commissaire des Etats-Unis d'Amérique, Conant, concernant la soi-disant aide alimentaire pour la population de l'Allemagne orientale — Berlin, le 21 juillet 1953. . 1675

160. Résolution de la XV-ème session du Comité Central du Parti Socialiste Unifié d'Allemagne (Extraits) — Berlin, le 26 juillet 1953 1678

161. Message de la Chambre du Peuple de la République Démocratique Allemande au peuple allemand — Berlin, le 30 juillet 1953. 1733

162. Communiqué de l'agence ADN concernant la demande d'abotion des restrictions apportées par les Américains au commerce entre la République Démocratique Allemande et l'Allemagne occidentale — Berlin, le 6 août 1953. 1742

* * *

163. Déclaration du Ministre des Affaires Etrangères de l'URSS, V. M. Molotov, concernant l'invitation de la Délégation gouver-

nementale de la République Démocratique Allemande à Moscou — Moscou, le 15 août 1953. 1745

164. Note du Gouvernement de l'URSS au Gouvernement de France Concernant le règlement du problème allemand — Moscou, le 15 août 1953. 1747

165. Discours radiodiffusé du Président de la République Démocratique Allemande, Wilhelm Pieck, au peuple allemand (Extraits) — Berlin, le 17 août 1953. 1768

166. Discours radiodiffusé du Président du Conseil des Ministres de la République Démocratique Allemande, Otto Grotewohl, prononcé pendant la conférence de Moscou (Extraits) — Moscou, le 20 août 1953. 1775

167. Communiqué soviéto-allemand sur les pourparlers entre le Gouvernement Soviétique et la Délégation gouvernementale de la République Démocratique Allemande — Moscou, le 22 août 1953. 1797

168. Protocole sur la cessation du prélèvement des réparations allemandes et sur d'autres mesures visant à alléger les obligations financières et économiques de la République Démocratique Allemande, liées aux conséquences de la guerre — Moscou, le 22 août 1953. 1805

169. Discours du Président du Conseil des Ministres de l'URSS, G.M. Malenkov, adressé à la Délégation gouvernementale de la République Démocratique Allemande et au peuple allemand — Moscou, le 22 août 1953. 1810

170. Discours du Président du Conseil des Ministres de la République Démocratique Allemande, Otto Grotewohl — Moscou, le 22 août 1953. 1820

171. Discours du Président du Conseil des Ministres de la République Démocratique Allemande, Otto Grotewohl, à l'aérodrome à son départ de Moscou — Moscou, le 23 août 1953. 1826

172. Déclaration du Gouvernement de la République Populaire de Pologne au sujet de la décision du Gouvernement de l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques concernant l'Allemagne — Varsovie, le 23 août 1953. 1830

173. Discours du Président de la République Démocratique Allemande, Wilhelm Pieck, lors de la réception de la Délégation gouvernementale de retour de Moscou — Niederschoenhausen, le 25 août 1953. 1833

174. Déclaration de la Chambre du Peuple de la République Démocratique Allemande concernant la création d'un gouvernement provisoire pour toute l'Allemagne — Berlin, le 26 août 1953. . 1839

* * *

175. Lettre du haut commissaire de l'URSS en Allemagne, l'Ambassadeur V.S. Semionov, au haut commissaire des Etats-Unis d'Amérique en Allemagne, Conant, concernant la circulation interzonale des citoyens allemands — Berlin, le 1 septembre 1953. 1847

144.

KOMUNIKAT O POSIEDZENIU BIURA POLITYCZNEGO KOMITETU CENTRALNEGO NIEMIECKIEJ SOCJALISTYCZNEJ PARTII JEDNOŚCI

(Berlin, dnia 9 czerwca 1953 r.)

Przekład

Na posiedzeniu z dnia 9 czerwca 1953 r. postanowiło Biuro Polityczne SED zalecić Rządowi Niemieckiej Republiki Demokratycznej przeprowadzenie szeregu zarządzeń zmierzających do zdecydowanej poprawy poziomu życia wszystkich warstw ludności i do wzmocnienia praworządności w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Biuro Polityczne KC SED wychodziło z założenia, że ze strony SED i Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej popełniono w przeszłości szereg błędów, które znalazły wyraz w rozporządzeniach i zarządzeniach, jak na przykład w rozporządzeniu o nowym systemie wydawania kartek żywnościowych, o przejęciu zniszczonych gospodarstw rolnych, w nadzwyczajnych rozporzą-

Das Politbüro des Zentralkomitees der SED hat in seiner Sitzung vom 9. Juni 1953 beschlossen, der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik die Durchführung einer Reihe von Massnahmen zu empfehlen, die der entschiedenen Verbesserung der Lebenshaltung aller Teile der Bevölkerung und der Stärkung der Rechtssicherheit in der Deutschen Demokratischen Republik dienen. Das Politbüro des ZK der SED ging davon aus, dass seitens der SED und der Regierung der DDR in der Vergangenheit eine Reihe von Fehlern begangen wurden, die ihren Ausdruck in Verordnungen und Anordnungen gefunden haben, wie z. B. der Verordnung über die Neuregelung

dzeniach dotyczących systemu skupu, w zaostrzonych metodach ściągania podatków itd. Interesy takich warstw ludności, jak chłopi gospodarujący indywidualnie, detaliści, rzemieślnicy, inteligencja — były zaniedbane. W toku realizacji wspomnianych rozporządzeń i zarządzeń popełniono ponadto poważne błędy w okręgach, powiatach i miejscowościach. Następstwem tego było opuszczenie Republiki przez wiele osób.

der Lebensmittelkartenversorgung, über die Übernahme devastierter landwirtschaftlicher Betriebe, in ausserordentlichen Massnahmen der Erfassung, in verschärften Methoden der Steuererhebung usw. Die Interessen solcher Bevölkerungsteile wie der Einzelbauern, der Einzelhändler, der Handwerker, der Intelligenz wurden vernachlässigt. Bei der Durchführung der erwähnten Verordnungen und Anordnungen sind ausserdem ernste Fehler in den Bezirken, Kreisen und Orten begangen worden. Eine Folge war, dass zahlreiche Personen die Republik verlassen haben.

Biuro Polityczne, podejmując swe decyzje, kieruje się wielkim celem przywrócenia jedności Niemiec, wymagającym od obu stron kroków, które konkretnie ułatwiają zbliżenie obu części Niemiec.

Das Politbüro hat bei seinen Beschlüssen das grosse Ziel der Herstellung der Einheit Deutschlands im Auge, welches von beiden Seiten Massnahmen erfordert, die die Annäherung der beiden Teile Deutschlands konkret erleichtern.

Z tych względów Biuro Polityczne KC SED uważa za konieczne, aby w najbliższym czasie w związku z wprowadzeniem korektur do planu rozwoju przemysłu ciężkiego, podjęto szereg kroków, które naprawią popełnione błędy i podniosą poziom życia robotników, chłopów, inteligencji, rzemieślników i innych średnich warstw ludności. Na posiedzeniu z dnia 9 czerwca u-

Aus diesen Gründen hält das Politbüro des ZK der SED für nötig, dass in nächster Zeit im Zusammenhang mit Korrekturen des Planes der Schwerindustrie eine Reihe von Massnahmen durchgeführt werden, die die begangenen Fehler korrigieren und die Lebenshaltung der Arbeiter, Bauern, der Intelligenz, der Handwerker und der übrigen Schichten des Mit-

staliło Biuro Polityczne szereg posunięć w dziedzinie handlu, zaopatrzenia i rolnictwa, jak również w sprawie ułatwienia komunikacji między NRD a Niemcami zachodnimi.

telstandes verbessern. Auf der Sitzung am 9. Juni hat das Politbüro Massnahmen auf dem Gebiet des Handels und der Versorgung, auf landwirtschaftlichem Gebiet und auch hinsichtlich der Erleichterung des Verkehrs zwischen der DDR und Westdeutschland festgelegt.

Dla zwiększenia produkcji towarów masowego spożycia, wytwarzanych przez drobne i średnie przedsiębiorstwa prywatne. oraz w celu rozszerzenia sieci handlowej proponuje się udzielenie w wystarczającej wysokości krótkoterminowych kredytów rzemieślnikom, detalistom i hurtownikom, prywatnym zakładom przemysłowym, budowlanym i transportowym. W stosunku do chłopów (małorolnych, średniorolnych i właścicieli większych gospodarstw), rzemieślników, detalistów i hurtowników, prywatnych zakładów przemysłowych, budowlanych i transportowych, tj. w całej gospodarce prywatnej mają być wstrzymane zarządzenia przymusowe zmierzające do ściągania zaległości z tytułu podatków i składek za ubezpieczenia społeczne powstałych do końca roku 1951.

Um die Erzeugung von Waren des Massenbedarfs zu vergrössern, die von kleinen und mittleren Privatbetrieben hergestellt werden, und um das Handelsnetz zu erweitern, wird vorgeschlagen, den Handwerkern, Einzel- und Grosshändlern, privaten Industrie-, Bau- und Verkehrsbetrieben in ausreichendem Umfange kurzfristig Kredite zu gewähren. Die Zwangsmassnahmen zur Betreibung von Rückständen an Steuern und Sozialversicherungsbeiträgen, die bis zum Ende des Jahres 1951 entstanden sind, sollen für Klein-, Mittel- und Grossbauern, Handwerker, Einzel- und Grosshändler, private Industrie-, Bau- und Verkehrsbetriebe, d. h. in der gesamten privaten Wirtschaft, ausgesetzt werden.

Jeżeli właściciele przedsiębiorstw, którzy w ostatnim czasie zamknęli lub oddali swe przedsiębiorstwa, wyrażą życze-

Wenn Geschäftseigentümer, die in letzter Zeit ihre Geschäfte geschlossen oder abgegeben haben, den Wunsch

nie ponownego ich otwarcia, należy bezzwłocznie życzenie to uwzględnić. Dla lepszego zaopatrzenia ludności powinien ponadto handel uspołeczniony (HO) zawrzeć natychmiast umowy ajencyjne z prywatnym handlem detalicznym.

äussern, diese wieder zu eröffnen, so ist diesem Wunsche unverzüglich Rechnung zu tragen. Ausserdem soll die HO zur besseren Versorgung der Bevölkerung sofort Agenturverträge mit dem privaten Einzelhandel abschliessen.

Biuro Polityczne proponuje dalej uchylenie rozporządzeń dotyczących przejmowania zniszczonych gospodarstw chłopskich oraz wydanie zakazu oddawania gospodarstw pod zarząd przymusowy z powodu niewypełnienia obowiązku dostaw lub z powodu zaległości podatkowych. Chłopi (właściciele małych, średnich i większych gospodarstw), którzy w związku z trudnościami w dalszym prowadzeniu swych gospodarstw opuścili swe gospodarstwa i zbiegli do Berlina zachodniego lub Niemiec zachodnich, powinni uzyskać możność powrotu do swych gospodarstw. Jeżeli jest to w wyjątkowych wypadkach niemożliwe, powinni oni otrzymać pełnowartościowe odszkodowanie. Aby mogli rozwinąć swe gospodarstwa chłopskie, należy im dopomóc kredytami i inwentarzem rolniczym. Kary z powodu niewypełnienia zobowiązań z tytułu dostaw lub podatków powinny być ponownie zbadane. W związku z tym proponuje się polecić Ministrowi

Das Politbüro schlägt ferner vor, dass die Verordnungen über die Übernahme devastierter landwirtschaftlicher Betriebe aufgehoben werden und die Einsetzung von Treuhändern wegen Nichterfüllung der Ablieferungspflichten oder wegen Steuerrückständen untersagt wird. Die Bauern, die im Zusammenhang mit Schwierigkeiten in der Weiterführung ihrer Wirtschaft ihre Höfe verlassen haben und nach Westberlin oder nach Westdeutschland geflüchtet sind (Kleinbauern, Mittelbauern, Grossbauern), sollen die Möglichkeit erhalten, auf ihre Bauernhöfe zurückzukehren. Ist das in Ausnahmefällen nicht möglich, so sollen sie vollwertigen Ersatz erhalten. Es soll ihnen mit Krediten und landwirtschaftlichem Inventar geholfen werden, ihre Bauernwirtschaften zu entwickeln. Strafen, die wegen Nichterfüllung von Ablieferungsverpflichtungen oder Steuerverpflichtungen ausgesprochen wurden, sollen über-

Rolnictwa i Leśnictwa wydanie potrzebnych zarządzeń dla zabezpieczenia interesów rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

prüft werden. Dabei wird vorgeschlagen, den Minister für Land- und Forstwirtschaft zu beauftragen, die erforderlichen Massnahmen zu treffen, damit die Interessen der Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften gewahrt bleiben.

Biuro Polityczne proponuje następnie, aby wszystkie osoby, które zbiegły z Republiki i które powrócą do Niemieckiej Republiki Demokratycznej i do demokratycznego sektora Berlina, otrzymały z powrotem własność skonfiskowaną na podstawie rozporządzenia z dnia 17 lipca 1952 r. dotyczącego zabezpieczenia wartości majątkowych. Jeżeli zwrot w poszczególnych wypadkach jest niemożliwy, wówczas należy wypłacić odszkodowanie. Osoby zbiegłe z Republiki, które powrócą do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, nie powinny z tego tytułu podlegać żadnej dyskryminacji. Osoby te należy za pośrednictwem kompetentnych organów rad okręgowych i powiatowych włączyć odpowiednio do ich kwalifikacji zawodowych do życia gospodarczego i społecznego; powinny one uzyskać pełnię praw obywatelskich (niemiecki dowód tożsamości, kartki żywnościowe itd.) Dla powracających należy zorganizować placówki informacyjne, które we

Das Politbüro schlägt weiter vor, dass alle republikflüchtigen Personen, die in das Gebiet der DDR und den demokratischen Sektor von Berlin zurückkehren, das auf Grund der Verordnung vom 17. Juli 1952 zur Sicherung von Vermögenswerten beschlagnahmte Eigentum zurückerhalten. Ist in Einzelfällen die Rückgabe nicht möglich, so soll Ersatz geleistet werden. Zurückkehrenden Republikflüchtigen darf aus der Tatsache der Republikflucht keine Benachteiligung entstehen. Sie sollen durch die zuständigen Organe der Räte der Bezirke und Kreise entsprechend ihrer fachlichen Qualifikation wieder in das wirtschaftliche und gesellschaftliche Leben eingegliedert werden und ihre vollen Bürgerrechte erhalten (Deutscher Personalausweis, Lebensmittelkarte usw.). Für die Rückkehrer sind Auskunftsstellen einzurichten, die ihnen in allen Fragen Rat und Auskunft erteilen.

wszelkich sprawach powinny im służyć radą i wyjaśnieniami.

Biuro Polityczne jest ponadto zdania, że należy zrewidować sprawę wydawania zezwoleń na pobyt w Niemieckiej Republice Demokratycznej dla mieszkańców Niemiec zachodnich i Berlina zachodniego, jak również sprawę wydawania paszportów międzystrefowych w sensie ułatwienia komunikacji między Niemcami wschodnimi i zachodnimi. We wniosku o wydawanie zezwoleń na pobyt dla mieszkańców Niemiec zachodnich i Berlina zachodniego należy uwzględniać powody rodzinne, podobnie jak przy wnioskach o wydawanie paszportów międzystrefowych. W szczególności należy umożliwiać naukowcom i artystom uczestniczenie w zebraniach na terenie Niemiec zachodnich, jako też artystom z Niemiec zachodnich uczestniczenie w zebraniach na terenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Das Politbüro ist ferner der Auffassung, dass die Frage der Aufenthaltsgenehmigungen für Westdeutsche und Westberliner sowie die Frage der Ausstellung von Interzonenpässen im Sinne der Erleichterung des Verkehrs zwischen Ost- und Westdeutschland neu geregelt werden müssen. Bei Antrag auf Ausstellung von Aufenthaltsgenehmigungen für Westdeutsche und Westberliner sind familiäre Gründe anzuerkennen, ebenso bei Anträgen auf Ausstellung von Interzonenpässen. Insbesondere ist Wissenschaftlern und Künstlern die Teilnahme an Tagungen in Westdeutschland zu ermöglichen, ebenso ist Künstlern aus Westdeutschland die Teilnahme an Tagungen in der DDR zu ermöglichen.

Biuro Polityczne proponuje ponadto, aby wszystkich studentów wydalonych z wyższych uczelni w związku z ponownym sprawdzeniem listy studentów i dyskusją dotyczącą działalności „Gminy Młodych" dopuszczono natychmiast z powrotem do studiów oraz umożliwiono im przystąpienie do opuszczonych egza-

Das Politbüro schlägt ferner vor, dass alle im Zusammenhang mit der Überprüfung der Oberschüler und der Diskussion über die Tätigkeit der Jungen Gemeinde aus den Oberschulen entfernten Schüler sofort wieder zum Unterricht zuzulassen sind und dass ihnen die Möglichkeit gegeben wird, die ver-

minów. Należy również odwołać wypowiedzenia i przeniesienia nauczycieli zarządzone w związku z ponownym sprawdzaniem szkół wyższych. Należy natychmiast zbadać ponownie sprawę eksmatrykulacji, dokonanych w ostatnich miesiącach na wyższych uczelniach i uniwersytetach i wydać co do nich decyzję do dnia 20 czerwca 1953 r. Uzdolniona młodzież z warstw średnich nie może być pokrzywdzona przy immatrykulacji na wyższych uczelniach i uniwersytetach.

Biuro Polityczne zaleca dalej Rządowi NRD, by polecił organom sprawiedliwości natychmiastowe zwolnienie osób skazanych na karę od jednego roku do trzech lat na mocy ustawy o ochronie własności społecznej, z wyjątkiem wypadków, które pociągnęły za sobą ciężkie straty.

Biuro Polityczne zaleca również natychmiastowe zwolnienie osób, znajdujących się w areszcie śledczym w związku z wszczętym przeciwko nim postępowaniem na mocy ustawy o ochronie własności społecznej, jeśli nie należy się spodziewać wymierzenia im wyższej niż przewidziana ustawą minimalna kara od jednego roku do trzech lat.

säumten Prüfungen nachzuholen. Ebenso sollen die im Zusammenhang mit der Überprüfung der Oberschulen ausgesprochenen Kündigungen und Versetzungen von Lehrern rückgängig gemacht werden. Die in den letzten Monaten ausgesprochenen Exmatrikulationen an Hochschulen und Universitäten sollen sofort überprüft und bis zum 20. Juni 1953 entschieden werden. Bei Immatrikulationen an den Hochschulen und Universitäten dürfen befähigte Jugendliche aus den Mittelschichten nicht benachteiligt werden.

Ferner empfiehlt das Politbüro der Regierung der DDR, die Justizorgane zu beauftragen, diejenigen Verurteilten sofort zu entlassen, die nach dem Gesetz zum Schutz des Volkseigentums zu 1 bis 3 Jahren verurteilt worden sind, mit Ausnahme der Fälle, in denen schwere Folgen eintraten.

Ebenso empfiehlt es, diejenigen Untersuchungshäftlinge sofort zu entlassen, gegen die ein Verfahren nach dem Gesetz zum Schutz des Volkseigentums anhängig gemacht wurde und bei denen keine höheren Strafen als die gesetzlichen Mindeststrafen von 1 bis 3 Jahren zu erwarten sind.

Wreszcie postanowiło Biuro Polityczne zalecić Rządowi NRD wydawanie począwszy od 1 lipca 1953 r. ponownie wszystkim obywatelom NRD oraz sektora demokratycznego Wielkiego Berlina kartek żywnościowych, odpowiadających określonym ustawą kategoriom zatrudnienia. Proponuje dalej uchylić począwszy od 15 czerwca 1953 r. przeprowadzoną w kwietniu 1953 r. podwyżkę cen marmolady, miodu sztucznego i innych wyrobów cukierniczych oraz rozciągnąć począwszy od 1 lipca 1953 r. zniżkę na przejazdy w wysokości 50% na wszystkie uprawnione osoby bez względu na wysokość ich dochodów, przy robotniczych biletach powrotnych, przywrócić zniżkę przejazdową dla uczniów, terminatorów, praktykantów a także określonych kategorii robotników, jako też wprowadzić ponownie zniżkę przejazdową dla inwalidów, ogrodników itd., a także wprowadzić ponownie zwrot kosztów przejazdu przez ubezpieczalnię społeczną w razie wizyty u lekarza specjalisty.

Das Politbüro hat schliesslich beschlossen, der Regierung der DDR zu empfehlen, dass ab 1. Juli 1953 wieder an alle Bürger der DDR und des demokratischen Sektors von Gross-Berlin Lebensmittelkarten entsprechend den gesetzlich festgelegten Tätigkeitsmerkmalen ausgegeben werden. Es wird weiter vorgeschlagen, die im April 1953 durchgeführten Preiserhöhungen für Marmelade, Kunsthonig und andere Süss- und Backwaren mit Wirkung vom 15. Juni 1953 rückgängig zu machen, die Fahrpreisermässigungen in Höhe von 50 Prozent ab 1. Juli 1953 bei Arbeiterrückfahrkarten auf alle berechtigten Personen ohne Rücksicht auf die Höhe ihres Einkommens auszudehnen, die Fahrpreisermässigungen für Schüler und Lehrlinge und auch bestimmte Schichten der Arbeiter wiederherzustellen und auch die Fahrpreisermässigungen für Schwerbeschädigte, Kleingärtner usw. sowie die Erstattung von Fahrgeld durch die Sozialversicherung beim Besuch bei Fachärzten wieder einzuführen.

145.

KOMUNIKAT O POSIEDZENIU RADY MINISTRÓW NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

(Berlin, dnia 11 czerwca 1953 r.)

Przekład

Rada Ministrów postanowiła na swym posiedzeniu z dnia 11 czerwca 1953 r. wydać szereg zarządzeń, które korygują błędy, popełnione przez Rząd i państwowe organy administracyjne w najrozmaitszych dziedzinach. Zarządzenia, które Rada Ministrów postanowiła obecnie wydać, wprowadzają poprawę warunków bytu robotników oraz inteligencji, chłopów i rzemieślników oraz innych warstw stanu średniego.

Punktem wyjścia dla uzasadnienia odpowiednich rozporządzeń i uchwał były dla Prezesa Rady Ministrów rozmaite zarządzenia z przeszłości, które okazały się błędne. Prezes Rady Ministrów wykazał, że popełnione

Der Ministerrat hat in seiner Sitzung vom 11. Juni 1953 eine Anzahl von Massnahmen beschlossen, durch welche die auf den verschiedensten Gebieten begangenen Fehler der Regierung und der staatlichen Verwaltungsorgane korrigiert werden. Durch die jetzt vom Ministerrat beschlossenen Massnahmen wird die Verbesserung der Lebenshaltung der Arbeiter und der Intelligenz, der Bauern und Handwerker und der übrigen Schichten des Mittelstandes eingeleitet.

Bei der Begründung der entsprechenden Verordungen und Beschlüsse ging der Ministerpräsident von den verschiedenen Massnahmen in der Vergangenheit aus, die sich als fehlerhaft erwiesen haben. Der Mini-

błędy, jak na przykład, przy przydziale ludności kartek żywnościowych, w dziedzinie skupu artykułów rolniczych, ściąganiu podatków i przy innych zarządzeniach powstały z tego, że uwzględniono w budżecie państwa znaczne środki na wydatki, które nie były przewidziane w planie pięcioletnim. Ponadto zadania przewidziane w planie roku następnego włączono częściowo do planu roku 1953, a pewne pozycje planu pięcioletniego, sprzyjające rozwojowi przemysłu ciężkiego, niewłaściwie przeniesiono z roku 1955 na lata 1952 i 1953.

sterpräsident führte diese Fehler, wie sie zum Beispiel bei der Lebensmittelkartenversorgung, bei Erfassungsmassnahmen, bei der Steurerhebung und bei anderen Massnahmen begangen wurden, darauf zurück, dass erhebliche Mittel im Staatshaushalt für Aufwendungen in Betracht gezogen wurden, die nicht im Fünfjahrplan vorgesehen waren. Ausserdem wurden für das nächste Planjahr vorgesehene Aufgaben zum Teil in das Planjahr 1953 einbezogen und bestimmte Teile des Fünfjahrplans wurden zugunsten der Entwicklung der Schwerindustrie zu früh von 1955 auf 1952 und 1953 verlagert.

Wywołaną tym sytuację, która uległa zaostrzeniu wskutek niedostatecznych zbiorów zeszłorocznych oraz zaległych dostaw, usiłował Rząd w ubiegłym okresie opanować przy pomocy szeregu zarządzeń, które w skutkach okazały się błędne. „Natychmiastowa korektura odpowiednich rozporządzeń — oświadczył Prezes Rady Ministrów — przyczyni się do poprawy warunków bytu naszej ludności oraz wzmocni i zacieśni więź między ludnością a Rządem. Taka polityka naszego Rządu odpowiada równocześnie podstawowemu celowi zbliżenia i porozumienia wszystkich pa-

Die dadurch entstandene und durch Rückstände in der vorjährigen Ernte sowie durch Ablieferungsrückstände verschärfte Lage versuchte die Regierung in der zurückliegenden Zeit durch eine Anzahl von Massnahmen zu meistern, die sich in ihrer Wirkung als falsch erwiesen haben. „Die unverzügliche Korrektur der entsprechenden Verordnungen“, erklärte der Ministerpräsident, „wird zur Verbesserung der Lebenshaltung unserer Bevölkerung führen und die Verbundenheit der Bevölkerung mit der Regierung stärken und festigen. Eine solche Politik unser-

triotów niemieckich w walce o jedność Niemiec i pokój".

W wyczerpujących wypowiedziach, w których brali udział: zastępca Prezesa Rady Ministrów Walter Ulbricht, zastępca Prezesa Rady Ministrów Nuschke, zastępca Prezesa Rady Ministrów Scholz, zastępca Prezesa Rady Ministrów Loch, zastępca Prezesa Rady Ministrów Rau, Ministrowie: Steidle, Feldmann, Przewodnicząca Państwowej Komisji dla Handlu i Zaopatrzenia, Elli Schmidt, oraz Sekretarz Stanu Hafrang, uznano popełnione błędy, przedstawione przez Prezesa Rady Ministrów w jego wyjaśnieniu oraz poparto wszechstronnie uzasadnione przez niego nowe uchwały. Rada Ministrów udzieliła tym uchwałom swego poparcia. Uchwały te umożliwią wyjście z obecnego impasu na drogę rozwojową. W najbliższym czasie przeprowadzone będą zmiany w planie pięcioletnim, które umożliwią dalszą poprawę warunków bytu.

er Regierung entspricht zugleich dem Grundinteresse der Annäherung und Verständigung aller deutschen Patrioten im Kampfe für die Einheit Deutschlands und den Frieden".

In einer gründlichen Aussprache, an der sich der Stellvertreter des Ministerpräsidenten Walter Ulbricht, der Stellvertreter des Ministerpräsidenten Nuschke, der Stellvertreter des Ministerpräsidenten Scholz, der Stellvertreter des Ministerpräsidenten Loch, der Stellvertreter des Ministerpräsidenten Rau, die Minister Steidle, Feldmann, die Vorsitzende der Staatlichen Kommission für Handel und Versorgung, Elli Schmidt, und Staatssekretär Hafrang beteiligten, wurden die durch den Ministerpräsidenten erfolgte Klarstellung der begangenen Fehler anerkannt und die von ihm begründeten neuen Beschlüsse allseitig unterstützt. Der Ministerrat erteilte diesen Beschlüssen seine Zustimmung. Durch diese Beschlüsse wird ein aus den gegenwärtigen Engpässen herausführender Entwicklungsprozess eingeleitet. In der nächsten Zeit werden Veränderungen des Fünfjahrplanes durchgeführt werden, welche die weitere Verbesserung der Lebenslage ermöglichen.

Rada Ministrów powzięła następujące uchwały:

Uchyla się ograniczenia w wydawaniu kartek żywnościowych. Od dnia 1 lipca 1953 r. wszyscy obywatele Niemieckiej Republiki Demokratycznej i demokratycznego sektora Wielkiego Berlina otrzymywać będą z powrotem kartki żywnościowe tak, jak poprzednio.

W organizacji handlu uspołecznionego (HO) ceny wyrobów zawierających cukier, jak słodycze, herbatniki, ciastka oraz miód sztuczny zawierający 10 procent miodu naturalnego będą doprowadzone z powrotem do stanu, jaki istniał dla tych cen w dniu 19 kwietnia 1953 r. To samo obowiązuje dla ceny wszelkiego rodzaju marmolady, miodu sztucznego i syropu owocowego. Obniżka cen obowiązuje z dniem 15 czerwca 1953 r.

W całej gospodarce należy w stosunku do właścicieli małych, średnich i większych gospodartw, rzemieślników, detalistów i hurtowników, prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, budowlanych i transportowych wstrzymać środki przymusowe dla ściągnięcia zaległości z tytułu podatków i składek ubezpieczeń społecznych, powstałych w związku z działalnością gospodarczą w okresie do końca 1951 r.

Der Ministerrat fasste folgende Beschlüsse:

Die Beschränkungen für die Ausgabe von Lebensmittelkarten werden aufgehoben. Ab 1. Juli 1953 werden an alle Bürger der Deutschen Demokratischen Republik und des demokratischen Sektors von Gross-Berlin wieder Lebensmittelkarten wie früher ausgegeben.

Bei der Handelsorganisation (HO) werden die Preise für zuckerhaltige Erzeugnisse, wie Süsswaren, Dauerbackwaren, Feinbackwaren sowie Kunsthonig mit 10 Prozent Bienenhonig auf den Stand zurückgeführt, der für diese Preise am 19. April 1953 gegeben war. Das gleiche gilt für den Preis für Marmelade aller Art, Kunsthonig und Fruchtsirup. Die Preisherabsetzung tritt mit dem 15. Juni 1953 in Kraft.

In der gesamten Wirtschaft, bei Klein-, Mittel- und Grossbauern, Handwerkern, Einzel- und Grosshändlern, privaten Industrie-, Bau und Verkehrsbetrieben sind Zwangsmassnahmen zur Beitreibung von Rückständen an Steuern und Sozialversicherungsbeiträgen, die aus der wirtschaftlichen Tätigkeit in der Zeit bis zum Ende des Jahres 1951 entstanden sind, auszusetzen.

Rzemieślnicy, detaliści, hurtownicy, prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe, budowlane i transportowe otrzymują na swój wniosek przedsiębiorstwa z powrotem. Należy im przyznać krótkoterminowe kredyty.

Handwerker, Einzel- und Grosshändler, private Industrie-, Bau- und Verkehrsbetriebe erhalten auf Antrag ihre Betriebe zurück. Kurzfristige Kredite sind zu gewähren.

Od dnia 1 lipca 1953 r. należy przyznać pięćdziesięcio-procentową zniżkę przejazdową na robotnicze bilety powrotne wszystkim do tego upoważnionym osobom bez względu na wysokość ich dochodów. Ponadto należy ponownie wprowadzić udzielaną do dnia 1 kwietnia 1953 r. zniżkę przejazdową dla inwalidów, uczniów, studentów, terminatorów, ogrodników. Również należy wprowadzić ponownie z dniem 1 lipca 1953 r. zniżkę przejazdową obowiązującą do dnia 1 kwietnia 1953 r. na niedzielne powrotne bilety przejazdowe, na powrotne bilety przejazdowe dla robotników pracujących na zmianę i na przejazdy dla wycieczek zbiorowych.

Ab 1. Juli 1953 ist die Fahrpreisermässigung in Höhe von 50 Prozent bei Arbeiterrückfahrkarten auf alle berechtigten Personen ohne Rücksicht auf die Höhe ihres Einkommens auszudehnen. Darüber hinaus ist die bis zum 1. April 1953 gewährte Fahrpreisermässigung für Schwerbeschädigte, Schüler, Studenten, Lehrlinge und Kleingärtner wieder einzuführen. Ebenso ist die bis zum 1. April 1953 gewährte Fahrpreisermässigung für Sonntagsrückfahrkarten, Schichtarbeiter-Rückfahrkarten und Gesellschaftsfahrten ab 1. Juli 1953 wieder einzuführen.

Uchyla się zaostrzenia w dziedzinie ubezpieczeń społecznych i opieki społecznej, a przywraca się do stanu pierwotnego świadczenia socjalne.

Härten bei der Sozialversicherung und der Sozialfürsorge werden beseitigt und die Leistungen werden auf den ursprünglichen Stand gebracht.

Gospodarstwa rolne, właścicielom których zabroniono ich dalszego użytkowania na podstawie rozporządzenia z dnia 19 lutego 1953 r., oddaje się z powrotem.

Landwirtschaftliche Betriebe, deren Eigentümern auf Grund einer Verordnung vom 19. Februar 1953 die weitere Bewirtschaftung untersagt wurde, werden zurückgegeben.

Osoby, które zbiegły z Republiki i powrócą do Niemieckiej Republiki Demokratycznej i do demokratycznego sektora Berlina, otrzymają z powrotem swą własność. Osobom powracającym należy przyznać pełnię praw obywatelskich i włączyć je do życia gospodarczego i społecznego odpowiednio do ich kwalifikacji.

Chłopi, którzy w związku z trudnościami w dalszym prowadzeniu swej gospodarki opuścili swe gospodarstwa i zbiegli z Republiki, mogą powrócić do swych gospodarstw. Jeżeli w wyjątkowych wypadkach zwrot ich będzie niemożliwy, to otrzymają oni pełnowartościowe odszkodowanie.

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokurator Generalny winni natychmiast zrewidować wszystkie wypadki aresztowań, postępowania karnego i wyroków dla usunięcia ewentualnych zbyt surowych decyzji.

Rada Ministrów przyjęła do wiadomości i zaaprobowała porozumienia zawarte przez Prezesa Rady Ministrów z przedstawicielami Kościoła.

Republikflüchtige Personen, die in das Gebiet der Deutschen Demokratischen Republik und den demokratischen Sektor von Berlin zurückkehren, erhalten ihr Eigentum zurück. Die Rückkehrer sind in ihre vollen Bürgerrechte einzusetzen und entsprechend ihrer Qualifikation in das wirtschaftliche und gesellschaftliche Leben einzugliedern.

Bauern, die im Zusammenhang mit Schwierigkeiten in der Weiterführung ihrer Wirtschaft ihre Höfe verlassen haben und republikflüchtig geworden sind, können auf ihre Höfe zurückkehren. Wenn in Ausnahmefällen die Rückgabe ihres landwirtschaftlichen Besitzes nicht möglich ist, so erhalten sie vollwertigen Ersatz.

Das Justizministerium und der Generalstaatsanwalt haben alle Verhaftungen, Strafverfahren und Urteile zur Beseitigung etwa vorliegender Härten sofort zu überprüfen.

Der Ministerrat nahm zustimmend von den Vereinbarungen Kenntnis, die der Ministerpräsident mit den Vertretern der Kirche getroffen hat.

146.

OŚWIADCZENIE RZĄDU NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

(Berlin, dnia 17 czerwca 1953 r.)

Przekład

W czasie, gdy Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej kieruje swe wysiłki do tego, by przez nowe ważne zarządzenia polepszyć byt materialny ludności, zwracając szczególną uwagę na podniesienie stopy życiowej robotników, — przekupne elementy, a mianowicie agenci mocarstw obcych oraz ich wspólnicy spośród monopolistów niemieckich usiłowali pokrzyżować zarządzenia Rządu.

Während die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ihre Anstrengungen darauf richtet, durch neue wichtige Massnahmen die Lebenshaltung der Bevölkerung zu verbessern, wobei sie ihre besondere Aufmerksamkeit der Verbesserung der Lage der Arbeiterschaft zuwendet, haben käufliche Elemente, und zwar Agenten ausländischer Staaten und ihre Helfershelfer aus den Kreisen der deutschen Monopolherren, die Massnahmen der Regierung zu durchkreuzen versucht.

Stwierdzono, że fakty porzucania pracy, które miały miejsce wczoraj w szeregu zakładów, oraz prowokacyjne wystąpienia pojedyńczych grup agentów faszystowskich na ulicach demokratycznego sektora Berlina, od-

Es wurde festgestellt, dass die Arbeitsniederlegungen, zu denen es gestern in einer Reihe von Betrieben kam, ebenso wie die provokatorischen Ausschreitungen einzelner Gruppen faschistischer Agenten in den Strassen

były się według jednolitego z góry przewidzianego planu, opracowanego w Berlinie zachodnim i dostosowanego do określonego momentu.

Ekscesy zakończyły się całkowitym fiaskiem uknutej z góry awantury, gdyż spotkały się z oporem wielkiej części ludności i organów władzy.

W zakładach podjęto znów normalną pracę. Na ulicach panuje porządek. Nie będą tolerowane jakiekolwiek wykroczenia ze strony prowokatorów i zbrodniczych elementów.

Załamały się haniebne próby agentów zagranicznych, zmierzające do stawiania przeszkód ważnym zarządzeniom rządu zmierzającym do polepszenia warunków bytu ludności. Załamała się próba siania zamętu, aby stworzyć nowe przeszkody na drodze do odbudowy jedności Niemiec.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej podejmie energiczne kroki, aby surowo ukarać tych, którzy swoją winą spowodowali ekscesy.

Prowokatorzy nie mogą liczyć na pobłażliwość.

des demokratischen Sektors von Berlin, nach einem einheitlichen, in Westberlin hergestelltten, für einen bestimmten geeigneten Moment vorgesehenen Plan durchgeführt wurden.

Die Exzesse endeten mit dem vollen Zusammenbruch des angezettelten Abenteurs, da sie auf den Widerstand grösserer Teile der Bevölkerung und der Machtorgane stiessen.

In den Betrieben wird die normale Arbeit wieder aufgenommen. Auf den Strassen wird die Ordnung aufrechterhalten. Keinerlei Ausschreitungen von Provokateuren und kriminellen Elementen werden geduldet werden.

Gescheitert sind die schändlichen Versuche der ausländischen Agenten, die wichtigen auf die Verbesserung der Lebenslage der Bevölkerung gerichteten Massnahmen der Regierung zu stören. Gescheitert ist der Versuch, Verwirrung zu säen, um der Herstellung der Einheit Deutschlands neue Hindernisse in den Weg zu legen.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik wird entscheidende Massnahmen ergreifen, um die an den Ausschreitungen Schuldigen strenger Bestrafung zuzuführen.

Die Provokateure können nicht auf Milde rechnen.

147.

OŚWIADCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMUNISTYCZNEJ PARTII NIEMIEC MAKSA REIMANNA W SPRAWIE POKOJOWEGO ZJEDNOCZENIA NIEMIEC ODPRĘŻENIA SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ I UTRZYMANIA POKOJU

(Bonn, dnia 17 czerwca 1953 r.)

Przekład

Rozwój sytuacji międzynarodowej budzi w naszym narodzie uzasadnioną nadzieję, że obecnie dojrzewa sytuacja, która umożliwi rozwiązanie zagadnienia niemieckiego w drodze rokowań, przywrócenie jedności i niezawisłości naszej ojczyzny, przywrócenie pokoju narodowi niemieckiemu.

Ludność niemiecka śledzi z wielkim niepokojem działalność rządu Adenauera. Gdy mężowie stanu świadomi swej odpowiedzialności nie mogą uchylić się od tego, by zająć stanowisko przychylne wobec życzenia narodów pragnących pokoju i pokojowego współżycia, jedynie

Die Entwicklung der internationalen Lage erfüllt unser Volk mit der berechtigten Hoffnung, dass jetzt die Situation heranreift, die deutsche Frage auf dem Wege von Verhandlungen zu lösen, die Einheit und Unabhängigkeit unseres Vaterlandes wiederherzustellen und dem deutschen Volk den Frieden zu geben.

Mit grosser Besorgnis verfolgt die deutsche Bevölkerung die Tätigkeit der Adenauer-Regierung. Während verantwortungsbewusste Staatsmänner nicht umhin können, dem Wunsch der Völker nach Frieden und friedlichem Zusammenleben zu entsprechen, un-

Adenauer czyni wszystko, aby przeszkodzić temu porozumieniu. W ten sposób ujawnia się on jako najbardziej reakcyjny polityk w Europie.

Dla każdego rozsądnego Niemca jest jasne, że dr Adenauer jest dla naszego narodu największym nieszczęściem. Dlatego też naród nasz powinien zmusić Adenauera i jego rząd do ustąpienia. Miejsce rządu Adenauera musi wreszcie zająć rząd prawdziwie niemiecki, rząd koalicyjny wszystkich demokratycznych stronnictw i ugrupowań, któryby dążył do pokojowego ponownego zjednoczenia naszego kraju i w trosce o zjednoczenie naszej ojczyzny domagał się natychmiastowego zwołania konferencji czterech mocarstw dla zapewnienia narodowi niemieckiemu sprawiedliwego traktatu pokoju.

Dla usunięcia z drogi wszelkich przeszkód i zespolenia w naszym narodzie wszystkich sił, które sprzeciwiają się polityce Adenauera, jest najpilniejszym nakazem chwili, aby te stronnictwa, organizacje, grupy i osobistości porozumiały się w sprawie kroków zmierzających do zmiany stosunku sił w przyszłym parlamencie związkowym. Partia Socjaldemokratyczna,

ternimmt Adenauer als einziger alles, um diese Verständigung zu hintertreiben. Er erweist sich damit als der reaktionärste Politiker Europas.

Es wird für jeden einsichtigen Deutschen klar, dass Dr. Adenauer das grösste Unglück für unsere Nation darstellt. Darum müssen Dr. Adenauer und seine Regierung durch unser Volk zum Rücktritt gezwungen werden. An die Stelle der Adenauer - Regierung muss endlich eine wahrhaft deutsche Regierung treten, eine Koalitionsregierung aller demokratischen Parteien und Gruppierungen, die die friedliche Wiedervereinigung unseres Vaterlandes anstreben und dafür eintreten, dass eine Viermächtekonferenz sofort zusammentritt, um unserem deutschen Volk einen gerechten Friedensvertrag zu geben und dafür zu sorgen, dass unser Vaterland wieder geeinigt wird.

Um alle Hindernisse aus dem Weg zu räumen und damit sich alle Kräfte in unserem Volke, die gegen Adenauer und seine, Politik sind, zusammenfinden, ist das dringendste Gebot der Stunde, dass sich diese Parteien, Organisationen, Gruppen und Persönlichkeiten verständigen über die Massnahmen zur Veränderung des Kräfteverhältnisses im kommenden Bundestag.

Partia Komunistyczna, Centrum, Ogólnoniemiecka Partia Ludowa i Związek Niemców jak również politycy, którzy popierają porozumienie Niemców konferencję czterech wielkich mocarstw i zawarcie traktatu pokoju, powinni wspólnie połączyć się w potężnym ruchu dla osiągnięcia tych celów. Przy tym przede wszystkim konieczne jest, by robotnicy przezwyciężyli rozłam i zjednoczyli się dla zwartej wspólnej akcji.

Die Sozialdemokratische Partei, die Kommunistische Partei, das Zentrum, die Gesamtdeutsche Volkspartei, der Bund der Deutschen sowie Politiker, die für die Verständigung der Deutschen, eine Viermächtekonferenz und den Abschluss eines Friedensvertrages eintreten, müssen sich zu einer mächtigen Bewegung für die Erreichung dieser Ziele zusammenfinden. Dabei ist vor allem notwendig, dass die Arbeiter die Spaltung überwinden und sich in einer geschlossenen Aktionseinheit zusammenfinden.

Porozumienie między Niemcami jest ważnym wkładem, który przyczyni się do porozumienia wielkich mocarstw i dlatego też jest ono nieodzowne. Dlatego głównym zagadnieniem polityki niemieckiej jest porozumienie między Niemcami, doprowadzenie do rokowań między przedstawicielami zachodnich i wschodnich Niemiec dla załatwienia wszystkich spornych kwestii. Pokojowe uregulowanie problemu niemieckiego może nastąpić jedynie w drodze obustronnych ustępstw.

Die Verständigung der Deutschen untereinander ist ein wichtiger Beitrag zur Verständigung der Grossmächte und darum unerlässlich. Deshalb ist die Hauptfrage der deutschen Politik die Verständigung der Deutschen, die Herbeiführung von Verhandlungen der Vertreter aus West- und Ostdeutschland über die Beilegung aller strittigen Fragen. Die friedliche Regelung der deutschen Frage kann nur durch beiderseitige Zugeständnisse zustandekommen.

Uchwały Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej wykazują, że odpowiedzialni politycy NRD podejmują poważne kroki, zmierzające do ułatwienia porozumienia Niem-

Die Beschlüsse des Ministerrats der Deutschen Demokratischen Republik zeigen, dass die verantwortlichen Politiker der DDR bedeutsame Massnahmen treffen, um die Verständigung

ców oraz czterech wielkich mocarstw dla ponownego zjednoczenia naszej ojczyzny i zawarcia sprawiedliwego traktatu pokoju z Niemcami. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej kieruje się przy tym wzniosłymi ideałami narodowymi, aby ze swej strony uczynić wszystko dla wzajemnego pojednania Niemców i położenia kresu rozbiciu naszej ojczyzny. Przy tym usunie on, w granicach swoich możliwości, wszelkie przeszkody, stojące na drodze do osiągnięcia tego wielkiego ideału narodowego, jakim jest jedność Niemiec.

der Deutschen und der vier Grossmächte zur Wiedervereinigung unseres Vaterlandes und für den Abschluss eines gerechten Friedensvertrages mit Deutschland zu erleichtern. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik geht hierbei von dem hohen nationalen Ziel aus, ihrerseits alles zu tun, um die Deutschen untereinander auszusöhnen und die Spaltung unseres Vaterlandes zu beenden. Hierbei wird sie, soweit es an ihr liegt, alle Hindernisse beseitigen, die diesem grossen nationalen Ziel der deutschen Einheit im Wege stehen.

Aby doprowadzić do porozumienia w sprawie wszystkich zagadnień, zmierzających bezpośrednio do odprężenia sytuacji i zakończenia zimnej wojny, powinna się odbyć natychmiast narada przedstawicieli wschodnich i zachodnich Niemiec. Narada ta mogłaby również wyjaśnić i rozwiązać takie zagadnienia, jak popieranie i regulowanie handlu między wschodnimi i zachodnimi Niemcami, zniesienie wszelkich ograniczeń ruchu towarowego i osobowego wewnątrz Niemiec, swobodną współpracę między przedstawicielami kultury i nauki oraz usunięcie przeszkód w ruchu sportowym.

Um eine Verständigung über alle Fragen herbeizuführen, die unmittelbar der Entspannung der Lage und der Beendigung des kalten Krieges dienen, sollte daher sofort eine Beratung der Vertreter aus Ost-und Westdeutschland stattfinden. Diese Beratung könnte auch solche Fragen klären und lösen, wie die Förderung und Regelung des Handels zwischen Ost - und Westdeutschland, die Aufhebung aller Beschränkungen für den innerdeutschen Waren-und Personen-Verkehr, die freie Zusammenarbeit der Vertreter von Kultur und Wissenschaft und den ungehinderten Sportverkehr.

Układy te mogłyby i powinny być punktem wyjścia całego szeregu dalszych układów, zmierzających do zbliżenia obu części państwa niemieckiego.

Słusznym jest twierdzenie przewodniczącego Socjaldemokratycznej Partii Ollenhauera, że Adenauer nie ma żadnego prawa działania w imieniu całych Niemiec, prawdą jest również, że tylko przedstawicielstwo ogólnoniemieckie z obu cząstkowych państw niemieckich może obronić stanowisko całego narodu niemieckiego, a tym samym obronić skutecznie interesy Niemiec.

Komunistyczna Partia jest zdania, że zawarcie traktatu pokoju z Niemcami mogłoby opierać się na następujących zasadach:

Niemcy odbudowuje się jako jednolite państwo, otrzymują one przez to możność rozwoju jako niezawisłe, demokratyczne i pokój miłujące państwo.

Możliwie najszybsze odbycie konferencji czterech mocarstw przy współudziale ogólnoniemieckiego rządu odpowiada interesom wszystkich Niemców, zarówno ze wschodu jak i zachodu. Konferencja ta powinna opracować traktat pokoju z

Diese Abmachungen könnten und würden Ausgangspunkt einer ganzen Reihe weiterer Vereinbarungen zur Annäherung der beiden deutschen Teilstaaten sein.

So richtig die Feststellung des sozialdemokratischen Vorsitzenden Ollenhauer ist, dass Adenauer kein Recht hat, im Namen Gesamtdeutschlands zu handeln, so wahr ist es deshalb auch, dass nur eine gesamtdeutsche Vertretung aus beiden deutschen Teilstaaten den Standpunkt des ganzen deutschen Volkes und damit die deutschen Interessen erfolgreich wahrnehmen kann.

Die Kommunistische Partei ist der Auffassung, dass ein Friedensvertrag mit Deutschland auf folgenden Grundsätzen basieren könnte:

Deutschland wird als einheitlicher Staat wiederhergestellt und erhält dadurch die Möglichkeit einer Entwicklung als unabhängiger, demokratischer und friedliebender Staat.

Es entspricht den Interessen aller Deutschen aus Ost- und Westdeutschland, dass möglichst bald und unter Teilnahme einer gesamtdeutschen Regierung eine Viermächtekonferenz durchgeführt wird. Diese Konferenz soll einen Frie-

Niemcami i postanowić wycofanie wojsk okupacyjnych w terminie rocznym po podpisaniu traktatu pokoju.

densvertrag mit Deutschland ausarbeiten und den Abzug der Besatzungstruppen innerhalb Jahresfrist nach Unterzeichnung des Friedensvertrages festlegen.

Niemcy nie przystąpią do żadnych sojuszów wojskowych ani do żadnych koalicji, wymierzonych przeciwko państwom, które były w stanie wojny z Niemcami. Nie powinny istnieć jakiekolwiek ograniczenia w rozwoju niemieckiej gospodarki pokojowej i handlu niemieckiego.

Deutschland wird keinerlei Militärbündnisse und Koalitionen eingehen, die sich gegen Staaten richten, die im Krieg gegen Deutschland standen. Es darf keinerlei Beschränkungen für die Entwicklung der deutschen Friedenswirtschaft und des Handels geben.

Komunistyczna Partia Niemiec popiera żądanie udzielenia przez wielkie mocarstwa w traktacie pokoju z Niemcami gwarancji zabezpieczającej interesy i neutralność naszego kraju, dla zapewnienia w ten sposób pokojowego rozwoju Niemiec.

Die Forderung, in den Friedensvertrag mit Deutschland eine Garantie der Grossmächte für die Sicherung der Interessen und der Neutralität unseres Landes aufzunehmen, um die friedliche Entwicklung Deutschlands sicherzustellen, wird von der Kommunistischen Partei Deutschlands unterstützt.

Wszelkie układy o charakterze wojskowym i układy dotyczące stosunków zagranicznych, które naruszają niezawisłość narodową Niemiec, tracą swą ważność.

Alle Abkommen militärischen und aussenpolitischen Charakters, die die nationale Unabhängigkeit Deutschlands beeinträchtigen, verlieren ihre Gültigkeit.

Przedstawiciele zachodnich i wschodnich Niemiec powinni przygotować warunki utworzenia ogólnoniemieckiego, demokratycznego i pokój miłującego rządu i warunki przeprowadzenia ogólnoniemieckich wolnych

Die Vertreter aus West- und Ostdeutschland sollen die Bedingungen für die Bildung einer gesamtdeutschen, demokratischen und friedliebenden Regierung und für die Durchführung gesamtdeutscher, frei-

demokratycznych wyborów z zachowaniem postanowień Układu Poczdamskiego.

Największą przeszkodą w pokojowym uregulowaniu problemu niemieckiego i w osiągnięciu porozumienia między Niemcami są układy zawarte w Bonn i w Paryżu, które nagromadziły niebezpieczny materiał zapalny między obu częściami Niemiec a wielkimi mocarstwami.

Podstawowe prawa demokratyczne mogą być przywrócone, jeśli zostaną anulowane układy zawarte w Bonn i w Paryżu, a zamiast nich zawarty zostanie traktat pokoju z Niemcami, który zapewni narodowi niemieckiemu prawa demokratyczne, a stronnictwom i organizacjom demokratyczną swobodę działania oraz zabroni istnienia i dalszej działalności organizacji wrogich demokracji i pokojowi.

Narodowi niemieckiemu można zapewnić długotrwały pokój, gdy położy się kres zimnej wojnie w kraju i poza krajem, gdy skończy się z wszelkiego rodzaju odwetem i podjudzaniem do wojny, okiełzna się energicznie faszystowskie i militarystyczne elementy i organizacje oraz zabroni się ich działalności. Komunistyczna Partia Niemiec wyraża pogląd, że tego rodzaju roz-

er, demokratischer Wahlen unter Wahrung der Bestimmungen des Potsdamer Abkommens vorbereiten.

Das grösste Hindernis zur friedlichen Regelung der deutschen Frage und zur innerdeutschen Verständigung sind die Verträge von Bonn und Paris, die einen gefährlichen Zündstoff zwischen den beiden Teilen Deutschlands und den Grossmächten angehäuft haben.

Die demokratischen Grundrechte können wiederhergestellt werden, wenn die Verträge von Bonn und Paris annuliert werden und statt dessen ein Friedensvertrag mit Deutschland abgeschlossen wird, der dem deutschen Volk die demokratischen Rechte, den demokratischen Parteien und Organisationen freie Betätigung garantiert und Organisationen, die der Demokratie und dem Frieden feindlich sind, verbietet.

Dem deutschen Volk kann ein langdauernder Friede gesichert werden, wenn der kalte Krieg nach innen und aussen beendet und mit jeder Art der Revanche und Kriegshetze Schluss gemacht wird, die faschistischen und militaristischen Kräfte und Organisationen energisch gezügelt werden und ihre Arbeit unterbunden wird. Die Kommunistische Partei Deut-

wój polepszy również społeczne warunki bytu naszego narodu.

schlands vertritt die Auffassung, dass eine solche Entwicklung auch die sozialen Lebensbedingungen unseres Volkes verbessert.

Życie gospodarcze mogłoby być w szerokim zakresie ustabilizowane, lepsze warunki materialne dla wszystkich warstw ludności mogłyby być stworzone, jeśliby skreślono miliardowe wydatki na cele zbrojeniowe, utrzymanie wojsk okupacyjnych, jako też niemieckich najemnych zrzeszeń żołnierskich. Należy natychmiast zrealizować zakrojony na szeroką skalę program zapewnienia pracy. Równocześnie mogą być zmniejszane bezpośrednie ciężary podatkowe nakładane na ludność. Zakrojony na szeroką skalę program popierania ruchu młodzieżowego zapewniłby młodzieży niemieckiej możliwość pracy i awansu jak również radosne życie. Należy udostępnić młodzieży wszelkie możliwości współdziałania w tworzeniu demokratycznego, pokój miłującego i wolnego państwa.

Durch Streichung der Milliardenausgaben für Rüstungszwecke und Unterhaltung der Besatzungstruppen sowie der deutschen Söldnerverbände könnte das wirtschaftliche Leben weitgehend stabilisiert und für alle Bevölkerungskreise bessere Lebensbedingungen geschaffen werden. Ein grosszügiges Arbeitsbeschaffungsprogramm muss sofort in Kraft treten. Gleichzeitig können die unmittelbaren Steuerlasten der Bevölkerung abgebaut werden. Ein grosszügiges Jugendförderungsprogramm würde der deutschen Jugend Arbeits- und Aufstiegsmöglichkeiten sowie ein frohes Jugendleben sichern. Der Jugend müssen alle Möglichkeiten eröffnet werden, um einen demokratischen, friedliebenden, freien Staat mitzugestalten.

Komunistyczna Partia jest zdania, że parlament związkowy nie powinien obecnie rozpoczynać urlopu, lecz raczej być gotowym do zajęcia stanowiska wobec zagadnień, wyłaniających się dla naszego narodu z sytuacji politycznej.

Die Kommunistische Partei ist der Meinung, dass der Bundestag nicht in Urlaub gehen darf, dass er sich vielmehr bereit halten muss, um zu den Fragen, die sich aus der politischen Lage für unser Volk ergeben, Stellung nehmen zu können.

Jesteśmy gotowi współpracować ze wszystkimi stronnictwami, ze wszystkimi politycznymi ugrupowaniami, osobistościami i wszystkimi organizacjami demokratycznymi, które występują w obronie pokoju i jedności. Będziemy popierali każdą propozycję, która przyczyni się do pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego, do przywrócenia jedności naszej ojczyzny na podstawie demokratycznej.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że dzięki wspólnym wysiłkom wszystkich przeciwników rządu Adenauera wrogowie pokoju i narodowego zjednoczenia naszej ojczyzny będą pobici, a zwolennicy porozumienia i pokoju zwyciężą.

Wir sind bereit, mit allen Parteien, mit allen politischen Gruppierungen, Persönlichkeiten und allen demokratischen Organisationen, die für den Frieden und die Einheit eintreten, zusammenzuarbeiten. Wir werden jeden Vorschlag, der zur friedlichen Lösung der deutschen Frage, der Wiedervereinigung unseres Vaterlandes auf demokratischer Grundlage beiträgt, unterstützen.

Es besteht kein Zweifel, dass durch die gemeinsamen Anstrengungen aller Gegner der Adenauer-Regierung die Feinde des Friedens und der nationalen Wiedervereinigung unseres Vaterlandes geschlagen und die Anhänger der Verständigung und des Friedens siegen werden.

148.

PISMO KOMENDANTA WOJSKOWEGO WSCHODNIEGO SEKTORA BERLINA GENERAŁA-MAJORA DIBROWY DO KOMENDANTÓW AMERYKAŃSKIEGO, BRYTYJSKIEGO I FRANCUSKIEGO SEKTORA BERLINA, W SPRAWIE WYDARZEŃ W DNIU 17 CZERWCA 1953 R.

(Berlin, dnia 20 czerwca 1953 r.)

Przekład

Potwierdzając odbiór pisma Pana z dnia 18 czerwca, uważam za konieczne zwrócić uwagę na fakt, że wydarzenia w Berlinie w dniu 17 czerwca przedstawione zostały w Pana piśmie w fałszywym świetle i kategorycznie odrzucam zawarty w tym piśmie protest, jako pozbawiony wszelkich podstaw.

W związku z tym muszę Panu zakomunikować, że podjęte 17 czerwca przez władze wojskowe w sektorze radzieckim Berlina kroki były absolutnie niezbędne w celu położenia kresu podpaleniom i innym ekscesom, dokonanym przez nasłane tutaj z zachodnich sektorów Berlina grupy prowokatorów i agentów faszystowskich.

Подтверждая получение Вашего письма от 18 июня, считаю необходимым обратить внимание на то, что в Вашем письме события в Берлине 17 июня изображены в извращенном виде, и я решительно отклоняю содержащийся в этом письме протест, как лишенный всякого основания.

В связи с этим я должен сообщить Вам, что принятые 17 июня военными властями в советском секторе Берлина меры были совершенно необходимы для прекращения поджогов и других бесчинств, которые чинились засланными сюда группами провокаторов и фашистских агентов из западных секторов Берлина.

Ustalono, że inicjatorzy incydentów, nasłani z Berlina zachodniego, zaopatrzeni byli w broń, nadawcze aparaty radiowe oraz byli specjalnie przeszkoleni. Z posiadanych licznych dowodów wystarczy wskazać chociażby na następujące: organy śledcze Niemieckiej Republiki Demokratycznej ogłosiły dnia 19 czerwca protokół z przesłuchania aresztowanego Wernera Kalkowsky'ego, zamieszkującego w amerykańskim sektorze Berlina przy Nauningstrasse Nr 34, który zeznał, że został wraz z 90-osobową grupą wysłany do radzieckiego sektora Berlina w celu dokonania podpaleń, grabieży sklepów i innych ekscesów. Zeznał on również, że wraz z innymi najmitami robił to za pieniądze, jako płatny agent obcego wywiadu. Aby miał Pan pełniejszy obraz tego, przesyłam Panu tekst zeznań Wernera Kalkowsky'ego z dnia 19 czerwca.

Установлено, что зачинщики беспорядков, засланные из Западного Берлина, были снабжены оружием, радиопередатчиками и специально проинструктированы. Из имеющихся многочисленных доказательств этого достаточно указать хотя бы на следующие. Следственные органы Германской Демократической Республики опубликовали 19 июня протокол допроса арестованного Вернера Кальковского, проживавшего в американском секторе Берлина на Наунингштрассе, 34, который показал, что он был послан с группой в 90 человек в советский сектор Берлина для проведения поджогов, грабежа магазинов и других бесчинств, и который также показал, что он, как и другие наймиты, делал это за деньги, как подкупленный агент иностранной разведки. Чтобы Вы имели об этом более полное представление, направляю Вам текст показаний Вернера Кальковского от 19 июня.

Wobec wyżej wspomnianych i innych dokładnie ustalonych faktów, nie można oceniać Pana listu inaczej, niż jako bezpodstawną próbę zrzucenia z przebywających w Berlinie zachodnim przedstawicieli trzech mo-

Ввиду упомянутых и других точно установленных фактов Ваше письмо нельзя расценить иначе, как несостоятельную попытку снять с представителей трех держав, находящихся в Запад-

carstw odpowiedzialności za zbrodniczą działalność najmitów — prowokatorów wojennych i inicjatorów ekscesów.

Wobec przytoczonych okoliczności radzieckie władze okupacyjne nie mogły pozostać bezczynne i pozostawić swobody działania agentom, nasłanym z Berlina zachodniego. Naturalną rzeczą będzie zapytać Pana, jak postąpiły by władze okupacyjne Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji, gdyby ze wschodniego Berlina nasłani zostali agenci-prowokatorzy, którzy dokonywaliby w Berlinie zachodnim podpaleń, pogromów, zabójstw i ekscesów oraz nawoływali do gwałtów.

Jest rzeczą zrozumiałą, że sprawcy podpaleń, grabieży i innych ekscesów zostaną pociągnięci do odpowiedzialności i surowo ukarani.

Co zaś dotyczy przywrócenia łączności między sektorem zachodnim i wschodnim Berlina, uważam za konieczne zwrócić Pana uwagę na fakt, że radzieckie władze wojskowe nie widzą przeszkód w przywróceniu zarówno transportowej, jak i innej łączności między obu sektorami miasta, pod warunkiem, że komendanci trzech mocarstw w Berlinie zachodnim podejmą wszystkie niezbędne kroki,

ном Берлине, ответственность за преступные действия наймитов — провокаторов войны и зачинщиков эксцессов.

При указанных обстоятельствах советские оккупационные власти не могли остаться безучастными и предоставить свободу действий засланным из Западного Берлина агентам. Вполне естественно спросить Вас, как поступили бы оккупационные власти США, Англии и Франции, если бы из Восточного Берлина были засланы агенты - провокаторы, которые произвели бы в Западном Берлине поджоги, погромы, убийства и бесчинства и призывали бы к насилиям.

Разумеется, что виновники поджогов, грабежей и других бесчинств будут привлечены к судебной ответственности и строго наказаны.

Что касается восстановления связи между западным и восточными секторами Берлина, то я считаю необходимым обратить Ваше внимание на то, что советские военные власти не видят препятствий к восстановлению как транспортной, так и иной связи между двумя секторами города при условии, что коменданты трех держав в Западном Берлине примут

gwarantujące, że położony będzie kres nasyłaniu do Berlina wschodniego prowokatorów i innych elementów zbrodniczych.

все необходимые меры, гарантирующие прекрашение засылки на территорию Восточного Берлина провокаторов и других преступных элементов.

149.

ARTYKUŁ DZIENNIKA „PRAWDA“ pt. „FIASKO AWANTURY OBCYCH NAJMITÓW W BERLINIE“

(Moskwa, dnia 23 czerwca 1953 r.)

Przekład

W ostatnich dniach szeroka opinia publiczna we wszystkich krajach świata zaalarmowana została doniesieniami o awanturze rozpętanej w Berlinie przez najmitów obcych i o prowokacyjnych poczynaniach kliki Li Syn Mana w Korei południowej. Nie ulega wątpliwości, że między tymi wydarzeniami na różnych kontynentach kuli ziemskiej istnieje nierozerwalny związek. Chodzi o zbrodnicze knowania wrogów pokoju, o knowania tych kół reakcyjnych, które boją się pokoju, nie chcą pokoju, czynią wszystko, aby nie dopuścić do odprężenia międzynarodwego.

Prasa reakcyjna Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii, Niemiec zachodnich i niektórych innych krajów rozwinęła w

За последние дни широкая общественность во всех странах мира была встревожена сообщениями об авантюре иностранных наймитов в Берлине и о провокационных действиях клики Ли Сын Мана в Южной Корее. Не подлежит сомнению, что эти события на разных континентах земного шара неразрывно связаны между собой. Речь идет о преступных происках врагов мира, происках тех реакционных кругов, которые боятся мира, не хотят мира, делают все, чтобы не допустить ослабления международного напряжения.

Реакционная печать США, Англии, Западной Германии и некоторых других стран в эти дни развернула широ-

tych dniach szeroką kampanię propagandową, mającą na celu zniekształcenie istotnego sensu wydarzeń, które zaszły 17 czerwca w Berlinie. Te organy prasy dokładają wszelkich wysiłków, aby przeszkodzić szerokim masom w zrozumieniu wydarzeń, a jednocześnie ukryć przed opinią publiczną prowokatorską działalność tych sił, które były inspiratorami i organizatorami zbrodniczej awantury w Berlinie.

Fakty dowodzą, że prowokacja rozpętana 17 czerwca w Berlinie była starannie przygotowywana przez te reakcyjne koła mocarstw zachodnich oraz ich popleczników spośród wielkich monopolistów zachodnioniemieckich, którzy w imię swych egoistycznych, antynarodowych interesów usiłują udaremnić dzieło pokoju, zaostrzyć stosunki między krajami, wzniecić waśń między narodami.

Prowokacja w demokratycznym sektorze Berlina jest dziełem tych, którzy boją się pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego, boją się umocnienia demokratycznych sił narodu niemieckiego, którym nienawistne są sukcesy Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

кую пропагандистскую кампанию, имеющую целью извратить подлинный смысл событий, которые произошли 17 июня в Берлине. Эти органы печати прилагают все усилия к тому, чтобы помешать широким массам разобраться в происшедшем, а заодно скрыть от общественности провокаторскую деятельность тех сил, которые явились вдохновителями и организаторами преступной авантюры в Берлине.

Факты свидетельствуют, что учиненная 17 июня в Берлине провокация тщательно подготовлялась теми реакционными кругами западных держав и их пособниками из числа крупных западногерманских монополистов, которые во имя своих корыстных, антинародных интересов пытаются сорвать дело мира, обострить отношения между странами, посеять смуту между народами.

Провокация в демократическом секторе Берлина является делом рук тех, кто боится мирного разрешения германского вопроса, кто боится упрочения демократических сил германского народа, кому ненавистны успехи Германской Демократической Республики.

Siły wrogie narodowi niemieckiemu, które usadowiły się w zachodnich sektorach Berlina, przeważnie w sektorze amerykańskim, już od dłuższego czasu szykowały się do zadania ciosu Niemieckiej Republice Demokratycznej. Według doniesień pisma zachodnio-niemieckiego „Der Spiegel", boński minister Kaiser, który jest prawą ręką Adenauera i który osobiście kierował prowokacjami w Berlinie, już w marcu ubiegłego roku chełpił się, że „plan generalny jest, można powiedzieć, gotów" i że wyznaczony dzień „nadejdzie prędzej, niż mogą spodziewać się sceptycy".

Są wszelkie podstawy do przypuszczenia, że angielskie i francuskie władze okupacyjne były również poinformowane o przygotowaniach do zbrodniczej awantury w Berlinie.

Jak wynika z zeznań sprawców zamieszek, zatrzymanych 17 czerwca, przygotowania do prowokacji odbywały się pod bezpośrednim kierownictwem amerykańskich władz wojskowych. Bandy awanturników faszystowskich koncentrowały się w amerykańskim sektorze Berlina. Oficerowie amerykańscy uzbroili bojówkarzy wynajętych za dolary, udzielili im

Враждебные немецкому народу силы, окопавшиеся в западных секторах Берлина, преимущественно в американском секторе, уже в течение длительного времени готовились нанести удар по Германской Демократической Республике. По сообщению западногерманского журнала «Дер шпигель», боннский министр Кайзер, являющийся правой рукой Аденауэра и лично руководивший провокациями в Берлине, еще в марте прошлого года хвастался, что «генеральный план, можно сказать готов» и назначенный день «наступит быстрее, чем скептики смеют надеяться».

Имеются все основания считать, что оккупационные власти Англии и Франции также были в курсе мероприятий по подготовке преступной авантюры в Берлине.

Как видно из показаний задержанных 17 июня зачинщиков беспорядков, подготовка провокации проходила под непосредственным руководством американских военных властей. Скопища фашистских авантюристов концентрировались в американском секторе Берлина. Американские офицеры вооружили и проинструктировали

instrukcji, wskazali im obiekty podpaleń i napaści. Jeden z takich najmitów, Werner Kalkowsky zatrzymany w dniu prowokacji, przerzucony był w składzie licznej bandy faszystowskiej z amerykańskiego do demokratycznego sektora Berlina dla zorganizowania buntu. Zeznał on podczas przesłuchania: „Polecono nam atakować gmachy rządowe, wzniecać pożary, rabować sklepy, napastować policjantów ludowych i w ogóle występować przeciwko organom władzy, używając również broni".

Usiłując zatrzeć ślady zbrodni organizatorzy prowokacji berlińskiej próbują przedstawić rozruchy, do których doszło w Berlinie 17 czerwca, jako „wyraz uczuć Niemców". Niech jednak będzie wolno zapytać, tych panów: co wspólnego z „uczuciami Niemców" ma ta okoliczność, że w chwili, gdy miały rozpocząć się zamieszki, amerykańskie samochody ciężarowe, naładowane butelkami z benzyną do podpalania gmachów, znalazły się nad granicą sektora radzieckiego w Berlinie? Czyż nie w celu podjudzania do buntu sprowadzono tam również megafony amerykańskie? Czyż nie

погромщиков, нанятых за доллары, указали им объекты для поджогов и нападений. Один из таких наймитов, задержанный в день провокации, Вернер Кальковский, переброшенный в составе многочисленной фашистской банды из американского в демократический сектор Берлина для организации мятежа, показал на допросе: «Мы получили задание делать налеты на правительственные здания, производить поджоги, грабить магазины, сбивать с ног народных полицейских и вообще действовать против органов власти также и с помощью оружия».

Пытаясь замести следы преступления, организаторы берлинской провокации пробуют выдать беспорядки в Берлине 17 июня за «выражение чувств немцев». Позволительно спросить, однако, этих господ: какое отношение к «чувствам немцев» имеет то обстоятельство, что к началу беспорядков американские грузовики наполненные бутылками с бензином для поджога зданий, оказались у границ советского сектора в Берлине? Разве не с целью подстрекательства к мятежу сюда же были подтянуты американские громкоговорители?

w tym samym celu oficerowie amerykańscy znaleźli się w centrum oddziałów faszystowskich awanturujących się we wschodnim Berlinie? Czyż to nie samoloty amerykańskie zrzucały nad sektorem demokratycznym przygotowane zawczasu ulotki, wzywające do dalszego zakłócania pracy w przedsiębiorstwach? Czyż to nie policja amerykańska brała bezpośredni udział w porwaniu wicepremiera Niemieckiej Republiki Demokratycznej Otto Nuschke?

Organizatorom prowokacji w demokratycznym sektorze Berlina nie uda się zatrzeć śladów. Fakty już znane światowej opinii publicznej i ujawnione w toku badania wydarzeń z dnia 17 czerwca, niezbicie dowodzą, że w dniu tym wrogowie pokoju urządzili na ulicach stolicy Niemiec prowokację na szeroką skalę, wymierzoną przeciwko żywotnym interesom narodu niemieckiego, przeciwko sprawie pokoju na całym świecie.

Okazało się obecnie z całą wyrazistością, że awantura rozpętana przez najmitów obcych w Berlinie była od dawna przygotowywana i finansowana przez wywiad amerykański z

Разве не с этой же целью американские офицеры оказались в центре фашистских стрядов, бесчинствовавших в Восточном Берлине? Разве не американские самолеты сбрасывали над демократическим сектором заранее подготовленные листовки, призывающие к продолжению волынки на предприятиях? Разве не американская полиция непосредственно участвовала в похищении заместителя премьер - министра Германской Демократической Республики Отто Нушке?

Организаторам провокации в демократическом секторе Берлина не удастся спрятать концы в воду. Факты, уже известные мировой общественности и вскрывающиеся в ходе расследования событий 17 июня, неопровержимо показывают, что в этот день враги мира устроили на улицах германской столицы крупную провокацию, направленную против коренных интересов германского народа, против дела мира во всем мире.

Теперь с полной очевидностью вскрылось, что авантюра иностранных наймитов в Берлине подготовлялась давно и финансировалась американской разведкой за счет

funduszu wyasygnowanego już w 1951 r. przez Kongres Stanów Zjednoczonych Ameryki w sumie stu milionów dolarów na działalność dywersyjną przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom obozu demokratycznego. Właśnie utrzymywani z tych pieniędzy agenci mocarstw zachodnich usiłowali wywołać bunt faszystowski w Berlinie.

Nawet angielska prasa burżuazyjna zaznacza, że prowokacja ta była wynikiem intensywnych wysiłków mocarstw zachodnich. „W danym wypadku — stwierdza pismo angielskie „Economist" — doszliśmy oczywiście do swego rodzaju punktu kulminacyjnego, do którego osiągnięcia przyczyniała się w ciągu wielu lat propaganda BBC, „Głosu Ameryki" i „Rozgłośni Wolnej Europy". Inne pismo angielskie „New Statesman and Nation" przyznaje: „Twierdzenia mocarstw zachodnich, jakoby rozruchy miały charakter żywiołowy, rozpatrywać należy w świetle faktu, że — jak wszystkim wiadomo — wydano miliony dolarów na agentów i na propagandę radiową obliczoną na wywołanie takiego właśnie efektu".

Podobne wyznania znajdujemy nie tylko w prasie angiel-

фонда, отпущенного еще в 1951 году Конгрессом США в сумме ста миллионов долларов на подрывную деятельность против Советского Союза и стран демократического лагеря. Вскормленные на эти деньги агенты западных держав и пытались вызвать фашистский мятеж в Берлине.

Даже английская буржуазная печать отмечает, что эта провокация явилась результатом больших усилий западных держав. «В данном случае,—пишет английский журнал «Экономист», — мы, конечно, имеем своего рода кульминационный пункт, достижению которого в течение многих лет содействовала пропаганда Би Би Си, «Голоса Америки» и «Радио свободной Европы». Другой английский журнал, «Нью стейтсмен энд нейшн», признает: «Утверждения западных держав, что бунты носили стихийный характер, следует рассматривать в свете того, что, как всем известно, миллионы долларов были израсходованы на агентов и радиопропаганду, рассчитанную на то, чтобы произвести именно такой эффект».

Подобные признания содержатся не только в англий-

skiej, lecz i amerykańskiej. Tak więc, według doniesień agencji United Press z dnia 18 czerwca, niektórzy członkowie Kongresu Stanów Zjednoczonych Ameryki „skłonni byli przypisać" zamieszki w Berlinie „wysiłkom propagandowym Stanów Zjednoczonych Ameryki i dyskretnemu użyciu tajnych funduszów rządowych". Senator Potter oznajmił, że zamieszki w demokratycznym sektorze Berlina, podobnie jak awantury wszczęte w swoim czasie przez obcych agentów w Czechosłowacji, „nie były przypadkiem" lecz, że bodźcem do tych zamieszek i awantur była działalność Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Nie ulega wątpliwości, że gdyby nie było obcych inspiratorów awantury w Berlinie, gdyby określone koła po drugiej stronie Oceanu nie zaopatrzyły awanturników faszystowskich w wiele milionów dolarów — nie doszłoby do awantury.

W związku z tym zwraca uwagę fakt, że po załamaniu się uknutej prowokacji, prezydent Eisenhower uznał za możliwe oświadczyć 18 czerwca, że Stany Zjednoczone Ameryki udzielą Berlinowi zachodniemu tzw. dodatkowej pomocy w sumie 50 milionów dolarów. Oficjal-

ской печати, но и в американской. Так, по сообщению агентства Юнайтед Пресс от 18 июня, некоторые члены конгресса США «были склонны приписать» беспорядки в Берлине «пропагандистским усилиям США и скрытому использованию секретных правительственных фондов». Сенатор Поттер заявил, что беспорядки в демократическом секторе Берлина, так же как и авантюры, предпринятые в свое время иностранными агентами в Чехословакии, «не являются случайностью» и что они были стимулированы усилиями США.

Не подлежит сомнению, что если бы не было иностранных вдохновителей авантюры в Берлине, если бы не были предоставлены многие миллионы долларов фашистским авантюристам со стороны определенных заокеанских кругов, не было бы и самой авантюры.

В этой связи обращает на себя внимание тот факт, что после провала задуманной провокации президент Эйзенхауэр счел возможным объявить 18 июня, что США предоставят так называемую дополнительную помощь Западному Берлину в размере

nym celem tych kredytów jest „dalsze umocnienie gospodarki zachodniego Berlina". Nie bez podstaw jednak uważa się w kołach berlińskich jałmużnę dolarową za próbę dodania otuchy agentom amerykańskim w Berlinie, którzy ponieśli klęskę.

50 миллионов долларов. Официальное назначение этих ассигнований — «дальнейшее укрепление экономики Западного Берлина». Но в берлинских кругах не без основания рассматривают эту долларовую подачку как попытку подбодрить потерпевших провал американских агентов в Берлине.

Zamieszek wywołanych w demokratycznym sektorze Berlina przez agenturę mocarstw obcych nie można traktować jako zjawiska izolowanego. Awantura rozpętana przez najmitów obcych w Berlinie pozostaje w bezpośrednim związku z prowokacją kliki Li Syn Mana w Korei południowej.

Беспорядки, вызванные агентурой иностранных держав в демократическом секторе Берлина, нельзя рассматривать изолированно. Авантюра иностранных наймитов в Берлине имеет прямую связь с провокацией клики Ли Сын Мана в Южной Корее.

Nie jest przypadkiem, że awanturę spiskowców faszystowskich w Berlinie i awanturę Li Syn Mana w Korei wszczęto właśnie wtedy, gdy dzięki polityce sił miłujących pokój pojawiły się oznaki odprężenia w sytuacji międzynarodwej.

Не случайно, что авантюра фашистских заговорщиков в Берлине и авантюра Ли Сын Мана в Корее предприняты как раз в то время, когда в результате политики миролюбивых сил появились признаки ослабления напряжения в международной обстановке.

W wyniku rokowań w Panmundżonie podpisane zostało porozumienie w sprawie repatriacji jeńców wojennych. Rozejm w Korei mógł stać się rzeczą realną już w ciągu najbliższych dni. Jednakże zakończenie wojny w Korei nie odpowiada

В результате переговоров в Паньмыньчжоне подписано соглашение о репатриации военнопленных. Перемирие в Корее могло стать действительностью уже в самые ближайшие дни. Однако прекращение войны в Корее не ус-

przeciwnikom pokoju, którzy stawiają na kartę wojny. Aby przeszkodzić podpisaniu porozumienia w sprawie rozejmu w Korei, te skrajne elementy uciekły się do zbrodniczej prowokacji. W nocy na 18 czerwca, na rozkaz Li Syn Mana, w Masanie, Fuzanie i innych obozach jenieckich, znajdujących się pod kontrolą dowództwa amerykańskiego, dokonano masowego „zwolnienia" jeńców-żołnierzy Koreańskiej Armii Ludowej, którzy mieli być przekazani pod opiekę komisji krajów neutralnych.

Szerokie koła opinii publicznej na całym świecie słusznie oceniają tę prowokację kliki lisynmanowskiej jako bezpośrednią próbę storpedowania porozumienia w sprawie rozejmu w Korei. Odzwierciedlając poglądy szerokich kół społeczeństwa konferencja ambasadorów hinduskich w krajach europejskich, która odbywała się pod przewodnictwem Nehru, oceniła poczynania Li Syn Mana jako „zawczasu obmyśloną próbę zerwania już osiągniętych niemal porozumień".

Nie trudno zrozumieć, że prowokacje w Berlinie i w Korei południowej zmierzają do tego samego celu — przeszkodzić ros-

травает противников мира, делающих ставку на войну. Для того, чтобы помешать подписанию соглашения о перемирии в Корее, эти крайние элементы прибегли к преступной провокации. В ночь на 18 июня по приказу Ли Сын Мана в Масане, Пусане и других лагерях военнопленных, находившихся под контролем американского командования, было произведено массовое «освобождение» пленных бойцов корейской Народной армии, которые подлежали передаче под опеку комиссии нейтральных стран.

Широкие общественные круги во всем мире справедливо расценивают эту провокацию лисынмановской клики как прямую попытку сорвать заключение соглашения о перемирии в Корее. Отражая мнение широких общественных кругов, конференция индийских послов в европейских странах, проходившая под председательством Неру, расценила действия Ли Сын Мана как «преднамеренную попытку сорвать почти достигнутые соглашения».

Нетрудно понять, что провокации в Берлине и в Южной Корее преследуют одну и ту же цель—помешать все

nącym coraz bardziej siłom pokoju w złagodzeniu napięcia międzynarodowego i jednocześnie rozpętać siły reakcji, siły wojny.

Nie jest przypadkiem, że koła skrajnie agresywne wybrały do tych prowokacji właśnie obecną chwilę.

Wiadomo powszechnie, że Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, popierając wysiłki państw miłujących pokój, które dążą do odprężenia międzynarodowego, wprowadził ostatnio szereg doniosłych zarządzeń, które przyczyniają się do zbliżenia między wschodnią a zachodnią częścią Niemiec. Jednocześnie Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej powziął szereg uchwał prowadzących do znacznego podniesienia dobrobytu ludności Republiki. Te posunięcia Rządu NRD ocenione zostały słusznie przez opinię publiczną w samych Niemczech i za ich granicami jako poważny krok na drodze do stworzenia ogólnej podstawy zjednoczenia rozczłonkowanych Niemiec w państwo jednolite, demokratyczne i miłujące pokój.

Klika Adenauera i jej protektorzy ujrzeli w tych posunię-

более растущим силам мира добиться ослабления международного напряжения и одновременно развязать силы реакции, силы войны.

Крайне агрессивные круги не случайно избрали для этих провокаций именно данный момент.

Общеизвестно, что правительство Германской Демократической Республики, поддерживая усилия миролюбивых государств, добивающихся ослабления международной напряженности, провело за последнее время ряд важных мероприятий, которые содействуют сближению между восточной и западной частями Германии. Одновременно правительство Германской Демократической Республики приняло ряд решений, ведущих к значительному улучшению благосостояния населения республики. Эти мероприятия правительства ГДР были справедливо расценены общественностью в самой Германии и за ее пределами как большой шаг по пути создания общей основы для объединения расчлененной Германии в единое, демократическое и миролюбивое государство.

Клика Аденауэра и ее покровители увидели в этих

ciach Rządu NRD konkretne zagrożenie swej polityki zmierzającej do tego, by wszelkimi sposobami przeszkodzić zjednoczeniu Niemiec, przeszkodzić utrwaleniu pokoju w Europie.

Prowokatorzy cudzoziemscy pchają Niemców na drogę wojny. Dla nich Niemcy są ziemią obcą, a naród niemiecki — narodem obcym. Starają się więc oni wyzyskać Niemców do przeprowadzenia wszelkich swoich zamierzeń, nie licząc się z konsekwencjami, jakie pociąga to za sobą dla ludności Niemiec.

Na szczęście dla narodu niemieckiego, dla sprawy pokoju w Europie, zbrodnicza próba najmitów obcych doznała fiaska. Wydarzenia w Berlinie dowiodły trwałości ustroju demokratycznego w Niemieckiej Republice Demokratycznej, dowiodły, że jej rząd popierany jest przez szerokie masy ludowe. Prowokatorom nie udało się pociągnąć za sobą jakiejkolwiek znaczniejszej części ludności Berlina. Siły ludowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej udzieliły stanowczej odprawy prowokatorom faszystowskim i ich mocodawcom zagranicznym.

мероприятиях правительства ГДР определенную угрозу своей политике, направленной к тому, чтобы любыми средствами помешать объединению Германии, помешать делу упрочения мира в Европе.

Иностранные провокаторы толкают немцев на путь войны. Для них Германия — чужая земля, для них немецкий народ — чужой народ. И они стараются использовать немцев для проведения любых своих замыслов, не считаясь с последствиями, которые проистекают от этого для немецкого населения.

К счастью для германского народа, для дела мира в Европе преступная попытка иностранных наймитов провалилась. События в Берлине показали крепость демократического режима в Германской Демократической Республике, поддержку ее правительства широкими народными массами. Провокаторам не удалось увлечь за собой сколько-нибудь значительную часть населения Берлина. Народные силы Германской Демократической Республики дали решительный отпор фашистским провокаторам и их зарубежным хозяевам.

Po doznaniu fiaska organizatorzy prowokacji z dnia 17 czerwca wylewają obecnie krokodyle zły opłakując ofiary zajść w Berlinie. Jednakże te obłudne frazesy nie oszukają uczciwych ludzi. Któż nie rozumie, że gdyby nie zakulisowi organizatorzy zbrodniczej awantury, gdyby nie przerzucenie do sektora demokratycznego z sektorów zachodnich band faszystowskich bojówkarzy i prowokatorów — nie byłoby zamieszek, nie byłoby ofiar w Berlinie.

Теперь потерпевшие провал организаторы провокации 17 июня проливают крокодиловы слезы по поводу жертв, имевших место в Берлине. Однако эти лицемерные излияния не обманут честных людей. Кому не ясно, что если бы не было закулисных огранизаторов преступной авантюры, если бы из западных секторов не были брошены в демократический сектор банды фашистских погромщиков и провокаторов, в Берлине не было бы беспорядков, не было бы жертв.

Fiasko awantury obcych najmitów w Berlinie otworzyło oczy wielu spośród tych, którzy wierzyli kłamliwym twierdzeniom propagandystów — wrogów pokoju. Szerokie koła narodu niemieckiego piętnują zbrodnicze poczynania awanturniczych spiskowców. Masy pracujące Niemieckiej Republiki Demokratycznej popierają zarządzenia swego rządu zmierzające do zapobieżenia wypadom wroga. Aprobują one kroki podjęte przez Rząd Republiki dla zdecydowanego podniesienia stopy życiowej ludności, dla rozwoju prywatnego przemysłu, handlu i rzemiosła, dla podniesienia rolnictwa. Miliony Niemców rozumieją, że zarzą-

Крах авантюры иностранных наймитов в Берлине открыл глаза многим из тех, кто верил лживым утверждениям пропагандистов—врагов мира. Широкие круги германского народа клеймят позором преступные действия авантюристских заговорщиков. Трудящиеся Германской Демократической Республики поддерживают мероприятия своего правительства, направленные на пресечение вражеских вылазок. Они одобряют действия, осуществляемые правительством республики для решительного повышения жизненного уровня населения, для развития частной промышленности,

dzenia te ułatwiają w istotny sposób rozwiązanie głównego zadania stojącego przed narodem niemieckim — zjednoczenia Niemiec na pokojowych demokratycznych zasadach. Naród niemiecki, żywotnie zainteresowany w zlikwidowaniu rozbicia ojczystego kraju, nie pójdzie za tymi, którzy usiłują wtrącić go w otchłań nowych nieszczęść i niedoli. Pójdzie on drogą pokoju, demokracji, jedności.

частной торговли и ремесла, для подъема сельского хозяйства. Миллионы немцев понимают, что эти мероприятия существенно облегчают решение главной задачи, стоящей перед германским народом, — объединение Германии на мирных, демократических началах. Германский народ, жизненно заинтересованный в ликвидации раскола родной страны, не пойдет за теми, кто пытается ввергнуть его в пучину новых бед и несчастий. Он пойдет по пути мира, демократии, единства.

W swym oświadczeniu „O sytuacji i bezpośrednich zadaniach partii", uchwalonym 21 czerwca, plenum Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, po zdemaskowaniu prawdziwych inspiratorów i winowajców awantury faszystowskiej w Berlinie, nakreśliło konkretne drogi dalszego umocnienia ustroju demokratycznego NRD, podniesienia dobrobytu materialnego mas pracujących Republiki. W oświadczeniu tym podkreślono zasadniczą różnicę między dwoma kursami politycznymi: polityką kliki Adenauera, zmierzającą do rozpętania wojny, a polityką Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności i Rzą-

В своем заявлении «О положении и непосредственных задачах партии», принятом 21 июня, пленум Центрального Комитета Социалистической единой партии Германии, разоблачив истинных вдохновителей и виновников фашистской авантюры в Берлине, наметил конкретные пути дальнейшего укрепления демократического режима в ГДР, повышения материального благосостояния трудящихся республики. В этом заявлении подчеркивается коренное различие двух политических курсов: политики клики Аденауэра, направленной на развязывание войны, и политики Социали-

du NRD, zmierzającą do utrwalenia pokoju. Oświadczenie głosi:

„Adenauer, Ollenhauer, Kaiser i Reuter obrali drogę wojny. Dlatego też starają się w nas ugodzić. Dlatego Niemcy zachodnie przekształcane są w ognisko faszyzmu i reakcji.

Nasza partia i nasz rząd są za pokojem. Dlatego też obraliśmy drogę wzorowej gospodarki pokojowej. Nasz nowy kurs jest najostrzejszym orężem w ręku wszystkich Niemców przeciwko wszelkiej prowokacji wojennej na ziemi niemieckiej".

Wydarzenia w Berlinie i w Korei południowej dowodzą, że wrogowie pokoju nie cofają się przed użyciem najskrajniejszych środków, aby przeszkodzić odprężeniu międzynarodowemu, aby storpedować dzieło zacieśnienia współpracy między narodami. Wydarzenia te dowodzą jednocześnie, że siły narodów w walce o pokój rosną i krzepną, że udzielają one odprawy knowaniom wrogów pokoju. Awantura najmitów obcych w Berlinie doznała fiaska. Zwartość i zorganizowanie sił miłujących pokój, jedność ich akcji jest rękojmią tego, że dozna również bankructwa pro-

стической единой партии Германии и правительства ГДР, направленной на укрепление мира. В заявлении говорится:

«Аденауэр, Олленхауэр, Кайзер и Рейтер взяли курс на войну. Поэтому они обрушиваются на нас ударами. Поэтому Западная Германия превращается в очаг фашизма и реакции.

Наша партия и наше правительство стоят за мир. Поэтому мы держим курс на образцовую мирную экономику. Наш новый курс является острейшим оружием всех немцев против любой военной провокации на немецкой земле».

События в Берлине и Южной Корее показывают, что враги мира не останавливаются перед применением самых крайних средств, чтобы помешать ослаблению международной напряженности, сорвать дело укрепления сотрудничества народов. Вместе с тем эти события показывают, что силы народов в борьбе за мир растут и крепнут, дают отпор проискам врагов мира. Авантюра иностранных наймитов в Берлине потерпела крах. Сплоченность и организованность миролюбивых сил, единство их действий являются залогом того, что про-

wokacja kliki Li Syn Mana i jego protektorów.

Ci wszyscy, którym droga jest sprawa pokoju, wyciągną z tych wydarzeń niezbędne wnioski, wzmagać będą nieustannie czujność, demaskować knowania kół reakcyjnych, potęgować jeszcze bardziej walkę o utrzymanie i utrwalenie pokoju.

вокация клики Ли Сын Мана и его покровителей также потерпит банкротство.

Все, кому дорого дело мира, сделают из этих событий необходимые выводы, будут неустанно повышать бдительность, разоблачать происки реакционных кругов, еще более усиливать борьбу за сохранение и упрочение мира.

150.

PRZEMÓWIENIE PREZYDENTA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ WILHELMA PIECKA DO LUDNOŚCI NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

(Berlin, dnia 3 lipca 1953 r.)

Przekład

Drodzy rodacy, przyjaciele i towarzysze!

W ostatnich dniach i tygodniach otrzymałem tyle pozdrowień, życzeń i dowodów zaufania, że poczuwam się do obowiązku serdecznego podziękowania za to wszystkim ludziom pracy naszej Republiki i wszystkim moim towarzyszom. Właśnie w tych dniach, kiedy siły imperialistyczne zainscenizowały awanturę faszystowską, wymierzoną przeciwko Niemieckiej Republice Demokratycznej, czułem się szczególnie ściśle związany ze wszystkimi pracującymi i miłującymi pokój obywatelami naszej ojczyzny.

Z tysięcy listów i oświadczeń złożonych podczas przyjęć w mojej kancelarii, znałem

Liebe Landsleute, liebe Freunde und Genossen!

Mir sind in den letzten Tagen und Wochen so viele Grüsse, Genesungswünsche und Vertrauensbeweise übermittelt worden, dass ich mich verpflichtet fühle, allen Werktätigen unserer Republik und allen meinen Genossen dafür herzlich zu danken. Ich habe mich gerade in diesen Tagen, da imperialistische Kräfte ein faschistisches Abenteur gegen die Deutsche Demokratische Republik inszenierten, besonders innig mit allen Werktätigen und friedliebenden Menschen unseres Vaterlandes verbunden gefühlt.

Aus Tausenden von Briefen und Mitteilungen von Besuchern der Sprechstunden meiner

bolączki i postulaty naszej ludności. Gdy więc w końcu maja przedstawiciele Biura Politycznego mojej partii informowali mnie o jego obradach, zaaprobowałem w całej pełni zmianę kursu partii i rządu. Ten nowy kurs, który dnia 9 czerwca podany został do wiadomości opinii publicznej, zmierza do podniesienia stopy życiowej wszystkich warstw ludności, do ogólnej poprawy sytuacji w naszej Republice i do zlikwidowania przepaści między Wschodem a Zachodem naszej ojczyzny.

Kanzlei kannte ich die Nöte und Beschwerden unserer Bevölkerung. Darum habe ich Ende Mai, als mich Vertreter des Politbüros meiner Partei über dessen Beratungen informierten, die Änderung des Kurses von Partei und Regierung voll und ganz gebilligt. Dieser neue Kurs, der am 9. Juni der Öffentlichkeit bekanntgegeben wurde, ist auf eine Hebung der Lebenshaltung aller Schichten der Bevölkerung, auf eine allgemeine Besserung der Lage in unserer Republik uhd auf die Überwindung der Kluft zwischen Ost und West unseres Vaterlandes gerichtet.

Właśnie dlatego, że nowy kurs pomaga masom pracującym, że służy sprawie jedności i pokoju, lękają się go wrogowie ludu — monopoliści i podżegacze wojenni. Od chwili otrzymania pierwszej wiadomości o prowokacjach faszystowskich w Berlinie, stało się dla mnie rzeczą jasną, że te prowokacje miały na celu udaremnienie nowego kursu partii i rządu. Prowokatorzy nadużyli przy tym niezadowolenia, jakie niewątpliwie można było zauważyć wśród ludzi pracy, którzy wysuwali częściowo uzasadnione żądania, wymierzone przeciwko istniejącym niedociągnięciom. Ale również ci chwilowo wprowadzeni w błąd

Eben weil der neue Kurs den Werktätigen hilft, weil er der Einheit und dem Frieden dient, eben darum fürchten ihn die grosskapitalistischen Feinde des Volkes und die Kriegsbrandstifter. Von der ersten Nachricht über die faschistischen Provokationen in Berlin an, war für mich klar, dass sie den neuen Kurs von Partei und Regierung durchkreuzen sollten. Dabei missbrauchten die Provokateure eine unzweifelhaft vorhandene Unzufriedenheit unter den Werktätigen, die zum Teil berechtigte Forderungen gegen bestehende Misstände erhoben. Aber auch die zeitweilig irregeführten Werktätigen erkannten sehr bald, auf welchen gefähr-

ludzie pracy zrozumieli bardzo prędko, na jak niebezpieczną drogę chcieli ich pchnąć awanturnicy faszystowscy oraz ich inspiratorzy zagraniczni. Podobnie jak ongiś podpalenie Reichstagu, tak dzisiaj podpalenia na Potsdamer Platz miały stać się płomieniem sygnalizującym nową wojnę. Dzięki postawie większości ludzi pracy, dzięki mężnemu wystąpieniu policji ludowej i rozsądnej interwencji wojsk radzieckich, stłumiona została iskra pożaru, zanim jeszcze mogła rozpalić nową pożogę wojenną. Dziękuję za to tym wszystkim, którzy swym ofiarnym wystąpieniem obronili nasz ład demokratyczny i pokój.

lichen Weg die faschistischen Abenteurer und ihre ausländischen Hintermänner sie drängen wollten. Wie einst die Reichstagsbrandstiftung, so sollten die Brandstiftungen am Potsdamer Platz zu Flammenzeichen eines neuen Krieges werden. Durch die Haltung der Mehrheit der Werktätigen, durch den tapferen Einsatz der Volkspolizei und das rechtzeitige und besonnene Eingreifen der Sowjettruppen ist der Brandfunke ausgetreten worden, bevor er einen neuen Krieg entzünden konnte. Dafür sage ich allen, die durch ihren selbstlosen Einsatz unsere demokratische Ordnung und den Frieden verteidigten, meinen aufrichtiggen Dank.

Obecnie należy kontynuować nowy kurs ze wzmożoną siłą. Wszystkie zarządzenia już uchwalone od dnia 9 czerwca i jeszcze planowane, a mające na celu poprawę sytuacji całej ludności powinny być urzeczywistnione szybko i zdecydowanie. Wymaga to pełnej zaufania współpracy tych wszystkich, którzy walczą szczerze o dobro narodu. Każdy człowiek pracy musi obecnie przyczynić się swoimi dobrymi osiągnięciami i sumiennym wykonywaniem swych zadań do podniesienia stopy życiowej swojej rodziny.

Jetzt kommt es darauf an, den neuen Kurs mit erhöhter Kraft fortzuführen. Alle seit dem 9. Juni bereits beschlossenen und noch geplanten Massnahmen zur Verbesserung der Lage aller müssen rasch und entschlossen verwirklicht werden. Das erfordert die vertrauensvolle Mitarbeit aller, die aufrichtig für das Wohl des Volkes eintreten. Jeder Werktätige muss jetzt durch gute Leistungen und gewissenhafte Erfüllung seiner Aufgaben dazu beitragen, die Lebenshaltung seiner Familie zu verbessern. Jeder ehrliche

Każdy uczciwy Niemiec musi obecnie zrozumieć, że prowokatorzy faszystowscy powinni być rozgromieni, aby można było utorować drogę do porozumienia ogólnoniemieckiego i do prawdziwie wolnych wyborów w całych Niemczech i do zawarcia sprawiedliwego traktatu pokojowego.

Dlatego, drodzy rodacy, przyjaciele i towarzysze — naprzód nową drogą, wytyczoną przez naszą partię i Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, w imię dobra narodu, w imię jedności Niemiec i w imię pokoju na całym świecie!

Deutsche muss jetzt erkennen, dass die faschistischen Provokateure geschlagen werden müssen, damit der Weg zur gesamtdeutschen Verständigung frei wird, damit wahrhaft freie Wahlen in ganz Deutschland und ein gerechter Friedensvertrag erreicht werden können.

Darum liebe Landsleute, liebe Freunde und Genossen, vorwärts auf dem neuen Kurs unserer Partei und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik für das Wohl des Volkes, für die Einheit Deutschlands und den Frieden der Welt!

151.

PISMO POLSKIEGO KOMITETU OBROŃCÓW POKOJU DO NIEMIECKIEJ RADY POKOJU

(Warszawa, dnia 3 lipca 1953 r.)

Drodzy Przyjaciele,

W chwili, gdy w narodach utwierdza się przekonanie, że możliwe jest pokojowe uregulowanie wszystkich rozbieżności międzynarodowych, w chwili, gdy wola pokoju z nieodpartą siłą ogarnia narody, byliśmy świadkami nikczemnej prowokacji berlińskiej, zorganizowanej przez te siły reakcji i wojny, które starają się nie dopuścić do odprężenia międzynarodowego.

Ta próba wywołania wojny bratobójczej w Niemczech, próba rozpalenia pożaru w Europie, nastąpiła w chwili, gdy Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, kierując się interesami narodu niemieckiego i po-

Übersetzung

Teuere Freunde,

Im Momente, in welchem die Überzeugung der Völker befestigt wird, dass die friedliche Regelung aller internationalen Meinungsverschiedenheiten möglich ist, in dem Momente, in welchem der Friedenswille mit unwiderlegbarer Kraft die Völker durchdringt, waren wir Zeugen der niederträchtigen Berliner Provokation, die durch die Kräfte der Reaktion und des Krieges organisiert worden ist, welche bestrebt sind, die internationale Entspannung zu verhindern.

Dieser Versuch, den Bruderkrieg in Deutschland zu entfachen, der Versuch, den Kriegsbrand in Europa anzustiften, wurde in dem Zeitpunkt unternommen, als die Regierung der Deutschen Demokratischen

koju Europy, powziął szereg słusznych zarządzeń zmierzających do ułatwienia pokojowego zjednoczenia Niemiec. Jest to najlepszym dowodem tego, że zbrodnicze prowokacje w Berlinie były jedynie wyrazem obawy podżegaczy wojennych przed potężniejącym z dnia na dzień patriotycznym ruchem narodu niemieckiego, który pragnie zjednoczenia i pokoju, przed coraz bardziej zdecydowaną wolą narodów Europy, które domagają się pokojowego uregulowania problemu niemieckiego.

Dzięki zdecydowanej postawie sił patriotycznych i pokojowych narodu niemieckiego, prowokacja zorganizowana przez zachodnio-niemieckich wrogów pokoju i ich amerykańskich protektorów zakończyła się fiaskiem.

Wydarzenia berlińskie, które skierowane były przeciwko najżywotniejszym interesom narodu niemieckiego i narodów sąsiadujących z Niemcami, które były zamachem na pokój w Europie, ze szczególną ostrością wskazują na naglącą konieczność zjednoczenia Niemiec na podstawie demokratycznej i po-

Republik zur Wahrung der Interessen des deutschen Volkes und des Friedens Europas eine Reihe von Massregeln getroffen hat, welche die Erleichterung der friedlichen Vereinigung Deutschands bezwecken. Hierdurch wird am besten bewiesen, dass die verbrecherischen Provokationen in Berlin lediglich die Besorgnis der Kriegshetzer zum Ausdruck bringen, welche die Tag für Tag mächtiger wachsende patriotische Bewegung des deutschen Volkes, welches die Vereinigung und den Frieden verlangt, sowie den immer mehr entschiedenen Willen der Völker Europas, welche die friedliche Regelung des deutschen Problems fordern, — befürchten.

Dank der entschlossenen Haltung der patriotischen und friedlichen Kräfte des deutschen Volkes hat die durch die westdeutschen Friedensfeinde und deren amerikanische Beschützer organisierte Provokation mit einem Fiasko geendet.

Die Berliner Ereignisse, welche gegen die lebenswichtigsten Interessen des deutschen Volkes und der an Deutschland grenzenden Nachbarvölker gerichtet und ein Anschlag gegen den Frieden Europas gewesen sind, weisen mit besonderer Schärfe auf die dringende Notwendigkeit der Vereinigung Deut-

kojowej, na konieczność pokojowego uregulowania problemu niemieckiego przez cztery mocarstwa na podstawie Układu Poczdamskiego.

schlands auf der demokratischen und friedlichen Grundlage, auf die Notwendigkeit der friedlichen Regelung des deutschen Problems durch die vier Mächte auf Grund des Potsdamer Abkommens hin.

Pragniemy zapewnić Was, drodzy przyjaciele, że naród polski w pełni popiera i solidaryzuje się z walką patriotów niemieckich z obu stron Łaby przeciwko remilitaryzacji i faszyzacji Niemiec zachodnich, o unieważnienie wojennych układów z Bonn i Paryża, o zjednoczenie i niepodległość Waszej ojczyzny, o zapewnienie pokoju w Europie.

Wir möchten Euch, teuere Freunde, versichern, dass das polnische Volk den Kampf der deutschen Patrioten beiderseits der Elbe gegen die Remilitarisierung und die Faschisierung von Westdeutschland, den Kampf um die Anullierung der Kriegsverträge von Bonn und Paris, um die Vereinigung und um die Unabhängigkeit Eures Vaterlandes, um die Sicherung des Friedens in Europa in vollem Umfange unterstützt und sich mit diesen Freiheitskämpfern solidarisch erklärt.

Jesteśmy głęboko przekonani, że w oparciu o siły pokojowe całego świata naród niemiecki przekreśli wszystkie zbrodnicze plany bońskich odwetowców i ich amerykańskich protektorów i wywalczy sobie zjednoczenie, niepodległość, pokój i godne miejsce w rodzinie narodów Europy, jako równy wśród równych.

Wir sind tief uberzeugt, dass das deutsche Volk durch die Friedenskräfte der ganzen Welt unterstützt, alle verbrecherischen Pläne der Bonner Revanchehetzer und deren amerikanischen Beschützer durchstreichen und die Wiedervereinigung, die Unabhangigkeit, den Frieden und eine würdige Stelle in der Völkerfamilie Europas als Gleicher unter Gleichen erkämpfen wird.

POLSKI KOMITET OBROŃCÓW POKOJU

DAS POLNISCHE KOMITEE DER KÄMPFER FÜR DEN FRIEDEN

152.

PISMO CHARGÉ d'AFFAIRES AD INTERIM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI W MOSKWIE ELIMA O'SHAUGNESSY DO MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH ZSRR W. M. MOŁOTOWA W SPRAWIE POMOCY ŻYWNOŚCIOWEJ DLA LUDNOŚCI NIEMIEC WSCHODNICH

(Moskwa, dnia 10 lipca 1953 r.)

Przekład

Prezydent polecił mi przekazać Panu wyraz jego głębokiej troski z powodu warunków istniejących w radzieckiej strefie Niemiec i rosnących trudności, których doznaje ludność tego obszaru. Przedmiotem szczególnej troski Rządu i narodu Stanów Zjednoczonych jest pogarszająca się wciąż aprowizacja ludności tego obszaru, co było ważnym czynnikiem ostatnich demonstracji przeciwko miejscowym władzom.

I have been instructed by the President to convey to you his deep concern with the conditions existing in the Soviet zone of Germany and the increasing hardships to which the population of that area is being subjected. The Government and the people of the United States are especially concerned over the steadily deteriorating food supply for the population of that area which has been an important factor in recent demonstrations against the local authorities.

Stany Zjednoczone, zgodnie ze swą tradycją, dążyły zawsze do złagodzenia cierpień, głodu i chorób, bez względu na to,

The United States has traditionally sought to alleviate suffering, starvation and disease wherever it might be found. Be-

gdziekolwiekby powstały. Ze względu na swe stanowisko mocarstwa okupacyjnego w Niemczech, Rząd mój jest słusznie zainteresowany w dobrobycie narodu niemieckiego. Na pilną konieczność przyjścia z pomocą ludności wschodniej części Niemiec zwrócił uwagę mego Rządu jego wysoki komisarz w Niemczech, jak również kanclerz Adenauer.

Mając na uwadze te potrzeby Rząd mój postanowił zaproponować Związkowi Radzieckiemu, jako mocarstwu okupacyjnemu, dla podziału wśród ludności Niemiec wschodnich dostawy żywności, sięgające sumy około 15 milionów dolarów, a składające się ze zboża, cukru, tłuszczów, oleju sojowego i niektórych innych towarów.

Szczegóły dotyczące metod podziału i punktów przekazania mogą być niewątpliwie opracowane przez sztaby naszych odpowiednich wysokich komisarzy w Niemczech, i władze Stanów Zjednoczonych w Niemczech, które zwrócą się w tym celu do władz radzieckich, skoro tylko Rząd Radziecki poweźmie decyzję w tej sprawie.

Rządy Zjednoczonego Królestwa i Francji zostały poinformowane o tej propozycji.

Mam nadzieję, że zawiadomi mnie Pan możliwie najrychlej

cause of its position as an occupying power in Germany my Government has a legitimate interest in the welfare of the people of Germany. The urgent need for aid for the people in the Eastern part of Germany has again been brought to the attention of my Government by its High Commissioner in Germany and also by Chancellor Adenauer.

Mindful of these needs, my Government has, therefore, decided to offer to the Soviet Union as the occupying power, for distribution to the population of Eastern Germany shipments of food amounting in value to approximately $ 15,000,000 consisting of grain, sugar, lard, soybean oil and some other commodities.

Details as to the methods of distribution and places of delivery can unquestionably be worked out by the staffs of our respective high commissioners in Germany, and the United States authorities that will approach the Soviet authorities for this purpose as soon as the Soviet Government has reached a decision in this matter.

The Governments of the United Kingdom and France have been informed of this offer.

I trust that you will inform me of the acceptance of this of-

o przyjęciu tej propozycji przez Rząd Radziecki, aby można było szybko zmniejszyć niedobór żywności, wskutek którego cierpi ludność Niemiec wschodnich. Aby uniknąć straty czasu w tym okresie krytycznym pierwsze transporty żywności zostaną niezwłocznie przewiezione do granic stref i sektorów w Niemczech.

fer by the Soviet Government as quickly as possible so that the food shortage afflicting the East German population may be alleviated speedily. In order that no time be lost during this grave emergency, the initial shipments of food will be transported to the zonal and sector boundaries in Germany beginning immediately.

153.

ODPOWIEDŹ MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH ZSRR W. M. MOŁOTOWA NA PISMO CHARGÉ d'AFFAIRES AD INTERIM STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI ELIMA O'SHAUGNESSY

(Moskwa, dnia 11 lipca 1953 r.)

Przekład

W piśmie Pana z dnia 10 lipca mówi się o tym, że Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki jest rzekomo zatroskany sytuacją żywnościową we wschodniej części Niemiec i że Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki wyasygnował 15 milionów dolarów na wysłanie i podział niektórych artykułów żywnościowych wśród ludności tej części Niemiec.

W związku z tym uważam za konieczne zwrócić uwagę Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki na następujące okoliczności:

Z oświadczenia Pana wynika, że Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki jest niewłaściwie poinformowany o sytuacji we wschodniej części Niemiec. Nie

В Вашем письме от 10 июля говорится о том, что Президент США будто бы озабочен продовольственным положением в восточной части Германии и что Правительство США ассигновало 15 млн. долларов для посылки и распределения некоторых продовольственных товаров среди населения этой части Германии.

В связи с этим считаю нужным обратить внимание Правительства США на следующее.

Из Вашего сообщения видно, что Правительство США неправильно информировано о положении в восточной части Германии. В этом нельзя

można dopatrywać się w tym czegoś nieoczekiwanego, skoro — jak Pan komunikuje — informacje o Niemczech wschodnich pochodzą z takich źródeł jak amerykański Wysoki Komisarz w Niemczech i kanclerz boński Adenauer, którzy ponoszą główną odpowiedzialność za wzmiankowane przez Pana zakłócenie porządku publicznego we wschodniej części Berlina. Gdyby dnia 17 czerwca nie została z ich strony zorganizowana akcja wysłania z amerykańskiego sektora Berlina całych grup najmitów i elementów kryminalnych dla podpalania sklepów żywnościowych i innych, atakowania pracowników instytucji państwowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej itp., to w Berlinie nie doszłoby w ogóle do żadnego zakłócenia porządku.

Z pisma Pańskiego wynika również, iż Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki powziął decyzję w sprawie wysłania artykułów żywnościowych na sumę 15 milionów dolarów, nie zasięgając w tej sprawie nawet opinii Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Takie postępowanie byłoby obecnie zniewagą nawet dla ludności kolonii, nie mówiąc już o narodzie niemieckim i o jego legalnym rządzie demokratycznym.

видеть чего-либо неожиданного, поскольку, как Вы сообщаете, информация о Восточной Германии получена из таких источников, как американский Верховный комиссар в Германии и боннский канцлер Аденауэр, которые несут главную ответственность за упоминаемые Вами нарушения общественного порядка в восточной части Берлина. Если бы 17 июня с их стороны не была организована засылка из американского сектора Берлина целых групп наймитов и уголовных элементов для поджогов продовольственных и других магазинов, для нападения на служащих государственных учреждений ГДР и т. п., то вообще никаких нарушений порядка в Берлине не имело бы места.

Из Вашего письма видно также, что Правительство США приняло решение о посылке продовольственных товаров на 15 млн. долларов, даже не спросив по этому поводу мнения Правительства Германской Демократической Республики. Такое обращение в настоящее время оскорбило бы даже население колонии, не говоря уже о германском народе и его законном демократическом Правительстве.

Z tego wszystkiego wynika, że w danym wypadku Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki wykazał nie jakąś tam troskę o aprowizację ludności niemieckiej, lecz postanowił uciec się do manewru propagandowego, który nie ma nic wspólnego z troską o rzeczywiste interesy ludności niemieckiej.

Proszę niniejszym o zakomunikowanie Rządowi Stanów Zjednoczonych Ameryki, że w wyniku trwałych stosunków przyjaźni, jakie ukształtowały się między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną, Rząd Radziecki również poprzednio przychodził z pomocą żywnościową ludności niemieckiej. Rząd Radziecki gotów jest nadal, ilekroć zajdzie potrzeba, udzielać ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej wszelkiej niezbędnej pomocy żywnościowej i innej, zgodnie z istniejącymi porozumieniami między rządami Związku Radzieckiego i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Z poważaniem
W. Mołotow

Из всего этого следует, что в данном случае Правительство США показало не какую-то озабоченность относительно продовольственного снабжения немецкого населения, а решило прибегнуть к пропагандистскому маневру, не имеющему ничего общего с заботой о действительных интересах немецкого населения.

Настоящим я прошу передать Правительству США, что, в силу установившихся между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой прочных дружественных отношений, Советское Правительство и раньше оказывало германскому населению продовольственную помощь. Советское Правительство готово и впредь, когда в этом будет потребность, оказать населению ГДР всю необходимую продовольственную и другую помощь в соответствии с имеющейся договоренностью между правительствами СССР и ГДР.

С уважением
В. Молотов

154.

KOMUNIKAT BIURA PRASOWEGO URZĘDU PREZESA RADY MINISTRÓW NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ DOTYCZĄCY TZW. „POMOCY ŻYWNOŚCIOWEJ"

(Berlin, dnia 11 lipca 1953 r.)

Przekład

Po załamaniu się prowokacji rozpętanej w Berlinie pod kierownictwem amerykańskim, Rząd Amerykański w nocie do Rządu Radzieckiego z dnia 10 lipca 1953 r. zaproponował dostarczenie ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej produktów żywnościowych na sumę 15 milionów dolarów.

Nachdem die unter amerikanischer Leitung durchgeführten Provokationen in Berlin zusammengebrochen sind, hat die amerikanische Regierung der Sowjetregierung in einer Note vom 10. Juli 1953 angeboten, Lebensmittel im Wert von rund 15 Millionen Dollar an die Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik zu liefern.

Te same siły, które lękają się realizacji nowego kursu Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej, zmierzającego do poprawy sytuacji materialnej ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej i do pokojowego ponownego zjednoczenia naszej ojczyzny, oraz które usiłowały udaremnić ten kurs za pomocą

Dieselben Kräfte, die die Durchführung des auf die Verbesserung der Lebenslage der Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik und auf die friedliche Wiedervereinigung unseres Vaterlandes gerichteten neuen Kurses der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik fürchten

awantury faszystowskiej z dnia 17 czerwca — podejmują znów po doznaniu sromotnego fiaska próbę zorganizowania swych agentur za pośrednictwem „pomocy amerykańskiej". Oświadczenie, że Wysocy Komisarze Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji powinni wspólnie decydować o szczegółach podziału produktów żywnościowych w Niemieckiej Republice Demokratycznej, wyraźnie dowodzi, do czego dążą amerykańscy politycy podboju. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej już przed kilku laty deklarował, jak wiadomo, gotowość zawarcia wewnętrzno-niemieckich układów handlowych na sumę około 2 miliardów marek rocznie. Kompetentne organa Stanów Zjednoczonych Ameryki i rządu Adenauera wszelkimi środkami przeszkadzały tym dążeniom, co wyrządziło wielką szkodę gospodarce zarówno wschodniej, jak i zachodniej części Niemiec. Rząd boński prześladował i karał firmy zachodnio-niemieckie, które utrzymywały stosunki handlowe z Niemiecką Republiką Demokratyczną, Amerykanie zaś konfiskowali konta dolarowe Niemieckiej Republiki Demokratycznej, których zwolnienie, pomimo protestów, nie nastąpiło do dziś dnia.

und mit Hilfe des faschistischen Abenteuers vom 17. Juni zu durchkreuzen versuchten, unternehmen nach ihrem schmählichen Fiasko erneut den Versuch, mittels „amerikanischer Hilfe" ihre Agenturen zu organisieren. Die Erklärung, dass der amerikanische, der englische und der französische Oberkommissar mit über die Einzelheiten der Verteilung von Lebensmitteln in der Deutschen Demokratischen Republik bestimmen sollen, zeigt deutlich, worauf es den Eroberungspolitikern in den USA ankommt. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik hat bekanntlich bereits seit Jahren ihre Bereitschaft zum Abschluss innerdeutscher Handelsverträge bis zu zwei Milliarden DM jährlich erklärt. Diese Bestrebungen sind mit allen Mitteln von den zuständigen Stellen der Amerikaner und der Regierung Adenauers verhindert worden, wodurch sowohl dem östlichen wie dem westlichen Teil der deutschen Wirtschaft grosser Schaden zugefügt wurde. Westdeutsche Firmen wurden durch die Bonner Regierung wegen ihrer Handelsbeziehungen zur Deutschen Demokratischen Republik verfolgt und bestraft, und die Amerikaner beschlagnahmten Dollarkonten der Deutschen Demokratischen Republik, deren

Freigabe trotz Protest bis heute noch nicht erfolgt ist.

Wskutek tego propozycję amerykańską ocenić można tylko jako prowokację służącą jedynie celom propagandowym. Jeżeli Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki istotnie chce pomóc narodowi niemieckiemu, powinien on przede wszystkim znieść wszystkie ograniczenia w handlu wewnętrzno-niemieckim, wypowiedzieć się za wolnością niemieckiego handlu wewnętrznego i zagranicznego oraz anulować plan Schumana. Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki dopomógłby najlepiej Niemcom, gdyby anulował układy wojenne z Bonn i Paryża i wypowiedział się za zwołaniem konferencji czterech mocarstw dla pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego. Imperialiści amerykańscy, którzy nieoczekiwanie wykazali taką troskę o Niemiecką Republikę Demokratyczną, powinniby raczej zatroszczyć się o prawdziwe zabezpieczenie losu półtora miliona bezrobotnych w Niemczech zachodnich i dostarczenie im pracy.

Das amerikanische Angebot kann daher nur als eine Provokation eingeschätzt werden, die lediglich agitatorischen Zwecken dient. Wenn die USA-Regierung dem deutschen Volke wirklich helfen will, dann müsste sie vor allem alle Beschränkungen des innerdeutschen Handels aufheben, sich für den freien deutschen Innen-und Aussenhandel erklären und den Schuman-Plan annullieren. Die beste Hilfe für die Deutschen wäre es, wenn die USA-Regierung die Bonner und Pariser Kriegsverträge annullieren und sich für die Einberufung einer Viermächtekonferenz zur friedlichen Lösung der deutschen Frage erklären würde. Die amerikanischen Imperialisten, die plötzlich so besorgt um die Deutsche Demokratische Republik sind, sollten doch lieber dafür sorgen, dass die 1½ Millionen Erwerbslosen in Westdeutschland richtig versorgt werden und Arbeit bekommen.

Ludność Niemieckiej Republiki Demokratycznej traktuje propozycję Rządu Stanów Zjednoczonych jako zniewagę i rezygnuje z takich „amerykańskich akcji pomocy", które, jak wszę-

Die Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik betrachtet das Angebot der USA-Regierung als eine Beleidigung und bedankt sich für solche „amerikanischen Hilfsak-

dzie na świecie, związane są z poniżającymi dla narodu ustępstwami. Jeżeli Amerykanie i Adenauer zaniechają wrogiego stosunku do handlu Niemieckiej Republiki Demokratycznej i jeżeli nastąpi zwolnienie kont Niemieckiej Republiki Demokratycznej — wówczas będą mogły dojść do skutku normalne i oparte na zasadzie wzajemnej równości transakcje handlowe. W każdym razie nie mamy zamiaru kupować gumy do żucia lub innych zleżałych towarów amerykańskich nie znajdujących zbytu.

Rzeczą oryginalną jest to, że prasa Stanów Zjednoczonych Ameryki stara się wywołać wrażenie, jakoby Niemiecka Republika Demokratyczna zależna była od dostaw Stanów Zjednoczonych Ameryki. Jest to, rzecz jasna, błąd. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, która należy do krajów demokratycznego rynku światowego, zawarł korzystne układy handlowe ze Związkiem Radzieckim, z Chinami, Polską, Czechosłowacją, Węgrami, Bułgarią i Rumunią, obecnie zaś prowadzi rokowania w sprawie uzupełniającego układu o dostawach Związku Radzieckiego dla Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

tionen", die, wie überall in der Welt, mit entehrenden nationalen Zugeständnissen verbunden sind. Wenn die Amerikaner und Adenauer ihre feindselige Haltung gegen den Handel der Deutschen Demokratischen Republik aufgeben und eine Aufhebung der Beschlagnahme der Konten der Deutschen Demokratischen Republik erfolgt, können normale und auf der Grundlage gegenseitiger Gleichberechtigung beruhende Handelsgeschäfte zustande kommen. Es besteht allerdings keinerlei Absicht, Kaugummi oder andere für die Amerikaner unabsetzbare Ladenhüter zu kaufen.

Es ist eigenartig, wenn die USA-Presse den Eindruck erweckt, als ob die Deutsche Demokratische Republik auf Lieferungen der USA angewiesen sei. Das ist offenkundig ein Irrtum. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik, die zu den Ländern des demokratischen Weltmarktes gehört, hat günstige Handelsverträge mit der Sowjetunion, mit China, Polen, der Tschechoslowakei, Ungarn, Bulgarien und Rumänien abgeschlossen und führt gegenwärtig Besprechungen über ein zusätzliches Abkommen über Lieferungen der Sowjetunion an die Deutsche Demokratische Republik.

155.

KOMUNIKAT BIURA PRASOWEGO NIEMIECKIEJ SOCJALISTYCZNEJ PARTII JEDNOŚCI W SPRAWIE GRANICY NA ODRZE I NYSIE

(Berlin, dnia 14 lipca 1953 r.)

Przekład

Szczekaczki zachodnie rozpowszechniały w ostatnich dniach twierdzenie, jakoby SED poleciła, by granicy na Odrze i Nysie nie określać więcej mianem granicy pokoju.

Biuro Prasowe SED jest upoważnione do oświadczenia, że doniesienie to jest całkowicie zmyślone.

Dla wszystkich miłujących pokój Niemców, a przede wszystkim dla obywateli Niemieckiej Republiki Demokratycznej, granica na Odrze i Nysie jest granicą pokoju między Niemcami i Polską. Każdy rozsądny Niemiec zrozumie, że nagonka odwetowa, uprawiana przez agresorów amerykańskich i pozostających na ich służbie niemieckich prowokatorów faszystowskich,

Westliche Lügensender verbreiten in diesen Tagen die Behauptung, dass die SED angewiesen habe, die Oder-Neisse-Grenze nicht mehr als Friedensgrenze zu bezeichnen.

Der Pressedienst der SED ist ermächtigt, zu erklären, dass diese Meldung vollständig erlogen ist.

Für alle friedliebenden Deutschen, vor allem für die Bürger der Deutschen Demokratischen Republik, ist die Oder-Neisse-Grenze die Friedensgrenze zwischen Deutschland und Polen. Jeder einsichtige Deutsche begreift, dass die Revanchehetze, die von den amerikanischen Aggressoren und den in ihrem Dienst stehenden faschistischen deutschen Provokateuren be-

wzmożona po fiasku ich awantury z 17 czerwca, służy wyłącznie przygotowaniom do nowej wojny.

Konstytucja Niemieckiej Republiki Demokratycznej zabrania jednak wszelkiej nagonki wojennej.

Miłująca pokój ludność Niemieckiej Republiki Demokratycznej nie dopuści, aby wrogowie pokoju szczuli przeciwko granicy pokoju na Odrze i Nysie.

trieben und nach dem Zusammenbruch ihres Abenteuers am 17. Juni verstärkt wird, nur der Vorbereitung eines neuen Krieges dient.

Die Verfassung der Deutschen Demokratischen Republik verbietet jedoch jegliche Kriegshetze.

Die friedliebende Bevölkerung in der Deutschen Demokratischen Republik wird nicht zulassen, dass die Feinde des Friedens gegen die Oder-Neisse-Friedensgrenze hetzen.

156.

OŚWIADCZENIE RADY MINISTRÓW NRD W SPRAWIE ZWOŁANIA KONFERENCJI PRZEDSTAWICIELI NIEMIEC WSCHODNICH I ZACHODNICH

(Berlin, dnia 15 lipca 1953 r.)

Przekład

Kierując się troską o zabezpieczenie narodowych interesów narodu niemieckiego, który wypowiada się za przywróceniem jedności Niemiec na zasadach demokratycznych i pokojowych, Rada Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej uważa za konieczne złożenie następującej deklaracji:

W związku z kampanią wyborczą w Niemczech zachodnich Adenauer złożył szereg oświadczeń, w których usiłuje udawać zwolennika przywrócenia jedności Niemiec. Adenauer unika przy tym obecnie w sposób obłudny wnikania w treść niewolniczych układów z Bonn i

Geleitet von der Sorge um die Sicherung der nationalen Interessen des deutschen Volkes, das für die Wiederherstellung der Einheit Deutschlands auf demokratischer und friedlicher Grundlage eintritt, hält es der Ministerrat der Deutschen Demokratischen Republik für erforderlich, folgende Erklärung abzugeben:

Aus Anlass der Wahlkampagne in Westdeutschland ist Adenauer mit einer Reihe von Erklärungen aufgetreten, in denen er versucht, sich als Anhänger der Wiederherstellung der Einheit Deutschlands hinzustellen. Dabei vermeidet es Adenauer jetzt in heuchleri-

Paryża, ponieważ naród jest przeciwny tym układom, a także dlatego, że większość Niemców zdaje sobie sprawę, iż urzeczywistnienie tych układów nie da się pogodzić z przywróceniem jedności Niemiec i z narodowymi interesami narodu niemieckiego. Ale Adenauer bynajmniej nie rezygnuje z układów wojennych zawartych w Bonn i Paryżu i usiłuje również w dalszym ciągu przeforsować ich realizację. Znaczy to, że pozostaje on nadal na swych dawnych pozycjach utrzymania rozbicia Niemiec i jego demagogiczne deklaracje o dążeniu do jedności stanowią jedynie manewr wyborczy.

Zjednoczenie Niemiec w drodze pokojowej możliwe jest tylko na podstawie porozumienia między Niemcami na wschodzie i zachodzie, przy czym wspólna i jednolita akcja Niemiec wschodnich i zachodnich może przyspieszyć zawarcie układu czterech mocarstw w sprawie Niemiec. Ale Adenauer stara się ze wszystkich sił nie dopuścić ani do porozumienia między Niemcami na Wschodzie i Zachodzie w sprawie zjednoczenia Niemiec, ani też do zawarcia ukła-

scher Weise, auf den Inhalt der versklavenden Verträge von Bonn und Paris einzugehen, weil das Volk gegen diese Verträge ist und auch deshalb, weil der Mehrheit der Deutschen klar ist, dass die Verwirklichung dieser Verträge mit der Wiederherstellung der Einheit Deutschlands und den nationalen Interessen des deutschen Volkes unvereinbar ist. Aber Adenauer verzichtet durchaus nicht auf die Kriegsverträge von Bonn und Paris und versucht auch weiterhin, ihre Verwirklichung durchzusetzen. Das heisst, dass er auch weiterhin auf seinen alten Positionen der Spaltung Deutschlands bleibt und seine demagogischen Erklärungen über das Streben zur Einheit nur ein Wahltrick sind.

Die Vereinigung Deutschlands auf friedlichem Wege ist nur auf der Grundlage der Verständigung zwischen den Deutschen in Ost- und Westdeutschland möglich, wobei das Erzielen eines Abkommens der vier Mächte zur deutschen Frage durch gemeinsame und einheitliche Handlungen von Ost- und Westdeutschland beschleunigt werden kann. Aber Adenauer ist mit allen Kräften bestrebt, weder eine Verständigung zwischen den Deutschen in Ost und West zur Frage der Vereinigung

du czterech mocarstw o pokojowym rozwiązaniu problemu niemieckiego.

Wiadomo na przykład, że niedawno Adenauer wysłał do Waszyngtonu, Londynu i Paryża specjalnych pełnomocników, aby przeszkodzić rokowaniom między czterema mocarstwami w sprawie Niemiec. Na posiedzeniu parlamentu związkowego koalicja rządowa kierowana przez Adenauera większością jednego głosu spowodowała odrzucenie wniosku stronnictw opozycyjnych, który zawierał żądanie podjęcia rokowań między czterema mocarstwami w sprawie Niemiec.

Jeśli Adenauer jest rzeczywiście za zjednoczeniem Niemiec, to dlaczego w takim razie przeciwstawia się rokowaniom między przedstawicielami Niemiec zachodnich i wschodnich na ten temat, dlaczego przeszkadza zwołaniu narady ogólnoniemieckiej?

Czyż wszystkie te fakty nie dowodzą, że Adenauer opowiada się za jednością Niemiec jedynie w słowach, by oszukać naród, w rzeczywistości zaś jest nadal za rozbiciem i za ujarzmieniem Niemiec zachodnich, za rozpętaniem nowej agresywnej wojny w Europie?

Deutschlands, noch ein Abkommen der vier Mächte über die friedliche Lösung der deutschen Frage zustande kommen zu lassen.

So ist z. B. bekannt, dass Adenauer kürzlich Sonderbevollmächtigte nach Washington, London und Paris entsandte, um Viermächteverhandlungen zur deutschen Frage zu verhindern. Auf der Bundestagssitzung hat die von Adenauer geführte Regierungskoalition mit einer Mehrheit von einer Stimme den Vorschlag der Oppositionsparteien zu Fall gebracht, der die Forderung nach Viermächteverhandlungen zur deutschen Frage enthielt.

Wenn Adenauer wirklich für die Wiedervereinigung Deutschlands ist, warum stellt er sich dann Verhandlungen zwischen Vertretern West- und Ostdeutschlands zu dieser Frage entgegen, warum verhindert er dann die Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung?

Sprechen alle diese Tatsachen nicht davon, dass Adenauer nur in Worten für die Einheit Deutschlands eintritt, um das Volk zu betrügen, in Wirklichkeit aber auch weiterhin für die Spaltung und Versklavung Westdeutschlands, für die Entfesselung eines neuen Aggressionskrieges in Europa ist?

Zainscenizowane w dniu 17 czerwca na ulicach wschodniego Berlina i niektórych innych miast NRD faszystowskie prowokacje, podpalenia i zamachy rzucają nowe światło na rozbijackie poczynania rządu Adenauera podejmowane w ostatnich latach. Prowokacja ta przygotowywana od dawna w Waszyngtonie i Bonn miała na celu zaostrzenie stosunków między Niemcami wschodnimi i zachodnimi. Niemcy na Wschodzie i Zachodzie mieliby tak się od siebie oddalić, aby uniemożliwiło to na długi czas rokowania i porozumienie między Niemcami wschodnimi a zachodnimi. W ten sposób zadany miał być smiertelny cios wierze Niemców w możliwość zjednoczenia Niemiec na zasadach demokratycznych i pokojowych. Jednocześnie amerykańscy i zachodnio - niemieccy organizatorzy prowokacji starali się odwrócić uwagę narodu niemieckiego od walki przeciwko układom wojennym z Bonn i Paryża oraz ułatwić wciągnięcie Niemiec zachodnich do systemu agresywnego bloku północno-atlantyckiego.

Die am 17. Juni auf den Strassen von Ostberlin und einiger anderer Städte der DDR inszenierten faschistischen Provokationen, Brandstiftungen und Attentate zeigen die von der Regierung Adenauer in den letzten Jahren unternommenen spalterischen Handlungen in einem neuen Licht. Diese in Washington und Bonn von langer Hand vorbereitete Provokation hatte zum Ziel, die Beziehungen zwischen Ost- und Westdeutschland zu verschärfen. Die Deutschen in Ost und West sollen sich untereinander so weit entzweien, dass Verhandlungen und Vereinbarungen zwischen Ost- und Westdeutschland auf lange Zeit hinaus unmöglich gemacht werden. Dadurch soll dem Glauben der Deutschen an die Möglichkeit der Vereinigung Deutschlands auf demokratischer und friedlicher Grundlage der Todesstoss versetzt werden. Zugleich waren die amerikanischen und westdeutschen Organisatoren der Provokationen bestrebt, die Aufmerksamkeit des deutschen Volkes vom Kampf gegen die Kriegsverträge von Bonn und Paris abzulenken und die Einbeziehung Westdeutschlands in das System des aggressiven Nordatlantikblocks zu erleichtern.

Faszystowscy prowokatorzy i bandyci wykonywali w dniu 17 czerwca bezpośrednie polecenie wielkiej burżuazji amerykańskiej i zachodnio-niemieckiej: skomplikować sytuację w Europie i utrudnić uregulowanie nierozwiązanych problemów międzynarodowych w drodze rokowań między wielkimi mocarstwami.

Prowokacje z dnia 17 czerwca potwierdziły jak najdobitniej, że Niemcy zachodnie w wyniku rozbicia Niemiec stały się głównym ogniskiem niebezpieczeństwa wojny w Europie, terenem przygotowań do bratobójczej wojny między Niemcami. Jedynie usunięcie rozbicia Niemiec oraz zjednoczenie ich na zasadach pokojowych i demokratycznych może zlikwidować to ognisko niebezpieczeństwa wojny i zapewnić długotrwały pokój Niemcom i narodom Europy.

Jeżeli Adenauer i jego klika upierać się będą nadal przy swej polityce rozbicia Niemiec — naród niemiecki bez Adenauera i wbrew Adenauerowi znajdzie drogę do ponownego zjednoczenia swego kraju.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej stale walczył w

Die faschistischen Provokateure und Banditen erfüllten am 17. Juni den direkten Auftrag der amerikanischen und westdeutschen Grossbourgeoisie: die Situation in Europa zu komplizieren und die Regulierung ungelöster internationaler Probleme durch Verhandlungen zwischen den Grossmächten zu erschweren.

Die Provokationen des 17. Juni haben mit aller Anschaulichkeit bestätigt, dass Westdeutschland im Ergebnis der Spaltung Deutschlands zum Hauptherd der Kriegsgefahr in Europa, zum Terrain der Vorbereitung eines Bruderkrieges zwischen den Deutschen geworden ist. Nur die Beseitigung der Spaltung Deutschlands und seine Vereinigung auf friedlicher und demokratischer Grundlage ist imstande, diesen Herd der Kriegsgefahr zu liquidieren und einen langdauernden Frieden für Deutschland und die Völker Europas zu sichern.

Wenn Adenauer und seine Clique auch weiterhin auf ihrer Politik der Spaltung Deutschlands beharren, so wird das deutsche Volk ohne Adenauer und gegen Adenauer Wege zur Wiedervereinigung seines Landes finden.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik hat

sposób konsekwentny i niezachwiany o zjednoczenie Niemiec na zasadach pokojowych i demokratycznych. Będzie on walczyć również w przyszłości z całych sił o możliwie najszybsze przywrócenie jedności Niemiec i o zawarcie sprawiedliwego traktatu pokojowego z Niemcami, po którym nastąpiłoby wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych.

Nowy kurs polityczny Rządu NRD, obwieszczony w uchwale z dnia 11 czerwca br. stanowi kontynuację tej linii ze wzmożoną siłą. Kurs ten nie wypływa tylko z politycznych i gospodarczych warunków rozwoju sytuacji w NRD, lecz stawia sobie również za cel ułatwienie zjednoczenia Niemiec i umocnienie już teraz kontaktów politycznych, gospodarczych, kulturalnych i innych między Niemcami wschodnimi i zachodnimi. Nowy kurs polityczny zmierza do tego, by wytworzyć w NRD takie warunki życia materialnego i kulturalnego, które odpowiadałyby również interesom większości ludności Niemiec zachodnich i zostałyby przyjęte z aprobatą przez ludność zachodnio-niemiecką, gdy dojdzie do zjednoczenia Niemiec.

stets konsequent und unbeirrbar für die Vereinigung Deutschlands auf friedlicher und demokratischer Grundlage gekämpft. Sie wird auch in Zukunft alle ihre Kräfte für eine schnellstmögliche Wiederherstellung der Einheit Deutschlands und den Abschluss eines gerechten Friedensvertrages mit Deutschland mit darauf folgendem Abzug aller Besatzungstruppen einsetzen.

Der neue politische Kurs der Regierung der DDR, der im Beschluss vom 11. Juni dieses Jahres verkündet wurde, ist die verstärkte Fortsetzung dieser Linie. Dieser Kurs wurde nicht nur durch die politischen und wirtschaftlichen Bedingungen der Entwicklung in der DDR hervorgerufen, sondern er setzt sich ebenso das Ziel, die Wiedervereinigung Deutschlands zu erleichtern und schon jetzt die politischen, wirtschaftlichen, kulturellen und anderen Verbindungen zwischen Ost- und Westdeutschland zu festigen. Der neue politische Kurs ist darauf gerichtet, in der Deutschen Demokratischen Republik solche Verhältnisse des materiellen und kulturellen Lebens zu schaffen, die auch den Interessen der Mehrheit der Bevölkerung in Westdeutschland entsprechen und von der westdeutschen Bevölkerung bei der Wie-

dervereinigung Deutschlands mit Zustimmung aufgenommen werden.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oświadcza, że bez względu na prowokacyjne poczynania Adenauera, który w dniu 17 czerwca pod kierownictwem władz amerykańskich zorganizował za pośrednictwem swych agentów faszystowskich zamieszki w NRD, gotów jest do podjęcia rokowań z pełnomocnikami Niemiec zachodnich w sprawie przygotowania pokojowego zjednoczenia Niemiec w drodze wolnych wyborów ogólnoniemieckich oraz w sprawie przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami. Rozumie się samo przez się, że w toku tych rokowań rozpatrzone być muszą zarówno propozycje przedstawicieli Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak i propozycje przedstawicieli Republiki Federalnej.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik erklärt, dass sie ungeachtet der provokatorischen Handlungen Adenauers, der am 17. Juni unter der Leitung der amerikanischen Behörden durch seine faschistischen Agenten Unruhen in der DDR organisierte, zu Verhandlungen mit bevollmächtigten Vertretern Westdeutschlands zur Frage der Vorbereitung der friedlichen Wiedervereinigung Deutschlands durch freie gesamtdeutsche Wahlen und zur Frage des beschleunigten Abschlusses eines Friedensvertrages mit Deutschland bereit ist. Es versteht sich, dass bei diesen Verhandlungen sowohl die Vorschläge der Vertreter der Deutschen Demokratischen Republik, als auch die Vorschläge der Vertreter der Bundesrepublik erörtert werden müssen.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej proponuje, by w jak najkrótszym terminie zwołać ogólnoniemiecką naradę przedstawicieli Niemiec wschodnich i zachodnich dla omówienia wymienionych zagadnień.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik schlägt vor, in kürzester Frist eine gesamtdeutsche Beratung der Vertreter Ost- und Westdeutschlands zur Behandlung der genannten Fragen einzuberufen.

Cały naród niemiecki oczekuje pokojowego ponownego zjednoczenia Niemiec i zawarcia

Das ganze deutsche Volk erwartet die friedliche Wiedervereinigung Deutschlands und den

sprawiedliwego traktatu pokojowego z Niemcami.

Wysuwamy więc ponownie nasze żądanie: „Niemcy do wspólnego stołu obrad!“

Abschluss eines gerechten Friedensvertrages mit Deutschland.

Deshalb erheben wir erneut unsere Forderung „Deutsche an einen Tisch!“

157.

PISMO WYSOKIEGO KOMISARZA ZSRR W NIEMCZECH W. S. SIEMIONOWA DO WYSOKICH KOMISARZY STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI WIELKIEJ BRYTANII I FRANCJI W NIEMCZECH W SPRAWIE LIKWIDACJI ORGANIZACJI WYWROTOWYCH W BERLINIE ZACHODNIM

(Berlin, dnia 15 lipca 1953 r.).

Przekład

W związku z pismem Pana z 27 czerwca uważam za konieczne zwrócić Pańską uwagę na fakt, że władze okupacyjne trzech mocarstw zachodnich nie podjęły dotychczas kroków w celu zlikwidowania zbrodniczych organizacji, które działają w Berlinie zachodnim i prowadzą krecią robotę przeciwko Niemieckiej Republice Demokratycznej. Chodzi mianowicie o tzw. „Związek Walki Przeciwko Nieludzkości", faszystowski „Związek Młodzieży Niemieckiej", „Biuro Wschodnie SPD", „Biuro Wschodnie CDU" i inne organizacje. Radzieckie władze wojskowe poruszyły już tę sprawę 1 października i 30 grudnia 1952 roku w swych

В связи с Вашим письмом от 27 июня считаю необходимым обратить Ваше внимание на то, что оккупационные власти трех западных держав до сих пор не приняли мер к ликвидации преступных организаций, находящихся в Западном Берлине и ведущих подрывную работу против Германской Демократической Республики, а именно так называемой «Группы борьбы против бесчеловечности», фашистского «Союза немецкой молодежи», «Восточного бюро СДП», «Восточного бюро ХДС» и других, о чем советские военные власти ставили вопрос в своих письмах Верховным

pismach do Wysokich Komisarzy Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji.

Ponieważ zostało dowiedzione, że sprawcami podpaleń, grabieży i innych ekscesów w Berlinie wschodnim w dniu 17 czerwca były grupy prowokatorów i przestępców kryminalnych, należących właśnie do wspomnianych wyżej organizacji, zmuszony jestem ponownie wrócić do tej sprawy.

Zwracając Pańską uwagę na powyższą okoliczność oraz na fakt, iż Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, działając w interesie ludności Berlina, zarządził zniesienie ograniczeń w komunikacji pomiędzy sektorami, domagam się podjęcia skutecznych kroków w celu zlikwidowania wspomnianych zbrodniczych organizacji i nie dopuszczania w przyszłości do tego, aby prowokatorzy i agenci faszystowscy byli nasyłani z Berlina zachodniego do Berlina wschodniego.

Комиссарам США, Англии и Франции от 1 октября и 30 декабря 1952 года.

Я вынужден вновь поставить этот вопрос перед Вами ввиду того, что, как это установлено, поджоги, грабежи и другие бесчинства, имевшие место в Восточном Берлине 17 июня, были совершены группами провокаторов и уголовных преступников, принадлежавших именно к указанным организациям.

Обращая Ваше внимание на это обстоятельство, а также учитывая, что Правительство Германской Демократической Республики в интересах населения Берлина распорядилось о снятии ограничений при передвижении через секторную границу, настаиваю на принятии эффективных мер по ликвидации указанных выше преступных организаций и к недопущению засылки из Западного Берлина в Восточный Берлин провокаторов и фашистских агентов.

158.

DEKLARACJA PREZYDENTA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ WILHELMA PIECKA

(Berlin, dnia 21 lipca 1953 r.)

Przekład

Witam z całego serca oświadczenie Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie ogólnoniemieckich rokowań przedstawicieli Niemiec wschodnich i zachodnich dla rozważenia sposobów przywrócenia jedności Niemiec na zasadach demokratycznych i pokojowych oraz osiągnięcia w tej sprawie porozumienia.

Doświadczenia ubiegłych ośmiu lat wykazują naszemu narodowi, że tylko w drodze wspólnego działania Niemców ze wschodniej i zachodniej części naszej ojczyzny możliwe jest utworzenie zjednoczonego, demokratycznego i pokojowego państwa niemieckiego oraz ukrócenie sił reakcji, faszyzmu i agresji, które w Niemczech podnoszą głowę.

Ich begrüsse von ganzem Herzen die Erklärung des Ministerrats der Deutschen Demokratischen Republik für gesamtdeutsche Verhandlungen von Vertretern Ost- und Westdeutschlands, damit sie erörtern und übereinkommen, wie die Einheit Deutschlands auf demokratischen und friedlichen Grundlagen wiederherzustellen ist.

Die Erfahrungen der vergangenen acht Jahre zeigen unserem Volke, dass nur durch gemeinsames Handeln der Deutschen in Ost und West unseres Vaterlandes die Schaffung eines einheitlichen, demokratischen und friedliebenden deutschen Staates zu erreichen ist und die Kräfte der Reaktion, des Faschismus und der Aggression, die in Deutschland ihr Haupt erheben, gebändigt werden können.

Wrogowie pokoju i jedności Niemiec ośmielają się twierdzić, że problem niemiecki może być rozwiązany bez narodu niemieckiego, bez porozumienia między wschodnimi i zachodnimi Niemcami. Jest to twierdzenie z gruntu fałszywe. Tworzenie jednolitego, demokratycznego państwa niemieckiego, prawdziwie miłującego pokój zgodnie z zasadami swego wewnętrznego ustroju, jest w pierwszym rzędzie sprawą samego narodu niemieckiego. Naród nasz wskutek panowania sił imperialistycznych został już wtrącony w otchłań dwóch krwawych i wyniszczających wojen światowych. Były one również straszliwym następstwem intryg tych podżegaczy wojennych zza Oceanu, którzy zainteresowani są w tym, aby narody Europy, a przede wszystkim naród niemiecki, przelewały swą krew, umożliwiając wielkim imperialistycznym monopolom Ameryki i Europy zagarnianie niebywałych zysków.

Die Feinde des Friedens und der Einheit Deutschlands versteigen sich zu der Behauptung, die deutsche Frage könne ohne das deutsche Volk, ohne eine Verständigung zwischen den Deutschen Ost- und Westdeutschlands gelöst werden. Das ist grundfalsch. Die Schaffung eines einheitlichen, demokratischen und auf Grund seiner inneren Ordnung wahrhaft friedliebenden deutschen Staates ist in erster Linie Sache des deutschen Volkes selbst. Unser Volk ist durch die Vorherrschaft der imperialistischen Kräfte bereits in zwei blutige und verheerende Weltkriege gestürzt worden. Sie waren das furchtbare Ergebnis auch der Intrigen jener überseeischen Kriegsbrandstifter, die daran interessiert sind, dass die Völker Europas — und vor allem das deutsche Volk — ihr Blut vergiessen, damit die grossen imperialistischen Monopole Amerikas und Europas unerhörte Profite einstreichen können.

Prowokacja faszystowska z 17 czerwca była dalszym ciągiem tej właśnie imperialistycznej polityki, która zmierza do rozpętania nowej wojny i pogłębienia przepaści między wschodnią i zachodnią częścią naszej ojczyzny. Jednakże naród nasz pragnie pokoju. Dzięki

Die faschistische Provokation vom 17. Juni war die Fortsetzung der gleichen imperialistischen Politik, die auf die Entfesselung eines neuen Krieges und die Vertiefung der Kluft zwischen Ost und West unseres Vaterlandes gerichtet ist. Unser Volk jedoch will den Frieden.

porozumieniu ogólnoniemieckiemu przerzuci on pomost nad tą przepaścią i przezwycięży rozbicie Niemiec.

Ogólnoniemiecka narada przedstawicieli Niemiec wschodnich i zachodnich winna podjąć praktyczne kroki, które są niezbędne dla umożliwienia przeprowadzenia jednolitych, wolnych wyborów w całych Niemczech. Winna ona rozważyć sprawę utworzenia demokratycznego rządu ogólnoniemieckiego oraz podjąć skuteczne środki, aby przyśpieszyć zawarcie sprawiedliwego traktatu pokoju z Niemcami oraz wycofanie z Niemiec w następstwie tego traktatu wojsk okupacyjnych wszystkich mocarstw.

Nie wątpię, że odbycie narady ogólnoniemieckiej ułatwi również osiągnięcie porozumienia między czterema wielkimi mocarstwami w sprawie Niemiec.

A więc — Niemcy do wspólnego stołu obrad!

Es wird diese Kluft durch die gesamtdeutsche Verständigung überbrücken und die Spaltung Deutschlands überwinden.

Eine gesamtdeutsche Beratung von Vertretern Ost- und Westdeutschlands hat die praktischen Schritte festzulegen, die notwendig sind, um einheitliche und freie Wahlen in ganz Deutschland durchführen zu können. Sie hat die Frage der Schaffung einer gesamtdeutschen demokratischen Regierung zu erörtern und wirksame Massnahmen zu treffen, um den Abschluss eines gerechten Friedensvertrages mit Deutschland und den darauffolgenden Abzug der Besatzungstruppen aller Mächte aus Deutschland zu beschleunigen.

Ich zweifle nicht daran, dass der Zusammentritt einer gesamtdeutschen Beratung auch die Erreichung eines Übereinkommens der vier Grossmächte über die deutsche Frage erleichtern wird.

Darum: Deutsche an einen Tisch!

159.

PISMO WYSOKIEGO KOMISARZA ZSRR W NIEMCZECH W. S. SIEMIONOWA DO WYSOKIEGO KOMISARZA STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI CONANTA W SPRAWIE TZW. POMOCY ŻYWNOŚCIOWEJ DLA LUDNOŚCI NIEMIEC WSCHODNICH

(Berlin, dnia 21 lipca 1953 r.)

Przekład

W piśmie z dnia 11 lipca br. do ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki w Moskwie minister spraw zagranicznych ZSRR zwrócił już uwagę na fakt, że decyzja Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie tzw. dostaw artykułów spożywczych do Berlina stanowi szyty grubymi nićmi manewr propagandowy i nie ma nic wspólnego z troską o rzeczywiste interesy ludności niemieckiej.

W ostatnich dniach amerykańskie władze okupacyjne otworzyły w Berlinie zachodnim w pobliżu granicy sektorów z Berlinem wschodnim pod pozorem sprzedaży artykułów spożywczych specjalne placówki, w których czynni są agenci

В своем письме от 11-го июля с. г. посольству США в Москве министр иностранных дел СССР уже обратил внимание на то, что решение правительства США о так называемой посылке продовольственных товаров в Берлин является неуклюжим пропагандистским маневром и не имеет ничего общего с заботой о действительных интересах немецкого населения.

В последние дни в Западном Берлине вблизи секторной границы с Восточным Берлином американскими оккупационными властями под видом продажи продуктов создаются специальные пункты, где орудуют фашистские

faszystowscy. Na skutek masowych protestów bezrobotnych zachodniego Berlina, jak również ludności wschodniego Berlina, musiano zaprzestać tej sprzedaży. Jednakże z doniesień prasowych wynika, że w Berlinie zachodnim podjęto obecnie w innych punktach przygotowania do zorganizowania takich placówek.

Tego rodzaju poczynania władz amerykańskich ocenić można jedynie jako dalszą próbę użycia do celów prowokacyjnych tych samych najemników faszystowskich i elementów kryminalnych, którzy brali czynny udział w podpaleniach rabunkach i innych ekscesach 17 czerwca w Berlinie wschodnim.

Należy mieć na uwadze fakt, że cały manewr władz amerykańskich z tak zwaną pomocą żywnościową przeprowadzony został w chwili, gdy głodują miliony ludzi w Niemczech zachodnich i w Berlinie zachodnim. Wiadomo, że liczba bezrobotnych wegetujących z groszowej jałmużny wynosi w Niemczech zachodnich przeszło półtora miliona ludzi a w Berlinie zachodnim sięga 200 tysięcy bezrobotnych, podczas gdy w Niemieckiej Republice Demo-

агенты. Вследствие массовых протестов со стороны безработных Западного Берлина, а также со стороны населения Восточного Берлина эту продажу вынуждены были прекратить. Однако из сообщений печати стало известно, что в настоящее время в Западном Берлине ведется подготовительная работа по организации таких пунктов в других местах.

Такие действия американских властей нельзя расценивать иначе, как продолжение попыток использования в провокационных целях фашистских наймитов и уголовных элементов, принимавших активное участие в поджогах, грабежах и других бесчинствах 17-го июня в Восточном Берлине.

Заслуживает внимания тот факт, что вся эта затея американских властей с так называемой продовольственной помощью проводится в условиях, когда в Западной Германии и Западном Берлине голодают миллионы людей. Хорошо известно, что только безработных, существующих на нищенские пособия, в Западной Германии насчитывается свыше 1,5 миллиона человек, а в Западном Берлине до 200 тысяч безработных,

kratycznej i w Berlinie wschodnim nie ma w ogóle bezrobocia. Ponadto w ciężkiej sytuacji znajdują się miliony częściowo zatrudnionych i emerytów. Mimo to władze amerykańskie nie troszczą się o udzielenie pomocy żywnościowej tym ludziom skazanym na głód.

Wszystko to dowodzi, że amerykańskie władze okupacyjne w Berlinie dokonują ostatnio posunięć, które nie dadzą się pogodzić z elementarnymi wymogami utrzymania porządku publicznego. Używają one do tych celów najrozmaitszych elementów przestępczych, co jest niedopuszczalne w normalnej sytuacji, nie mówiąc już o tym, że takie poczynania amerykańskich władz okupacyjnych mogą skierować się przeciwko nim samym.

Zwracam uwagę Pana na powyższe okoliczności i domagam się, by zechciał Pan podjąć niezwłocznie kroki dla położenia kresu wspomnianym bezprawnym i wręcz niedopuszczalnym poczynaniom.

в то время как в Германской Демократической Республике и в Восточном Берлине безработицы нет. Кроме того, в тяжелом положении находятся миллионы пенсионеров и частично безработных. Американские власти тем не менее не проявляют заботы об сказании продовольственной помощи этим обреченным на голод людям.

Все это показывает, что американские оккупационные власти в Берлине прибегают в последнее время к мероприятиям, несовместимым с элементарными требованиями поддержания общественного порядка, и используют для этих целей разного рода преступные элементы, что несовместимо с нормальным положением. Не приходится уже говорить о том, что такие действия американских оккупационных властей могут обернуться против них же самих.

Обращая Ваше внимание на изложенное, настаиваю на принятии с Вашей стороны немедленных мер к прекращению упомянутых незаконных и безусловно недопустимых действий.

160.

REZOLUCJA XV PLENUM KOMITETU CENTRALNEGO NIEMIECKIEJ SOCJALISTYCZNEJ PARTII JEDNOŚCI
(Wyciąg)

(Berlin, dnia 26 lipca 1953 r.)

Przekład

1. W poczuciu wielkiej odpowiedzialności za szybkie przywrócenie jedności Niemiec i utrzymanie pokoju w Europie oraz dla dobra ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej, Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności zaproponowała w rezolucji Biura Politycznego z dnia 9 czerwca i w uchwale Komitetu Centralnego z dnia 21 czerwca 1953 r. zmianę kursu politycznego w Niemieckiej Republice Demokratycznej, która została przyjęta przez Rząd i doprowadziła do uchwał Rady Ministrów z dnia 11 czerwca oraz do późniejszych postanowień.

Istota nowego kursu polega na tym, by w najbliższym czasie osiągnąć poważną poprawę sytuacji gospodarczej i stosunków

1. Getragen von der hohen Verantwortung für die beschleunigte Herstellung der Einheit Deutschlands, für die Erhaltung des Friedens in Europa und für das Wohlergehen der Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik, hat die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands in den Beschlüssen des Politbüros vom 9. Juni und des Zentralkomitees vom 21. Juni 1953 eine Aenderung des politischen Kurses in der Deutschen Demokratischen Republik vorgeschlagen, der von der Regierung angenommen wurde und zu den Beschlüssen des Ministerrats vom 11. Juni und der folgenden Zeit führte.

Das Wesen des neuen Kurses, besteht darin, in der nächsten Zeit eine ernsthafte Verbesserung der wirtschaftlichen Lage

politycznych Niemieckiej Republiki Demokratycznej i na tej podstawie znacznie podnieść stopę życiową klasy robotniczej i wszystkich ludzi pracy. W drodze zwiększenia produkcji przemysłu spożywczego i lekkiego kosztem przemysłu ciężkiego, w drodze rozwoju inicjatywy handlu prywatnego i przemysłu prywatnego, jak również przez udzielenie poparcia gospodarstwom chłopskim — ma być osiągnięta poprawa materialnej sytuacji ludności. Całokształt życia publicznego ma być w dalszym ciągu demokratyzowany, a równocześnie ma być ułatwiony kontakt między Niemcami ze Wschodu i Zachodu. Posunięcia te mają równocześnie na celu wielkie zadanie narodowe, a mianowicie wzmocnienie sił pokoju i posunięcie naprzód sprawy ponownego zjednoczenia Niemiec.

und der politischen Verhältnisse in der Deutschen Demokratischen Republik zu erreichen und auf dieser Grundlage die Lebenshaltung der Arbeiterklasse und aller Werktätigen bedeutend zu heben. Durch die Steigerung der Nahrungs- und Genussmittelindustrie und der Leichtindustrie auf Kosten der Schwerindustrie, durch die Entfaltung der Initiative des privaten Handels und der Privatindustrie sowie durch die Förderung der bäuerlichen Wirtschaften soll eine Verbesserung der materiellen Lage der Bevölkerung erzielt werden. Das gesamte öffentliche Leben soll weiter demokratisiert und gleichzeitig der Verkehr der Deutschen von Ost und West erleichtert werden. Diese Massnahmen verfolgen zugleich das grosse nationale Ziel, die Kräfte des Friedens zu stärken und die Wiedervereinigung Deutschlands voranzubringen.

2. Dotychczasowa realizacja nowego kursu dała już szereg wyników godnych uwagi:

2. Die bisherige Durchführung des neuen Kurses hat bereits eine Reihe beachtlicher Ergebnisse gezeitigt:

Przeprowadzono podwyżkę płac robotników, cofnięto ustaloną w drodze administracyjnej podwyżkę norm, podwyższono płace w grupach uposażeniowych od I do IV, przywrócono ulgi w cenie kosztów przejazdu,

Für die Arbeiter wurden Lohnverbesserungen durchgeführt, die auf administrative Weise festgesetzten Normerhöhungen wurden rückgängig gemacht, die Löhne der Lohngruppen I bis IV erhöht, die

cofnięto wprowadzone w ostatnim czasie ograniczenia świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych, zwiększono renty i przystąpiono do usunięcia wielu niedociągnięć w zakładach pracy; uchwalono szeroko zakrojony program budowy mieszkań i przygotowano potrzebne do tego środki;

Fahrpreisvergünstigungen wiederhergestellt, die in letzter Zeit durchgeführten Leistungsbegrenzungen der Sozialversicherung wurden beseitigt, die Renten wurden erhöht und die Ueberwindung vieler Missstände in den Betrieben eingeleitet; es wurde ein umfangreiches Programm für den Wohnungsbau beschlossen und die Mittel dafür bereitgestellt;

zredukowano zobowiązania chłopów z tytułu dostaw i udzielono im kredytów, co stworzyło warunki zdrowego rozwoju gospodarstw chłopskich;

für die Bauern wurden die Ablieferungsverpflichtungen herabgesetzt und Kredite gewährt, wodurch die Bedingungen für eine gesunde Entwicklung der bäuerlichen Betriebe geschaffen wurden;

chłopom, prywatnym drobnym kupcom i drobnym przedsiębiorcom, którzy opuścili swoje przedsiębiorstwa, zagwarantowano zwrot tych przedsiębiorstw; osobom, które uciekły z Republiki umożliwiono powrót do Niemieckiej Republiki Demokratycznej bez przeszkód i zagwarantowano im zwrot mienia;

den Bauern, privaten Händlern und kleinen Unternehmern, die ihre Betriebe verlassen hatten, wurde die Rückgabe gewährleistet; republikflüchtigen Personen wurde die unbehinderte Rückkehr in die DDR ermöglicht und die Rückgabe ihres Eigentums zugesichert;

intelektualistom stworzono ułatwienia dla rozwoju ich twórczej działalności;

für die Intelektuellen wurden Erleichterungen zur Entfaltung ihrer schöpferischen Tätigkeit geschaffen;

ułatwiono w znacznym stopniu wydawanie paszportów międzystrefowych;

die Ausgabe von Interzonenpässen wurde wesentlich erleichtert;

cofnięto ograniczenia stosowane wobec prywatnych drob-

für die privaten Händler, Handwerker und kleinen Unter-

nych kupców, rzemieślników i drobnych przedsiębiorców; przez udzielanie kredytów popiera się rozwój ich inicjatywy;

nehmer wurden bestehende Einschränkungen aufgehoben, durch Kreditgewährung wird die Entfaltung ihrer Initiative gefördert;

wprowadzono ulepszenia w systemie zaopatrzenia całej ludności; wydano ponownie karty żywnościowe, których wydawanie wstrzymano dla pewnej części ludności; przeprowadzono zniżkę cen i osiągnięto już pewną poprawę w zaopatrzeniu, zwiększono produkcję i sprzedaż środków żywnościowych itp.;

für die gesamte Bevölkerung wurde eine Verbesserung der Versorgung eingeleitet, die für bestimmte Teile der Bevölkerung einbehaltenen Lebensmittelkarten wurden wieder ausgegeben, Preissenkungen durchgeführt und bereits eine gewisse Verbesserung der Versorgung erzielt, die Produktion und der Verkauf von Nährmitteln wurde erhöht usw.;

wskutek podjętych dotychczas przez Rząd kroków, jak: podwyżka płac dla niższych grup uposażeniowych, podwyżka rent, zniżka cen detalicznych na szereg środków żywnościowych i towarów przemysłowych, zmiana opodatkowania rzemieślników i prywatnych przedsiębiorców oraz innych osób, powiększy się siła nabywcza ludności NRD w roku 1953 o około 2 miliardy DM.;

durch die von der Regierung bisher durchgeführten Massnahmen — die Erhöhung der Löhne für die unteren Lohngruppen, die Erhöhung der Renten, die Senkung der Einzelhandelspreise für eine Reihe von Nahrungsmitteln und Industriewaren, die Aenderung der Besteuerung der Handwerker und Privatunternehmer u. a. — wird die Kaufkraft der Bevölkerung der DDR im Jahre 1953 um ungefähr 2 Milliarden DM vergrössert;

dla usunięcia stanu naprężenia w stosunkach między państwem a kościołem wydały władze państwowe daleko idące zarządzenia;

zur Beseitigung der Spannungen zwischen Staat und Kirche wurden von staatlicher Seite weitgehende Massnahmen getroffen;

wzmocniono ustawodawstwo demokratyczne, zwolniono licz-

die demokratische Gesetzlichkeit wurde gestärkt, zahl-

ne osoby skazane za drobne wykroczenia i umorzono wszczęte postępowania karne.

3. Posunięcia te są pierwszymi krokami na drodze do urzeczywistnienia nowego kursu partii i Rządu, kursu, który stanowi linię polityczną partii obliczoną na długi czas i zmierzającą do wzmożenia walki o pokój, jedność i dobrobyt.

4. Ogłoszenie i realizacja nowego kursu wywołały wśród podżegaczy wojennych i wrogów jedności Niemiec konsternację i wprawiły ich w stan wściekłości. Zrozumieli oni wielkie niebezpieczeństwo, jakie stanowi nowy kurs dla realizacji ich zbrodniczych planów wojennych, dla wprowadzenia w życie wojennego układu ogólnego, i dlatego postanowili przyspieszyć przygotowywany od dłuższego czasu dzień X, aby przeszkodzić przeprowadzeniu nowego kursu.

5. Na ustalenie daty puczu faszystowskiego na 17—18 czerwca wpłynęły przyczyny natury międzynarodowej.

Od dłuższego czasu coraz wyraźniej ujawnia się wzrost sił obozu pokoju, demokracji i socjalizmu. Wpływ jego wzrasta na całym świecie. Konsekwent-

reiche, wegen geringfügiger Vergehen Verurteilte wurden freigelassen und eingeleitete Verfahren niedergeschlagen.

3. Diese Massnahmen sind die ersten Schritte auf dem Wege der Verwirklichung des neuen Kurses der Partei und der Regierung, der eine für die Dauer geltende politische Linie der Partei ist, die auf den verstärkten Kampf um Frieden, Einheit und Wohlstand gerichtet ist.

4. Die Verkündung und Durchführung des neuen Kurses hat die Kriegstreiber und Feinde der deutschen Einheit in Verwirrung gebracht und in Wut versetzt. Sie erkannten die grosse Gefahr, die der neue Kurs für die Verwirklichung ihrer verbrecherischen Kriegspläne, für die Verwirklichung des Generalkriegsvertrages bedeutet, und beschlossen deshalb, den von langer Hand vorbereiteten Tag X beschleunigt festzusetzen, um die Durchführung des neuen Kurses zu stören.

5. Dabei waren zur Festlegung des faschistischen Putsches auf den 17. und 18. Juni internationale Gründe entscheidend.

Seit längerer Zeit wird die Stärkung des Lagers des Friedens, der Demokratie und des Sozialismus immer offenkundiger. Sein Einfluss wächst in aller

na polityka pokojowa Rządu ZSRR zyskuje stale coraz większy wpływ. Znajduje to wyraz w zainicjowanym przez Rząd ZSRR odprężeniu sytuacji międzynarodowej, we wzrastającym ruchu na rzecz porozumienia wielkich mocarstw, w postępach rokowań o zawieszenie broni w Korei, we wzmaganiu się światowego ruchu pokoju po znamiennych obradach Światowej Rady Pokoju w Budapeszcie, jak również we wzrastającym w łonie samego obozu kapitalistycznego oporze przeciwko opiece amerykańskiej.

Welt. Die konsequente Friedenspolitik der Regierung der UdSSR gewinnt ständig an Einfluss. Dies kommt besonders in der von der Regierung der UdSSR eingeleiteten Entspannung der internationalen Lage zum Ausdruck, in der wachsenden Bewegung für die Verständigung der Grossmächte, in den Fortschritten bei den Verhandlungen über einen Waffenstillstand in Korea, in dem Anwachsen der Weltfriedensbewegung nach der eindrucksvollen Tagung des Weltfriedensrates in Budapest wie auch in dem zunehmenden Widerstand gegen die amerikanische Bevormundung im kapitalistischen Lager selbst.

Wskutek wzrastającego odprężenia w stosunkach międzynarodowych dojrzewa u milionów ludzi zrozumienie myśli, że wszystkie międzynarodowe kwestie sporne mogą być rozwiązane w sposób pokojowy, w drodze rokowań.

Die sich entwickelnde internationale Entspannung lässt in Millionen Menschen die Erkenntnis reifen, dass alle internationalen Streitfragen auf friedlichem Wege durch Verhandlungen gelöst werden können.

Taki rozwój wypadków sprzeczny jest jednak z interesami i zamiarami amerykańskich monopoli zbrojeniowych. Dlatego też koła reakcyjne Stanów Zjednoczonych Ameryki podejmują wszelkie wysiłki, aby przeszkodzić odprężeniu, skomplikować i zaostrzyć sytuację. Z tego też powodu koła te spowodowały

Eine solche Entwicklung widerspricht aber den Interessen und Absichten der amerikanischen Rüstungsmonopole. Darum unternehmen die reaktionären Kreise der USA alle Anstrengungen, die Entspannung zu verhindern, die Lage zu komplizieren und zu verschärfen. Sie veranlassten deshalb

nieomal tego samego dnia w różnych częściach świata dwa zamachy na pokój światowy.

6. Wkrótce po podpisaniu w Panmundżonie porozumienia w sprawie repatriacji jeńców wojennych nastąpiły na rozkaz marionetki amerykańskiej Li Syn Mana w nocy na 18 czerwca w Masan, Pusan i innych obozach podległych dowództwu amerykańskiemu, wbrew uchwalonym warunkom repatriacyjnym, masowe „zwolnienia" żołnierzy Koreańskiej Armii Ludowej, którzy mieli zostać oddani pod ochronę Komisji Państw Neutralnych. Prowokacja ta miała na celu udaremnienie zawarcia porozumienia rozejmowego w Korei.

Prawie w tym samym czasie prowokatorzy faszystowscy, których oficerowie amerykańscy zaopatrzyli w broń, butelki z benzyną i instrukcje, dokonali w demokratycznym sektorze Berlina próby puczu faszystowskiego. Równocześnie w kilku innych miastach Niemieckiej Republiki Demokratycznej od dawna tworzone grupy agentów przystąpiły do działania i zorganizowały zamieszki faszystowskie. Operacyjne wskazówki otrzymywały one za pośrednic-

fast am gleichen Tage in verschiedenen Teilen der Welt zwei Angriffe auf den Weltfrieden.

6. Kurz nachdem in Panmunjon das Abkommen über die Repatriierung der Kriegsgefangenen unterzeichnet war, wurden auf Befehl der amerikanischen Marionette Li Syng Man in der Nacht zum 18. Juni in Masan, Pusan und anderen Lagern, die amerikanischem Kommando unterstehen, entgegen den beschlossenen Repatriierungsbedingungen massenhaft Kämpfer der koreanischen Volksarmee „freigelassen", die unter den Schutz der Kommission der neutralen Länder gestellt werden sollten. Diese Provokation verfolgte das Ziel, den Abschluss eines Waffenstillstandsabkommens in Korea zu hintertreiben.

Fast zu derselben Zeit unternahmen faschistische Provokateure, die von amerikanischen Offizieren mit Waffen, Benzinflaschen und Instruktionen versehen waren, im demokratischen Sektor von Berlin einen faschistischen Putschversuch. Gleichzeitig traten die in einigen anderen Städten der Deutschen Demokratischen Republik seit langem organisierten Agentengruppen in Tätigkeit und organisierten faschistische Unruhen. Sie erhielten durch den

twem amerykańskiej szczekaczki radiowej RIAS.

Również zdemaskowanie agenta imperialistycznego Berii wskazuje na międzynarodowe powiązanie prowokacji zakrojonej na wielką skalę. Komitet Centralny Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności jest wdzięczny Komitetowi Centralnemu KPZR za zdemaskowanie w porę zdrajcy Berii. Wyraża on Komitetowi Centralnemu KPZR niewzruszone zaufanie i deklaruje swe niezmienne przywiązanie do partii Lenina-Stalina.

7. W przygotowaniu faszystowskiej próby puczu dnia 17 czerwca brały znaczny udział monopolistyczno-kapitalistyczne i junkierskie koła Niemiec zachodnich, jako pomocnicy imperializmu amerykańskiego. Od czasu ustanowienia władzy ludzi pracy w Niemieckiej Republice Demokratycznej i wywłaszczenia monopoli kapitalistycznych i junkrów, którzy nie są więcej dopuszczani do głosu, koła mające w Niemczech zachodnich władzę w swych rękach. prowadzą zaciekłą walkę o restaurację starego, kapitalistycznego systemu w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Nie cofają się przed żadną zbrodnią, by podkopać władzę ludową i pokojowe budownictwo Niemieckiej Republiki Demokraty-

amerikanischen Hetzsender RIAS ihre operative Anleitung.

Auch die Entlarvung des imperialistischen Agenten Berija weist auf die internationalen Zusammenhänge der grossangelegten Provokation hin. Das Zentralkomitee der SED dankt dem Zentralkomitee der KPdSU für die rechtzeitige Entlarvung des Verräters Berija. Es drückt dem Zentralkomitee der KPdSU sein festes Vertrauen aus und bekundet seine unwandelbare Verbundenheit mit der Partei Lenins und Stalins.

7. An der Vorbereitung des faschistischen Putschversuches am 17. Juni haben die monopolkapitalistischen und junkerlichen Kreise Westdeutschlands als Helfer des amerikanischen Imperialismus bedeutenden Anteil gehabt. Seitdem in der Deutschen Demokratischen Republik die Macht der Werktätigen errichtet wurde, seitdem die kapitalistischen Monopole und Junker enteignet sind und nicht mehr zugelassen werden, führen diese Kreise, die in Westdeutschland die Macht in den Händen haben, einen erbitterten Kampf um die Restaurierung der alten, kapitalistischen Ordnung in der Deutschen Demokratischen Republik. Sie scheuen keine Verbrechen, um die Volksmacht und den fried-

cznej oraz by znowu odebrać robotnikom zakłady pracy a chłopom ziemię. Ich polityczni pełnomocnicy — Adenauerzy i Kaiserowie jawnie zapowiadali faszystowski „dzień X". Zupełnie wyjątkowa nienawiść tych kół reakcyjnych jest skierowana przeciwko Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, jako czołowej sile kierującej budową podstaw systemu demokracji ludowej.

lichen Aufbau in der DDR zu untergraben und den Arbeitern die Betriebe und den Bauern das Land wieder abzunehmen. Ihre politischen Beauftragten, die Adenauer und Kaiser, hatten den faschistischen Tag X offen angekündigt. Der ganz besondere Hass dieser reaktionären Kreise richtet sich gegen die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands als die führende Kraft beim Aufbau der Grundlagen der volksdemokratischen Ordnung.

Zamiary zachodnio-niemieckich monopolistów i junkrów znalazły 17 czerwca swoje odzwierciedlenie we wrogich ludowi żądaniach prowokatorów faszystowskich zmierzających do obalenia Rządu NRD i przywrócenia władzy wielkich kapitalistów i junkrów.

Die Absichten der westdeutschen Monopolkapitalisten und Junker haben am 17. Juni in den volksfeindlichen Forderungen der faschistischen Provokateure auf Sturz der Regierung der DDR und Wiederrrichtung der Macht der Grosskapitalisten und Junker ihre Widerspiegelung gefunden.

8. Faszystowska próba puczu 17 czerwca nie udała się. Większość ludności NRD, zwłaszcza klasy robotniczej, nie poparła prowokatorów, lecz dała im energiczną odprawę. Planowany przez prowokatorów i przez nich proklamowany strajk generalny nie doszedł do skutku, ponieważ przeważająca większość robotników nie wzięła w nim udziału. Zaledwie około 5% robotników Republiki brało udział w strajkach. Liczne czołowe przedsię-

8. Der faschistische Putschversuch am 17. Juni ist gescheitert. Die Mehrheit der Bevölkerung der DDR, besonders der Arbeiterklasse, hat die Provokateure nicht unterstützt, sondern energisch zurückgewiesen. Der von den Putschisten geplante und proklamierte Generalstreik war nicht zustande gekommen, weil die überwältigende Mehrheit der Arbeiter nicht mitmachte. Nur etwa fünf Prozent der Arbeiterschaft der Repu-

biorstwa Republiki . . . dały prowokatorom odprawę przez zdyscyplinowaną pracę i wzrost produkcji. Również znaczna większość inteligencji pracującej stanęła stanowczo po stronie Rządu NRD. Także w masach chłopskich napotkali prowokatorzy na opór. W większości miast i zakładów organizacje partyjne Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności stojące na czele robotników wystąpiły energicznie przeciwko prowokatorom i przez to udaremniły pucz. To odparcie prowokatorów przez większość ludności jest główną przyczyną klęski zamachowców faszystowskich z 17 czerwca.

blik hat an Streiks teilgenommen. Zahlreiche hervorragende Betriebe der Republik.... erteilten den Provokateuren durch disziplinierte Arbeit und Produktionssteigerung eine Abfuhr. Auch die grosse Mehrheit der werktätigen Intelligenz hat fest hinter der Regierung der DDR gestanden. Auch bei den Massen der Bauernschaft stiessen die Provokateure auf Ablehnung. In den meisten Städten und Betrieben sind die Parteiorganisationen der SED an der Spitze der Arbeiter den Provokateuren energisch entgegengetreten und haben dadurch den Putsch vereitelt. Diese Zurückweisung der Provokateure durch die Mehrheit der Bevölkerung ist der Hauptgrund für die Niederlage der faschistischen Putschisten am 17. Juni.

Organy państwowe Republiki a zwłaszcza radzieckie oddziały okupacyjne decydująco przyczyniły się do udaremnienia faszystowskiej prowokacji wojennej.

Die Staatsorgane der Republik und besonders die sowjetischen Besatzungstruppen haben entscheidend zur Vereitelung der faschistischen Kriegsprovokation beigetragen.

Nieudana próba puczu w dniu 17 czerwca udowodniła, że ustrój demokratyczny w Niemieckiej Republice Demokratycznej jest silny i niezachwiany, ponieważ opiera się na większości mas pracujących.

Der missglückte Putschversuch am 17. Juni hat den Beweis erbracht, dass die demokratische Ordnung in der Deutschen Demokratischen Republik fest und unerschütterlich ist, weil sie sich auf die Mehrheit der Werktätigen stützt.

9. Ale partia musi wyciągnąć z wydarzeń z dnia 17 czerwca poważną naukę i przezwyciężyć szybko braki pracy partyjnej ujawnione w tym dniu.

Dzień 17 czerwca udowodnił, że w Niemieckiej Republice Demokratycznej istnieje organizowany i popierany przez Amerykanów faszystowski ruch podziemny. W tym dniu ujawniły się w kilku miastach (Magdeburg, Halle, Görlitz i innych) całe grupy zamaskowanych wrogów ludu i prowokowały zajścia. Wykryto nielegalne organizacje faszystowskie posiadające własne ośrodki, własną dyscyplinę i stałe kontakty z organizacjami agentów w Berlinie zachodnim.

W organizacjach tych odgrywali czołową rolę byli czynni hitlerowcy . . . . . .
. . . . . .

10. Ponadto istniały w niektórych miastach (Magdeburg, Lipsk i inne) nielegalne organizacje składające się z byłych członków niemieckiej partii socjaldemokratycznej, hołdowali oni jeszcze ciągle antyrobotniczym poglądom socjaldemokratyzmu i dlatego łatwo stali się ofiarami agentów Biura Wschodniego; agenci szerzyli wśród robotników hasła faszy-

9. Die Partei muss aber aus den Ereignissen am 17. Juni ernsthafte Lehren ziehen und die an diesem Tage in Erscheinung getretenen Mängel in der Arbeit der Partei rasch überwinden.

Der 17. Juni hat bewiesen, dass in der DDR eine von den Amerikanern organisierte und unterstützte faschistische Untergrundbewegung vorhanden ist. An diesem Tage traten in einigen Städten (Magdeburg, Halle, Görlitz u. a.) ganze Gruppen maskierter Volksfeinde aus der Anonymität hervor und provozierten Unruhen. Es wurden illegale faschistische Organisationen mit eigenen Zentren, eigener Disziplin und ständigen Verbindungen mit den Agentenorganisationen in Westberlin aufgedeckt.

In ihnen spielten ehemals aktive Nazisten eine führende Rolle . . . . . .
. . . . . .

10. Ausserdem bestanden in einigen Städten (Magdeburg, Leipzig u. a.) illegale Organisationen aus ehemaligen SPD-Mitgliedern, die noch immer den arbeiterfeindlichen Auffassungen des Sozialdemokratismus anhingen und darum leicht Opfer der Agenten des Ostbüros wurden, welche unter den Arbeitern faschistische Losungen verbreiteten und Streiks organi-

stowskie i organizowali strajki. Uczciwi robotnicy, którzy przed tym byli członkami socjaldemokratycznej partii Niemiec i którzy dawali posłuch agentom, nie pojęli, że tym samym występowali przeciwko swym własnym interesom klasowym i przeciwko starym ideałom niemieckiego ruchu robotniczego.

sierten. Die ehrlichen Arbeiter, die früher Mitglieder der SPD waren und die den Agenten Gehör schenkten, begriffen nicht, dass sie damit gegen ihre eigenen Klasseninteressen und gegen die alten Ideale der deutschen Arbeiterbewegung auftraten.

Jest zadaniem naszych organizacji partyjnych pomóc tym chwiejnym i wprowadzonym w błąd byłym socjaldemokratom w zrozumieniu klasowego charakteru próby puczu, w przezwyciężeniu socjaldemokratyzmu i w znalezieniu z powrotem drogi do szeregów uświadomionego klasowo proletariatu . . .
. . . . . .

Es ist die Aufgabe unserer Parteiorganisationen, diesen schwankenden und irregeleiteten früheren Sozialdemokraten zu helfen, den Klassencharakter des Putschversuches zu erkennen, den Sozialdemokratismus zu überwinden und den Weg in die Reihen des klassenbewussten Proletariats zurückzufinden . . . . . .
. . . . . .

11. W kilku miastach były także skoncentrowane różne inne wrogie grupy, jak brandlerowskie grupy szpiegowskie, trockiści, grupy SAP (socjaldemokratycznej partii robotniczej) i inne. Również wrogie elementy usunięte z naszej partii brały czynny udział w prowokacjach.
. . . . . .

11. In einigen Städten waren auch verschiedene andere feindliche Gruppen konzentriert, wie Brandlersche Spionagegruppen, Trotzkisten, SAP-Gruppen u. a. Auch aus unserer Partei entfernte feindliche Elemente beteiligten sich aktiv an den Provokationen . . . . . .
. . . . . .

Wobec tego staje przed part szczególnie w wielkich przedsiębiorstwach, poważne zadanie demaskowania wrogich elementów przy pomocy robotników i staranie się o zwolnienie tych elementów z zakładów pracy.

Daraus entsteht für die Partei die ernste Aufgabe, besonders in den Grossbetrieben mit Hilfe der Arbeiter die feindlichen Elemente zu entlarven und für ihre Entlassung aus den Betrieben zu sorgen.

12. ...Główne powody udziału pewnych odłamów klasy robotniczej w strajkach i demonstracjach antydemokratycznych były następujące:

a) W łonie klasy robotniczej w NRD nastąpiły w okresie ostatnich ośmiu lat poważne przemiany. Znaczną część najbardziej postępowych robotników wycofano z zakładów i delegowano do pracy przy tworzeniu organów państwowych i gospodarczych, wskutek czego zakładowe organizacje partyjne Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności uległy osłabieniu, zwłaszcza w wielkich zakładach. Z drugiej strony, w zakładach pojawił się w dużym stopniu w charakterze „robotników" element nieproletariacki, pochodzący z drobnomieszczaństwa i burżuazji, w tym niemało faszystów, byłych urzędników państwowych i przedsiębiorców, którzy po 1945 r. utracili swe uprzywilejowane stanowiska i marzą o przywróceniu dawnych przywilejów. Ludzie ci wnieśli do klasy robotniczej drobnomieszczańskie i burżuazyjne poglądy i nastroje, nieproletariacki stosunek do pracy i do dyscypliny pracy, dążenie do wyciągnięcia od państwa tyle, ile tylko się da, bez równoczesnego podnoszenia wydajności pracy. Ludzi tych cechował w ogóle ne-

12. ...Die Hauptgründe für die Beteiligung bestimmter Teile der Arbeiterschaft an den Streiks und antidemokratischen Demonstrationen waren folgende:

a) In der Arbeiterklasse der DDR sind in den letzten acht Jahren grosse Veränderungen vor sich gegangen. Ein grosser Teil der fortschrittlichsten Arbeiter wurde aus den Betrieben genommen und zum Aufbau der Staats- und Wirtschaftsorgane entsandt, wodurch die Betriebsparteiorganisationen der SED, besonders in den Grossbetrieben, geschwächt wurden. Andererseits gingen viele nichtproletarische Elemente aus dem Kleinbürgertum und dem Bürgertum, darunter nicht wenige faschistische Elemente, ehemalige Staatsbeamte und Unternehmer, die nach 1945 ihre privilegierte Stellung verloren haben und von der Wiederherstellung der alten Privilegien träumen, als „Arbeiter" in die Betriebe. Diese Menschen trugen kleinbürgerliche und bürgerliche Anschauungen und Stimmungen in die Arbeiterklasse, ein nichtproletarisches Verhältnis zur Arbeit und zur Arbeitsdisziplin, das Streben, vom Staat soviel wie möglich zu nehmen, ohne gleichzeitig die Arbeitsproduktivität zu erhöhen, sowie eine negative Einstellung

gatywny stosunek do uspołecznionych zakładów pracy. . . .

. . . . . .

b) Praca polityczno-ideologiczna nad rozwojem proletariackiej świadomości klasowej robotników nie była dostateczna. Praca ta nie uwzględniała zwłaszcza faktu, że w wyniku dwunastoletniej dyktatury faszystowskiej również szerokie odłamy mas robotniczych były silnie zatrute ideologią nazistowską. Robotnikom nie wyjaśniano w dostatecznie przekonywujący sposób charakteru władzy państwowej w NRD i przedsiębiorstw uspołecznionych. Partia w niedostatecznym tylko stopniu prowadziła walkę z ideologią burżuazyjną i z jej wpływem na klasę robotniczą oraz w niedostatecznym stopniu budziła wśród robotników poczucie odpowiedzialności klasy robotniczej za odbudowę i wzmocnienie państwa robotniczo-chłopskiego w NRD.

Praca agitacyjna często nie odpowiadała wymogom znacznej części mas robotniczych, nie była więc dość konkretna i nie demaskowała w dostatecznym stopniu oraz we właściwym czasie wrogiej propagandy z zachodu.

Robotnicy, którzy brali udział w strajkach i faktycznie popie-

zu den volkseigenen Betrieben überhaupt. . . . . .

. . . . . .

b) Die politisch-ideologische Arbeit zur Entwicklung des proletarischen Klassenbewusstseins der Arbeiter war nicht ausreichend. Sie trug insbesondere nicht der Tatsache Rechnung, dass breite Teile auch der Arbeiterschaft nach zwölfjähriger faschistischer Diktatur stark von der Naziideologie vergiftet waren. Der Charakter der Staatsmacht in der DDR und der volkseigenen Betriebe wurde den Arbeitern nicht in überzeugender Weise dargelegt. Die Partei hat nur ungenügend den Kampf gegen die bürgerliche Ideologie und ihren Einfluss auf die Arbeiterklasse geführt und in den Arbeitern nur unzureichend das Gefühl der Verantwortung der Arbeiterklasse für den Aufbau und die Festigung des Arbeiter- und Bauernstaates in der DDR geweckt.

Die Agitationsarbeit entsprach oftmals nicht den Anforderungen eines bedeutenden Teiles der Arbeiterschaft, sie war nicht konkret genug und entlarvte nicht in genügendem Masse und nicht rechtzeitig die vom Westen kommende feindliche Propaganda.

Die Arbeiter, die sich an Streiks beteiligten und faktisch

rali prowokatorów, działali wbrew swym własnym interesom klasowym, gdyż prowokacja faszystowska miała na celu obalenie władzy robotników w NRD, przywrócenie poprzedniego wyzysku kapitalistycznego i dlatego oznaczała śmiertelną groźbę dla całej klasy robotniczej.

die Provokateure unterstützten, haben gegen ihre eigenen Klasseninteressen gehandelt, da die faschistischen Provokationen den Sturz der Macht der Arbeiter in der DDR, die Wiederherstellung der früheren kapitalistischen Ausbeutung zum Ziel hatten und deshalb eine tödliche Bedrohung für die gesamte Arbeiterklasse bedeuteten.

c) Przeprowadzone w ostatnim czasie na dużą skalę, a niedostatecznie przemyślane, pośpieszne zarządzenia administracyjne zmierzające do podniesienia norm pracy oraz wypaczenia polityki oszczędnościowej spowodowały częściowo pogorszenie warunków bytu kilku kategorii robotników, co wywołało wśród nich niezadowolenie. . . . . .
. . . . . .

c) Die in der letzten Zeit in grossem Ausmass durchgeführten nicht genügend durchdachten und überstürzten administrativen Massnahmen zur Erhöhung der Arbeitsnormen sowie die Entstellungen in der Politik des Sparsamkeitsregimes haben für einige Kategorien der Arbeiter eine teilweise Verschlechterung ihrer Lebenslage gebracht, was unter ihnen Unzufriedenheit hervorrief. . . .
. . . . . .

d) Do kilku organów administracyjnych i do kilku kierownictw związków zawodowych wdarli się agenci wroga, którzy sztucznie podsycali niezadowolenie antyrobotniczymi posunięciami (obniżka płac, odmowa wydania ochronnej odzieży robotniczej, naruszenie przepisów bezpieczeństwa pracy, lekceważenie potrzeb społecznych robotników itd).

d) In einige Organe der Verwaltung und in einige Gewerkschaftsleitungen waren feindliche Agenten eingedrungen, die durch arbeiterfeindliche Massnahmen (Lohnabbau, Verweigerung der Ausgabe von Arbeitsschutzkleidung, Verletzung der Bestimmungen des Arbeitsschutzes, Ignorierung der sozialen Nöte der Arbeiter u.a.) die Unzufriedenheit künstlich schürten.

13. Wydarzenia z 17 czerwca prowadziły do ożywienia działalności wrogich antydemokratycznych elementów w dziedzinie polityki, ideologii i gospodarki, wysuwających w różnych formach żądania, które zmierzały do osłabienia i w ostatecznym wyniku do zlikwidowania ustroju demokratycznego w NRD. Zadanie partii polega na tym, aby zdecydowanie wystąpić przeciwko aktywizacji tych wrogich sił i zdemaskować ich antyludową postawę wobec ludności.

13. Die Ereignisse des 17. Juni führten zu einer Belebung der feindlichen, antidemokratischen Elemente in der Politik, der Ideologie und der Wirtschaft, die in verschiedenen Formen Forderungen erhoben, die auf die Schwächung und letzten Endes auf die Beseitigung der demokratischen Ordnung in der DDR gerichtet sind. Die Aufgabe der Partei besteht darin, der Aktivierung dieser feindlichen Kräfte entschlossen entgegenzutreten und vor der Bevölkerung ihr volksfeindliches Wesen zu entlarven.

14. Po zdławieniu prowokacji wróg podjął próbę ochrony swych ujawnionych agentur przed ingerencją ze strony demokratycznych organów państwowych.

14. Nach der Niederschlagung der Provokationen unternahm der Feind den Versuch, seine ans Licht getretenen Agenturen vor dem Zugriff der demokratischen Staatsorgane zu schützen.

Były minister sprawiedliwości, Fechner, któremu udowodniono jego antypaństwową działalność, wykorzystał swe stanowisko, aby uchronić prowokatorów faszystowskich przed zasłużoną karą. Z polecenia Fechnera zwolniono szereg aktywnych organizatorów wrogiej działalności. Organa sprawiedliwości otrzymały od niego wskazówki, aby w wypadkach prowokacji uniewinniały bez wyjątku agentów amerykańskich i przywódców band.

Der staatsfeindlicher Tätigkeit überführte frühere Justizminister Fechner hat seine Position ausgenutzt, um die faschistischen Provokateure vor der verdienten Strafe zu schützen. Auf Anweisung Fechners wurde eine Reihe aktiver Organisatoren feindlicher Aktionen freigelassen. Die Justizorgane erhielten von ihm die Orientierung auf ausnahmslose Freisprechung von amerikanischen Agenten und Rädelsführern bei Provokationen.

Było to bezpośrednią i świadomą pomocą dla wroga — amerykańskich i zachodnio-niemieckich organizacji sabotażowych i faszystów.

Równocześnie Fechner, jako minister sprawiedliwości ponosił odpowiedzialność za liczne pogwałcenia praworządności i nieusprawiedliwione wysokie kary w stosunku do mas pracujących Republiki.

Komitet Centralny postanawia wykluczyć Fechnera z Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności i z szeregów Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności jako wroga partii i państwa.

15. Próba wrogów narodu niemieckiego, którzy chcieli przez prowokację faszystowską odwieść partię i Rząd od realizowania nowego kursu, poniosła klęskę. Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności i jej przedstawiciele w Rządzie Niemieckiej Republiki Demokratycznej przystąpią obecnie z tym większą energią do urzeczywistnienia nowego kursu, który został zapoczątkowany uchwałą Biura Politycznego dnia 9 czerwca. Usunięcie wszystkich ujawnionych braków jest pilnym zadaniem Komitetu Centralnego i wszystkich organizacji partyjnych.

Dies war eine direkte und bewusste Hilfe für den Feind — die amerikanischen und westdeutschen Sabotageorganisationen und Faschisten.

Zu derselben Zeit trug Fechner als Minister der Justiz die Verantwortung für zahlreiche Ungesetzlichkeiten und ungerechtfertigt hohe Strafen gegenüber den Werktätigen der Republik.

Das Zentralkomitee beschliesst, Fechner als Feind der Partei und des Staates aus dem ZK der SED und aus den Reihen der SED auszuschliessen.

15. Der Versuch der Feinde des deutschen Volkes, die Partei und die Regierung durch die faschistische Provokation von der Durchführung des neuen Kurses abzubringen, ist gescheitert. Die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands und ihre Vertreter in der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik werden nun mit um so grösserer Energie an die Verwirklichung des neuen Kurses gehen, der mit dem Beschluss des Politbüros vom 9. Juni eingeleitet wurde. Die Beseitigung aller aufgetretenen Mängel ist eine dringende Aufgabe des Zentralkomitees und aller Parteiorganisationen.

16. Główne zadanie nowego kursu polega na wprowadzeniu zasadniczej poprawy sytuacji gospodarczej i politycznej w Niemieckiej Republice Demokratycznej, aby na tej bazie w poważnym stopniu podnieść stopę życiową klasy robotniczej i wszystkich pracujących w NRD.

Realizacja tego zadania da się osiągnąć przez wszechstronne zwiększenie produkcji w przemyśle i rolnictwie NRD, przez braterską pomoc wielkiego socjalistycznego Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej oraz przez rozwój handlu wewnętrzno-niemieckiego i międzynarodowego.

Spełnienie tego zasadniczego zadania będzie dalej wzmacniało siły międzynarodowego obozu pokoju, demokracji i socjalizmu oraz będzie konkretnym wkładem w dzieło ponownego zjednoczenia Niemiec.

17. Niezbędne jest zapewnienie w pierwszym rzędzie znacznej poprawy zaopatrzenia mas pracujących w artykuły żywnościowe i wyroby przemysłowe. Dla osiągnięcia tego celu należy handel rozwinąć tak, ażeby w sklepach było więcej towarów masowego spożycia i w jak najlepszej jakości. Należy kontynuować dotychczasowy kurs partii,

16. Der Hauptinhalt des neuen Kurses besteht in einer grundlegenden Verbesserung der wirtschaftlichen und politischen Lage in der Deutschen Demokratischen Republik, um auf dieser Basis das Lebensniveau der Arbeiterklasse und aller Werktätigen der Republik in bedeutendem Masse zu heben.

Die Verwirklichung dieser Aufgabe ist möglich durch die allseitige Steigerung der Produktion in Industrie und Landwirtschaft in der DDR, durch die brüderliche Hilfe der grossen sozialistischen Sowjetunion und der volksdemokratischen Länder wie auch durch die Entfaltung des innerdeutschen und des internationalen Handels.

Die Erfüllung dieser Hauptaufgabe wird die Kräfte des internationalen Lagers des Friedens, der Demokratie und des Sozialismus weiter festigen und ein konkreter Beitrag zur Wiedervereinigung Deutschlands sein.

17. Es ist erforderlich, in erster Linie eine bedeutende Verbesserung der Versorgung der Werktätigen mit Nahrungsmitteln und Industriewaren zu sichern. Zur Erreichung dieses Zieles muss der Handel so entwickelt werden, dass in den Geschäften mehr Waren des Massenbedarfs von bester Qualität verkauft werden. Der

zmierzający do obniżenia cen dóbr konsumpcyjnych. Należy przygotować usunięcie pozostałości systemu kartkowego w dziedzinie zaopatrzenia, oraz przeprowadzić konieczne przestawienia w gospodarce tak, aby zapobiec bezrobociu.

18. W celu wykonania tych najważniejszych zadań nowego kursu należy podjąć następujące kroki:

a) zmiana planu 5-letniego i narodowego planu gospodarczego na rok 1953 w sensie ograniczenia inwestycji w przemyśle ciężkim na rzecz zwiększenia produkcji dóbr konsumpcyjnych.

Produkcję ciężkiego przemysłu należy w 1953 r. zwiększyć tylko o 5,5 do 6%, a nie jak to było przewidziane w poprzednim planie, o 13%. W przemyśle lekkim należy produkcję zwiększyć w przybliżeniu o 10%, zamiast poprzednio przewidzianych w planie 7,1%.

W latach 1954—1955 produkcja przemysłowa brutto będzie podwyższana przeciętnie o 7% rocznie, przy czym produkcja środków produkcji winna wzrastać rocznie o około 5%, a produkcja dóbr konsumpcyjnych o około 10%.

frühere Kurs der Partei auf Senkung der Preise für Konsumgüter ist fortzusetzen. Die Beseitigung der Reste des Kartensystems der Versorgung ist vorzubereiten. Die notwendigen Umstellungen in der Wirtschaft sind so durchzuführen, dass keine Arbeitslosigkeit entstehen kann.

18. Um diese wichtigsten Aufgaben des neuen Kurses zu erfüllen, sind folgende Massnahmen notwendig:

a) Aenderung des Fünfjahrplans und des Volkswirtschaftsplans 1953 in der Richtung der Einschränkung der Investitionen in der Schwerindustrie zugunsten der gesteigerten Produktion der Konsumgüter.

Die Produktion der Schwerindustrie ist im Jahre 1953 um etwa 5,5 bis 6 Prozent zu steigern gegenüber den früher im Plan bestätigten 13 Prozent. In der Leichtindustrie ist die Produktion um annähernd 10 Prozent zu steigern an Stelle der im Plan bestätigten 7,1 Prozent.

1954 und 1955 wird die industrielle Bruttoproduktion jährlich im Durchschnitt um 7 Prozent erhöht, wobei die Produktion von Produktionsmitteln jährlich um etwa 5 Prozent und die Produktion von Konsumgütern um jährlich etwa 10 Prozent steigen soll.

Produkcja rzemiosła winna być podwyższana przeciętnie o 10% rocznie. Należy również zwiększyć produkcję przemysłu prywatnego w porównaniu ze stanem z 1953 r.

Die Produktion des Handwerks soll jährlich im Durchschnitt um 10 Prozent erhöht werden, die Produktion der privaten Industrie ist gegenüber dem Stand des Jahres 1953 ebenfalls zu erhöhen.

W latach 1954 i 1955 należy znacznie zmniejszyć, w porównaniu z planem 5-letnim, inwestycje w hutnictwie, w wydobyciu rudy, w budowie maszyn, w przemyśle chemicznym i budowlanym.

Für die Jahre 1954 und 1955 sind die Investitionen im Hüttenwesen, im Erzbergbau, im Maschinenbau, in der Chemie und in der Baustoffindustrie gegenüber dem Fünfjahrplan wesentlich zu kürzen.

Natomiast nie należy ograniczać inwestycji mających na celu zwiększenie naszego potencjału w dziedzinie energetyki, węgla, transportu i rolnictwa. Należy zwiększyć rozmiary produkcji przemysłu środków żywnościowych i konsumpcyjnych.

Dagegen sind die Investitionen zur Erweiterung der Kapazität auf den Gebieten Energie, Kohle, Verkehr und Landwirtschaft nicht einzuschränken. In der Leichtindustrie und der Nahrungs- und Genussmittelindustrie sind die Produktionskapazitäten zu erweitern.

Należy również rozwinąć budownictwo mieszkaniowe.

Der Wohnungsbau ist zu erweitern.

W latach 1954 i 1955 należy zwiększyć wydajność z jednego ha ponad wytyczne ustalone w planie 5-letnim.

Die Hektarerträge an Getreide sind in den Jahren 1954 und 1955 über die Aufgaben des Fünfjahrplans hinaus zu erhöhen.

W dziedzinie hodowli bydła należy osiągnąć stan pogłowia krów zbliżony do liczby planu 5-letniego. Natomiast pogłowie trzody chlewnej powinno przekroczyć liczbę ustaloną w planie 5-letnim. Należy przy tym zwrócić szczególną uwagę na o-

Auf dem Gebiet der Viehzucht muss angestrebt werden, dass der Bestand an Kühen annähernd die Ziffern des Fünfjahrplans erreicht. Der Schweinebestand aber soll die Ziffern des Fünfjahrplans überschreiten. Dabei ist besondere

graniczenie czasu tuczenia i zwiększenie żywej wagi zwierząt przeznaczonych na ubój.

Stacje traktorowo-maszynowe należy wyposażyć w jeszcze większą ilość traktorów i maszyn rolniczych.

Stosownie do wzrostu siły nabywczej ludności i do zwiększonej podaży towarów należy zwiększyć, w porównaniu z planem 5-letnim, obroty handlu detalicznego, przy czym obroty towarowe handlu prywatnego powinny być znacznie podwyższone.

Jako najbliższe zadanie Komitet Centralny Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności wysuwa zwiększenie obrotu towarowego w II półroczu 1953 r. w porównaniu z I półroczem o około 30%, w tym sprzedaży artykułów żywnościowych i środków konsumpcyjnych o co najmniej 25% oraz artykułów przemysłowych o około 40%.

b) Punkt ten omawia zagadnienie organizacji pracy związane z wykonaniem planu gospodarczego, podkreślając konieczność zwiększenia dyscypliny pracy i rozwoju współzawodnictwa we wszystkich dziedzinach gospodarki uspołecznionej. . . . . .

Aufmerksamkeit auf die Verkürzung der Mastzeit und die Erhöhung des Schlachtgewichts zu lenken.

Die MTS sind mit einer noch grösseren Anzahl von Traktoren und landwirtschaftlichen Maschinen auszurüsten.

Entsprechend der steigenden Kaufkraft der Bevölkerung und dem grösseren Warenangebot ist der Einzelhandelsumsatz im Vergleich zum Fünfjahrplan zu erhöhen, wobei auch der Warenumsatz im privaten Handel bedeutend erhöht wird.

Das ZK der SED stellt als nächste Aufgabe, den Warenumsatz im zweiten Halbjahr 1953 im Vergleich zum ersten Halbjahr um etwa 30 Prozent zu erhöhen, darunter den Verkauf von Nahrungs- und Genussmitteln um mindestens 25 Prozent und den Verkauf von Industriewaren um annähernd 40 Prozent.

b) In diesem Punkte wird das Problem der Arbeitsorganisation im Zusammenhang mit der Erfüllung des Wirtschaftsplans besprochen, wobei die Notwendigkeit der Steigerung der Arbeitsdisziplin und die Entfaltung des Wettbewerbs in allen Zweigen der volkseigenen Wirtschaft betont wird. . . . . .

c) Najważniejszym zadaniem w dziedzinie rolnictwa jest obecnie zebranie plonów bez strat, aby umożliwić podniesienie stopy życiowej ludności. W pierwszym rzędzie jest konieczne zmobilizowanie mas chłopskich dla zebrania plonów bez strat, oraz ulepszenie organizacji prac żniwnych i dostaw w ścisłej łączności z organami państwowymi, stacjami traktorowo-maszynowymi i Związkiem uspołecznionych przedsiębiorstw kontraktacji i skupu produktów rolniczych oraz Związkiem Wzajemnej Pomocy Chłopskiej (Chłopską Spółdzielnią Handlową). . . . . .

Przy pomocy organizacji masowych i Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych należy pozyskać szerokie warstwy ludności miejskiej do pomocy przy pracach żniwnych. . . .

Przy realizacji nowego kursu na wsi zadanie polega na wszechstronnym popieraniu indywidualnych gospodarstw chłopskich i udzielaniu im pomocy. Gospodarstwom tym państwo znacznej pomocy już udzieliło. Pomoc ta powinna być przede wszystkim przyznana posiadaczom małych i średnich gospodarstw chłopskich, a także posiadacze większych gospodarstw chłopskich mogą otrzymać kredyty i inne środki pomocy dla rozwoju swej gospodarki. . . . . .

c) In der Landwirtschaft besteht die wichtigste Aufgabe gegenwärtig in der verlustlosen Einbringung der Ernte, um den Lebensstandard der Bevölkerung heben zu können. In erster Linie ist es notwendig, Bauern für die verlustlose Einbringung der Ernte zu mobilisieren, die Organisierung der Erntearbeiten und der Ablieferung in enger Zusammenarbeit zwischen den Staatsorganen, den MTS, den VEAB und der VdgB (BHG) zu verbessern. . . . . .

Durch die Massenorganisationen und die Nationale Front des demokratischen Deutschland sind breite Schichten aus der Stadt als Erntehelfer zu gewinnen. . . . . .

In der Verwirklichung des neuen Kurses auf dem Lande besteht die Aufgabe in der allseitigen Förderung und Unterstützung der individuellen Bauernwirtschaften, denen der Staat bereits grosse Hilfe erweist. Diese Hilfe soll vor allem den Klein- und Mittelbauern gewährt werden, doch können auch Grossbauern für die Entwicklung ihrer Wirtschaften Kredite und andere staatliche Hilfe erhalten. . . . . .

Rolniczym spółdzielniom produkcyjnym będzie nadal udzielana pomoc państwowa, przy czym należy zwracać główną uwagę na organizacyjne i gospodarcze wzmocnienie rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Zasada dobrowolności musi być przy tym jak najściślej przestrzegana.

W dalszym ciągu tego punktu są omówione sprawy wyposażenia stacji traktorowo-maszynowych.

d) Punkt ten omawia zagadnienia handlu, podkreślając, że w dalszym ciągu należy umacniać handel państwowy i spółdzielczy i szeroko rozwijać inicjatywę handlu prywatnego. Należy polepszyć organizację handlu, asortyment i jakość towaru oraz zwrócić większą uwagę na życzenia klientów. W handlu należy ostatecznie skończyć z biurokratyzmem i schematyczną dystrybucją towarów.

e) Punkt ten wskazuje, że należy na drodze posunięć finansowo-politycznych dążyć do podniesienia poziomu życia ludności przez dalsze obniżki cen i ulgi w zakresie podatków. W związku z tym niezbędne jest zwiększenie dyscypliny finansowej, przys-

Den Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften wird weiterhin staatliche Hilfe zuteil werden, wobei die Hauptaufmerksamkeit auf die organisatorische und wirtschaftliche Festigung der LPG zu legen ist. Das Prinzip der Freiwilligkeit ist dabei aufs strengste zu beachten.

In weiteren Ausführungen dieses Punktes werden Probleme betreffend die Ausrüstung der MTS besprochen.

d) In diesem Punkte werden die den Handel betreffenden Probleme besprochen, wobei betont wird, dass der staatliche und genossenschaftliche Handel weiter zu festigen und die Initiative des privaten Handels breit zu entfalten ist. Die Handelsorganisation, das Sortiment und die Qualität der Waren sollen verbessert und die Wünsche der Kunden mit grösserer Aufmerksamkeit beachtet werden. Im Handel muss endgültig mit dem Bürokratismus und dem schematischen Verteilen der Waren Schluss gemacht werden.

e) In diesem Punkte wird darauf hingewiesen, dass die Hebung der Lebenslage der Bevölkerung durch finanzpolitische Massnahmen, besonders durch weitere Preissenkungen und durch Steuererleichterungen zu fördern ist. In Zusam-

pieszenie obrotu środków obiegowych i dążenie do jak najdalej posuniętej oszczędności we wszystkich dziedzinach gospodarki i administracji.

menhang damit ist die Steigerung der Finanzdisziplin, die Beschleunigung des Umlaufes der Geldmittel und das auf die Verwirklichung des strengsten Sparsamkeitsregimes auf allen Gebieten der Wirtschaft und der Verwaltung gerichtete Streben notwendig.

19. Dalsze umacnianie ustroju demokratycznego i ścisłe przestrzeganie demokratycznej praworządności są ważnymi elementami nowego kursu.

19. Die weitere Festigung der demokratischen Ordnung und die strenge Einhaltung der demokratischen Gesetzlichkeit sind wichtige Bestandteile des neuen Kurses.

Najważniejsze zadanie w tej dziedzinie polega na zbliżeniu całego aparatu administracyjnego do mas i na ścisłym związaniu go z masami. Przesłanką tego jest jednak usunięcie metod martwego administrowania i bezwzględna ciągła walka przeciw biurokratyzmowi. Przez popieranie krytyki i samokrytyki rozwinie się inicjatywa mas zmierzająca do ulepszenia pracy organów państwowych. W każdym wypadku należy badać zażalenia ludności.

Die wichtigste Aufgabe besteht auf diesem Gebiet darin, den gesamten Verwaltungsapparat näher an die Massen heranzubringen und fest mit ihnen zu verbinden. Dies hat aber vor allem die Ausmerzung der Methode des nackten Administrierens und den ständigen schonungslosen Kampf gegen den Bürokratismus zur Voraussetzung. Durch die Förderung der Kritik und der Selbstkritik wird die Masseninitiative zur Verbesserung der Arbeit der staatlichen Organe entwickelt werden. Den Beschwerden der Bevölkerung ist in jedem Falle nachzugehen.

Równocześnie należy w dalszym ciągu wzmacniać władzę państwową, aby jako sprawny aparat mogła chronić prawa obywateli i praworządność. Należy

Gleichzeitig ist die Staatsmacht weiter zu festigen, damit sie als schlagkräftiges Instrument die Rechte der Bürger und die Gesetzlichkeit schützen

wzmóc czujność wobec wrogów budownictwa demokracji.

20. Punkt ten omawia prace Izby Ludowej i innych reprezentacji narodowych, wskazując na konieczność wprowadzenia pewnych zmian i aktywizację działalności. Należy zwłaszcza zaktywizować stosunek posła do wyborców. Stosunek ten powinien być bliższy niż dotychczas.

21. Punkt ten omawia pracę Bloku Demokratycznego i wskazuje na konieczność reaktywowania i zaktywizowania pracy Bloku na wszystkich szczeblach.

22. Demokratyczna praworządność musi być ściśle przestrzegana. Należy bezwzględnie ścigać wszelkie próby naruszenia w drodze samowoli praw obywateli zagwarantowanych konstytucją. W tym sensie należy również usprawnić prace władz wymiaru sprawiedliwości, policji ludowej i innych organów wykonawczych. Winny one występować przeciwko wrogom ustroju demokratycznego, przeciwko faszystowskim prowokatorom i podżegaczom wojennym i stać na straży interesów ludzi pracy.

kann. Die Wachsamkeit gegenüber den Feinden des demokratischen Aufbaus ist zu erhöhen.

20. In diesem Punkte wird die Arbeit der Volkskammer und anderer Volksvertretungen mit dem Hinweis auf die Notwendigkeit der Einführung mancher Änderungen und der Aktivierung besprochen. Insbesondere ist das Verhältnis des Abgeordneten zu seinen Wählern aktiver zu gestalten. Dieses Verhältnis soll enger als bisher gestaltet werden.

21. In diesem Punkte wird die Arbeit des Demokratischen Blocks besprochen und auf die Notwendigkeit hingewiesen, die Arbeit des Blocks an allen Stufen zu erneuern und aktiver zu gestalten.

22. Die demokratische Gesetzlichkeit ist strikt einzuhalten. Jeder Versuch, die verfassungmässig garantierten Rechte der Bürger durch willkürliche Amtshandlungen zu verletzen, ist streng zu ahnden. Die Arbeit der Justiz, der Volkspolizei und anderer Exekutivorgane des Staates ist in diesem Sinne zu verbessern. Sie haben in ihrer Arbeit gegen die Feinde unserer Ordnung, gegen faschistische Provokateure und Kriegshetzer vorzugehen und die Interessen der Werktätigen unter ihren Schutz zu nehmen.

23. Punkt ten omawia realizację nowego kursu w dziedzinie kulturalnej, podkreślając konieczność zwracania uwagi w dalszym ciągu na rozwój narodowej twórczości kulturalnej oraz na zapewnienie naukowcom i artystom możliwości swobodnej działalności twórczej. Należy pielęgnować tradycję kultury niemieckiej.

Należy wzmacniać przyjaźń z przedstawicielami świata kultury Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej i starannie studiować wielkie osiągnięcia radzieckiej nauki i sztuki oraz odpowiednio wykorzystywać je w Niemczech. . . . . .

24. Punkt ten omawia stosunek państwa do kościoła podkreślając, iż partia „odrzuca drogę mieszania się organów państwowych do wewnętrznych zagadnień kościoła" i będzie przeciwko temu występowała. . . . . .

Partia oczywiście zwalczać będzie wszelkie próby wykorzystywania kościoła lub instytucji kościelnych do kreciej roboty skierowanej przeciwko NRD albo agitacji wojennej.

23. In diesem Punkte wird die Verwirklichung des neuen Kurses auf dem Gebiete der Kultur besprochen, wobei hervorgehoben wird, dass die Entwicklung des nationalen Kulturschaffens beachtet und den Wissenschaftlern und Künstlern die Möglichkeit einer freien schöpferischen Tätigkeit gesichert werden muss. Die nationalen Traditionen der deutschen Kultur sind zu pflegen.

Die Freundschaft mit den sowjetischen und volksdemokratischen Kulturschaffenden ist zu pflegen. Die grossen Errungenschaften der sowjetischen Wissenschaft und Kunst sind sorfältig zu studieren und, entsprechend den besonderen Verhältnissen in Deutschland, auszuwerten. . . . . .

24. In diesem Punkte wird das Verhältnis des Staates zur Kirche besprochen und betont, dass die Partei „die Einmischung staatlicher Organe in die inneren Angelegenheiten der Kirche verwirft" und solcher Einmischung entgegentreten wird. . . . . .

Die Partei wird selbstverständlich jeden Versuch bekämpfen, die Kirche und kirchliche Einrichtungen zur Unterwühlungsarbeit gegen die DDR oder zur Kriegshetze auszunützen.

25. Punkt ten omawia sprawę szkolenia funkcjonariuszy aparatu państwowego i gospodarczego w celu zapewnienia im niezbędnych kwalifikacji dla realizacji nowego kursu.

26. Nowy kurs ma równocześnie na celu wzmocnienie sił pokoju i posunięcie naprzód sprawy ponownego zjednoczenia Niemiec. Najważniejszą przesłanką przywrócenia jedności Niemiec jest porozumienie Niemców ze Wschodu i Zachodu w sprawie konkretnych kroków na drodze do zjednoczenia Niemiec. Dlatego Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności jako też Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą kontynuowały jeszcze energiczniej swoją dotychczasową walkę o porozumienie Niemców pomiędzy sobą pod hasłem: „Niemcy do stołu obrad". Partia zaproponuje dalsze konkretne kroki, zmierzające do tego, aby rzucić most nad przepaścią między wschodnimi i zachodnimi Niemcami, którą wykopali imperialiści amerykańscy i ich agenci zachodnioniemieccy, aby zrealizować ponowne zjednoczenie naszej ojczyzny, którego z tęsknotą oczekują wszyscy uczciwi Niemcy.

Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności zwiększy jeszcze bardziej niż dotychczas swoje

25. In diesem Punkte wird das Problem der Ausbildung der Funktionäre im Staats- und Wirtschaftsapparat besprochen, wodurch deren notwendige Befähigung zur Realisierung des neuen Kurses gesichert wird.

26. Der neue Kurs verfolgt gleichzeitig das Ziel, die Kräfte des Friedens zu stärken und die Wiedervereinigung Deutschlands zu fördern. Die wichtigste Voraussetzung für die Herstellung der Einheit Deutschlands ist die Verständigung der Deutschen aus Ost und West über konkrete Massnahmen zur Herbeiführung der Einheit. Darum wird die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands ebenso wie die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ihren bisherigen Kampf um die Verständigung unter der Losung „Deutsche an einen Tisch" in verstärktem Masse fortsetzen. Sie wird weitere konkrete Massnahmen vorschlagen, um die von den amerikanischen Imperialisten und ihren westdeutschen Agenten aufgerissene Kluft zwischen Ost- und Westdeutschland zu überbrücken und die von allen ehrlichen Deutschen herbeigesehnte Wiedervereinigung unserer Heimat zu verwirklichen.

Die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands wird noch grössere Anstrengungen als bis-

wysiłki, aby wszechstronnie wzmóc siłę Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych i w ten sposób jeszcze bardziej rozwinąć wielki ruch patriotyczny dążący do zjednoczenia Niemiec i do pokoju.

Ponieważ klasa robotnicza jest powołana do spełnienia kierowniczej roli w walce narodowej, przeto partia uczyni wszystko dla poparcia jedności akcji klasy robotniczej w całych Niemczech.

Wzajemne porozumienie Niemców ze Wschodu i Zachodu przyśpieszy również już dawno dojrzałe zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami na podstawach demokratycznych.

Partia żąda zrealizowania uchwał powziętych na posiedzeniu Światowej Rady Pokoju w Budapeszcie w sprawie uregulowania międzynarodowych konfliktów i rozbieżności w drodze rokowań.

27. Partia zrozumiała, uznała i otwarcie wypowiedziała, jakie błędy popełniła w przeszłości, ażeby umożliwić wszystkim zrozumienie istoty nowego kursu i ułatwić jego realizację. Kierownictwo partii zdawało sobie przy tym sprawę z tego, że przez otwarte przyznanie się do błędów mogły powstać trudności. Jed-

her machen, um die Nationale Front des demokratischen Deutschland allseitig zu stärken und damit die grosse patriotische Bewegung für Einheit und Frieden zu fördern.

Da die Arbeiterklasse berufen ist, im nationalen Kampf die führende Rolle zu spielen, wird die Partei alles tun, um die Aktionseinheit der Arbeiterklasse in ganz Deutschland zu fördern.

Durch die Verständigung der Deutschen aus Ost und West untereinander wird auch der längst fällige Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland auf demokratischer Grundlage beschleunigt.

Die Partei fordert die Verwirklichung der Beschlüsse der Budapester Tagung des Weltfriedensrates über die Beilegung der internationalen Konflikte und Meinungsverschiedenheiten auf dem Wege der Verhandlung und Verständigung.

27. Die Partei hat die in der Vergangenheit begangenen Fehler erkannt, anerkannt und offen ausgesprochen, um allen das Wesen des neuen Kurses verständlich zu machen und seine Durchführung zu erleichtern. Dabei war sich die Parteiführung bewusst, dass durch das offenmütige Bekennen der

nakże zdecydowało się ono na tę drogę i ogłosiło komunikat z dnia 9 czerwca, aby nowy kurs podać do powszechnej wiadomości.

Śmiałe uznanie popełnionych błędów w obliczu najszerszych mas zostało wykorzystane przez wrogów dla dyskredytowania partii i dla kłamliwego twierdzenia, że cała polityka partii była błędna. Również to twierdzenie służyło celowi sprowadzenia partii z drogi nowego kursu. Jednakże partia nie pozwoliła i nie pozwala wprowadzić się w błąd jakimikolwiek oszczerstwami i nie pozwala na zepchnięcie jej z drogi, którą uznała za historycznie słuszną i konieczną.

28. Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności osiągnęła w swej krótkiej historii wielkie dziejowe sukcesy. W oparciu o wywalczoną w toku trwających dziesiątki lat bojów jedność klasy robotniczej partia nasza, zajmując czołowe stanowisko, zbudowała nowe demokratyczne państwo, w którym klasa robotnicza posiada decydujący wpływ. Partia podjęła budowę nowego ustroju gospodarczego, w którym nie ma miejsca dla kapitalistycznego wyzysku. Brała ona kierowniczy udział w pozbawieniu władzy i wywłaszczeniu jun-

Fehler Schwierigkeiten entstehen konnten. Dennoch entschloss sie sich für diesen Weg und veröffentlichte das Kommuniqué vom 9. Juni, um den neuen Kurs weithin sichtbar zu machen.

Die freimütige Anerkennung der begangenen Fehler vor den breitesten Massen wurde von den Feinden ausgenutzt, um die Partei zu diskreditieren und lügnerisch zu behaupten, die ganze Politik der Partei sei falsch gewesen. Auch diese Behauptung diente dem Zwecke, die Partei von dem neuen Kurs abzubringen. Die Partei liess und lässt sich jedoch durch keinerlei Verleumdung beirren und von dem Weg abdrängen, den sie als geschichtlich richtig und notwendig erkannt hat.

28. Die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands hat in ihrer kurzen Geschichte grosse historische Erfolge errungen. Gestützt auf die nach jahrzehntelangem Ringen erkämpfte Einheit der Arbeiterklasse hat unsere Partei in führender Position einen neuen demokratischen Staat errichtet, in dem die Arbeiterklasse den entscheidenden Einfluss besitzt. Sie hat den Aufbau einer neuen Wirtschaftsordnung eingeleitet, in der für kapitalistische Ausbeutung kein Platz mehr ist. Sie war führend an der Entmachtung und Ent-

krów, tworząc w ten sposób nowe demokratyczne życie na wsi i położyła po raz pierwszy w historii niemieckiego ruchu robotniczego trwałe podstawy sojuszu klasy robotniczej z pracującym chłopstwem. Partia nasza dała inicjatywę rozpoczęcia nowego rozwoju kulturalnego, który doprowadzi do nowego rozkwitu niemieckiej nauki i sztuki.

eignung der Junker beteiligt, hat damit ein neues demokratisches Leben im Dorf geschaffen und zum ersten Male in der Geschichte der deutschen Arbeiterbewegung eine feste Grundlage für das Bündnis der Arbeiterklasse mit den werktätigen Bauern gelegt. Unsere Partei hatte die Initiative bei der Einleitung einer neuen kulturellen Entwicklung, die zu einer neuen Blüte der deutschen Wissenschaft und Kunst führen wird.

Nikt i nic nie może odebrać Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności zasługi tych zaiste wielkich osiągnięć, które na zawsze zostały zapisane w historii niemieckiego narodu.

Das Verdienst um diese wahrhaft grossen Errungenschaften, die für immer in die Geschichte des deutschen Volkes eingezeichnet sind, kann niemand und nichts der Sozialistischen Einheitspartei Deutschlands nehmen.

Partia nasza stanęła w Niemczech na czele walki o zachowanie pokoju i podjęła inicjatywę zorganizowania wielkiego ruchu patriotycznego na rzecz jedności Niemiec. Na propozycje i przy kierowniczym udziale naszej partii utworzono Front Narodowy Niemiec Demokratycznych. Nasza partia szereg razy przedkładała konkretne propozycje dla rozwiązania wielkiego zagadnienia narodowego narodu niemieckiego i umocniła w Niemieckiej Republice Demokratycznej bazę walki narodowej Niemców. Zainicjowała ona patriotyczne wychowanie narodu

Unsere Partei hat sich in Deutschland an die Spitze des Kampfes um die Erhaltung des Friedens gestellt, sie hat die Initiative zur Bildung der grossen patriotischen Bewegung für die Einheit Deutschlands ergriffen. Auf Vorschlag und unter führender Anteilnahme unserer Partei wurde die Nationale Front des demokratischen Deutschland gebildet. Unsere Partei hat wiederholt konkrete Vorschläge zur Lösung der grossen nationalen Frage des deutschen Volkes unterbreitet und in der Deutschen Demokratischen Republik die Basis für den nationalen Kampf

niemieckiego i w pełni rozwinęła sztandar walki narodowej. Ta polityka naszej partii była całkowicie słuszna. Udowodniła ona, że Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności jest prawdziwą narodową partią narodu niemieckiego.

der Deutschen gestärkt. Sie hat die patriotische Erziehung des deutschen Volkes eingeleitet und das Banner des nationalen Kampfes breit entfaltet. Diese Politik unserer Partei war völlig richtig. Sie hat bewiesen, dass die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands die wahre nationale Partei des deutschen Volkes ist.

Było słuszne, że nasza partia oparła swoją orientację na klasie robotniczej i pracujących chłopach, że nie dopuszczała kapitału monopolistycznego, junkrów, organizacji faszystowskich i propagandy wojennej.

Es war richtig, dass unsere Partei sich auf die Arbeiterklasse und die werktätigen Bauern orientierte, dass sie kein Monopolkapital, keine Junker, keine faschistischen Organisationen und keine Kriegshetze zugelassen hat.

Było słuszne, że nasza partia przeprowadziła politykę odbudowy przemysłu i rozwoju sił produkcyjnych własnymi siłami. Dzięki tej polityce już w roku 1952 osiągnięto 157% przedwojennego stanu produkcji przemysłowej. Tym samym zostało również w NRD udowodnione, że klasa robotnicza może lepiej organizować gospodarkę niż kapitaliści.

Es war richtig, dass unsere Partei die Politik der Wiederherstellung der Industrie und der Entwicklung der Produktivkräfte aus eigener Kraft durchführte. Dank dieser Politik wurden bereits im Jahre 1952 157 Prozent des Vorkriegsstandes der industriellen Produktion erreicht. Damit wurde auch in der DDR der Beweis erbracht, dass die Arbeiterklasse die Wirtschaft besser aufbauen kann als die Kapitalisten.

Słuszna była polityka naszej partii zmierzająca do odbudowy i rozwoju produkcji rolnej. Dzięki tej polityce już w roku 1952 osiągnięto większe zbiory niż w okresie przedwojennym i

Richtig war die Politik unserer Partei zur Wiederherstellung und Entwicklung der landwirtschaftlichen Produktion. Dank dieser Politik wurden bereits im Jahre 1952 die Ernteerträge der

prześcignięto Niemcy zachodnie pod względem wydajności rolnictwa i hodowli. Tym samym udowodniono również w NRD, że klasa robotnicza jest zdolna osiągnąć rozwój rolnictwa, jaki w kapitalizmie jest niemożliwy.

Vorkriegszeit überschritten und Westdeutschland in der Produktivität von Ackerbau und Viehzucht überholt. Damit wurde auch in der DDR der Beweis erbracht, dass die Arbeiterklasse die Landwirtschaft zu einer Entwicklung führen kann, die im Kapitalismus unerreichbar ist.

Było również słuszne, że partia nasza prowadziła Niemcy na drogę socjalizmu i przystąpiła w NRD do budowy podstaw socjalizmu.

Es war auch richtig, dass unsere Partei Deutschland auf den Weg des Sozialismus führte und in der Deutschen Demokratischen Republik mit der Errichtung der Grundlagen des Sozialismus begann.

Ta generalna linia partii była i jest słuszna.

Diese Generallinie der Partei war und bleibt richtig.

29. Mimo tej słusznej linii generalnej partia popełniła w ostatnim czasie szereg błędów. Błędy te były następujące:

29. Trotz dieser richtigen Generallinie hat die Partei in der letzten Zeit eine Reihe Fehler begangen. Diese Fehler waren folgende:

a) Partia, która rozpoczęła właściwy kurs zmierzający do budowy podstaw socjalizmu w NRD, wkroczyła na fałszywą drogę przyśpieszonego rozwiązania tego zadania bez odpowiedniego uwzględnienia realnych przesłanek wewnętrznych i zewnętrznych. Doprowadziło to do nadmiernego tempa rozwoju gospodarki, zwłaszcza przemysłu ciężkiego, do niesłusznych prób wyparcia i likwidacji średniego i drobnego mieszczań-

a) Die Partei, die den richtigen Kurs auf den Aufbau der Grundlagen des Sozialismus in der DDR genommen hatte, beschritt den falschen Weg der beschleunigten Lösung dieser Aufgabe ohne entsprechende Berücksichtigung der realen inneren und äusseren Voraussetzungen. Das führte zu einem überspitzten Entwicklungstempo der Wirtschaft, besonders in der Schwerindustrie, zu falschen Versuchen der Verdrän-

stwa w miastach jak również posiadaczy większych gospodarstw chłopskich na wsi, co miało ujemne konsekwencje w zaopatrzeniu ludności i w pewnej mierze doprowadziło do zakłócenia właściwych stosunków między partią a masami pracującymi oraz do stosowania metod administrowania zamiast szerokiej i cierpliwej akcji uświadamiającej wśród mas.

gung und Liquidierung des städtischen Mittel- und Kleinbürgertums sowie der Grossbauernschaft auf dem Lande, was nachteilige Folgen für die Versorgung der Bevölkerung hatte und in gewissem Masse zur Störung der richtigen Beziehungen zwischen der Partei und den werktätigen Massen und zur Anwendung von Methoden des Administrierens an Stelle einer breiten und geduldigen Aufklärungsarbeit unter den Massen führte.

b) Było słuszne, że organizacje partyjne popierały ruch na rzecz tworzenia rolniczych spółdzielni produkcyjnych powstały z inicjatywy pracujących chłopów. Jednakże organizacje partyjne w niektórych powiatach tolerowały gwałcenie zasady jak najpełniejszej dobrowolności przy tworzeniu takich spółdzielni produkcyjnych, próbowały forsować ich liczebny wzrost, nie poświęcając niezbędnej uwagi organizacyjno-gospodarczemu umocnieniu istniejących spółdzielni stanowiącemu główne zadanie partii w dziedzinie budowy spółdzielczości na wsi.

b) Es war richtig, dass die Parteiorganisationen die in der DDR auf Initiative der werktätigen Bauern entstandene Bewegung zur Bildung von Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften unterstützten. Die Parteiorganisationen haben jedoch in einigen Kreisen die Verletzung des Prinzips der strengsten Freiwilligkeit bei der Bildung solcher Produktionsgenossenschaften geduldet, haben versucht, ihr zahlenmässiges Wachstum zu forcieren, ohne der organisatorisch-wirtschaftlichen Festigung der bestehenden Genossenschaften die nötige Aufmerksamkeit zu widmen, was die Hauptaufgabe der Partei auf dem Gebiet des genossenschaftlichen Aufbaus im Dorfe ist.

Równocześnie liczne lokalne organizacje partyjne zaniedbały

Zugleich haben viele örtliche Parteiorganisationen die Arbeit

pracę wśród chłopów indywidualnych, którzy stanowią główną masę producentów rolnych.

Błędne były uchwały podjęte przez Rząd, aby ustalać dla wielkich gospodarstw chłopskich takie wymiary dostaw, które często przekraczały ich gospodarcze możliwości.

c) Budowa nowego życia w NRD odbywa się w warunkach podziału kraju. Z tego wynikają specyficzne właściwości i trudności tej budowy; znajdujący się u władzy w Niemczech zachodnich monopoliści prowadzą przeciwko NRD podziemną działalność dywersyjną, przy czym korzystają oni z poparcia imperialistów amerykańskich i mają poważne możliwości organizowania pracy dywersyjnej w samym sercu NRD — Berlinie zachodnim.

Na skutek podziału zostały zerwane stare więzy ekonomiczne wewnątrz kraju, co miało niekorzystny wpływ na sytuację gospodarczą w NRD. Te trudności gospodarcze można jednak pokonać przy pomocy Związku Radzieckiego i demokratycznego rynku światowego.

unter den Einzelbauern, die die Hauptmasse der landwirtschaftlichen Produzenten sind, vernachlässigt.

Falsch waren die von der Regierung gefassten Beschlüsse, für die grossen Bauernwirtschaften ein solches Abgabesoll festzusetzen, das ihre wirtschaftlichen Möglichkeiten oft überstieg.

c) Der Aufbau des neuen Lebens in der DDR erfolgt unter der Bedingung der Spaltung des Landes. Daraus ergeben sich spezifische Besonderheiten und Schwierigkeiten bei diesem Aufbau; die in Westdeutschland an der Macht befindlichen Monopolkapitalisten führen gegen die DDR eine illegale Unterwühlungsarbeit durch, wobei sie die Unterstützung der amerikanischen Imperialisten geniessen und umfangreiche Möglichkeiten zur Organisierung der Unterwühlungsarbeit im Herzen der DDR selbst — in Westberlin — haben.

Infolge der Spaltung wurden alte ökonomische Verbindungen innerhalb des Landes zerrissen, was sich auch auf die wirtschaftliche Lage in der DDR ungünstig auswirkte. Diese wirtschaftlichen Schwierigkeiten können jedoch mit Hilfe der Sowjetunion und des demokratischen Weltmarktes überwunden werden.

30. Fakt podziału Niemiec stanowiący wielkie nieszczęście dla narodu niemieckiego i oznaczający zagrożenie pokoju w Europie, stawia jako główne zadanie partii walkę o ponowne zjednoczenie Niemiec na demokratycznych i pokojowych zasadach. Dlatego jest konieczne całą pracę w NRD prowadzić tak, aby służyła ona jedności Niemiec i była zrozumiana również przez masy pracujące w Niemczech zachodnich. Należy przy tym wziąć pod uwagę, że duże odłamy ludności Niemiec zachodnich w wyniku stałego oddziaływania mieszczańskiej prasy i radia znajdują się pod silnym wpływem reakcyjnym i mają trudności w rozwoju aktywnej świadomości demokratycznej.

Dlatego polityka partii w NRD musi być prostą i jasną, otwartą i celową tak, aby była zrozumiana przez prostych ludzi. Taką polityką jest nowy kurs partii.

Organizacje partyjne muszą wyciągnąć wnioski z ostatnich wydarzeń i z zadań nowego kursu dla dalszej pracy partii.

30. Die Tatsache der Spaltung Deutschlands, die für das deutsche Volk ein grosses Unglück darstellt und eine Gefährdung des Friedens in Europa bedeutet, macht den Kampf um die Wiedervereinigung Deutschlands auf demokratischer und friedlicher Grundlage zur Hauptaufgabe der Partei. Darum ist es notwendig, die ganze Arbeit in der DDR so durchzuführen, dass sie der Einheit Deutschlands dient und auch von den Werktätigen in Westdeutschland verstanden wird. Dabei ist zu beachten, dass grosse Teile der Bevölkerung Westdeutschlands infolge der ständigen Beeinflussung durch die bürgerliche Presse und den Rundfunk unter starkem reaktionärem Einfluss stehen und an einer aktiven demokratischen Bewusstseinsbildung gehindert werden.

Die Politik der Partei in der DDR muss deshalb einfach und klar, offen und zielstrebig sein, damit sie von den einfachen Menschen verstanden wird. Eine solche Politik ist der neue Kurs der Partei.

Die Parteiorganisationen müssen aus den jüngsten Ereignissen und den Aufgaben des neuen Kurses die Schlussfolgerungen für die weitere Arbeit der Partei ziehen.

31. W dotychczasowej pracy partyjnej ujawniły się liczne braki i słabości, których przezwyciężenie jest wstępnym warunkiem urzeczywistnienia nowego kursu.

Jak wykazały wydarzenia z 16—19 czerwca, w dniach faszystowskich prowokacji panowała bezradność i dezorientacja w niektórych organizacjach partyjnych, kierowniczych organach partyjnych, wśród niektórych kierowniczych funkcjonariuszy partyjnych i członków partii. Wyjaśnienia tego stanu należy szukać głównie w brakach pracy organizacyjno-ideologicznej partii, a przede wszystkim w braku ścisłego powiązania instancji partyjnych z szerokimi masami członków i bezpartyjnych ludzi pracy, w beztrosce niektórych instancji partyjnych i członków partii, w niedostatecznym kierowaniu organizacjami partyjnymi przez instancje partyjne.

a) Liczne organizacje partyjne nie wykazały w dniach prokowacji faszystowskich niezbędnej aktywności i wytrwałości, nie mogły one na skutek słabego uświadomienia politycznego swych członków zrozumieć szybko istoty prowokacji faszystowskich i zmobilizować masy pracujące do zdecydowanej obrony wobec prowokatorów. W

31. In der bisherigen Parteiarbeit traten zahlreiche Mängel und Schwächen zutage, deren Überwindung die Voraussetzung für die Verwirklichung des neuen Kurses ist.

Wie die Ereignisse des 16. bis 19. Juni zeigten, herrschte in den Tagen der faschistischen Provokationen in manchen Parteiorganisationen, leitenden Parteiorganen, bei einigen leitenden Parteifunktionären und Parteimitgliedern Kopflosigkeit und Unorganisiertheit. Die Erklärung dafür liegt hauptsächlich in den Mängeln der organisatorischen und ideologischen Arbeit der Partei und in erster Linie im Fehlen einer engen Verbindung der Parteiorgane mit den breiten Massen der Mitglieder und parteilosen Werktätigen, in der Sorglosigkeit mancher Parteiorgane und Mitglieder, in der ungenügenden Anleitung der Parteiorganisationen durch die Parteiorgane.

a) Viele Parteiorganisationen haben in den Tagen der faschistischen Provokationen nicht die notwendige Aktivität und Standhaftigkeit gezeigt, sie vermochten es infolge der schwachen politischen Bildung ihrer Mitglieder nicht, rasch das Wesen der faschistischen Provokationen zu begreifen und die Werktätigen zur entschlossenen

szeregu wypadków sami członkowie partii wlekli się w ogonie prowokatorów i brali udział w manifestacjach i demonstracjach zorganizowanych przez prowokatorów. Innych znowu członków partii ogarnęła panika, ześlizgnęli się oni na pozycje kapitulanctwa i oportunizmu wobec wrogów partii i prowokatorów faszystowskich (sekretarz powiatowy Weichhold w Zgorzelcu, członek Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności Hengst, minister Weinberger).

b) Praca prasy partyjnej i radia była niezadowalająca. W gazetach i audycjach same masy mało się wypowiadały, braki były zamazywane, listy i życzenia ludzi pracy lekceważono, a składano upiększone sprawozdania. Niedostateczna łączność z masami wyrażała się w trudno zrozumiałym suchym języku i w niedostatecznej sile przekonywania. Po 17 czerwca niektórzy redaktorzy stracili głowę i zamiast zdemaskować wrogów, cofnęli się przed naciskiem przeciwnika i nawet po części stali się jego tubą.

Abwehr der Provokateure zu mobilisieren. In einer Reihe von Fällen haben sich Parteimitglieder selbst im Schlepptau der Provokateure befunden und an den von den Provokateuren organisierten Kundgebungen und Demonstrationen teilgenommen. Andere Parteimitglieder wiederum sind in Panik verfallen, auf die Positionen des Kapitulantentums und des Opportunismus gegenüber den Parteifeinden und faschistischen Provokateuren abgeglitten (Kreissekretär Weichhold in Görlitz, Mitglied des Sekretariats des ZK der SED Hengst, Minister Weinberger).

b) Die Arbeit der Parteipresse und des Rundfunks war unbefriedigend. In den Zeitungen und Sendungen kamen die Massen selbst wenig zu Worte, die Mängel wurden häufig vertuscht, die Zuschriften und Wünsche der Werktätigen missachtet und schöngefärbte Berichte gegeben. Die mangelhafte Verbundenheit mit den Massen äusserte sich in einer schwerverständlichen, ledernen Sprache und in ungenügender Überzeugungskraft. Nach dem 17. Juni verloren einige Redakteure den Kopf, wichen — statt die Feinde zu entlarven — vor dem Druck des Gegners zurück und machten sich zum Teil sogar zu seinem Sprachrohr.

Komitet Centralny potępia szczególnie niesłuszną kapitulancką linię reprezentowaną w szeregu artykułów organu KC „Neues Deutschland", którego naczelny redaktor tow. Herrnstadt wyrażał w tym piśmie kapitulanckie, w swojej istocie socjaldemokratyczne poglądy.

Das Zentralkomitee verurteilt besonders die unrichtige, kapitulantenhafte Linie, die in einer Reihe Aufsätze des Organs des ZK „Neues Deutschland" vertreten wurde, dessen Chefredakteur Genosse Herrnstadt in der Zeitung eine kapitulantenhafte, im Wesen sozialdemokratische Auffassung zum Ausdruck brachte.

Komitet Centralny zaleca Biuru Politycznemu kontrolę redakcji i troskę o konsekwentną postawę prasy.

Das Zentralkomitee beauftragt das Politbüro, die Redaktionen zu überprüfen und für eine konsequente Haltung der Presse Sorge zu tragen.

c) Dotychczasowa praca propagandowa partii była niezadowalająca. Zamiast na podstawie studiów klasyków marksizmu-leninizmu upowszechniać jego bojowość, wychowywać członków partii na samodzielnych działaczy i przedstawiać teorię jako wytyczną działania, praca propagandowa wyradzała się często w dogmatyzm, mądrość książkową i talmudyzm. Była ona często oderwana od konkretnych zadań partii i nie wypełniała przez to swego głównego zadania polegającego na naukowym uzasadnianiu uchwał i zadań partii. Szczególnie wadliwe było szkolenie marksistowsko-leninowskie kierowniczych kadr partii.

c) Die bisherige Propagandaarbeit der Partei war unbefriedigend. Statt an Hand des Studiums der Klassiker des Marxismus-Leninismus dessen kämpferischen Geist zu vermitteln, die Parteimitglieder zu selbständigem Handeln zu erziehen und die Theorie als Anleitung zum Handeln darzustellen, verfiel die Propagandaarbeit oft in Dogmatismus, Buchstabengelehrtheit und Talmudismus. Sie war häufig von den konkreten Aufgaben der Partei losgelöst, so dass sie nicht ihren Hauptzweck erfüllte, die Beschlüsse und die Aufgaben der Partei, wissenschaftlich zu begründen. Besonders mangelhaft war die marxistisch-leninistische Schulung der führenden Kader der Partei.

Zamiast podkreślać siłę i inicjatywę mas pracujących jako twórców historii, zostało marksistowsko-leninowskie pojmowanie roli jednostki w historii wypaczone w dużych rozmiarach w kierunku kultu jednostki i przez to była osłabiana i wstrzymywana własna inicjatywa mas.

Statt die Kraft und Initiative der werktätigen Massen als Schöpfer der Geschichte hervorzuheben, wurde die marxistisch-leninistische Auffassung von der Rolle der Persönlichkeit in der Geschichte in starkem Masse in der Richtung des Personenkultes entstellt, und dadurch die eigene Initiative der Massen geschwächt und gehemmt.

d) Wielokrotnie naruszano podstawowe zasady organizacyjne marksizmu-leninizmu, słabo rozwijano demokrację wewnątrzpartyjną i niedostatecznie rozwijano krytykę i samokrytykę. Szczególnie krytyka oddolna była rzadko stosowana, często z obawy przed zemstą. Zamiast pracy uświadamiającej występowało często jawne komenderowanie. Zamiast obiektywnych sprawozdań z rzeczywistej sytuacji, dawano wyższym instancjom partyjnym upiększone sprawozdania, ażeby wywrzeć „dobre wrażenie". Metody pracy instancji partyjnych, począwszy od Komitetu Centralnego, nie były dość żywe, lecz często papierkowe — biurokratyczne i metoda ta nie była dostatecznie stanowczo zwalczana.

d) Die organisatorischen Grundprinzipien des Marxismus-Leninismus wurden vielfach verletzt, die innerparteiliche Demokratie schwach entwickelt und Kritik und Selbstkritik ungenügend entfaltet. Besonders wurde die Kritik von unten — häufig aus Angst vor Vergeltung — nur spärlich angewandt. An die Stelle der Überzeugungsarbeit trat oft nacktes Kommandieren. Statt objektiver Berichte über die wirkliche Lage wurden schöngefärbte Berichte an die oberen Parteileitungen gegeben, um einen „guten Eindruck" zu machen. Die Arbeitsmethode der Parteileitungen, angefangen beim Zentralkomitee, war nicht lebendig genug, sondern häufig papiermässig-bürokratisch, ohne dass diese Methode genügend energisch bekämpft wurde.

e) W większości instancji partyjnych, począwszy od organów Komitetu Centralnego, w

e) In den meisten Parteileitungen, angefangen von den Organen des Zentralkomitees, wurde

dużej mierze lekceważono leninowską zasadę kolegialnego kierownictwa i zastępowano ją indywidualnymi decyzjami.

f) W Biurze Politycznym KC występowało u niektórych towarzyszy zjawisko cofania się przed wrogą propagandą, która kierowała swój główny ogień przeciwko trzonowi kierownictwa partyjnego. Ci towarzysze występowali jako frakcja antypartyjna z defetystyczną, wymierzoną przeciwko jedności partii linią i reprezentowali platformę zniesławiającą partię i zmierzającą do rozbicia kierownictwa partyjnego (tow. Zaisser i Herrnstadt).

Komitet Centralny postanawia wykluczyć towarzyszy Zaissera i Herrnstadta z Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności.

W Biurze Politycznym towarzysz Ackermann reprezentował pojednawczą pozycję wobec tych towarzyszy.

32. Aby zapewnić wcielenie w życie nowego kursu oraz szybkie przezwyciężenie ujawnionych braków i niedociągnięć, partia musi natychmiast przystąpić do wykonania następujących zadań:

a) Głównym zadaniem partii jest trwałe pozyskanie większości klasy robotniczej. Zadanie to

das leninistische Prinzip der kollektiven Leitung in starkem Masse missachtet und durch Einzelentscheidungen ersetzt.

f) Im Politbüro dess ZK machte sich bei einigen Genossen ein Zurückweichen vor der feindlichen Propaganda bemerkbar, die das Hauptfeuer gegen den Kern der Parteiführung richtete. Diese Genossen traten als parteifeindliche Fraktion mit einer defätistischen, gegen die Einheit der Partei gerichteten Linie auf und vertraten eine die Partei verleumdende, auf die Spaltung der Parteiführung gerichtete Plattform (Genosse Zaisser und Herrnstadt).

Das Zentralkomitee beschliesst den Ausschluss der Genossen Zaisser und Herrnstadt aus dem Zentralkomitee der SED.

Im Politbüro vertrat Genosse Ackermann gegenüber diesen Genossen eine versöhnlerische Position.

32. Um die Durchführung des neuen Kurses zu gewährleisten und die aufgezeigten Mängel und Schwächen rasch zu überwinden, muss die Partei sofort die Erfüllung folgender Aufgaben in Angriff nehmen:

a) Die Hauptaufgabe der Partei besteht in der festen Gewinnung der Mehrheit der Arbeiter-

może być wykonane jedynie wtedy, kiedy partia położy główny nacisk na pracę masową w zakładach pracy, kiedy położy się kres komenderowaniu masami pracującymi oraz przekona się robotników przez wytrwałą i cierpliwą pracę wyjaśniającą o słuszności polityki partii. Praca agitacyjna nie powinna, jak to dotychczas przeważnie praktykowano, ograniczać się jedynie do czołowego oddziału klasy robotniczej. Należy objąć nią szerokie masy, a zwłaszcza te warstwy, które znajdują się pod naciskiem wrogiej agitacji i w prosty sposób wyjaśnić im politykę partii. Należy przy tym poruszać wszystkie problemy nurtujące robotników, bez wleczenia się w ogonie i zamazywania kierowniczej roli partii.

klasse. Dies kann nur erreicht werden, wenn die Partei das Hauptgewicht ihrer gesamten Arbeit in die Betriebe verlegt, jegliches Kommandieren gegenüber den Arbeitermassen unterdrückt und den Arbeitern durch unermüdliche, geduldige Überzeugungsarbeit die Richtigkeit der Politik der Partei erklärt. Dabei darf die Agitationsarbeit nicht, wie es bisher meist geschah, nur auf die Vorhut der Arbeiterklasse eingestellt sein. Sie soll sich an die breiten Massen wenden, besonders an jene Schichten, die unter dem Druck der feindlichen Agitation stehen und ihnen in einfacher Weise die Politik der Partei erklären. Hierbei ist auf alle Fragen, die die Arbeiter berühren, einzugehen, ohne dabei Nachtrabpolitik zu betreiben und die führende Rolle der Partei zu verwischen.

b) Jednym z najważniejszych zadań partii jest dalsze wzmocnienie i zacieśnienie jedności partii na niewzruszonych zasadach marksizmu-leninizmu. W jedności partii tkwi jej siła i niezwyciężoność. Dlatego należy zgnieść każdą próbę tworzenia frakcji, bez względu na osoby. Kierownictwo partii należy oprzeć na zasadzie jedności partii. Mocne zespolenie całej partii wokół Komitetu Centralnego

b) Eine der wichtigsten Aufgaben ist die weitere Stärkung und Festigung der Einheit der Partei auf der unerschütterlichen Grundlage des Marxismus-Leninismus. In der Einheit der Partei ist ihre Stärke und Unbesiegbarkeit begründet. Darum ist jeder Versuch einer Gruppenbildung ohne Rücksicht auf Personen zu zerschlagen. Die Parteiführung ist auf dem Prinzip der Einheit der Partei

jest niezawodną gwarancją pomyślnego wcielenia w życie nowego kursu.

zu festigen. Der feste Zusammenschluss der ganzen Partei um ihr Zentralkomitee ist die sichere Gewähr für die erfolgreiche Verwirklichung des neuen Kurses.

c) Konieczne jest rozwijanie w jak najszerszym zakresie demokracji wewnątrzpartyjnej. Należy rozwijać i popierać krytykę i samokrytykę, zwłaszcza krytykę oddolną wewnątrz partii i wśród bezpartyjnych. Dlatego należy ostro zwalczać, bez względu na osoby, każdą próbę tłumienia krytyki. Nie należy tolerować żadnego wypadku naruszania statutu partii, tego najwyższego prawa życia wewnątrzpartyjnego.

c) Innnerhalb der Partei ist die breiteste Entfaltung der innerparteilichen Demokratie erforderlich. Kritik und Selbstkritik, besonders die Kritik von unten, sind innerhalb der Partei und unter den Parteilosen zu ermuntern und zu fördern. Darum muss jeder Versuch, die Kritik zu unterdrücken, ohne Ansehen der Person scharf zurückgewiesen werden. Es darf keine Verletzung des Parteistatus, dieses obersten Gesetzes des innerparteilichen Lebens, geduldet werden.

Szczególnie ważną rzeczą jest rozwijanie kolegialności we wszystkich kierowniczych organach partii. W kolegialności kierownictwa partyjnego tkwi najpewniejsza gwarancja uniknięcia błędów oraz gwarancja słusznego i trwałego kierownictwa.

Von besonderer Wichtigkeit ist die Entwicklung der Kollektivität in allen führenden Parteiorganen. In der Kollektivität der Parteiführung liegt die sicherste Garantie für die Vermeidung von Fehlern und für eine richtige und beständige Führung.

Wybrane organy partii — Komitet Centralny, kierownictwa okręgowe, powiatowe itd. powinny być regularnie zwoływane do omawiania zadań politycznych i organizacyjnych partii i podejmowania w tych sprawach uchwał.

Die gewählten Parteiorgane — Zentralkomitee, Bezirksleitungen usw. — sind regelmässig einzuberufen, um die politischen und organisatorischen Aufgaben der Partei zu beraten und Beschlüsse zu fassen.

Należy powrócić do praktyki, według której Biuro Polityczne powinno składać sprawozdanie na posiedzeniach plenarnych KC z pracy w okresie między posiedzeniami i z wykonania uchwał.

Podobnie sekretariaty kierownictwa okręgowego i powiatowego powinny periodycznie składać sprawozdania na plenum z wykonania uchwał i z przeprowadzonej pracy.

Kierownictwa podstawowych organizacji partyjnych obowiązane są regularnie składać sprawozdania na zebraniach członków partii z całokształtu swej pracy. Zebrania członków partii powinny być szkołą wychowania partyjnego członków i kandydatów Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności.

Na zebraniach członków partii musi być zapewniona swoboda dyskusji nad zasadniczymi problemami polityki partii i nad pracą organów partyjnych. Należy przy tym zwracać szczególną uwagę na rozwijanie w szerokim zakresie inicjatywy i aktywności wszystkich członków i kandydatów partii. Swoboda dyskusji nie jest jednak w żadnym wypadku wolnością wrogiej propagandy, działalności frakcyjnej i podważania dyscypliny partyjnej. Dlatego też organizacje partyjne są obowią-

Die Praxis ist wieder aufzunehmen, dass das Politbüro auf den Plenartagungen des ZK über die zwischen den Tagungen geleistete Arbeit und über die Verwirklichung der Beschlüsse des ZK berichtet.

Ebenso haben die Sekretariate der Bezirks- und Kreisleitungen periodisch im Plenum über die Durchführung der Beschlüsse und über die geleistete Arbeit zu berichten.

Die Parteileitungen der Grundorganisationen haben in den Mitgliederversammlungen der Partei regelmässig über ihre gesamte Arbeit Rechenschaftsberichte zu geben. Die Mitgliederversammlungen sollen eine Schule der Parteierziehung der Mitglieder und Kandidaten der SED sein.

In den Mitgliederversammlungen muss die Freiheit der Diskussion über die Hauptfragen der Politik der Partei und der Arbeit der Parteiorgane gewährleistet werden, wobei besondere Aufmerksamkeit auf die breite Entfaltung der Initiative und Aktivität aller Mitglieder und Kandidaten der Partei zu lenken ist. Diese Freiheit der Diskussion bedeutet aber keinesfalls eine Freiheit für feindliche Propaganda, Fraktionstätigkeit und Untergrabung der Parteidisziplin. Darum sind die

zane prowadzić nieubłaganą walkę przeciwko wszelkim objawom działalności frakcyjnej, przeciwko wrogiej propagandzie i niezdyscyplinowaniu, o ścisłe wykonywanie uchwał powziętych po swobodnej i rzeczowej dyskusji na zebraniach członków partii, jak również o wcielenie w życie uchwał nadrzędnych organów partyjnych.

Parteiorganisationen verpflichtet, einen unversöhnlichen Kampf gegen alle Erscheinungen der Fraktionstätigkeit, feindliche Propaganda und Disziplinlosigkeit, für die strikte Durchführung ihrer nach freier und sachlicher Diskussion in den Mitgliederversammlungen gefassten Beschlüsse sowie der Beschlüsse der übergeordneten Parteiorgane zu führen.

d) Należy ograniczyć do minimum ilość zebrań i komisji i skierować przy tym całą uwagę funkcjonariuszy wolnych od tych obowiązków na bezpośrednie wykonywanie zadań partyjnych. Poleca się sekretarzom kierownictw okręgowych i powiatowych oraz odpowiedzialnym funkcjonariuszom aparatu partyjnego zorganizowanie pracy w ten sposób, aby co najmniej połowę czasu pracy spędzali w podległych organizacjach partyjnych i udzielali im na miejscu koniecznej pomocy. Zakładowym organizacjom partyjnym należy przydzielić jako stałych instruktorów na dłuższy okres czasu dobrze przeszkolonych, doświadczonych i odpowiedzialnych funkcjonariuszy partyjnych. Instruktorzy powinni pomóc kierownictwu organizacji partyjnych w pracy ideologicznej, politycznej i organizacyjnej. Sekretarze organów

d) Die Zahl der Sitzungen und Kommissionen ist auf ein Minddestmass zu beschränken, wobei die ganze Aufmerksamkeit der dadurch freigewordenen Funktionäre auf die unmittelbare Erfüllung der Parteiaufgaben zu richten ist. Den Sekretären der Kreis- und Bezirksleitungen und den leitenden Funtionären des Parteiapparates wird empfohlen, ihre Arbeit so zu organisieren, dass sie mindestens die Hälfte ihrer Arbeitszeit in den untergeordneten Parteiorganisationen zubringen und ihnen an Ort und Stelle die erforderliche Hilfe leisten. Für die Betriebsparteiorganisationen sind gutgeschulte und erfahrene verantwortliche Parteifunktionäre als ständige Berater für lange Zeit zuzuteilen. Die Berater sollen die Parteileitungen in der ideologischen, politischen und organisatorischen Arbeit unterstützen. Die Sekretäre der Parteiorgane, dar-

partyjnych, wśród nich również sekretarze Komitetu Centralnego Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, powinni systematycznie wygłaszać referaty i odczyty wobec członków partii, na zebraniach partyjnych i na zebraniach robotniczych.

e) Pracę propagandową należy zorganizować w ten sposób, aby, nie będąc już w przyszłości oderwaną od codziennej pracy partii, nie ograniczała się do przekazywania ogólnych wiadomości, lecz w oparciu o studium dzieł Marksa, Engelsa, Lenina i Stalina uzbrajała członków i kandydatów partii do lepszego wykonywania ich zadań. Praca ta powinna zerwać z dogmatycznym przedstawianiem problemów i wpajać bojowego ducha nauki marksistowsko-leninowskiej w powiązaniu z praktyczną pracą partii, ażeby wychować członków i kandydatów partii w duchu wysokiej świadomości, bezgranicznego oddania sprawie partii i sprawie mas pracujących, w duchu najwyższej inicjatywy i konsekwentnej partyjności, w duchu ścisłego przestrzegania dyscypliny partyjnej. Wcielenie w życie nowego kursu powoduje nieuchronnie aktywizację elementów reakcyjnych i wzmożenie próby zaszczepienia klasie robotniczej ideologii burżuazyjnej. Dlatego należy wzmóc konse-

runter auch die Sekretäre des ZK der SED, haben regelmässig mit Referaten und Vorlesungen in Parteimitglieder- und in Arbeiterversammlungen aufzutreten.

e) Die Propagandaarbeit der Partei ist so umzustellen, dass sie nicht mehr losgelöst von der täglichen Arbeit der Partei allgemeine Kenntnisse vermittelt, sondern an Hand des Studiums der Werke von Marx, Engels, Lenin und Stalin den Parteimitgliedern und Kandidaten das Rüstzeug für die bessere Verwirklichung ihrer Aufgaben gibt. Sie muss von der dogmatischen Darstellung der Probleme loskommen und den kämpferischen Geist der marxistisch-leninistischen Wissenschaft im Zusammenhang mit der praktischen Arbeit der Partei vermitteln, damit sie die Mitglieder und Kandidaten im Geiste hoher Bewusstheit, grenzenloser Ergebenheit zur Sache der Partei und zur Sache der Werktätigen, im Geiste grösster Initiative und konsequenter Parteilichkeit, im Geiste strenger Verwirklichung der Parteidisziplin erzieht. Die Durchführung des neuen Kurses ist unvermeidlich mit einer Aktivierung der reaktionären Elemente und der Verstärkung des Versuchs verbunden, die

kwentną walkę przeciwko ideologii burżuazyjnej, a zwłaszcza przeciwko socjaldemokratyzmowi.

bürgerliche Ideologie in die Arbeiterklasse zu tragen. Darum muss der konsequente, prinzipielle Kampf gegen die bürgerliche Ideologie, besonders gegen den Sozialdemokratismus, verstärkt werden.

Należy przed najszerszymi masami zdemaskować reakcyjny, antyrobotniczy charakter socjaldemokratyzmu, który jako agentura imperialistyczna w ruchu robotniczym szerzy dziką nienawiść do Związku Radzieckiego, podsyca szowinizm, depce jednocześnie interesy narodowe, i który, jako ideologia zimnej wojny, odgrywa ważną rolę w przygotowaniach wojennych imperialistów amerykańskich.

Vor den breitesten Massen ist der reaktionäre, arbeiterfeindliche Charakter des Sozialdemokratismus zu entlarven, der als imperialistische Agentur in der Arbeiterbewegung die wilddeste Feindschaft gegen die Sowjetunion predigt, der den Chauvinismus nährt und gleichzeitig die nationalen Interessen mit Füssen tritt, der als Ideologie des kalten Krieges eine wichtige Rolle in der Kriegsvorbereitung der amerikanischen Imperialisten spielt.

Należy przez cierpliwą pracę wyjaśniającą wewnątrz partii i wśród mas pracujących prowadzić walkę przeciwko istniejącym jeszcze pozostałościom ideologii socjaldemokratycznej w ich konkretnych formach, a zwłaszcza przeciwko niedocenianiu pracy teoretycznej i sprawy sojuszu z chłopstwem pracującym i inteligencją, oraz przeciwko zrównywaniu, jak i przeciwko błędnym poglądom o ZSRR itp.

Innerhalb der Partei und unter den Werktätigen ist in geduldiger Überzeugungsarbeit der Kampf gegen noch vorhandene Überreste der sozialdemokratischen Ideologie in ihren konkreten Erscheinungsformen zu führen, insbesondere gegen die Unterschätzung der theoretischen Arbeit, die Unterschätzung des Bündnisses mit den werktätigen Bauern und Intellektuellen, gegen die Gleichmacherei, gegen falsche Auffassungen über die Sowjetunion u. a.

Zarazem należy prowadzić otwartą, nieubłaganą walkę przeciwko zwolennikom Biura Wschodniego Socjaldemokratycznej Partii Niemiec, którzy muszą zostać zdemaskowani jako agenci imperialistycznych organizacji szpiegowskich.

Gleichzeitig ist ein offener, unerbittlicher Kampf gegen die Anhänger des Ostbüros der SPD zu führen, die als Agenten der imperialistischen Spionageorganisationen entlarvt werden müssen.

f) Jak wykazały wydarzenia 17 czerwca, należy znacznie wzmóc czujność rewolucyjną. Należy tak wychować masy robotnicze i inteligencję pracującą, aby wykrywały w przedsiębiorstwach agentów imperialistycznych i wszelkich innych wrogów naszego pokojowego budownictwa i aby ich unieszkodliwiały. Konieczność obrony zdobyczy, jakie masy pracujące wywalczyły dla siebie w NRD, musi być doprowadzona do świadomości każdego uczciwego obywatela jako jego najwyższy zaszczytny obowiązek.

f) Wie die Ereignisse am 17. Juni zeigten, muss die revolutionäre Wachsamkeit bedeutend erhöht werden. Die Arbeitermassen und die werktätige Intelligenz sind so zu erziehen, dass sie in den Betrieben die imperialistischen Agenten und alle anderen Feinde unseres friedlichen Aufbaus auffinden und unschädlich machen. Der Schutz der Errungenschaften, die sich die Werktätigen in der DDR erkämpft haben, ist jedem ehrlichen Bürger als höchste Ehrenpflicht zum Bewusstsein zu bringen.

g) W całej pracy partyjnej należy wykorzystywać w o wiele większych rozmiarach niż dotychczas bogate polityczne i organizacyjne doświadczenia Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, która jest wzorem dla każdej partii marksistowsko-leninowskiej. Należy jednak zwracać uwagę, aby doświadczenia te były wykorzystywane nie mechanicznie, lecz twórczo, przy czym należy uwzględniać historyczne, międzynarodowe i

g) In der gesamten Parteiarbeit sind in viel grösserem Masse als bisher die reichen politischen und organisatorischen Erfahrungen der Kommunistischen Partei der Sowjetunion auszunutzen, die für jede marxistisch-leninistische Partei Vorbild ist. Dabei ist darauf zu achten, dass diese Erfahrungen nicht mechanisch, sondern schöpferisch ausgewertet werden, wobei die geschichtlichen, internationalen und nationalen, ökonomischen

narodowe, ekonomiczne i inne specyficzne właściwości rozwoju NRD i całych Niemiec.

h) Dla umocnienia więzi partii z masami robotniczymi szczególnie ważna jest praca w związkach zawodowych. W przeszłości związki zawodowe, zwłaszcza w przedsiębiorstwach, niedostatecznie troszczyły się o interesy robotników i były zbyt często tylko przedłużeniem ramienia kierownictwa przedsiębiorstwa. Na skutek tego liczni funkcjonariusze związkowi utracili kontakt z masami i tym samym stracili ich zaufanie. W dniu 17 czerwca niektórzy funkcjonariusze związkowi poszli za elementami zacofanymi i wzięli udział w przerwach w pracy.

Funkcjonariusze partyjni często dyrygowali związkami zawodowymi i zamiast im pomóc naruszali demokrację wewnątrzzwiązkową stosując ingerencję administracyjną. Te metody pracy muszą na zawsze przejść do przeszłości.

Niezbędna zasadnicza poprawa pracy związków zawodowych jest możliwa tylko wtedy, gdy skupia się ona na bezpośrednich materialnych i kulturalnych potrzebach robotników. Robotnicy muszą widzieć w funkcjonariuszu związkowym

und anderen Besonderheiten der Entwicklung der DDR und ganz Deutschlands zu berücksichtigen sind.

h) Zur Festigung der Verbindung der Partei mit den Arbeitermassen ist die Arbeit in den Gewerkschaften von besonderer Wichtigkeit. In der Vergangenheit haben sich die Gewerkschaften, besonders in den Betrieben, nicht genügend um die Interessen der Arbeiter gekümmert und waren allzuoft nur der verlängerte Arm der Betriebsleitung. Dadurch haben viele Gewerkschaftsfunktionäre die Verbindung zu den Massen und damit deren Vertrauen verloren. Am 17. Juni sind manche Gewerkschaftsfunktionäre den rückständigen Elementen gefolgt und haben sich an den Ausständen beteiligt.

Die Parteifunktionäre haben die Gewerkschaften, statt ihnen zu helfen, häufig gegängelt und durch administrative Eingriffe die innergewerkschaftliche Demokratie verletzt. Diese Arbeitsmethoden müssen für immer der Vergangenheit angehören.

Die notwendige gründliche Verbesserung der Gewerkschaftsarbeit ist nur dann möglich, wenn in ihrem Mittelpunkt die unmittelbaren materiellen und kulturellen Interessen der Arbeiter stehen. Die Arbeiter müssen in dem Ge-

swego rzecznika, któremu mogą spokojnie powierzyć reprezentowanie swych interesów. Przy tym jednak związki zawodowe w uspołecznionych przedsiębiorstwach nie mogą stracić z oczu faktu, że popieranie wzrostu produkcji, rozwój współzawodnictwa, zwiększenie wydajności pracy odpowiadają zasadniczym interesom klasowym robotników.

werkschaftsfunktionär ihren Anwalt sehen, dem sie getrost die Vertretung ihrer Interessen anvertrauen können. Dabei dürfen die Gewerkschaften in den volkseigenen Betrieben aber auch die Tatsache nicht aus dem Auge verlieren, dass die Förderung der Produktion, die Entfaltung des Wettbewerbs, die Steigerung der Arbeitsproduktivität den prinzipiellen Klasseninteressen der Arbeiter entspricht.

Partia może pomóc w sposób decydujący związkom zawodowym w zmianie sposobu ich pracy, kładąc radykalnie kres metodzie komenderowania funkcjonariuszami związkowymi, a zastępując ją metodą stałego, koleżeńskiego i fachowego instruowania członków i kandydatów partii, którzy działają w związkach zawodowych.

Die Partei kann den Gewerkschaften bei der Änderung ihrer Arbeit entscheidend helfen, indem sie mit der Methode des Kommandierens gegenüber den Gewerkschaftsfunktionären radikal Schluss macht und sie durch die Methode der ständigen, kameradschaftlichen und fachkundigen Anleitung der in den Gewerkschaften tätigen Parteimitglieder und Kandidaten ersetzt.

i) Główne zadanie polityczne partii na wsi polega na wszechstronnym umacnianiu sojuszu chłopów pracujących indywidualnie z chłopami należącymi do spółdzielni. Nie może to nastąpić tylko w drodze pracy uświadamiającej, lecz wymaga stałej troski partii o interesy gospodarcze tych chłopów, o podniesienie ich gospodarki na wyższy poziom.

i) Auf dem Lande besteht die politische Hauptaufgabe der Partei darin, das Bündnis mit den werktätigen Einzelbauern und den Genossenschaftsbauern allseitig zu festigen. Das kann nicht nur durch Aufklärungsarbeit geschehen, sondern erfordert die ständige Sorge der Partei um die wirtschaftlichen Interessen dieser Bauern, um die Hebung ihrer Wirtschaft.

Szczególną uwagę musi partia zwrócić na gospodarcze i organizacyjne umocnienie rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Przede wszystkim muszą zostać umocnione organizacje partyjne w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych. Dalej, należy czynić szczególne wysiłki dla pozyskania robotników rolnych, małorolnych i średniorolnych chłopów.

Besondere Aufmerksamkeit muss die Partei der wirtschaftlichen und organisatorischen Festigung der Landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaften zuwenden. Vor allem müssen die Parteiorganisationen in den Landwirstchaftlichen Produktionsgenossenschaften gefestigt werden. Ferner sind besondere Anstrengungen zu machen, um die Landarbeiter, die Klein- und Mittelbauern zu gewinnen.

j) W stosunku do inteligencji kontynuuje partia swą dotychczasową linię zabezpieczenia sytuacji materialnej, popierania możliwości pracy dla rozwoju narodowej kultury i gospodarki. Zarazem jest konieczne bardziej tolerancyjne ustosunkowanie się do intelektualistów. Błędem jest stosowanie przymusu wobec naukowców, artystów lub inżynierów, aby uznali marksizm-leninizm. Przymusem nie można zdobyć przekonanych zwolenników. W przyszłości należy wciągać intelektualistów w większych rozmiarach niż dotychczas do administracji państwowej, zwłaszcza w dziedzinach kulturalnych. Należy popierać kontakty intelektualistów NRD z intelektualistami Niemiec zachodnich zgodnie z nowym kursem partii.

j) In bezug auf die Intelligenz setzt die Partei ihre bisherige Linie der materiellen Sicherstellung, der Förderung ihrer Arbeitsmöglichkeiten zur Entwicklung der nationalen Kultur und Wirtschaft fort. Gleichzeitig ist es erforderlich, den Intellektuellen grössere Toleranz entgenzubringen. Es ist falsch, auf Wissenschaftler, Künstler oder Ingenieure einen Zwang zur Anerkennung des Marxismus-Leninismus auszuüben. Durch Zwang können keine überzeugten Anhänger gewonnen werden. Die Intellektuellen sind in Zukunft in grösserem Masse als bisher zur Staatsverwaltung heranzuziehen, besonders auf den kulturellen Gebieten. Der Verkehr der Intellektuellen der DDR mit den Intellektuellen Westdeutschlands ist entsprechend dem neuen Kurs der Partei zu fördern.

k) Młodzież w swej znacznej części nie poszła na lep prowokatorów w dniu 17 czerwca, lecz stanowczo wystąpiła przeciwko nim (wielka ilość młodzieży w Berlinie, w kombinacie hutniczym „J. W. Stalin", studenci w Halle, Zgorzelcu i innych miejscowościach). Nie należy jednak pominąć, że w niektórych ośrodkach prowokacji (Berlin, Magdeburg, Halle) część młodzieży pozwoliła wykorzystać się i wprowadzić w błąd przez prowokatorów. Fakty te ujawniły istnienie poważnych niedomagań w pracy Wolnej Młodzieży Niemieckiej, polegających głównie na wadliwej pracy wychowawczej wśród młodzieży. Praca wśród młodzieży ma wielkie znaczenie dla partii. Wolna Młodzież Niemiecka (FDJ) jest ucieleśnieniem jedności młodzieży w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Zadanie organizacji partyjnych polega na tym, aby urzeczywistnić uchwałę VIII Plenum KC w sprawie młodzieży i aby w sposób koleżeński pomóc Wolnej Młodzieży Niemieckiej w pozyskaniu całej młodzieży, przez zainteresowanie się WMN (FDJ) codziennymi troskami i potrzebami młodzieży, przez rozwój radosnego życia młodzieży i przede wszystkim przez wychowanie młodzieży w duchu poko-

k) Die Jugend hat sich zu einem bedeutenden Teil am 17. Juni nicht von den Provokateuren einfangen lassen, sondern ist ihnen entschieden entgegengetreten (viele Jugendliche in Berlin, im Eisenhüttenkombinat „J. W. Stalin", ABF-Studenten in Halle, Görlitz und in anderen Orten). Es darf jedoch nicht übersehen werden, dass in einigen Zentren der Provokationen (Berlin, Magdeburg, Halle) Teile der Jugend sich von den Provokateuren irreführen und missbrauchen liessen. Diese Tatsachen haben ernsthafte Schwächen in der Arbeit der Freien Deutschen Jugend aufgezeigt, die hauptsächlich in der mangelhaften Erziehungsarbeit unter der Jugend liegen. Die Arbeit unter der Jugend ist für die Partei von grosser Bedeutung. Die FDJ verkörpert die Einheit der Jugend in der Deutschen Demokratischen Republik. Die Aufgabe der Parteiorganisationen besteht darin, den Beschluss des 8. Plenums des ZK zur Jugendfrage zu verwirklichen und der FDJ kameradschaftlich zu helfen, die ganze Jugend zu gewinnen, indem sie sich ihrer täglichen Sorgen und Nöte annimmt, ein frohes Jugendleben entfaltet und vor allem die Jugend im Geiste des Friedens und der patriotischen Gesin-

ju i patriotycznego światopoglądu, demokracji i socjalizmu.

l) Pozostałym organizacjom masowym (DFD, VdgB, [BHG], Towarzystwo Przyjaźni Niemiecko-Radzieckiej, Kulturbund i inne) partia powinna pomóc przez instruowanie swych członków w tych organizacjach co do rozwoju ich własnego życia i przede wszystkim w zainteresowaniu się szczególnymi zadaniami, które odpowiadają charakterowi każdej organizacji. Należy przezwyciężyć tendencje do ogólnego ujednostajnienia pracy wszystkich tych organizacji.

m) Należy również wprowadzić zmianę stosunku partii do organów państwowych. Nie należy już więcej tolerować stosowanej często dotychczas złej praktyki przejmowania funkcji administracyjnych przez partię, ponieważ z jednej strony narzuca to partii pracę, której nie może ona przeprowadzić, a z drugiej strony wychowuje funkcjonariuszy władz administracyjnych w duchu niesamodzielności i obawy przed odpowiedzialnością. Czołowa rola partii zostanie przy tym zachowana przez to, że partia będzie instruować swych członków zatrudnionych w administracji, dbać o ich rozwój umożliwiając im osiągnięcie wysokiej wartości wyników i z ich pomocą kon-

nung, der Demokratie und des Sozialismus erzieht.

l) Den übrigen Massenorganisationen (DFD, VdgB [BHG], Gesellschaft für Deutsch-Sowjetische Freundschaft, Kulturbund u. a.) hat die Partei durch Anleitung ihrer Mitglieder in diesen Organisationen zu helfen, ihr eigenes Leben zu entfalten und sich in erster Linie den besonderen Aufgaben zuzuwenden, die dem Charakter der jeweiligen Organisation entsprechen. Die Tendenzen zur allgemeinen Gleichartigkeit der Arbeit aller dieser Organisationen sind zu überwinden.

m) Im Verhältnis der Partei zu den Staatsorganen ist ebenfalls eine Änderung herbeizuführen. Die bisher oft geübte schlechte Praxis der Übernahme von Verwaltungsfunktionen durch die Partei kann nicht mehr geduldet werden, weil sie einerseits der Partei Arbeit aufbürdet, die sie nicht durchführen kann und andererseits die Funktionäre der Verwaltungsorgane zu Unselbständigkeit und Verantwortungsscheu erzieht. Dabei wird die führende Rolle der Partei gewahrt bleiben, indem sie ihre Mitglieder in den Verwaltungsorganen anleitet, sie zu hochwertigen Leistungen entwickelt und mit ihrer Hilfe die Arbeit dieser Organe kontrolliert.

trolować pracę organów administracji.

n) Należy bez reszty wytępić w polityce kadrowej stosowaną niekiedy praktykę doboru kadr ze względu na przyjaźń i osobiste oddanie. Dobór kadr może następować tylko według kwalifikacji politycznych i zawodowych. Należy zlikwidować również ocenianie kadr tylko według ankiety personalnej. Przesadne zarządzenia wydane w przeszłości, dotyczące obniżania stopni i niewykorzystywania funkcjonariuszy z racji posiadania przez nich rodziny na Zachodzie lub z racji pobytu w niewoli na Zachodzie należy uchylić, nie tracąc przy tym z oczu wymogów czujności rewolucyjnej. Należy odważniej niż dotychczas wysuwać młode kadry i równocześnie bardziej troskliwie niż dotychczas obchodzić się ze starymi kadrami, aby wykorzystać dla partii ich wielkie doświadczenia.

Towarzyszki i Towarzysze!

Partia nasza stoi na progu nowego odcinka swej historii. W oparciu o zwycięską naukę Marksa-Engelsa-Lenina-Stalina, w ścisłej łączności z okrytą chwałą Komunistyczną Partią Związku Radzieckiego i jej Komitetem Centralnym, w trwałej przyjaźni z światowym obozem

n) In der Kaderpolitik ist die zuweilen geübte Praxis der Kaderauswahl vom Gesichtspunkt der Freundschaft und der persönlichen Ergebenheit restlos auszumerzen. Die Auswahl der Kader darf nur nach politischen und fachlichen Qualitäten erfolgen. Auch die Beurteilung der Kader nur nach dem Fragebogen ist zu beseitigen. Die in der Vergangenheit vorgekommenen Überspitzungen der Zurücksetzung und Nichtverwendung von Funktionären wegen Westverwandtschaft und Westgefangeschaft sind rückgängig zu machen, ohne dabei die Erfordernisse der revolutionären Wachsamkeit aus dem Auge zu verlieren. Die jungen Kader sind kühner als bisher zu fördern und gleichzeitig ist mit den alten Kadern sorglicher als bisher umzugehen, um ihre grossen Erfahrungen der Partei dienstbar zu machen.

Genossinnen und Genossen!

Unsere Partei steht am Beginn eines Abschnittes ihrer Geschichte. Gestützt auf die siegreiche Lehre von Marx, Engels, Lenin und Stalin, eng verbunden mit der ruhmreichen Kommunistischen Partei der Sowjetunion und ihrem Zentralkomitee, in fester Freundschaft mit dem

pokoju, demokracji i socjalizmu obiera partia nowy kurs. Kurs ten w krótkim czasie doprowadzi do znacznej poprawy sytuacji robotników i całej ludności pracującej. Tym samym nowy kurs podniesie na wyższy poziom walkę o przywrócenie jedności Niemiec i o zachowanie pokoju.

Partia jest niezłomnie zdecydowana poprowadzić prostolinijnie i konsekwentnie ten nowy kurs wbrew wszelkim oporom.

Trzeba teraz bardziej ściśle zewrzeć szeregi partii wokół Komitetu Centralnego, nawiązać silną i nierozerwalną łączność partii z szerokimi masami klasy robotniczej, zacieśnić jeszcze bardziej sojusz klasy robotniczej z chłopstwem pracującym i inteligencją. Całe historyczne doświadczenie uczy bowiem, że tylko pod kierownictwem jednolitej partii marksistowsko-leninowskiej, tylko w ścisłym sojuszu z masami pracującymi klasa robotnicza może zwyciężyć swych dziejowych przeciwników i budować w pokoju i dobrobycie nowe życie.

Weltlager des Friedens, der Demokratie und des Sozialismus schlägt die Partei den neuen Kurs ein. Dieser Kurs wird in kurzer Zeit zu einer bedeutenden Verbesserung der Lage der Arbeiterschaft und der ganzen werktätigen Bevölkerung führen. Damit wird der neue Kurs den Kampf um die Wiederherstellung der Einheit Deutschlands und um die Erhaltung des Friedens auf eine höhere Stufe heben.

Die Partei ist fest entschlossen, diesen neuen Kurs allen Widerständen zum Trotz gradlinig und unbeirrt zu steuern.

Jetzt gilt es, die Reihen der Partei enger um das Zentralkomitee zusammenzuschliessen, die Verbindung der Partei mit den breiten Massen der Arbeiterklasse fest und unzerreissbar zu knüpfen, das Bündnis der Arbeiterklasse mit der werktätigen Bauernschaft und der Intelligenz noch enger zu gestalten. Denn die ganze geschichtliche Erfahrung lehrt: Nur unter der Führung der einheitlichen marxistisch-leninistischen Partei, nur im engen Bündnis mit den Massen der Werktätigen kann die Arbeiterklasse ihre geschichtlichen Widersacher besiegen und das neue Leben in Frieden und Wohlstand aufbauen.

Droga jest jasno wskazana!

Naprzód nową drogą do dobrobytu i szczęścia naszego narodu!

Niech żyje walka o pokój, jedność, demokrację i socjalizm!

Niech żyje Niemiecka Socjalistyczna Partia Jedności, partia klasy robotniczej i narodu niemieckiego!

Der Weg ist klar aufgezeigt!

Vorwärts auf dem neuen Kurs zu Wohlstand und Glück unseres Volkes!

Es lebe der Kampf um Friedden, Einheit, Demokratie und Sozialismus!

Es lebe die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, die Partei der Arbeiterklasse und des deutschen Volkes!

Objaśnienie skrótów:

Do str. 1729: DFD — Demokratyczny Związek Kobiet Niemieckich.
VdgB — Związek Wzajemnej Pomocy Chłopskiej (Chłopska Spółdzielnia Handlowa).

161.

ORĘDZIE IZBY LUDOWEJ NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ DO NARODU NIEMIECKIEGO

(Berlin, dnia 30 lipca 1953 r.)

Przekład

1. Od zakończenia drugiej wojny światowej upłynęło przeszło osiem lat, ale dotychczas nie zostały spełnione żądania narodu niemieckiego w sprawie jedności narodowej i traktatu pokoju. Jak długo te podstawowe żądania naszego narodu nie są urzeczywistnione, niemożliwy jest rozwój całych Niemiec jako miłującego pokój, niezawisłego i demokratycznego państwa, niemożliwe jest przywrócenie normalnego życia całego narodu niemieckiego.

Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest zdania, że ponowne zjednoczenie Niemiec jest przede wszystkim sprawą samych Niemców, gdyż nikt nie jest bardziej zainteresowany w szybkim rozwiązaniu te-

1. Mehr als acht Jahre sind seit Beendigung des zweiten Weltkrieges vergangen, aber noch immer sind die Forderungen des deutschen Volkes auf nationale Einheit und Friedensvertrag nicht erfüllt. Solange diese grundlegenden nationalen Forderungen unseres Volkes nicht verwirklicht sind, ist die Entwicklung ganz Deutschlands als friedliebender, unabhängiger und demokratischer Staat und die Wiederherstellung eines normalen Lebens für des gesamte deutsche Volk nicht möglich.

Die Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik ist der Auffassung, dass die Wiedervereinigung Deutschlands vor allem Sache der Deutschen selbst ist, denn niemand ist an einer schnellen Lö-

go problemu jak my, Niemcy. Naród niemiecki, który osiągnął ongiś zjednoczenie swej ojczyzny drogą wielkich wysiłków i ofiar, jest pełen głębokiego bólu w obliczu nowego podziału. Nie może on się pogodzić z obecną nieznośną sytuacją, ponieważ rozbicie Niemiec pogłębia się coraz bardziej, a Niemcy zachodnie przekształcają się w państwo militarystyczno - faszystowskie, które dostało się pod jarzmo Amerykanów.

Izba Ludowa jest przekonana, że bez względu na istniejącą różnicę zdań Niemcom ze wschodu i zachodu najłatwiej jest porozumieć się samym co do drogi prowadzącej do ponownego zjednoczenia Niemiec oraz co do charakteru przyszłego państwa niemieckiego.

2. Jak wykazują doświadczenia z lat powojennych, koła rządzące Stanów Zjednoczonych Ameryki, a także Anglii i Francji nie są zainteresowane w zjednoczeniu Niemiec na podstawie demokratycznej i pokojowej, nie są zainteresowane w zawarciu traktatu pokoju z Niemcami. Lekceważą one uzasadnione żądania i interesy narodu niemieckiego. Udaremniają one wszystkie propozycje Rządu Radzieckiego, zmierzające do przyśpie-

sung dieser Frage mehr interessiert als wir Deutschen. Das deutsche Volk, das einst unter grossen Anstrengungen und Opfern die Vereinigung seines Vaterlandes erreichte, ist angesichts der erneuten Spaltung von tiefem Schmerz erfüllt. Es kann sich mit der heutigen unerträglichen Lage nicht abfinden, da die Spaltung Deutschlands weiter vertieft wird und Westdeutschland sich in einen militaristisch-faschistischen Staat verwandelt, der unter das Joch der Amerikaner gerät.

Die Volkskammer ist davon überzeugt, dass es den Deutschen aus Ost und West selbst am leichtesten möglich ist, ungeachtet vorhandener Meinungsverschiedenheiten sich über den Weg der Wiedervereinigung Deutschlands und den Charakter des zukünftigen deutschen Staates zu verständigen.

2. Wie die Erfahrungen der Nachkriegsjahre zeigen, sind die regierenden Kreise der USA wie auch Englands und Frankreichs nicht an der Vereinigung Deutschlands auf demokratischer und friedlicher Grundlage und nicht an dem Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland interessiert. Sie missachten die berechtigten Forderungen und Interessen des deutschen Volkes. Sie hintertreiben alle Vorschläge der Sowjetregierung, die auf

szenia zawarcia traktatu pokoju z Niemcami i do przywrócenia jedności Niemiec. Chcieliby oni wciągnąć Niemcy do nowej wojny w Europie, ażeby wyciągać kasztany z ognia rękami żołnierzy niemieckich. Tym tylko tłumaczy się fakt, że dotychczasowe rokowania czterech wielkich mocarstw w sprawie niemieckiej nie dały żadnych dodatnich rezultatów, których jednak domaga się stanowczo naród niemiecki.

Naród niemiecki przyjął z zaniepokojeniem wiadomość o uchwałach waszyngtońskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji. Zupełnie słusznie widzi on w tych uchwałach dążenie kół rządzących Stanów Zjednoczonych Ameryki, by nie dopuścić do jakiegokolwiek załagodzenia międzynarodowego napięcia i do jakiegokolwiek pokojowego uregulowania problemu niemieckiego. Nie na próżno Eisenhower, który pozornie udzielił swojej zgody na przeprowadzenie rokowań czterech mocarstw, oświadczył bezpośrednio po konferencji waszyngtońskiej, że realizacja wojskowych układów z Bonn i Paryża stanowi jedyną drogę do ponownego zjednocze-

die Beschleunigung des Abschlusses eines Friedensvertrages mit Deutschland und auf die Wiederherstellung der Einheit Deutschlands gerichtet sind. Sie möchten Deutschland in einen neuen Krieg in Europa hineinzerren, um sich von deutschen Soldaten die Kastanien aus dem Feuer holen zu lassen. Nur so ist die Tatsache zu erklären, dass die bisherigen Verhandlungen der vier Grossmächte über die deutsche Frage keine positiven Ergebnisse aufwiesen, die jedoch das deutsche Volk beharrlich fordert.

Mit Unruhe nahm das deutsche Volk die Mitteilung über die Beschlüsse der Washingtoner Konferenz der Aussenminister der USA, Englands und Frankreichs auf. Es sieht in diesen Beschlüssen mit voller Berechtigung das Bestreben der herrschenden Kreise der USA, keine Milderung der internationalen Spannungen und keine friedliche Regelung des deutschen Problems zuzulassen. Nicht umsonst hat Eisenhower, der in Worten sein Einverständnis zur Durchführung von Viermächteverhandlungen gab, unmittelbar nach der Washingtoner Konferenz erklärt, dass die Verwirklichung der militaristischen Verträge von Bonn und Paris der einzige Weg zur Wiedervereinigung Deutschlands

nia Niemiec. Z analogicznymi oświadczeniami występuje Adenauer. W ten sposób Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki kontynuuje swoją dotychczasową podwójną grę. Z jednej strony zgadza się on pozornie na rokowania czterech mocarstw w sprawie niemieckiej; z drugiej zaś strony wskazuje on z góry na to, że nie jest skłonny do żadnego kompromisu w sprawie niemieckiej i kontynuuje swój kurs zmierzający do pogłębienia rozbicia Niemiec i przygotowania nowej wojny.

Naród nasz musi udaremnić próby Eisenhowerów i Adenauerów, zmierzające do storpedowania na samym wstępie rokowań czterech mocarstw w sprawie niemieckiej. Ich prowokacyjne oświadczenia wobec narodu niemieckiego i ich chełpliwe, podjudzające do wojny wypady przeciwko pokój miłującemu Związkowi Radzieckiemu wskazują na to, że bez porozumienia Niemców ze Wschodu i Zachodu jest trudne, a nawet niemożliwe osiągnięcie ponownego zjednoczenia Niemiec.

Izba Ludowa jest dlatego zdania, że zwołanie ogólnoniemieckiej konferencji przedstawicieli Niemiec wschodnich i zachodnich jeszcze przed rokowaniami czterech mocarstw, musi być u-

sei. Mit gleichen Erklärungen tritt Adenauer auf. Auf diese Weise setzt die Regierung der USA ihr bisheriges Doppelspiel fort. Einerseits ist sie scheinbar mit Viermächteverhandlungen über die deutsche Frage einverstanden. Andererseits weist sie im voraus darauf hin, dass sie zu keinem Kompromiss in der deutschen Frage bereit ist und ihren Kurs auf Vertiefung der Spaltung Deutschlands und Vorbereitung eines neuen Krieges fortsetzt.

Unser Volk muss den Versuch Eisenhowers und Adenauers, Viermächteverhandlungen über die deutsche Frage von vornherein zum Scheitern zu bringen, vereiteln. Ihre provokatorischen Erklärungen gegenüber dem deutschen Volk und ihre prahlerischen, kriegshetzerischen Ausfälle gegen die friedliebende Sowjetunion zeigen, dass es ohne die Verständigung der Deutschen aus Ost und West schwer, wenn nicht sogar unmöglich ist, die Wiedervereinigung Deutschlands in nächster Zeit zu erreichen.

Die Volkskammer ist daher der Meinung, dass die Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung aus Vertretern Ost- und Westdeutschlands noch vor Viermächteverhandlungen als

ważane za przesłankę zapewniającą powodzenie konferencji czterech mocarstw w sprawie niemieckiej.

3. Fakt, że Niemcy zachodnie stoją przed wyborami, stwarza pomyślne warunki dla przeprowadzenia obecnie ogólnoniemieckiej narady. Adenauer obawia się wyborów, ponieważ obawia się utraty władzy. Będzie mu coraz trudniej uprawiać politykę rozbicia Niemiec i uniemożliwienia porozumienia między wschodnimi i zachodnimi Niemcami. Dlatego też ucieka się on do organizowania tego rodzaju faszystowskich prowokacji, jak na przykład prowokacja z 17 czerwca we wschodnim Berlinie. Wszystko to jest jednak wyrazem słabości Adenauera. Właśnie teraz musi naród niemiecki zażądać od Adenauera wyraźnej odpowiedzi na pytanie: czy jest za porozumieniem między Niemcami ze Wschodu i Zachodu w interesie ponownego zjednoczenia Niemiec, czy też jest on przeciwko porozumieniu? Czy zgadza się on na zwołanie ogólnoniemieckiej narady, czy też pozostaje przy swej dotychczasowej polityce rozbicia Niemiec i przygotowania wojny bratobójczej między Niemcami?

Voraussetzung für den Erfolg einer Viermächtekonferenz über die deutsche Frage angesehen werden muss.

3. Die Tatsache, dass in Westdeutschland Wahlen bevorstehen, schafft günstige Bedingungen dafür, jetzt eine gesamtdeutsche Beratung durchzuführen. Adenauer fürchtet die Wahlen, denn er fürchtet, die Macht zu verlieren. Immer schwerer wird es ihm, seine Politik der Spaltung Deutschlands und der Hintertreibung einer Verständigung zwischen Ost- und Westdeutschland durchzuführen. Darum nimmt er zur Organisierung von Provokationen faschistischer Art wie z. B. am 17. Juni in Ostberlin, seine Zuflucht. Aber das alles ist nur Ausdruck der Schwäche Adenauers. Gerade jetzt muss das deutsche Volk von Adenauer eine klare Antwort auf die Frage fordern: Ist er für die Verständigung zwischen den Deutschen aus Ost- und Westdeutschland im Interesse der Wiedervereinigung Deutschlands, oder ist er gegen eine Verständigung? Ist er zur Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung bereit, oder bleibt er bei seiner bisherigen Politik der Spaltung Deutschlands und der Vorbereitung eines Bruderkrieges zwischen den Deutschen?

Naród niemiecki nie powinien pozwolić Adenauerowi uchylić się od odpowiedzi na to pytanie.

Das deutsche Volk darf Adenauer nicht gestatten, der Antwort auf diese Frage auszuweichen.

Izba Ludowa przypomina w związku z tym narodowi niemieckiemu, że propozycje delegacji Izby Ludowej, dotyczące ponownego zjednoczenia Niemiec, pozostały do dnia dzisiejszego bez odpowiedzi, aczkolwiek zostały one przekazane prezydentowi zachodnio-niemieckiego parlamentu związkowego, Ehlersowi jeszcze jesienią 1952 r. i chociaż oficjalni przedstawiciele parlamentu związkowego zapewniali, że odpowiedź będzie udzielona.

In diesem Zusammenhang erinnert die Volkskammer das deutsche Volk daran, dass die Vorschläge der Delegation der Volkskammer, die der Wiedervereinigung Deutschlands galten, bis heute ohne Antwort geblieben sind, obwohl sie dem Präsidenten des westdeutschen Bundestages, Herrn Ehlers, bereits im Herbst 1952 übergeben wurden, und obwohl offizielle Vertreter des Bundestages versicherten, dass eine Antwort erfolgen werde.

Ponieważ wielkie amerykańskie i zachodnio-niemieckie monopole kapitalistyczne nie chcą wcale ponownego zjednoczenia Niemiec, przeszkadzają one przystąpieniu przedstawicieli Niemiec zachodnich i wschodnich do obrad przy jednym stole w sprawie ponownego zjednoczenia Niemiec. Koła te odrzucają jakiekolwiek obrady między przedstawicielami zachodnich i wschodnich Niemiec, ponieważ już sam fakt takich obrad utrudniłby utrzymanie rozbicia Niemiec. Podobnie przeszkodziłoby to realizacji układów z Bonn i Paryża, które służą do ujarzmienia Niemiec zachodnich i wciągnięcia ich do przygotowań do no-

Weil die grossen amerikanischen und westdeutschen kapitalistischen Monopole keine Wiedervereinigung Deutschlands wollen, verhindern sie, dass sich Vertreter Ost- und Westdeutschlands an einen Tisch setzen, um die Fragen der Wiedervereinigung Deutschlands zu beraten. Diese Kreise lehnen jegliche Verhandlungen zwischen Vertretern Ost- und Westdeutschlands ab, weil schon die Tatsache solcher Verhandlungen die Erhaltung der Spaltung Deutschlands erschweren würde. Ebenso würde damit die Verwirklichung der Verträge von Bonn und Paris, die der Versklavung Westdeutschlands

wej wojny agresywnej. Każdy Niemiec musi wiedzieć, że gdyby amerykańscy handlarze śmierci przy pomocy zachodnio-niemieckich militarystów i odwetowców popchnęli Niemcy do nowej wojny, byłaby ona dla narodu niemieckiego jeszcze bardziej tragiczna, niż druga wojna światowa.

Dlatego, kierując się swą odpowiedzialnością wobec narodu niemieckiego, Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej będzie również w przyszłości dążyła wszelkimi środkami do porozumienia między Niemcami i do zwołania ogólnoniemieckiej narady.

4. Izba Ludowa aprobuje deklarację Rady Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej z dnia 15 lipca bieżącego roku i proponuje, aby w najkrótszym terminie, w każdym razie jeszcze w sierpniu, zwołano ogólnoniemiecką naradę przedstawicieli Niemiec wschodnich i zachodnich. Narada ta mogłaby natychmiast ustalić środki mające na celu usunięcie wszelkich ograniczeń w handlu wewnętrzno-niemieckim, aby w interesie ekonomiki ogólnoniemieckiej rozszerzyć handel między Wschodem a Zachodem. Na kon-

und seiner Einbeziehung in die Vorbereitung eines neuen Aggressionskrieges dienen, behindert. Jeder Deutsche muss wissen: Wenn die amerikanischen Händler mit dem Tode, unter Beihilfe der westdeutschen Militaristen und Revanchepolitiker, Deutschland in einen neuen Krieg stürzen, würde dieser Krieg noch tragischer für das deutsche Volk sein als der zweite Weltkrieg.

Darum wird die Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik, geleitet von ihrer nationalen Verantwortung vor dem deutschen Volk, auch in Zukunft mit allen Mitteln die Verständigung unter den Deutschen und die Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung erstreben.

4. Die Volkskammer billigt die Erklärung des Ministerrats der Deutschen Demokratischen Republik vom 15. Juli dieses Jahres und schlägt vor, in kürzester Frist, auf jeden Fall noch im August, eine gesamtdeutsche Beratung von Vertretern Ost- und Westdeutschlands einzuberufen. Diese Beratung kann unverzüglich Massnahmen zur Befreiung des innerdeutschen Handels von allen einschränkenden Bestimmungen festlegen, um im Interesse der gesamtdeutschen Wirtschaft den Ost-Westhandel zu erweitern. Sie kann ebenso

ferencji może być również osiągnięte porozumienie w sprawie zarządzeń dla ułatwienia komunikacji między obiema częściami Niemiec, a przede wszystkim w sprawie wydawania na szeroką skalę paszportów międzystrefowych i zezwoleń na pobyt. Ta narada ogólnoniemiecka mogłaby ponadto omówić praktyczne kroki w celu stworzenia w Niemczech wschodnich i zachodnich jednakowych warunków i wszelkich niezbędnych przesłanek dla przygotowania i przeprowadzenia wolnych wyborów ogólnoniemieckich. Mogłaby ona porozumieć się w sprawie jednolitej, demokratycznej ordynacji wyborczej dla całych Niemiec, powziąć uchwałę w sprawie kroków, zmierzających do utworzenia ogólnoniemieckiego, demokratycznego, miłującego pokój rządu i do przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami, po podpisaniu którego ma nastąpić wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych.

5. Izba Ludowa nie uważa powyższego programu za warunek wstępny zwołania konferencji ogólnoniemieckiej. Gotowi jesteśmy do odbycia narady ogólnoniemieckiej również bez uprzedniego określenia porządku dziennego, aby swobodnie przedyskutować wszystkie propozycje obu stron, zmierzające do przywrócenia jedności Nie-

zu einer Verständigung über die Massnahmen zur Erleichterung des Verkehrs zwischen beiden Teilen Deutschlands gelangen, wozu vor allem eine grosszügige Ausstellung von Interzonenpässen und Aufenthaltsgenehmigungen gehört. Diese gesamtdeutsche Beratung kann ferner die praktischen Massnahmen erörtern, um in Ost- und Westdeutschland gleiche Bedingungen und alle notwendigen Voraussetzungen für die Vorbereitung und Durchführung freier, gesamtdeutscher Wahlen zu schaffen. Sie kann sich über ein einheitliches, demokratisches Wahlgesetz für ganz Deutschland verständigen und sowohl Massnahmen zur Schaffung einer gesamtdeutschen, demokratischen, friedliebenden Regierung beschliessen, wie auch zur Beschleunigung des Abschlusses eines Friedensvertrages mit Deutschland, dem der Abzug aller Besatzungstruppen folgt.

5. Die Volkskammer sieht das oben dargelegte Programm nicht als Vorbedingung für die Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung an. Wir sind zur Durchführung einer gesamtdeutschen Beratung auch ohne vorherige Abstimmung einer Tagesordnung bereit, um alle Vorschläge beider Seiten, die der Wiederherstellung Deut-

miec na pokojowych i demokratycznych zasadach.

Izba Ludowa wzywa naród niemiecki do stanowczego wystąpienia o zwołanie ogólnoniemieckiej narady przedstawicieli Niemiec zachodnich i wschodnich w sierpniu roku bieżącego i wyraża nadzieję, że propozycja ta, która odpowiada zasadniczym interesom narodu niemieckiego, znajdzie całkowite poparcie.

Niemcy do wspólnego stołu obrad!

schlands auf friedlichen und demokratischen Grundlagen dienen, frei zu erörtern.

Die Volkskammer ruft das deutsche Volk auf, entschlossen für die Einberufung einer gesamtdeutschen Beratung der Vertreter Ost- und Westdeutschlands im August dieses Jahres einzutreten und gibt ihrer Hoffnung Ausdruck, dass dieser Vorschlag, der den grundlegenden Interessen des deutschen Volkes entspricht, volle Unterstützung findet.

Deutsche an einen Tisch!

162.

KOMUNIKAT AGENCJI ADN W SPRAWIE ŻĄDANIA ZWOLNIENIA KONT I ZNIESIENIA AMERYKAŃSKICH OGRANICZEŃ HANDLU MIĘDZY NIEMIECKĄ REPUBLIKĄ DEMOKRATYCZNĄ A NIEMCAMI ZACHODNIMI

(Berlin, dnia 6 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Amerykański Wysoki Komisarz p. Conant w odpowiedzi na żądanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej w sprawie zwolnienia bezprawnie skonfiskowanych dolarowych kont oświadczył, że Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki jest gotów sprzedać artykuły żywnościowe za sumy z tych kont dolarowych. To może być zrealizowane. Jednakże Wysoki Komisarz Conant pozwala sobie na uzależnienie zwolnienia tych kont od pewnych warunków. Konfiskata kont była bezprawna, wobec czego Rząd NRD domaga się bezwarunkowego zwolnienia tych sum. Ani Rząd Stanów Zjednoczonych, ani też Wysoki Komisarz nie mają prawa mieszania się do sprzedaży środ-

Der amerikanische Hochkommissar, Mister Conant, hat auf die Forderung der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik auf Freigabe der widerrechtlich beschlagnahmten Dollarguthaben geantwortet, dass die USA-Regierung bereit ist, für diese Dollarguthaben Lebensmittel zu verkaufen. Das kann geschehen. Der Hochkommissar Conant erlaubt sich jedoch, Bedingungen an die Freigabe dieses Kontos zu knüpfen. Die Beschlagnahme war eine widerrechtliche, und deshalb erhebt die Regierung der DDR Anspruch auf bedingungslose Freigabe. Weder die USA-Regierung noch der Hochkommissar haben das Recht, sich in den Verkauf von Lebens-

ków żywnościowych w Niemieckiej Republice Demokratycznej. NRD nie jest kolonią i nie znajduje się w sytuacji stref zachodnich, w których ostateczna decyzja w dziedzinie polityki ekonomicznej zależy od zagranicznych imperialistów. Jeśli amerykański Wysoki Komisarz rzeczywiście tak troszczy się o dobro ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak to pragnie zademonstrować — powinien sprzeciwić się wszelkim prowokacjom, wymierzonym z zachodniego Berlina, czy też Niemiec zachodnich przeciwko budownictwu pokojowemu w Niemieckiej Republice Demokratycznej.

mitteln in der DDR einzumischen. Die DDR ist keine Kolonie und auch nicht in der Lage der Westzonen, über deren Wirtschaftspolitik ausländische Imperialisten die letzte Entscheidung haben. Wenn der amerikanische Hochkommissar wirklich um das Wohlergehen der Bevölkerung der DDR so besorgt ist, wie er sich den Anschein gibt, so braucht er nur gegen jede von Westberlin oder Westdeutschland gegen den friedlichen Aufbau in der DDR gerichtete Provokation Stellung zu nehmen.

Dzienniki zachodnie szerzą pogłoski, że rząd z Bonn zaofiarował Rządowi Niemieckiej Republiki Demokratycznej dostarczenie z Niemiec zachodnich artykułów żywnościowych za sumę 25 milionów marek zachodnich. Do tej chwili Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej nie otrzymał takiej oferty.

Westliche Zeitungen verbreiten die Behauptung, dass die Bonner Regierung der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ein Angebot gemacht habe, aus Westdeutschland für 25 Millionen Westmark Lebensmittel zu beziehen. Bis zur Stunde ist bei der Regierung der DDR ein solches Angebot nicht eingegangen.

Jak wiadomo, Rząd i Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej opracowały i ogłosiły jasne propozycje zmierzające do rozwoju niemieckiego handlu wewnętrznego. W myśl tych propozycji Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej

Bekanntlich haben Regierung und Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik klare Vorschläge für die Entwicklung des innerdeutschen Handels ausgearbeitet und veröffentlicht. Gemäss diesen Vorschlägen hat sich die Regierung

wyraził gotowość zawarcia układu w sprawie prawidłowej wymiany towarów, między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Niemcami zachodnimi w wysokości obrotu jednego miliarda marek. Należy uważać za pretensjonalne stawianie przez rządy zachodnie takich warunków, jak na przykład dokonywanie zapłaty w markach zachodnich. Zagadnienia takie mogą być uregulowane tylko w drodze właściwych rokowań o zawarcie umowy handlowej, jak to zwykle dzieje się między równouprawnionymi stronami.

Doniesień prasy zachodniej nie można określić inaczej jak kontynuowanie prowokacji imperialistycznych przeciw Niemieckiej Republice Demokratycznej, albowiem ludność Niemieckiej Republiki Demokratycznej potrzebuje nie osławionych „akcji pomocy", lecz swobodnej wymiany towarowej między obu częściami Niemiec i zniesienia wszystkich wprowadzonych przez władze amerykańskie ograniczeń w handlu między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Niemcami zachodnimi.

der DDR bereit erklärt, einen ordnungsgemässen Warenaustausch zwischen der DDR und Westdeutschland in der Höhe von 1 Milliarde Mark zu vereinbaren. Es muss als eine Anmassung betrachtet werden, wenn westliche Regierungen Bedingungen stellen, dass zum Beispiel in Westmark bezahlt werden soll. Solche Fragen können nur in regulären Handelsvertragsverhandlungen geregelt werden, wie das zwischen gleichberechtigten Partnern üblich ist.

Die Meldungen der westlichen Presse können nicht anders als eine Fortsetzung der imperialistischen Provokationen gegen die Deutsche Demokratische Republik bezeichnet werden. Denn die Bevölkerung der DDR benötigt nicht die berüchtigten „Hilfsaktionen", sondern die freie Entwicklung des innerdeutschen Handels, die Aufhebung aller von amerikanischen Stellen verhängten Beschränkungen gegen den innerdeutschen Handel.

163.

OŚWIADCZENIE MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH ZSRR W. M. MOŁOTOWA W SPRAWIE ZAPROSZENIA DELEGACJI RZĄDOWEJ NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ DO MOSKWY

(Moskwa, dnia 15 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Rząd Radziecki postanowił zaprosić do Moskwy na dzień 20 sierpnia delegację rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Rząd Radziecki wychodzi przy tym z założenia, że w obecnej chwili jest rzeczą celową rozważyć pewne doniosłe zagadnienia dotyczące rozwoju stosunków między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną, jak również aktualne kwestie związane z całokształtem problemu niemieckiego.

Советское Правительство приняло решение пригласить 20 августа в Москву Правительственную делегацию Германской Демократической Республики. Советское Правительство исходит при этом из того, что в настоящее время целесообразно рассмотреть некоторые важные вопросы, касающиеся развития отношений между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой, а также назревшие вопросы, относящиеся к германской проблеме в целом.

Rząd Radziecki ma zamiar, jeszcze przed przybyciem delegacji rządowej NRD do Moskwy, wystosować do rządów

Еще до приезда Правительственной делегации ГДР в Москву Советское Правительство имеет в виду направить

Stanów Zjednoczonych Ameryki, Wielkiej Brytanii i Francji notę, która przedstawia punkt widzenia Związku Radzieckiego w kwestii niemieckiej i zawiera odpowiednie propozycje Rządu Radzieckiego.

Przybycie delegacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej umożliwi wyczerpujące omówienie problemu niemieckiego. Rząd Radziecki ma nadzieję, że będzie to nowym doniosłym etapem w dalszym rozwoju przyjaznych stosunków między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Правительствам США, Англии и Франции ноту, излагающую позицию Советского Союза по германскому вопросу и содержащую соответствующие предложения Советского Правительства.

Приезд делегации ГДР позволит подробно обсудить германский вопрос и, как надеется Советское Правительство, будет новым важным этапом в дальнейшем развитии дружественных отношений между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой.

164.

NOTA RZĄDU ZSRR DO RZĄDU FRANCJI W SPRAWIE UREGULOWANIA KWESTII NIEMIECKIEJ *)

(Moskwa, dnia 15 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Rząd Radziecki uważa za konieczne zwrócić ponownie uwagę Rządu Francji, jak również Rządów Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki na nienormalną sytuację polegającą na tym, że po upływie 8 lat od czasu zakończenia wojny w Europie Niemcy nie mają traktatu pokojowego, pozostają rozbite na część zachodnią i wschodnią oraz nie są równouprawnione w stosunku do innych państw. Sytuacja taka jest sprzeczna z dążeniami miłujących pokój narodów do utrwalenia pokoju w Europie i jednocześnie stanowi pogwałcenie słusznych narodowych interesów Niemców.

Советское Правительство считает необходимым вновь обратить внимание Правительства Франции, равно как и Правительств Англии и США, на то ненормальное положение, когда по истечении восьми лет со времени окончания войны в Европе Германия не имеет мирного договора, остается расколотой на западную и восточную части, находится в неравноправном положении по отношению к другим государствам. Такое положение противоречит стремлениям миролюбивых народов к укреплению мира в Европе и, вместе с тем, является нарушением законных национальных интересов германского народа.

*) Analogiczne noty zostały skierowane przez Rząd Radziecki do rządów Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Jeszcze dnia 10 marca 1952 roku Rząd Radziecki przedstawił do rozpatrzenia Rządom Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Anglii projekt podstaw traktatu pokoju z Niemcami, wobec którego Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki nie zajęły dotychczas stanowiska (projekt podstaw traktatu pokoju z Niemcami załącza się przy niniejszym. *) Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki nie przedstawiły również swego własnego projektu traktatu pokoju. Z tego wynika, że rządy trzech wspomnianych mocarstw nie doceniają doniosłości sprawy traktatu pokoju z Niemcami. Sprawa traktatu pokoju z Niemcami odwleka się coraz bardziej, za co ponoszą odpowiedzialność przede wszystkim Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Odmawiając rozpatrzenia sprawy traktatu pokoju z Niemcami, Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki poszły inną drogą.

Dnia 26 maja 1952 roku Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki wraz z bońskim rządem Adenauera podpisały „traktat o stosunkach między trzema mocarstwami a

*) Patrz Zbiór Dokumentów Nr 4/1952 poz. 59, str. 1353.

Еще 10 марта 1952 года Советское Правительство представило на рассмотрение Правительств. Франции, США и Англии проект Основ мирного договора с Германией, по поводу которого Правительства Франции, Англии и США до сих пор не выразили своего отношения (Проект Основ мирного договора с Германией прилагается). Правительства Франции, Англии и США также не представили и своего проекта мирного договора. Из этого следует, что правительства трех указанных держав недооценивают важности вопроса о мирном договоре с Германией. Вопрос о мирном договоре с Германией все больше затягивается, за что ответственность несут, прежде всего, Правительства Франции, Англии и США.

Отказываясь от рассмотрения вопроса о мирном договоре с Германией, Правительства Франции, Англии и США пошли по другому пути.

26 мая 1952 года Правительства Франции, Англии и США вместе с боннским правительством Аденауэра подписали «Договор об отношениях между тремя державами и Федеральной Республикой Германии», который из-

Niemiecką Republiką Federalną", znany jako „układ boński", a dnia 27 maja tegoż roku rządy Francji, Włoch, Belgii, Holandii i Luksemburga wraz z rządem bońskim podpisały traktat o „Europejskiej Wspólnocie Obronnej", znany pod nazwą „układu paryskiego". „Układ boński" jak i „układ paryski" są przy tym z góry nierozerwalnie związane na 50 lat z agresywnym północno-atlantyckim blokiem państw.

вестен как «боннское соглашение», а 27 мая того же года Правительствами Франции, Италии, Бельгии, Голландии и Люксембурга совместно с боннским правительством был подписан Договор о «европейском оборонительном сообществе», известен под именем «парижского соглашения». При этом как «боннское соглашение», так и «парижское соглашение» на 50 лет вперед неразрывно связаны с агрессивным Северо - атлантическим блоком держав.

Jak wiadomo, sens „układu paryskiego" polega na tym, że w Niemczech zachodnich pod kierownictwem generałów hitlerowskich i innych odwetowców tworzy się siły zbrojne wchodzące w skład tak zwanej „armii europejskiej", mającej służyć agresywnym celom bloku północno-atlantyckiego. Zgodnie zaś z „układem bońskim", Niemcy zachodnie pozostają w sytuacji państwa zależnego, podporządkowanego trzem mocarstwom, które, pomimo formalnego zniesienia statutu okupacyjnego, zatrzymują swe wojska na terytorium Niemiec zachodnich z nieograniczonym prawem ingerencji w ich sprawy wewnętrzne, co na długie la-

Как известно, смысл «парижского соглашения» заключается в том, что в Западной Германии под руководством гитлеровских генералов и других реваншистов создаются вооруженные силы, входящие в состав так называемой «европейской армии», предназначенной для агрессивных целей Северо-атлантического блока. Согласно же «боннскому соглашению» Западная Германия остается на положении зависимого государства, подчиненного трем державам, которые, несмотря на формальную отмену оккупационного статута, оставляют свои войска на территории Западной

ta utrzymuje ujarzmienie ludności zachodnio-niemieckiej w warunkach reżymu okupacyjnego w zmienionej postaci.

Германии с неограниченными правами вмешательства в ее внутренние дела, что на долгие годы сохраняет закабаление западногерманского населения в условиях видоизмененного режима оккупации.

Znaczy to, że układ boński i układ paryski prowadzą do odrodzenia militaryzmu niemieckiego i do przekształcenia Niemiec zachodnich w narzędzie agresywnych planów innych mocarstw, roszczących sobie pretensje do panowania nad światem.

Это означает, что боннское и парижское соглашения ведут к возрождению германского милитаризма и к превращению Западной Германии в орудие агрессивных планов других держав, претендующих на мировое господство.

Jak wynika z komunikatu konferencji ministrów spraw zagranicznych Francji, Anglii, i Stanów Zjednoczonych Ameryki, która odbyła się w lipcu 1953 roku w Waszyngtonie, rządy trzech mocarstw postanowiły kontynuować politykę zmierzającą do realizacji planu utworzenia „armii europejskiej" i włączenia do niej zachodnio-niemieckich sił zbrojnych z generałami hitlerowskimi na czele. Komunikat zaznacza wyraźnie, że „trzej ministrowie spraw zagranicznych potwierdzili swój stanowczy zamiar energicznego prowadzenia polityki, uzgodnionej przez ich rządy w ramach paktu atlantyckiego. Polityka ta obejmuje pracę nad utworzeniem unii europejskiej sześciu

Как видно из коммюнике совещания министров иностранных дел Франции, Англии и США, имевшего место в июле 1953 года в Вашингтоне, правительства трех держав решили и дальше проводить политику, направленную на осуществление плана создания «европейской армии» и включения в нее западногерманских вооруженных сил во главе с гитлеровскими генералами. В коммюнике прямо указывается, что «три министра иностранных дел подтвердили свое твердое намерение энергично проводить политику, о которой договорились их правительства в рамках Атлантического договора. Эта политика

krajów Europy, które utworzyły już zjednoczenie węgla i stali i których rządy podpisały traktat o europejskiej wspólnocie obronnej".

включает работу по созданию европейского единства шести европейских стран, которые уже создали объединение угля и стали, и чьи правительства подписали договор о европейском оборонительном сообществе».

Droga, na którą wkroczyły Rządy Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Anglii w kwestii niemieckiej, prowadzi do wskrzeszenia militaryzmu niemieckiego, do stworzenia niebezpiecznego ogniska nowej agresji, do coraz większego zaostrzenia się niebezpieczeństwa nowej wojny w Europie. Iść tą drogą — znaczy to wyrzec się uroczystych zobowiązań międzynarodowych, stawiających sobie za cel popieranie odbudowy Niemiec jako miłującego pokój i demokratycznego państwa, zobowiązań, które zostały przyjęte przez Stany Zjednoczone Ameryki i Anglię na Konferencji Poczdamskiej w 1945 roku i do których przyłączyła się następnie Francja.

Путь, на который встали Правительства Франции, США и Англии в германском вопросе, ведет к возрождению германского милитаризма, к созданию опасного очага новой агрессии, ко все большему усилению опасности новой войны в Европе. Идти по этому пути — значит, отказаться от тех торжественных международных обязательств, ставивших целью содействовать восстановлению Германии как миролюбивого и демократического государства, которые были приняты Соединенными Штатами Америки и Англией на Потсдамской конференции 1945 года, а затем и присоединившейся Францией.

Druga droga — to droga odpowiadająca pokojowym celom i zobowiązaniom przyjętym przez cztery mocarstwa w stosunku do Niemiec natychmiast po zakończeniu wojny, droga zgodna z interesami utrwalenia pokoju w Europie. Nie wolno przy tym

Другой путь — это путь, который соответствует миролюбивым целям и обязательствам, взятым на себя четырьмя державами в отношении Германии сразу же после окончания войны, и который отвечает интересам укрепления мира в Европе. При этом

rzecz jasna, nie liczyć się z faktem, że od Konferencji Poczdamskiej minęło 8 lat i że od tego czasu zaszły niemałe zmiany, które powinny być uwzględnione przy ostatecznym uregulowaniu problemu niemieckiego. Jednakże podstawowe cele Układu Poczdamskiego — współdziałanie w utworzeniu miłujących pokój i demokratycznych Niemiec — wyrażają nadal interesy wszystkich narodów europejskich, nie wyłączając narodu niemieckiego i powinny być zabezpieczone w drodze zawarcia traktatu pokoju z Niemcami.

Rozwiązanie tego zadania stworzy warunki dla niebywałego dotąd rozkwitu Niemiec przy ich wielkich możliwościach rozwoju gospodarki i kultury. Nikt nie może zaprzeczyć, że odrodzenie Niemiec jako wielkiego mocarstwa, któremu należy się odpowiednie miejsce wśród innych mocarstw, możliwe jest tylko drogą pokojowego i demokratycznego rozwoju państwa niemieckiego, drogą przyjaznej współpracy z innymi państwami dążącymi do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego. Doświadczenia historii dowodzą, że droga wojny już nieraz doprowadzała Niemcy do katastrofy narodowej i że

нельзя, конечно, не считаться с тем, что со времени Потсдамской конференции прошло восемь лет и что с тех пор произошли немалые изменения, которые должны быть учтены при окончательном урегулировании германского вопроса. Однако, основные цели Потсдамского соглашения — содействовать созданию миролюбивой и демократической Германии — выражают попрежнему интересы всех европейских народов, в том числе и германского народа, и должны быть обеспечены путем заключения мирного договора с Германией.

Решение этой задачи создаст условия для еще небывалого подъема Германии с ее большими возможностями в развитии экономики и культуры. Никто не может отрицать, что возрождение Германии как великой державы, достойной занять соответствующее место среди других держав, возможно только на пути мирного и демократического развития германского государства, на пути дружественного сотрудничества с другими государствами, стремящимися к укреплению мира и международной безопасности. Опыт истории показывает, что путь войны уже не

za konsekwencje tego płacił wysoką cenę naród niemiecki.

Nie ulega wątpliwości, że zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami ma pierwszorzędne znaczenie dla uregulowania problemu niemieckiego. Przyczyni się ono w decydujący sposób do utrwalenia pokoju w Europie i umożliwi ostateczne uregulowanie związanych z tym zagadnień, jakie wyłoniły się w następstwie drugiej wojny światowej, w czym są żywotnie zainteresowane państwa europejskie, które ucierpiały od agresji hitlerowskiej, a przede wszystkim sąsiedzi Niemiec. Zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami konieczne jest również dlatego, że groźba odrodzenia militaryzmu niemieckiego, który dwukrotnie rozpętał wojnę światową, nie jest usunięta, ponieważ odpowiednie uchwały Konferencji Poczdamskiej wciąż jeszcze nie są wykonane. Traktat pokojowy z Niemcami stworzy dla narodu niemieckiego trwałe warunki pokoju, przyczyni się do rozwoju Niemiec jako państwa zjednoczonego, niezawisłego, demokratycznego i miłującego pokój, zapewni narodowi niemieckiemu możność pokojowej współ-

раз приводил Германию к национальной катастрофе и что за последствия этого дорого расплачивался германский народ.

Не подлежит сомнению, что заключение мирного договора с Германией имеет первостепенное значение для урегулирования германской проблемы. Оно будет решающим образом содействовать упрочению мира в Европе и позволит окончательно разрешить соответствующие вопросы, возникшие вследствие второй мировой войны, в чем кровно заинтересованы государства Европы, пострадавшие от гитлеровской агрессии, и прежде всего соседи Германии. Заключение мирного договора с Германией необходимо также ввиду того, что угроза восстановления германского милитаризма, дважды развязавшего мировую войну, не устранена поскольку все еще остаются невыполненными соответствующие постановления Потсдамской конференции. Мирный договор с Германией установит для германского народа прочные условия мира, будет содействовать развитию Германии как единого, независимого, демократического и миролюбивого госу-

pracy z innymi narodami na zasadach równouprawnienia.

Odmawiając rozpatrzenia traktatu pokoju z Niemcami, Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki motywują to okolicznością, że nie ma jeszcze rządu ogólnoniemieckiego, który by mógł wziąć udział w przygotowaniu traktatu. Jednakże tego rodzaju motywy odmowy rozpatrzenia traktatu pokoju nie odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy. W rzeczywistości polityka Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Anglii prowadzi do tego, że nie tylko rozpatrzenie sprawy traktatu pokoju odwleka się coraz bardziej, lecz jednocześnie odwleka się również rozstrzygnięcie kwestii utworzenia rządu ogólnoniemieckiego; polityka ta zmierza bowiem do utrwalenia rozbicia Niemiec, niedopuszczenia do przywrócenia jedności Niemiec.

Obecnie stosowane są coraz to nowe środki nacisku w tym celu, by układy boński i paryski zostały ratyfikowane przez odnośne państwa bez względu na poważny sprzeciw ze strony parlamentów niektórych państw.

дарства, обеспечит германскому народу возможность мирного сотрудничества с другими народами на началах равноправия.

Правительства Франции, Англии и США мотивируют свой отказ от рассмотрения мирного договора с Германией тем, что еще не существует общегерманского правительства, которое могло бы принять участие в подготовке договора. Однако, такого рода мотивы отказа от рассмотрения мирного договора не соответствуют действительному положению дела. В действительности, политика Франции, США и Англии ведет к тому, что не только все дальше откладывается рассмотрение вопроса о мирном договоре, но одновременно с этим откладывается также решение вопроса об образовании общегерманского правительства, так как эта политика направлена на закрепление раскола Германии, на недопущение восстановления единства Германии.

В настоящее время проводятся все новые меры нажима, чтобы боннское и парижское соглашения были ратифицированы соответствующими государствами, несмотря на имеющееся серьезное

Nacisk ten, zwłaszcza ze strony Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki zmierza do tego, by przyśpieszyć utworzenie sił zbrojnych Niemiec zachodnich i włączenie ich do przewidzianej układem paryskim „armii europejskiej", ażeby, uzależnione od mocarstw bloku północno-atlantyckiego, Niemcy zachodnie przekształcić w narzędzie realizacji planów tego bloku. Ale włączenie Niemiec zachodnich do „armii europejskiej" i zarazem do bloku północno-atlantyckiego będzie oznaczało, że nie można już będzie traktować Niemiec zachodnich jako państwa miłującego pokój. Włączenie Niemiec zachodnich do „armii europejskiej" i bloku północno-atlantyckiego uniemożliwi połączenie Niemiec zachodnich i wschodnich w jednolite państwo. Miłujące pokój narody całej Europy zainteresowane są w utworzeniu jednolitych i miłujących pokój Niemiec, podobnie jak zainteresowany jest w tym sam naród niemiecki. Z chwilą jednak, gdy rząd boński wciągnie Niemcy zachodnie do agresywnego bloku północno-atlantyckiego, zjednoczenie Niemiec zachodnich i wschodnich stanie się niemożliwe. Właśnie dlatego przeważająca większość Niemców nie tylko w Niemieckiej Republice Demokratycznej, lecz i w Niem-

противодействие этому со стороны парламентов некоторых государств. Этот нажим, особенно со стороны Правительства США, имеет целью ускорить создание вооруженных сил Западной Германии и включение их в предусмотренную парижским соглашением «европейскую армию» с тем, чтобы зависимую от держав Северо-атлантического блока Западную Германию превратить в орудие для осуществления планов этого блока. Но включение Западной Германии в «европейскую армию», а вместе с тем и в Северо-атлантический блок будет означать, что Западную Германию уже нельзя будет рассматривать как миролюбивое государство. Включение Западной Германии в «европейскую армию» и в Северо-атлантический блок сделает невозможным объединение Западной и Восточной Германии в единое государство. Миролюбивые народы всей Европы заинтересованы в создании единой и миролюбивой Германии, как в этом заинтересован и сам германский народ. Но с того времени, как боннское правительство вовлечет Западную Германию в агрессивный Северо-атлантический блок, сделается невозможным объедине-

czech zachodnich występuje przeciwko planom rządu Adenauera, mającym na celu wciągnięcie Niemiec zachodnich do „armii europejskiej“ i bloku północno-atlantyckiego; pod tym względem cieszą się oni poparciem miłujących pokój narodów całej Europy.

Z powyższego wynika, że polityka Rządów Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki i Anglii, podobnie jak rządu Adenauera, zmierza nie do zjednoczenia Niemiec i utworzenia rządu ogólnoniemieckiego, lecz do tego, by na długie lata utrzymać rozbicie Niemiec. Polityka taka wymierzona jest bezpośrednio przeciwko utworzeniu ogólnoniemieckiego rządu demokratycznego. A zatem odmowa rozpatrzenia traktatu pokojowego z Niemcami pod pretekstem, że nie ma rządu ogólnoniemieckiego, nie odzwierciedla rzeczywistych motywów tej odmowy.

Z powyższego wynika również, że obecna polityka Rządów Francji, Anglii i Stanów Zjedno-

ние Западной и Восточной Германии. Именно поэтому подавляющее большинство немцев не только в Германской Демократической Республике, но и в Западной Германии выступает против планов правительства Аденауэра о вовлечении Западной Германии в «европейскую армию» и в Северо-атлантический блок, и в этом отношении на их стороне находятся миролюбивые народы всей Европы.

Из сказанного видно, что политика Правительств Франции, США и Англии, равно как и правительства Аденауэра, направлена не на объединение Германии и не на образование общегерманского правительства, а на то, чтобы на долгие годы оставить Германию расколотой на части. Такая политика прямо направлена на противодействие образованию общегерманского демократического правительства. Следовательно, отказ от рассмотрения мирного договора с Германией под предлогом отсутствия общегерманского правительства не отражает действительных мотивов этого отказа.

Из сказанного также видно, что нынешняя политика Правительств Франции, Ан-

czonych Ameryki wymierzona jest zarówno przeciwko rozwiązaniu kwestii traktatu pokoju, jak i przeciwko zjednoczeniu Niemiec na zasadach pokojowych i demokratycznych, przeciwko utworzeniu ogólnoniemieckiego rządu demokratycznego.

Rządy Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki, zamiast rozwiązać kwestię utworzenia ogólnoniemieckiego rządu demokratycznego, występują z inną propozycją. Proponują one omówienie kwestii wyborów ogólnoniemieckich, lecz ograniczają tę sprawę do rozpatrzenia przez cztery mocarstwa ich propozycji w sprawie powołania tak zwanej komisji neutralnej, złożonej z przedstawicieli państw obcych „do badań mających na celu stworzenie warunków" dla przeprowadzenia tych wyborów. Nie można tego oceniać inaczej niż jako próbę oddania przeprowadzenia wyborów w Niemczech w ręce mocarstw obcych, narzucenia w tym celu narodowi niemieckiemu wszelkiego rodzaju obcych „kontrolerów", jak gdyby chodziło nie o Niemcy, mające za sobą wieloletnie tradycje demokratyczne, lecz o jakąś kolonię wyzutą z wszelkich praw. Propozycja taka prowadzi do odsunięcia narodu nie-

глии и США направлена как против решения вопроса о мирном договоре, так и против объединения Германии на миролюбивых и демократических основах, против образования общегерманского демократического правительства.

Правительства Франции, Англии и США вместо решения вопроса об образовании общегерманского демократического правительства вносят другое предложение. Они предлагают обсудить вопрос об общегерманских выборах, но сводят это дело к рассмотрению четырьмя державами их предложения о назначении так называемой нейтральной комиссии из представителей иностранных государств «по расследованию с целью создания условий» для проведения этих выборов. Это нельзя расценить иначе, как попытку передать проведение выборов в Германии в руки иностранных держав, навязать с этой целью германскому народу всяких иностранных «обследователей», будто дело идет не о Германии, имеющей многолетние демократические традиции, а о какой-то бесправной колонии. Такое предложение ведет к отстранению германского на-

mieckiego od decyzji w jego sprawach wewnętrznych, jest wyrazem jaskrawej nieufności do narodu niemieckiego i — rzecz naturalna — wywołuje opór ze strony szerokich kół ludności Niemiec.

Wspomniana propozycja Rządów Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki sprzeczna jest w swej istocie z zasadami demokratyzmu, które znalazły wyraz w Uchwałach Poczdamskich. Propozycja ta — jak oświadczyły trzy mocarstwa — uzgodniona została z rządem Adenauera, który służy interesom największych monopoli kapitalistycznych w Niemczech zachodnich, który udziela coraz większej swobody wczorajszym hitlerowcom i jawnym faszystom, w celu zdławienia niemieckich sił demokratycznych, który jest tubą skrajnych nacjonalistów i odwetowców niemieckich, dążących do wskrzeszenia militaryzmu niemieckiego i do nowych wojen zaborczych. Nie wolno przy tym zapominać, że rząd Adenauera występował stale przeciwko samej już możliwości uzgodnienia polityki czterech mocarstw w kwestii niemieckiej, związał bowiem w całej pełni swe losy z planami odbudowy militaryzmu niemieckiego, z planami przygotowania nowej wojny w Europie. Właś-

рода от решения его внутренних вопросов, является выражением грубого недоверия к германскому народу и, естественно вызывает отпор со стороны широких кругов населения Германии.

Указанное предложение Правительств Франции, Англии и США в основе своей расходится с принципами демократизма, нашедшими свое выражение в Потсдамских решениях. Это предложение, по заявлению трех держав, согласовано с правительством Аденауэра, которое служит интересам крупнейших капиталистических монополий Западной Германии, которое все больше развязывает руки вчерашним гитлеровцам и открытым фашистам для подавления немецких демократических сил, которое является рупором крайних германских националистов и реваншистов, стремящихся к возрождению германского милитаризма и к новым завоевательным войнам. При этом нельзя забывать о том, что правительство Аденауэра неизменно выступало против самой возможности согласования политики четырех держав по германскому вопросу, так как оно полностью связало свою судьбу с планами

nie w imię tych celów antynarodowych dąży on do ratyfikacji układów paryskiego i bońskiego, mimo iż układy te są sprzeczne z interesami narodowymi Niemców i oznaczają przekształcenie Niemiec zachodnich w państwo zależne, ujarzmienie ludności zachodnio-niemieckiej na długie lata.

восстановления германского милитаризма, с планами подготовки новой войны в Европе. Именно ради этих антинародных целей оно добивается ратификации парижского и боннского соглашений, несмотря на то, что эти соглашения противоречат национальным интересам германского народа и означают превращение Западной Германии в зависимое государство, закабаляя западногерманское население на долгие годы.

W ten sposób ani układ paryski, ani układ boński nie mają nic wspólnego z interesami przywrócenia jedności Niemiec demokratycznych, a rzeczywiste cele tych układów wymierzone są przeciwko podstawowym zasadom Konferencji Poczdamskiej, na której Stany Zjednoczone Ameryki, Anglia i ZSRR, jak również Francja, która do nich przystąpiła, postanowiły zapewnić odbudowę zjednoczonych Niemiec jako miłującego pokój i demokratycznego państwa.

Таким образом как парижское, так и боннское соглашения не имеют ничего общего с интересами восстановления единства демократической Германии и действительные цели этих соглашений направлены против основных принципов Потсдамской конференции, на которой США, Англия и СССР, а также присоединившаяся к ним Франция, решили обеспечить восстановление единой Германии как миролюбивого и демократического государства.

Z powyższego wynika, że kwestia przywrócenia jedności narodowej Niemiec demokratycznych była i pozostaje dla narodu niemieckiego zagadnieniem podstawowym, w którego rozwiązaniu zainteresowane są

Из всего сказанного видно, что вопрос о восстановлении национального единства демократической Германии был и остается основным вопросом для германского народа, в решении которого заинте-

miłujące pokój narody całej Europy. Żadne wymówki nie mogą usprawiedliwić dalszej zwłoki w tej sprawie, ponieważ w obecnych warunkach główna odpowiedzialność za rozwiązanie tego problemu spoczywa na Rządach Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii, Francji i ZSRR. W każdym razie nie wolno odraczać takich kroków, które mogą przyczynić się choćby do stopniowego rozwiązania problemu zjednoczenia Niemiec, utworzenia ogólnoniemieckiego rządu demokratycznego.

Rząd ZSRR zwraca się do Rządu Francji, jak również do Rządów Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki z propozycją podjęcia już teraz praktycznych kroków zmierzających do uregulowania problemu niemieckiego.

Zgodnie z powyższym Rząd Radziecki uważa za rzecz niecierpiącą zwłoki rozwiązanie następujących podstawowych problemów w stosunku do Niemiec:

1. Zwołanie konferencji pokojowej dla rozpatrzenia problemu traktatu pokojowego z Niemcami.

Rząd Radziecki sądzi, że tego rodzaju konferencja z udziałem wszystkich zainteresowanych

ресованы миролюбивые народы всей Европы. Никакие отговорки не могут оправдать дальнейшей отсрочки в этом деле, поскольку в настоящих условиях главная ответственность за его решение лежит на Правительствах США, Англии, Франции и СССР. Во всяком случае не должны откладываться такие мероприятия, которые могут служить хотя бы постепенному разрешению вопроса об объединении Германии, об образовании общегерманского демократического правительства.

Правительство СССР обращается к Правительству Франции, а также к Правительствам Англии и США с предложением теперь же предпринять практические меры, направленные на урегулирование германской проблемы.

В соответствии с изложенным Советское Правительство считает неотложным разрешение следующих основных вопросов в отношении Германии:

1. Созыв мирной конференции для рассмотрения вопроса о мирном договоре с Германией.

Советское Правительство полагает, что такая конференция с участием всех заин-

państw może być zwołana w ciągu najbliższych sześciu miesięcy i nie widzi podstaw do dalszego zwlekania ze zwołaniem konferencji pokojowej. Wszystkie prace wstępne związane z przygotowaniem traktatu pokojowego z Niemcami mogłyby być zakończone we wskazanym terminie. Jest przy tym rzeczą ważną zapewnienie odpowiedniego udziału przedstawicieli Niemiec we wszystkich stadiach przygotowania traktatu pokojowego oraz na konferencji pokojowej. Zanim utworzony zostanie tymczasowy rząd ogólnoniemiecki, mogliby uczestniczyć w przygotowaniu traktatu pokojowego przedstawiciele istniejących rządów Niemiec wschodnich i zachodnich.

2. Utworzenie tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego i przeprowadzenie wolnych wyborów ogólnoniemieckich.

W celu przywrócenia jedności narodowej Niemiec na zasadach pokojowych i demokratycznych, Rząd Radziecki proponuje, aby parlamenty Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej, przy szerokim udziale organizacji demokratycznych, utworzyły tymczasowy rząd ogólnoniemiecki. Rząd taki może być powołany do życia w drodze bezpośredniego

тересованных государств может быть созвана в течение ближайших шести месяцев, и не видит оснований для дальнейших отсрочек созыва мирной конференции. Вся предварительная работа по подготовке мирного договора с Германией могла бы быть окончена в течение указанного срока. При этом важно обеспечить соответствующее участие представителей Германии на всех стадиях подготовки мирного договора и на мирной конференции. Впредь до образования Временного Общегерманского правительства в подготовке мирного договора могли бы участвовать представители существующих правительств Восточной и Западной Германии.

2. Образование Временного Общегерманского правительства и проведение свободных общегерманских выборов.

С целью восстановления национального единства Германии на миролюбивых и демократических началах Советское Правительство предлагает, чтобы парламенты Германской Демократической Республики и Германской Федеральной Республики, с широким участием демократических организаций, образовали Временное Общегерман-

porozumienia między Niemcami wschodnimi i zachodnimi przez zastąpienie istniejących obecnie rządów Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej. Jeśli okaże się to zbyt trudne w chwili obecnej, można będzie utworzyć tymczasowy rząd ogólnoniemiecki również przy zachowaniu na pewien okres czasu rządów Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej, w tym ostatnim wypadku tymczasowy rząd ogólnoniemiecki będzie, rzecz jasna, pełnił w pierwszym stadium jedynie ograniczone funkcje. Ale również w tej sytuacji utworzenie tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego stanowić będzie realny krok naprzód na drodze do zjednoczenia Niemiec, którego całkowitą, ostateczną realizacją powinno być utworzenie rządu ogólnoniemieckiego na podstawie prawdziwie wolnych wyborów ogólnoniemieckich.

Zadania tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego:

ское правительство. Такое правительство может быть создано путем непосредственного соглашения между Восточной и Западной Германией в порядке замены ныне существующих правительств Германской Демократической Республики и Германской Федеральной Республики. В случае, если это окажется затруднительным в данное время, то Временное Общегерманское правительство может быть создано и при сохранении на некоторый срок правительств Германской Демократической Республики и Германской Федеральной Республики, причем в этом случае Временное Общегерманское правительство, очевидно, будет обладать на первой стадии только ограниченными функциями. Однако, и при таком положении образование Временного Общегерманского правительства будет представлять собой реальный шаг вперед по пути объединения Германии, которое должно получить свое полное завершение в создании Общегерманского правительства на основе действительно свободных общегерманских выборов.

Задачи Временного Общегерманского правительства:

a) Tymczasowy rząd ogólnoniemiecki mógłby rozwiązywać takie niecierpiące zwłoki problemy o znaczeniu ogólnoniemieckim, jak reprezentacja Niemiec w pracach nad przygotowaniem traktatu pokojowego, jak również reprezentacja w organizacjach międzynarodowych; niedopuszczenie do wciągnięcia Niemiec do koalicji lub sojuszów wojskowych, skierowanych przeciwko jakiemukolwiek państwu, które uczestniczyło swymi siłami zbrojnymi w wojnie z Niemcami hitlerowskimi; problemy obywatelstwa niemieckiego; zapewnienie nieskrępowanej działalności partii i organizacji demokratycznych oraz niedopuszczenie do istnienia faszystowskich, militarystycznych i innych organizacji odnoszących się wrogo do demokracji i do sprawy zachowania pokoju; rozszerzenie stosunków handlowych między Niemcami wschodnimi i zachodnimi; sprawy dotyczące transportu, łączności pocztowej i telegraficznej; sprawy dotyczące swobodnego ruchu ludzi i przewozu towarów, niezależnie od ustanowionych granic strefowych; rozwijanie stosunków gospodarczych i kulturalnych między Niemcami wschodnimi i zachodnimi oraz inne problemy, dotyczące interesów całego narodu niemieckiego.

а) Временное Общегерманское правительство могло бы разрешать такие неотложные вопросы общегерманского значения, как: представительство Германии при подготовке мирного договора, а также представительство в международных организациях; недопущение вовлечения Германии в коалиции или военные союзы, направленные против любой державы, принимавшей участие своими вооруженными силами в войне против гитлеровской Германии; вопросы германского гражданства; обеспечение свободной деятельности демократических партий и организаций и недопущение существования фашистских, милитаристских и других организаций, враждебных демократии и делу сохранения мира; расширение торговых отношений между Восточной и Западной Германией; вопросы транспорта, почтовой и телеграфной связи; вопросы о свободном передвижении людей и товаров, независимо от установленных зональных границ; развитие экономических и культурных связей между Восточной и Западной Германией и другие вопросы, затрагивающие интересы всего германского народа.

b) Głównym zadaniem tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego powinno przy tym być przygotowanie i przeprowadzenie wolnych wyborów ogólnoniemieckich, w wyniku których sam naród niemiecki, bez ingerencji obcych mocarstw, rozwiąże kwestię społecznego i państwowego ustroju Niemiec demokratycznych.

Tymczasowy rząd ogólnoniemiecki powinien opracować projekt ogólnoniemieckiej ordynacji wyborczej, która by zapewniła prawdziwie demokratyczny charakter wyborów ogólnoniemieckich, udział wszystkich organizacji demokratycznych w wyborach, i która by nie dopuściła do nacisku wielkich monopoli na wyborców. Od swobodnej decyzji tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego powinna być uzależniona sprawa celowości sprawdzenia, czy w całych Niemczech istnieją warunki, konieczne dla przeprowadzenia wyborów demokratycznych, jak również sprawa podjęcia kroków, zmierzających do zapewnienia takich warunków.

Równocześnie Rząd Radziecki uważa za konieczne, by Rządy Francji, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i ZSRR podjęły kroki w celu przeprowadzenia wyborów ogólnoniemieckich w

б) Главной задачей Временного Общегерманского правительства при этом должна быть подготовка и проведение общегерманских свободных выборов, в результате которых сам германский народ, без вмешательства иностранных держав, решит вопрос об общественном и государственном устройстве демократической Германии.

Временное Общегерманское правительство должно выработать проект общегерманского избирательного закона, обеспечивающего действительно демократический характер общегерманских выборов, участие в выборах всех демократических организаций и недопущение давления на избирателей со стороны крупных монополий. От его свободного решения должно зависеть признание целесообразности проверки наличия во всей Германии условий, необходимых для осуществления демократических выборов, так и принятие мер по обеспечению таких условий.

Вместе с тем, Советское Правительство считает необходимым, чтобы Правительствами Франции, США, Англии и СССР были приняты меры по проведению обще-

warunkach prawdziwej wolności wykluczającej wszelki nacisk ze strony obcych mocarstw przy przeprowadzaniu tych wyborów.

германских выборов в условиях действительной свободы, исключающей какое бы то ни было давление со стороны иностранных держав при проведении этих выборов.

3. Złagodzenie finansowo-gospodarczych zobowiązań Niemiec, powstałych w wyniku wojny.

3. Облегчение финансово-экономических обязательств Германии, связанных с последствиями войны.

Z uwagi na fakt, że Niemcy wykonały już znaczną część swych zobowiązań finansowo-gospodarczych w stosunku do ZSRR, Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych Ameryki, powstałych w wyniku wojny, i z uwagi na konieczność ułatwienia sytuacji gospodarczej Niemiec, Rząd ZSRR uznaje za sprawę niecierpiącą zwłoki powzięcie w związku z tym odpowiednich decyzji.

Учитывая, что Германия уже выполнила значительную часть своих финансово-экономических обязательств в отношении СССР, Франции, Англии и США, связанных с последствиями войны, и считаясь с необходимостью облегчить экономическое положение Германии, Правительство СССР признает неотложным принятие в связи с этим соответствующих решений.

a) Rząd Radziecki uznaje za rzecz konieczną, aby poczynając od 1 stycznia 1954 roku, Niemcy zwolnione zostały całkowicie od spłaty odszkodowań, jak również od spłaty czterem mocarstwom powojennych długów państwowych z wyjątkiem zadłużenia wynikającego z zobowiązań handlowych;

а) Советское Правительство считает необходимым, чтобы, начиная с 1 января 1954 года, Германия была полностью освобождена от уплаты репараций, а равным образом и от уплаты четырем державам государственных послевоенных долгов, за исключением задолженности по торговым обязательствам.

b) Rząd Radziecki uważa również za rzecz konieczną ogra-

б) Советское Правительство считает также необходимым

niczenie rozmiaru wydatków związanych z pobytem wojsk czterech mocarstw na terytorium Niemiec. W tym celu Rząd Radziecki proponuje, by sumy wydatków na utrzymanie tych wojsk nie przekraczały rocznie 5 procent dochodów budżetu państwowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej, a w każdym razie nie przekraczały sumy wydatków okupacyjnych z roku 1949, kiedy na wysokość wydatków okupacyjnych nie wpłynęło jeszcze utworzenie bloku północno-atlantyckiego.

Rząd Radziecki proponuje jednocześnie zwolnić Niemcy całkowicie od spłaty długów, które po roku 1945 powstały z tytułu okupacyjnych wydatków czterech mocarstw poza granicami Niemiec.

Rząd Radziecki wyraża przekonanie, że porozumienie między ZSRR, Francją, Stanami Zjednoczonymi Ameryki i Anglią w kwestii niemieckiej i powzięcie już w najbliższym czasie decyzji w sprawie wyłuszczonych powyżej propozycji wpłynie na zmniejszenie napięcia w stosunkach międzynarodowych. przyczyniając się tym

ограничить размеры расходов, связанных с пребыванием войск четырех держав на территории Германии. С этой целью предлагается, чтобы суммы расходов на содержание этих войск за год не превышали 5 проц. к доходам государственного бюджета Германской Демократической Республики и Германской Федеральной Республики и во всяком случае не превышали суммы оккупационных расходов 1949 года, когда на размерах оккупационных расходов еще не сказалось образование Северо-атлантического блока.

Советское Правительство предлагает вместе с тем, чтобы Германия была полностью освобождена от уплаты задолженности по внешним оккупационным расходам четырех держав, которая образовалась после 1945 года.

Советское Правительство выражает уверенность в том, что соглашение между СССР, Францией, США и Англией по германскому вопросу и принятие уже в ближайшее время решений по изложенным выше предложениям будет служить уменьшению напряженности в международных отношениях, содействуя

samym do utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

тем самым укреплению мира и международной безопасности.

165.

PRZEMÓWIENIE RADIOWE PREZYDENTA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ WILHELMA PIECKA DO NARODU NIEMIECKIEGO

(Wyciąg)

(Berlin, dnia 17 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Drodzy rodacy na Wschodzie i Zachodzie naszej Ojczyzny niemieckiej!

Robotnicy, chłopi i wszyscy obywatele Niemieckiej Republiki Demokratycznej!

Droga młodzieży niemiecka!

Zwracam się do całego narodu niemieckiego w chwili, kiedy nasze serca pełne są nadziei i ufności. Naród nasz od 8 lat czeka na sprawiedliwy traktat pokoju, walczy o jedność narodową i niezawisłość swojej Ojczyzny. Traktat pokoju i zjednoczenie Niemiec na zasadach demokratycznych są najgorętszym pragnieniem naszego narodu. Obecnie Rząd Radziecki w nocie do rządów Francji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki wysunął propozycje, które umożliwiają szyb-

Liebe Landsleute in Ost und West unseres deutschen Vaterlandes!

Arbeiter, Bauern und Bürger der Deutschen Demokratischen Republik!

Liebe deutsche Jugend!

In diesen Stunden, da Hoffnung und Zuversicht unsere Herzen erfüllen, wende ich mich an das ganze deutsche Volk. Acht lange Jahre hindurch wartet unser Volk auf einen gerechten Friedensvertrag, kämpft es um die nationale Einheit und Unabhängigkeit seines Vaterlandes. Friedensvertrag und demokratische Einheit Deutschlands machen die tiefste nationale Sehnsucht unseres Volkes aus. Nun hat die Sowjetregierung in ihrer Note an die Regierungen Frankreichs, Gross-

kie zawarcie traktatu pokoju z demokratycznymi Niemcami. Dlatego też wszyscy rzeczywiście miłujący pokój i narodowo świadomi Niemcy z uczuciem ulgi witają z całego serca notę Rządu Radzieckiego. Nota otwiera drogę do pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego i przez to samo może przyczynić się do rozładowania napięcia w Europie, której zagraża wskrzeszenie agresywnego militaryzmu w Niemczech zachodnich.

Podpisane przez Adenauera układy boński i paryski są sprzeczne z interesami naszego narodu. Uniemożliwiają one przywrócenie jedności narodowej i na okres 50 lat pozbawiają ludność Niemiec zachodnich samodzielności narodowej. Sprzęgają one Niemcy zachodnie z agresywnym paktem północnoatlantyckim, w imię którego młodzież niemiecka pod komendą generałów hitlerowskich ma ginąć na polach walki na ziemi niemieckiej. Układy wojenne zapewniają w ujarzmionych Niemczech zachodnich panowanie monopoli zbrojeniowych i junkrów, którzy w drodze dwóch wojen światowych już dwukrotnie zaprowadzili nasz naród na skraj przepaści.

britanniens und der USA Vorschläge unterbreitet, die den raschen Abschluss eines Friedensvertrages mit einem demokratischen Deutschland ermöglichen. Darum wird die Note der Sowjetregierung von allen wahrhaft friedliebenden und nationalbewussten Deutschen mit einem Gefühl der Befreiung von ganzem Herzen begrüsst. Sie ermöglicht die friedliche Lösung des deutschen Problems und bringt damit auch eine Entspannung der Lage in Europa, die durch das Wiedererstehen des aggressiven Militarismus in Westdeutschland bedroht ist.

Die von Adenauer in Bonn und Paris unterzeichneten Verträge sind mit den nationalen Interessen unseres Volkes unvereinbar. Sie machen die nationale Wiedervereinigung unmöglich und berauben die Bevölkerung Westdeutschlands auf 50 Jahre ihrer nationalen Selbständigkeit. Sie binden Westdeutschland an den aggressiven Nordatlantikpakt, für den die deutsche Jugend unter dem Befehl von Hitlergeneralen auf deutschen Schlachtfeldern sterben soll. In einem versklavten Deutschland sichern die Kriegsverträge den Rüstungsmonopolen und dem Junkertum die Vorherrschaft, die mit zwei Weltkriegen unser Volk bereits zwei-

Nota Rządu Radzieckiego otwiera nowy etap w walce naszego narodu o jedność i pokój. Nota proponuje zwołanie w ciągu 6 miesięcy konferencji pokojowej i omówienie na niej sprawy traktatu pokojowego z Niemcami. Na wszystkich etapach przygotowań traktatu pokojowego, jak również na konferencji pokojowej należy zapewnić udział reprezentacji Niemiec. Rokowania powinny odbywać się nie ponad głową narodu niemieckiego, lecz z przedstawicielami tego narodu. W tym celu powołany będzie tymczasowy rząd ogólnoniemiecki, który albo zastąpi istniejące obecnie rządy, albo utworzony zostanie z przedstawicieli obu części Niemiec obok tych rządów. W każdym jednak wypadku — rząd ten powinien być upoważniony do podejmowania wszelkich kroków, zapewniających narodowi niemieckiemu utrzymanie pokoju i stworzenie w całych Niemczech stosunków rzeczywiście demokratycznych. Ważnym krokiem w tym kierunku będzie przygotowanie wolnych wyborów ogólnoniemieckich, w wyniku których zostanie rozstrzygnięty bez jakiejkolwiek ingerencji obcych państw problem ustroju społecznego i państwowego Niemiec demokratycznych.

mal an den Rand des Unterganges gebracht haben.

Mit der Note der Sowjetregierung hat ein neuer Abschnitt im Ringen unseres Volkes um Einheit und Frieden begonnen. Sie schlägt vor, innerhalb von sechs Monaten eine Friedenskonferenz einzuberufen und auf ihr den Friedensvertrag mit Deutschland zu behandeln. In allen Stadien der Vorbereitung des Friedensvertrages sowie auf der Friedenskonferenz soll die Vertretung Deutschlands gewährleistet sein. Nicht über das deutsche Volk, sondern mit seinen Vertretern soll verhandelt werden. Dazu wird eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung berufen sein, die entweder die heute bestehenden Regierungen ersetzt oder neben diesen Regierungen aus Vertretern beider Teile Deutschlands geschaffen wird. In jedem Falle aber soll sie die Vollmacht zu allen Schritten haben, die dem deutschen Volke die Erhaltung des Friedens und die Herstellung wahrhaft demokratischer Verhältnisse in ganz Deutschland sichern. Ein wichtiger Schritt in dieser Richtung wird die Vorbereitung gesamtdeutscher freier Wahlen sein, die ohne jede Einmischung ausländischer Staaten über den Gesellschafts-und Staatsaufbau

des demokratischen Deutschland entscheiden werden.

W myśl propozycji Rządu Radzieckiego, naród niemiecki powinien być zwolniony z ciężkich zobowiązań finansowych i gospodarczych powstałych w wyniku wojny. Z dniem 1 stycznia 1954 r. mają być zniesione spłaty odszkodowań i powojennych długów państwowych przysługujące czterem wielkim mocarstwom. Mają być znacznie zmniejszone wydatki okupacyjne, tak, aby nie przekraczały 5 proc. budżetu państwowego oraz, by ogólna suma wydatków okupacyjnych w żadnym wypadku nie przekraczała poziomu wydatków na te cele w 1949 roku. O doniosłym znaczeniu tej propozycji świadczy chociażby fakt, że wydatki okupacyjne Niemiec zachodnich wzrosły z 3,9 miliarda marek zachodnich w 1949 r. do 9,3 miliarda marek zachodnich w 1953 r.

Nach den Vorschlägen der Sowjetregierung soll das deutsche Volk von den drückenden finanziellen und wirtschaftlichen Verpflichtungen befreit werden, die mit den Kriegsfolgen zusammenhängen. Ab 1. Januar 1954 soll die Zahlung von Reparationen und die Bezahlung von Nachkriegs-Staatsschulden an die vier Grossmächte entfallen. Die Besatzungskosten sollen wesentlich vermindert werden, so dass sie nicht mehr als fünf Prozent des Staatshaushalts betragen, in keinem Falle aber die Gesamtsumme der Besatzungskosten des Jahres 1949 übersteigen. Die enorme Bedeutung dieses Vorschlages ergibt sich allein daraus, dass die Besatzungskosten Westdeutschlands von 3,9 Milliarden Westmark im Jahre 1949 auf 9,3 Milliarden Westmark im Jahre 1953 gestiegen sind.

Rząd Radziecki ponownie wysuwa swój projekt traktatu pokoju z Niemcami, który został dołączony do noty z 10 marca 1952 roku. Rządy mocarstw zachodnich nie udzieliły dotychczas żadnej odpowiedzi na tę propozycję i nie złożyły żadnej kontrpropozycji. Wysuwając

Die Sowjetregierung unterbreitet von neuem ihren Entwurf für einen Friedensvertrag mit Deutschland, der ihrer Note vom 10. März 1952 beigefügt war. Auf diesen Vorschlag haben die Regierungen der Westmächte bis heute keine Antwort gegeben und auch keine Gegen-

propozycję utworzenia międzynarodowej komisji dla zbadania warunków przeprowadzenia wyborów, mocarstwa zachodnie chcą raczej odroczyć na czas nieograniczony zawarcie traktatu pokoju ze zjednoczonymi, demokratycznymi Niemcami. Uprawiana przez Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki i niemieckiego wykonawcę jego woli, Konrada Adenauera, polityka jest całkowicie sprzeczna z żywotnymi interesami naszego narodu. Narodowi niemieckiemu potrzebny jest traktat pokojowy, potrzebne mu jest zjednoczenie Niemiec na podstawach demokratycznych bez magnatów zbrojeniowych, bez militarystów i faszystów. Nieskrępowany rozwój gospodarki pokojowej i oparty na zasadach równości handel ze wszystkimi krajami zapewni naszemu narodowi dostatnie i szczęśliwe życie.

Propozycje zawarte w nocie Rządu Radzieckiego odpowiadają tym najżywotniejszym żądaniom narodu niemieckiego. Nie wystarczy jednak, Drodzy Rodacy, powitanie tej noty z całego serca. Powinniśmy sami podjąć wszelkie kroki w celu ułatwienia i poparcia zwołania konferencji pokojowej, zawarcia traktatu po-

vorschläge unterbreitet. Mit dem Vorschlag, eine internationale Kommission zur Prüfung der Bedingungen für die Durchführung von Wahlen zu bilden, wollen sie vielmehr den Friedensvertrag mit einem einheitlichen demokratischen. Deutschland auf den Sankt Nimmerleinstag verschieben. Diese von der Regierung der USA und ihrem deutschen Willensvollstrecker Konrad Adenauer betriebene Politik ist mit den Lebensinteressen unseres Volkes völlig unvereinbar. Das deutsche Volk braucht einen Friedensvertrag, es braucht die demokratische Einheit Deutschlands ohne Rüstungsherren, Militaristen und Faschisten. Auf dieser Grundlage wird die freie Entwicklung der Friedenswirtschaft und des gleichberechtigten Handels mit allen Ländern unserem Volke ein wohlhabendes und glückliches Leben sichern.

Diesen Lebensforderungen des deutschen Volkes entsprechen die Vorschläge, die in der Note der Sowjetregierung enthalten sind. Doch, liebe Landsleute, es genügt nicht, sie aus tiefstem Herzen zu begrüssen. Wir müssen selber alle Schritte tun, um die Einberufung der Friedenskonferenz, den Abschluss des

koju i urzeczywistnienia na zasadach demokratycznych zjednoczenia Niemiec. Porozumienie między Niemcami jest obecnie najważniejszym nakazem narodu. Niechaj parlamenty obu części Niemiec spełnią obecnie swój obowiązek narodowy, niechaj podporządkują wszelkie różnice zdań i różnice poglądów wspólnym interesom narodu niemieckiego. Takiej wysokiej świadomości narodowej oczekuje nasz naród od wszystkich mężczyzn i kobiet uczestniczących w życiu społecznym obu części naszej Ojczyzny.

Friedensvertrages und die Herbeiführung der demokratischen Einheit Deutschlands zu erleichtern und zu fördern. Die Verständigung der Deutschen ist heute ein zwingendes nationales Gebot. Mögen die Parlamente beider Teile Deutschlands jetzt ihre nationale Verpflichtung erfüllen, alle Meinungsverschiedenheiten und weltanschaulichen Unterschiede zurücktreten zu lassen hinter die Gesamtinteressen des deutschen Volkes. Diese nationale Grösse erwartet unser Volk von allen Männern und Frauen, die in beiden Teilen unseres Vaterlandes im öffentlichen Leben Verantwortung tragen.

Drodzy Rodacy! Nota Rządu Radzieckiego do rządów Francji, Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Ameryki otwiera drogę do konferencji pokojowej, do traktatu pokojowego i zjednoczenia Niemiec na zasadach demokratycznych. Jest to droga do rozładowania napięcia i zapewnienia pokoju w całej Europie. Naród niemiecki krocząc tą drogą może wejść do rodziny miłujących pokój narodów jako równouprawniony i wielki naród. Wkroczmy więc na tę drogę, kierując się istotnymi i słusznie pojętymi interesami naszej Ojczyzny! Zacznijmy więc

Liebe Landsleute! Durch die Note der Sowjetregierung an die Regierungen Frankreichs, Grossbritanniens und der USA ist der Weg zur Friedenskonferenz, zum Friedensvertrag und zur demokratischen Einheit Deutschlands freigelegt. Es ist der Weg zur Entspannung der Lage und zur Sicherung des Friedens in ganz Europa. Es ist der Weg, auf dem das deutsche Volk als gleichberechtigte und grosse Nation in den Kreis der friedliebenden Völker eintreten kann. Beschreiten wir Deutsche ihn, geleitet von den wahren und wohlverstandenen Interess-

od sprawy najbliższej i najprostszej — od porozumienia ogólnoniemieckiego.

en unseres Vaterlandes. Beginnen wir mit dem Nächstliegenden und Einfachsten, mit der gesamtdeutschen Verständigung.

166.

PRZEMÓWIENIE PREZESA RADY MINISTRÓW NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ OTTO GROTEWOHLA PODCZAS KONFERENCJI W MOSKWIE

(Wyciąg)

(Moskwa, dnia 20 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Pozwólcie, że przede wszystkim przekażemy Rządowi ZSRR i narodom radzieckim najserdeczniejsze pozdrowienia od naszego Prezydenta, Wilhelma Piecka, od Rządu i ludności Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Uchwała Rządu Radzieckiego w sprawie zaproszenia delegacji rządowej na rokowania do Moskwy, powitana została z radością nie tylko przez Rząd i ludność NRD, lecz również przez wszystkich pokój miłujących Niemców z Zachodu naszej ojczyzny. Proszę przyjąć nasze gorące głębokie podziękowanie za zaproszenie, z którego skorzystaliśmy z serdeczną radością. Witamy daną nam możliwość rozważenia bezpośrednio z Rządem ZSRR

Gestatten Sie, dass wir zunächst der Sowjetregierung und den Völkern der Sowjetunion die herzlichsten Grüsse unseres Präsidenten Wilhelm Pieck, der Regierung und der Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik überbringen.

Der Beschluss der Sowjetregierung, eine Regierungsdelegation zu Verhandlungen nach Moskau einzuladen, ist nicht nur von der Regierung und der Bevölkerung der DDR, sondern auch von den friedliebenden deutschen Menschen im Westen unserer Heimat mit Freude aufgenommen worden. Ich bitte Sie, unseren heissen und tiefempfundenen Dank für die Einladung, der wir mit freudigem Herzen gefolgt sind, entgegen-

żywotnych dla narodu niemieckiego zagadnień dotyczących rozwoju stosunków między NRD a ZSRR oraz aktualnych zagadnień odnoszących się do całokształtu problemu niemieckiego.

zunehmen. Wir begrüssen die uns gegebene Möglichkeit, die für das deutsche Volk lebenswichtigen Fragen der Entwicklung der Beziehungen zwischen der DDR und der UdSSR sowie die aktuellen Fragen, die sich auf das deutsche Problem im ganzen beziehen, mit der Sowjetregierung direkt erörtern zu können.

Naród nasz spodziewa się wiele po tych rokowaniach. Oczekuje on, że wynik tych rokowań będzie wielkim wkładem do jego niewyczerpanej walki o przywrócenie jedności narodowej i o sprawiedliwy traktat pokojowy. Oczekuje on również, że rokowania utrwalą i pogłębią jeszcze bardziej przyjaźń między naszymi narodami.

Unser Volk sieht mit grossen Erwartungen auf diese Verhandlungen. Es erwartet, dass das Ergebnis der Verhandlungen ein grosser Beitrag zu seinem unermüdlichen Kampf um die nationale Wiedervereinigung und um einen gerechten Friedensvertrag sein wird. Es erwartet, dass die Verhandlungen auch die Freundschaft zwischen unseren Völkern weiter festigen und vertiefen werden.

Nowa nota Rządu Radzieckiego do mocarstw zachodnich napełniła największą ufnością i nadzieją wszystkich prawdziwie pokój miłujących i narodowo uświadomionych Niemców, albowiem widzą w niej realną drogę do zjednoczonych, niezawisłych, demokratycznych i pokojowych Niemiec. Nota ta wprowadza zagadnienie zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i przywrócenia jedności Niemiec w decydujące stadium. Patrioci niemieccy witają propozycje Zwią-

Die neue Note der Sowjetregierung an die Westmächte hat alle wahrhaft friedliebenden und nationalbewussten Deutschen mit grösster Zuversicht und Hoffnung erfüllt; denn sie sehen in ihr den realen Weg zu einem einheitlichen, unabhängigen, demokratischen und friedliebenden Deutschland. Mit dieser Note ist die Frage des Abschlusses eines Friedensvertrages mit Deutschland und der Wiedervereinigung Deutschlands in ein entscheidendes

zku Radzieckiego jako dobrą podstawę rokowań zarówno między samymi wielkimi mocarstwami jak również między mocarstwami a przedstawicielami wschodnich i zachodnich Niemiec. Rokowania takie mogą istotnie przyczynić się do odprężenia międzynarodowej sytuacji, podczas gdy wskrzeszenie agresywnego militaryzmu w Niemczech zachodnich zaostrza coraz bardziej niebezpieczeństwo nowej wojny.

W Niemczech toczy się walka pomiędzy dwoma kierunkami rozwojowymi. Jedna droga — to droga niemieckich imperialistów pod przewodem Adenauera. Jest to droga prowadząca do utrzymania i pogłębienia podziału Niemiec, wojennego układu ogólnego, remilitaryzacji, sprzedaży interesów naszego narodu za amerykańskie dolary — jest to droga wiodąca do nowej wojny, która byłaby równocześnie morderczą wojną bratobójczą Niemców przeciw Niemcom. Drogę tę odrzuca przeważająca większość naszego narodu. Podżegaczom wojennym i politykom uprawiającym zimną wojnę jest coraz trudniej ukryć ich zgubną grę i wprowadzać w błąd pewne zacofane odłamy narodu niemieckiego. Musimy dążyć z większą

Stadium gerückt. Die deutschen Patrioten begrüssen die Vorschläge der Sowjetunion als eine gute Grundlage für Verhandlungen sowohl zwischen den Grossmächten selbst als auch zwischen den Grossmächten und den Vertretern Ost- und Westdeutschlands. Solche Verhandlungen können wesentlich zur Entspannung der internationalen Lage beitragen, während das Wiedererstehen des aggressiven Militarismus in Westdeutschland die Gefahr eines neuen Krieges immer mehr verschärft.

In Deutschland geht ein Ringen zwischen zwei Entwicklungstendenzen vor sich. Der eine Weg ist der Weg der deutschen Imperialisten unter der Führung Adenauers. Es ist der Weg der Erhaltung und Vertiefung der Spaltung Deutschlands, des Generalkriegsvertrages, der Wiederaufrüstung, des Verkaufs der Interessen unserer Nation für amerikanische Dollars — es ist der Weg in einen neuen Krieg, der gleichzeitig ein mörderischer Bruderkrieg Deutscher gegen Deutsche sein würde. Dieser Weg wird von der überwiegenden Mehrheit unseres Volkes abgelehnt. Den Kriegstreibern und Politikern des kalten Krieges wird es immer schwerer, ihr verderbliches Spiel zu tarnen und gewisse

siłą niż dotychczas do porozumienia między Niemcami ze Wschodu i Zachodu naszej Ojczyzny w sprawie przywrócenia jedności w drodze pokojowej i zbudowania zjednoczonych, demokratycznych, pokój miłujących Niemiec. Podzielamy pogląd Rządu Radzieckiego w sprawie konieczności zastosowania zasad Układu Poczdamskiego, które uwidoczniają się w zobowiązaniach tego układu dotyczących jedności Niemiec, stworzenia stosunków demokratycznych w całych Niemczech, wyplenienia wszelkich korzeni faszyzmu i militaryzmu, rozwoju niemieckiej gospodarki pokojowej, utrzymania uchwalonych granic Niemiec.

Polityka ta odpowiada zarówno interesom narodu niemieckiego, jak i interesom wszystkich innych pokojowych narodów Europy, zwłaszcza zaś sąsiadów Niemiec na Wschodzie i Zachodzie.

Pozwólcie, że przytoczę jeszcze kilka uwag o znaczeniu noty dla narodu niemieckiego.

Nota Rządu ZSRR, zawierająca konkretne propozycje pokojo-

rückständige Teile des deutschen Volkes irrezuführen. Wir müssen stärker noch als bisher die Verständingung zwischen den Deutschen aus Ost und West unseres Vaterlandes über die Wiedervereinigung auf friedlichem Wege und die Errichtung eines einheitlichen, demokratischen und friedliebenden Deutschland anstreben. Wir teilen die Auffassung der Sowjetregierung über die Notwendigkeit der Anwendung der Prinzipien des Potsdamer Abkommens, die wir in seinen Verpflichtungen für die Einheit Deutschlands, die Schaffung demokratischer Verhältnisse in ganz Deutschland, die Ausrottung aller Wurzeln des Faschismus und Militarissmus, die Entfaltung der deutschen Friedenswirtschaft, die Erhaltung der beschlossenen Grenzen Deutschlands sehen.

Diese Politik entspricht sowohl den Interessen des deutschen Volkes als auch der anderen friedliebenden Völker Europas, insbesondere der Nachbarn Deutschlands in Ost und West.

Gestatten Sie, dass ich noch einige Ausführungen über die Bedeutung der Note für das deutsche Volk mache.

Die Note der Regierung der UdSSR mit ihren konkreten

wego rozwiązania zagadnienia niemieckiego, napawa serce każdego pokój miłującego Niemca radością i ufnością, ponieważ wskazuje ona realną drogę do przywrócenia jedności Niemiec i zbliża sprawę zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami do decydującego i bliskiego stadium. Nota Rządu ZSRR z dnia 15 sierpnia i przedstawione propozycje przepojone są sprawiedliwymi, wielkimi zasadami, którymi stale kieruje się radziecka polityka zagraniczna, a mianowicie zasadami walki o utrzymanie i utrwalenie pokoju między narodami, prawa każdego narodu do zajmowania równouprawnionego miejsca w rodzinie pokój miłujących narodów i samoistnego decydowania o sprawach wewnętrznych w duchu pokoju i demokracji, bez jakiejkolwiek obcej ingerencji.

Naród niemiecki ma prawo do przywrócenia jedności Niemiec, do stworzenia jednolitego, demokratycznego i pokój miłującego niezawisłego państwa niemieckiego i do zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami. Jest to niepozbywalne, naturalne prawo polityczne każdego narodu.

Vorschlägen zur friedlichen Lösung der deutschen Frage erfüllt das Herz eines jeden friedliebenden deutschen Menschen mit Freude und Zuversicht, weil sie den realen Weg zur Wiederherstellung der Einheit Deutschlands aufzeigt und den Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland in ein entscheidendes und nahes Stadium rückt. Die Note der Regierung der UdSSR vom 15. August und die gemachten Vorschläge sind beherrscht von den gerechten und grossen Prinzipien, von denen sich die sowjetische Aussenpolitik stets leiten liess, nämlich den Prinzipien des Kampfes um die Erhaltung und Festigung des Friedens unter den Völkern, des Rechtes eines jeden Volkes, einen gleichberechtigten Platz in der Reihe der friedliebenden Völker einzunehmen und seine inneren Angelegenheiten im Geiste des Friedens und der Demokratie, ohne fremde Einmischung selbst zu entscheiden.

Das deutsche Volk hat ein Recht auf die Wiedervereinigung Deutschlands, auf die Bildung eines einheitlichen, demokratischen und friedliebenden unabhängigen deutschen Staates und den Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland. Das ist ein unabdingbares politisches Naturrecht jeder Nation.

Sąsiedzi Niemców mają prawo żądania gwarancji przeciwko groźbie odrodzenia militarystycznych, żądnych odwetu i agresywnych Niemiec, które byłyby źródłem nowej groźby wojennej w Europie i ogniskiem, zagrażającym bezpieczeństwu wszystkich pokój miłujących narodów Europy.

Die Nachbarn Deutschlands haben ein Recht auf Garantien gegen die Gefahr des Wiedererstehens eines militarisierten, revanchelüsternen und agressiven Deutschland, das eine Quelle neuer Kriegsgefahr in Europa und ein Herd der Bedrohung der Sicherheit aller friedliebenden europäischen Völker sein würde.

Jedyna możliwa droga rozwiązania problemu niemieckiego zaproponowana przez Związek Radziecki — droga demokratycznego i pokojowego rozwoju zjednoczonych ponownie Niemiec — odpowiada przeto rzeczywistym interesom i pragnieniom narodu niemieckiego, jak również wszystkich innych narodów, zainteresowanych w zagadnieniu niemieckim.

Der von der Sowjetunion vorgeschlagene einzig mögliche Weg zu einer friedlichen Lösung der deutschen Frage — das heisst der Weg der demokratischen und friedlichen Entwicklung eines wiedervereinigten Deutschland — entspricht daher ebenso den wirklichen Interessen und Wünschen der deutschen Nation wie aller anderen an der deutschen Frage interessierten Nationen.

Pokój miłujący naród niemiecki wita z radością notę radziecką szczególnie także z tego powodu, że zawiera ona propozycję bardziej konkretnych i dających się natychmiast zrealizować kroków, zmierzających do uregulowania zagadnienia niemieckiego. Po długoletnim okresie pogłębiającym podział Niemiec realizacja tych kroków będzie oznaczała przystąpienie wreszcie w sposób praktyczny i konkretny do przywrócenia jedności Niemiec. Odpowiada to też cał-

Das friedliebende deutsche Volk begrüsst die sowjetische Note ganz besonders auch deshalb, weil sie den Vorschlag konkreter und sofort durchführbarer Massnahmen, die auf die Regelung der deutschen Frage gerichtet sind, enthält. Die Durchführung dieser Massnahmen wird bedeuten, nach langen Jahren vertiefter Spalttung Deutschlands nunmehr endlich praktisch und konkret mit der Wiedervereinigung zu beginnen. Dies entspricht voll

kowicie najgorętszym aspiracjom narodowym i pragnieniom naszego narodu. Odpowiada to również naglącemu żądaniu politycznemu Izby Ludowej oraz Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej, które niejednokrotnie proponowały w ostatnim czasie realizację kroków na terenie Niemiec wschodnich i zachodnich, oznaczających zbliżenie obu części Niemiec. Jest rzeczą również znaną, że mimo istniejących granic strefowych w Niemczech, podjął Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej z dniem ogłoszenia komunikatu z 11 czerwca 1953 r. szereg kroków, które szły w tym kierunku, aby ułatwić i poprzeć — w miarę możliwości — stosunki i komunikację między Niemcami ze Wschodu i Zachodu w czasie, gdy władze z Bonn i ich inspiratorzy ujawnili prawdziwe oblicze, samowolnie utrudniając ruch międzystrefowy i przechodząc do bezpośredniego organizowania wrogich prowokacji, które groziły bezpośrednim niebezpieczeństwem rozpalenia pożogi wojennej w Europie i wywołaniem bratobójczej wojny Niemców przeciwko Niemcom.

und ganz dem heissesten nationalen Sehnen und Wünschen unseres Volkes. Es entspricht auch der dringlichen politischen Forderung der Volkskammer und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik, die in der letzten Zeit wiederholt vorgeschlagen haben, in Westwie in Ostdeutschland Massnahmen durchzuführen, die eine Annäherung der beiden Teile Deutschlands bedeuten. Es ist auch bekannt, dass die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik, beginnend mit dem Tag der Veröffentlichung ihres Kommuniqués vom 11. Juni dieses Jahres, eine Reihe Massnahmen durchgeführt hat, die darauf hinausliefen, trotz der bestehenden Zonengrenzen in Deutschland die Beziehungen und den Verkehr der Deutschen im Osten und Westen untereinander so weit zu erleichtern und zu fördern, wie es im Bereich ihrer Möglichkeiten liegt, während die Bonner Behörden und ihre Hintermänner ihr wahres Gesicht zeigten, indem sie willkürliche Behinderungen des Interzonenverkehrs unternahmen und zur direkten Organisation von feindlichen Provokationen übergingen, die unmittelbar die Gefahr der Brandstiftung eines Krieges in Europa und eines brudermörderischen Krieges Deut-

W czasie ekscesów berlińskich, zmierzających do zniszczenia pokojowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, wykazał Związek Radziecki w interesie obrony pokoju opanowanie i stanowczość, za które pokój miłujący naród niemiecki, a zwłaszcza robotnicy i inni ludzie pracy Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyrażają mu serdeczną wdzięczność.

Los narodu niemieckiego, jego przyszłość narodowa, dobrobyt lub nędza, zależne są od możliwie szybkiego pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego, od wypełnienia jego głównych postulatów o przywrócenie jedności Niemiec i o traktat pokojowy. Wyraźną drogę do tego celu wskazuje mu nota radziecka. Dlatego też naród niemiecki pełen nowej nadziei i ufności dziękuje za nową decydującą pomoc i poparcie w walce o pokój, zjednoczenie, demokrację i niezawisłość.

Celem polityki bowiem Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki, jak i rządu Adenauera jest polityka integracji Niemiec zachodnich do systemu agresywscher gegen Deutsche heraufbeschworen.

Die Sowjetunion hat bei diesem auf die Zerstörung der friedliebenden Deutschen Demokratischen Republik gerichteten Berliner Abenteuer im Interesse der Verteidigung des Friedens eine Kaltblütigkeit und Standhaftigkeit an den Tag gelegt, für die das friedliebende deutsche Volk und insbesondere die Arbeiter und alle anderen Werktätigen der Deutschen Demokratischen Republik herzliche Dankbarkeit empfinden.

Das Schicksal des deutschen Volkes, seine nationale Zukunft, sein ganzes Wohl und Wehe hängen von einer möglichst baldigen friedlichen Lösung der deutschen Frage, von der Erfüllung seiner hauptsächlichen Forderungen nach Wiedervereinigung und Friedensvertrag ab. Die sowjetische Note zeigt ihm dazu den klaren Weg auf. Daher ist das deutsche Volk mit neuer Hoffnung und Zuversicht erfüllt und dankt für die neue entscheidende Hilfe und Unterstützung in seinem Kampf für Frieden, Einheit, Demokratie und Unabhängigkeit.

Die Politik der Integration Westdeutschlands in das System des aggressiven Nordatlantikpaktes ist das Ziel der Politik der USA-Regierung wie auch

nego paktu północno-atlantyckiego; polityka ta nie da się pogodzić z żądaniem narodu niemieckiego w sprawie niezwłocznego zawarcia traktatu pokojowego.

Celem układu z Bonn jest skrępowanie ludności Niemiec zachodnich i podporządkowanie jej podwójnemu uciskowi i wyzyskowi zarówno ze strony kapitału zbrojeniowego Niemiec zachodnich, jak i ze strony Stanów Zjednoczonych Ameryki. Tak zwany „układ ogólny" oznacza rozciągnięcie okupacji Niemiec zachodnich przez obce wojska imperialistyczne na okres nieprzewidziany. Reżym okupacyjny faktycznie utrzymuje się nadal, a zagraniczni mocodawcy wojskowi mogą według swego upodobania w każdej chwili przejąć całkowitą władzę. Niemcy zachodnie pozostają w sytuacji zależnego obszaru, podlegającego zagranicznej władzy. Układ ogólny jest układem ujarzmienia i wojny, w najwyższym stopniu wrogim najbardziej elementarnym interesom życiowym naszego narodu.

Układ o Europejskiej Wspólnocie Obronnej obliczony jest na to, aby na nowo stworzyć faszystowski Wehrmacht niemiecki pod dowództwem generałów hitlerowskich. Wskrzeszenie żą-

Adenauers; und diese Politik ist unvereinbar mit dem baldigen Abschluss eines Friedensvertrages, wie ihn das deutsche Volk fordert.

Das Bonner Abkommen hat den Zweck, die Bevölkerung Westdeutschlands zu knebeln und der doppelten Unterdrückung und Ausbeutung sowohl durch das Rüstungskapital Westdeutschlands als auch der USA zu unterwerfen. Der sogenannte „Generalvertrag" ist die Ausdehnung der Besetzung Westdeutschlands durch fremde imperialistische Truppen auf unabsehbare Zeit. Das Besatzungsregime bleibt faktisch bestehen, und ausländische Militärbefehlshaber können, wenn es ihnen beliebt, jederzeit wieder die volle Regierungsgewalt übernehmen. Westdeutschland bleibt in der Lage eines abhängigen Gebietes, das ausländischen Gewalten unterworfen ist. Der Generalvertrag ist ein Versklavungs- und Kriegsvertrag, den elementarsten Lebensinteressen unseres Volkes bis aufs äusserste feindlich.

Der EVG-Vertrag ist darauf berechnet, die faschistische deutsche Wehrmacht unter dem Kommando von Hitlergeneralen wiederaufzubauen. Das Wiedererstehen eines revanchelüster-

dnego odwetu militaryzmu w Niemczech zachodnich, bez względu na to, pod jakim to się szyldem odbywa, oznacza, że należy uważać Niemcy zachodnie za państwo agresywne, co nie da się pogodzić ani z interesami samego narodu niemieckiego, ani też z interesami sąsiadów Niemiec.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest tego samego zdania, co Rząd Radziecki, który w swej nocie stwierdza, że wciągnięcie Niemiec zachodnich do „armii europejskiej" a zarazem do bloku północno-atlantyckiego oznaczałoby, że nie można uważać Niemiec zachodnich za państwo pokój miłujące. W ten sposób zostałoby uniemożliwione ponowne zjednoczenie Niemiec w ramach jednolitego państwa, a wejście w życie układów z Bonn i Paryża uniemożliwiłoby również zawarcie traktatu pokojowego.

Decyzja o jedności Niemiec, o zawarciu traktatu pokojowego, o demokracji i pokoju jest jednoznaczna z decyzją przeciwko polityce Adenauera!

Rządy Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji, jak również rząd Adenauera usiłują

nen Militarismus in Westdeutschland, ganz gleich hinter welcher Fassade es geschieht, bedeutet, dass Westdeutschland als aggressiver Staat betrachtet werden muss, was sowohl mit den Interessen des deutschen Volkes selbst als auch mit den Interessen der Nachbarn Deutschlands nicht zu vereinbaren ist.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ist der gleichen Meinung wie die Sowjetregierung, die in ihrer Note feststellt, dass die Einbeziehung Westdeutschlands in die „Europaarmee" und zugleich in den Nordatlantikblock bedeuten würde, dass Westdeutschland schon nicht mehr als ein friedliebender Staat betrachtet werden kann. Dadurch würde die Wiedervereinigung Deutschlands in einem einheitlichen Staat unmöglich gemacht, wie auch der Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland durch das Inkrafttreten der Bonner und Pariser Verträge unmöglich werden würde.

Die Entscheidung für die Einheit Deutschlands, für den Abschluss eines Friedensvertrages, für Demokratie und Frieden ist die eindeutige Entscheidung gegen die Politik Adenauers!

Die Regierungen der USA, Englands und Frankreichs wie auch die Adenauer-Regierung

w sposób rozpaczliwy ukryć swe rzeczywiste zamiary w sprawie niemieckiej, mówiąc nieustannie o swej rzekomej woli zjednoczenia i o ogólnoniemieckich wyborach. Ale dla każdego rozsądnego człowieka jest rzeczą samo przez się zrozumiałą, że wciągnięcie Niemiec zachodnich do agresywnego paktu północnoatlantyckiego nie da się pogodzić z przywróceniem jedności Niemiec wschodnich i zachodnich.

Nie można wypowiadać się za ogólnoniemieckimi, demokratycznymi wyborami i odrzucać wszelkie porozumienie między samymi Niemcami, jak to czyni Adenauer.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej zgadza się ze wszystkimi rozumnymi ludźmi w Niemczech wschodnich i zachodnich, że żądanie rządów trzech mocarstw jako też rządu Adenauera uzależniające przeprowadzenie ogólnoniemieckich wyborów od wstępnego warunku dotyczącego zbadania możliwości i przesłanek przez obcą „komisję badawczą“ jest celowym manewrem, zmierzającym do tego, aby przeszkodzić w przeprowadzeniu wolnych ogólnoniemieckich wyborów.

„Propozycja“ ta zmierza do brutalnej ingerencji w wew-

versuchen verzweifelt, ihre wirklichen Absichten in der deutschen Frage zu verbergen, indem sie fortgesetzt von ihrem angeblichen Willen zur Einheit und von gesamtdeutschen Wahlen reden. Aber es ist für jeden vernünftigen Menschen selbstverständlich, dass die Einbeziehung Westdeutschlands in den aggressiven Nordatlantikpakt unvereinbar ist mit der Wiedervereinigung Ost- und Westdeutschlands.

Man kann nicht für gesamtdeutsche demokratische Wahlen sein und jedwede Verständigung unter den Deutschen selbst ablehnen, wie es Adenauer tut.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ist mit allen einsichtigen Menschen in Ost- und Westdeutschland einig, dass es ein absichtliches Manöver zur Verhinderung freier gesamtdeutscher Wahlen ist, wenn die Regierungen der drei Westmächte wie auch die Adenauer-Regierung die Durchführung von gesamtdeutschen Wahlen an die Vorbedingung einer Prüfung der Möglichkeiten und der Voraussetzungen dazu durch eine fremdländische „Untersuchungskommission“ binden will.

Dieser „Vorschlag“ läuft auf eine grobe Einmischung in die

nętrzne sprawy narodu niemieckiego. Obraża do głębi najbardziej elementarne uczucia narodowe, albowiem taka zagraniczna kontrola cofa naród niemiecki do stanu ujarzmionego narodu kolonialnego. Naród niemiecki ma dość doświadczenia i tradycji w przeprowadzaniu wyborów demokratycznych, by mógł sam decydować.

inneren Angelegenheiten des deutschen Volkes hinaus. Sein elementarstes Nationalgefühl wird damit aufs tiefste beleidigt; denn eine solche ausländische Kontrolle versetzt das deutsche Volk zurück in den Status eines versklavten Kolonialvolkes. Das deutsche Volk besitzt genügend Erfahrung und Tradition bei der Durchführung demokratischer Wahlen, um selbst entscheiden zu können.

Dlatego też cenią wszyscy demokraci niemieccy notę radziecką, która stwierdza, że ta propozycja mocarstw zachodnich, która prowadzi do wykluczenia narodu niemieckiego przy rozwiązywaniu jego zagadnień wewnętrznych, jest wyrazem poważnego braku rozsądku w postępowaniu w stosunku do narodu niemieckiego i oczywiście spotyka się z odmową ze strony szerokich warstw ludności niemieckiej.

Daher billigen alle deutschen Demokraten die Note der Sowjetregierung, die feststellt, dass dieser Vorschlag der Westmächte, der dazu führt, das deutsche Volk bei der Lösung seiner inneren Fragen auszuschalten, Ausdruck eines groben Mangels an Vernunft gegenüber dem deutsche Volke ist und natürlicherweise bei breiten Kreisen der deutschen Bevölkerung auf Ablehnung stösst.

Nota radziecka słusznie ustala, że droga, na którą wstąpiły rządy Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji w związku z zagadnieniem niemieckim, prowadzi do odrodzenia militaryzmu niemieckiego, do stworzenia niebezpiecznego ogniska nowej agresji, do coraz bardziej zaostrzającego się niebezpieczeństwa nowej wojny w Europie. Kroczenie tą drogą oznacza

Mit Recht wird in der sowjetischen Note die Feststellung getroffen, dass der Weg, den die Regierungen der USA, Englands und Frankreichs in der deutschen Frage eingeschlagen haben, zur Wiedererstehung des deutschen Militarismus, zur Schaffung eines gefährlichen Herdes neuer Aggression, zur immer weiteren Verschärfung der Gefahr eines neuen Krieges

zerwanie ze wszystkimi zobowiązaniami międzynarodowymi, które przyjęły również rządy zachodnie w sprawie niemieckiej, a tym samym wobec narodu niemieckiego. Naród niemiecki musi w interesie swego rozwoju demokratycznego, zmierzającego do utrzymania pokoju, obstawać przy dotrzymaniu zobowiązań międzynarodowych.

Naród niemiecki otrzymał od mocarstw zwycięskich zapewnienie, że Niemcy traktowane będą pod względem gospodarczym jako jednolita całość, że przywrócona będzie jego jedność polityczna jako państwa demokratycznego i pokojowego, że zapewnione będzie stworzenie demokratycznego rządu niemieckiego, będącego istotnym krokiem w drodze do zjednoczenienia Niemiec, oraz że przygotowany będzie i zawarty traktat pokojowy z Niemcami, wreszcie, że nowe, demokratyczne i pokój miłujące Niemcy zajmą też znowu należne im miejsce w rodzinie wolnych narodów.

Żądania te mogą być określone jako podstawowy program słusznych interesów narodu niemieckiego.

in Europa führt. Diesen Weg zu gehen, bedeutet den Bruch mit allen internationalen Verpflichtungen, die auch die westlichen Regierungen in der Deutschlandfrage und damit gegenüber dem deutschen Volke übernommen hatten. Das deutsche Volk muss im Interesse seiner demokratischen, auf die Erhaltung des Friedens gerichteten Entwicklung auf Einhaltung dieser internationalen Verpflichtungen bestehen.

Das deutsche Volk erhielt von den Siegermächten die Zusicherung, Deutschland in wirtschaftlicher Hinsicht als einheitliches Ganzes zu behandeln, die politische Einheit als eines demokratischen und friedfertigen Staates wiederherzustellen und die Bildung einer demokratischen deutschen Regierung als wesentlichen Schritt auf diesem Wege zur Einheit Deutschlands zu sichern sowie einen Friedensvertrag mit Deutschland vorzubereiten und abzuschliessen, schliesslich ein neues demokratisches und friedliebendes Deutschland auch den ihm gebührenden Platz im Kreise der freien Völker wieder einnehmen zu lassen.

Diese Forderungen können als das grundlegende Programm der berechtigten nationalen Interessen unseres Volkes bezeichnet werden.

Jak wiadomo, taka jest myśl i znaczenie podstawowych postanowień Uchwał Poczdamskich, które podpisały rządy ZSRR, Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii i do których przyłączył się również Rząd Francji.

Nota Rządu ZSRR głosi:

„Nie wolno przy tym, rzecz jasna, nie liczyć się z faktem, że od konferencji poczdamskiej minęło 8 lat i że od tego czasu zaszły niemałe zmiany, które powinny być uwzględnione przy ostatecznym uregulowaniu problemu niemieckiego".

Stanowisko Rządu Radzieckiego odpowiada całkowicie interesom narodu niemieckiego oraz konieczności i możliwości rychłego, pokojowego uregulowania zagadnienia niemieckiego również w interesie narodów europejskich.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej dziękuje ze szczególną serdecznością Rządowi ZSRR za to, że wobec rządów państw zachodnich, które obecnie, podobnie jak przedtem lekceważą sobie naglące żądania narodu niemieckiego, występuje znowu jako orędownik stworzenia zjednoczonych, pokój miłu-

Bekanntlich sind es nach Sinn und Wortlaut grundlegende Bestimmungen des Potsdamer Abkommens, das von den Regierungen der UdSSR, der USA und Grossbritanniens unterzeichnet wurde und dem sich auch die Regierung Frankreichs anschloss.

In der Note der Regierung der UdSSR heisst es:

„Hierbei darf man natürlich nicht ausser acht lassen, dass seit der Potsdamer Konferenz acht Jahre vergangen sind und dass seitdem nicht geringe Veränderungen eingetreten sind, die bei der endgültigen Regelung der deutschen Frage berücksichtigt werden müssen".

Diese Haltung der Sowjetregierung entspricht voll und ganz den nationalen Interessen des deutschen Volkes und den Notwendigkeiten und Möglichkeiten einer baldigen friedlichen Regelung der deutschen Frage auch im Interesse der europäischen Völker.

Mit besonderer Herzlichkeit dankt die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik der Regierung der UdSSR dafür, dass sie sich gegenüber den Regierungen der Westmächte, die nach wie vor die dringlichsten Forderungen des deutschen Volkes missachten, wiederum zum Fürsprecher der Schaffung

jących, demokratycznych i niezawisłych Niemiec i w ten sposób broni skutecznie interesów narodu niemieckiego na arenie międzynarodowej.

Serce każdego niemieckiego demokraty i patrioty biło silniej w chwili uświadomienia, że nota Rządu Radzieckiego zawiera uznanie prawa narodu niemieckiego do niewidzianego dotychczas rozkwitu Niemiec z ich wielkimi możliwościami rozwoju gospodarki i kultury. Każdemu Niemcowi, który czuje się demokratą i patriotą przemawiają do serca słowa noty:

„Nikt nie może zaprzeczyć, że odrodzenie Niemiec jako mocarstwa, któremu należy się odpowiednie miejsce wśród innych państw, możliwe jest tylko drogą pokojowego i demokratycznego rozwoju państwa niemieckiego, drogą przyjaznej współpracy z innymi państwami, dążącymi do utrwalenia pokoju i do bezpieczeństwa międzynarodowego".

Główną i stałą wytyczną postępowania Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej był

eines einheitlichen, friedliebenden, demokratischen und unabhängigen Deutschland gemacht hat und damit die nationalen Belange des deutschen Volkes in der internationalen Arena wirkungsvoll vertritt.

Jedem deutschen Demokraten und Patrioten schlug das Herz höher in dem Bewusstsein, in der Note der Sowjetregierung das Recht seines Volkes auf einen noch nie dagewesenen Aufschwung Deutschlands mit seinen grossen Möglichkeiten für die Entwicklung der Wirtschaft und der Kultur anerkannt zu sehen. Jedem demokratisch und patriotisch fühlenden deutschen Menschen ist es auch aus dem Herzen gesprochen, wenn es weiter heisst:

„Niemand kann leugnen, dass die Wiedergeburt Deutschlands als Grossmacht, die würdig ist, den gebührenden Platz unter den anderen Mächten einzunehmen, nur auf dem Wege einer friedlichen und demokratischen Entwicklung des deutschen Staates, auf dem Wege der freundschaftlichen Zusammenarbeit mit den anderen Staaten, die nach Festigung des Friedens und der internationalen Sicherheit streben, möglich ist".

Für die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ist es stets oberstes Leitmotiv

rozwój narodu niemieckiego na drodze do demokracji, pokoju i przyjaźni wśród narodów pokój miłujących, stanowiący rękojmię przyszłości, dobrobytu i szczęścia naszego narodu. Taka polityka NRD nigdzie i pod żadnym względem nie jest sprzeczna z interesami innych narodów.

ihres Handelns gewesen, die Entwicklung des deutschen Volkes auf dem Wege der Demokratie, des Friedens und der Freundschaft unter den friedliebenden Völkern als das Unterpfand der Zukunft, des Wohlstandes und des Glücks unseres deutschen Volkes zu betrachten. Eine solche Politik der DDR steht nirgends und in keinem Punkt den Interessen anderer Völker entgegen.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oświadcza, że propozycje Rządu Radzieckiego skierowane do rządów Francji, Anglii i Stanów Zjednoczonych w sprawie podjęcia praktycznych kroków dla uregulownia problemu niemieckiego, spotyka się z aprobatą najszerszych warstw pokój miłującego narodu niemieckiego.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik erklärt, dass die Vorschläge der Sowjetregierung an die Regierung Frankreichs, Englands und der USA bezüglich der Durchführung praktischer Massnahmen zur Regelung des Deutschlandproblems die Zustimmung breitester Kreise des friedliebenden deutschen Volkes finden.

1. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej aprobuje propozycję zwołania konferencji pokojowej mającej rozpatrzyć sprawę traktatu pokojowego z Niemcami.

1. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik billigt den Vorschlag der Einberufung einer Friedenskonferenz zur Behandlung der Frage des Friedensvertrages mit Deutschland.

Jeżeli zaistnieje dobra wola osiągnięcia pokojowego porozumienia stron uczestniczących, to konferencja ta będzie mogła być zwołana w ciągu najbliższych 6 miesięcy i doprowadzona do pomyślnego końca.

Bei gutem Willen der beteiligten Seiten zu einer friedlichen Verständigung kann eine solche Konferenz innerhalb der nächsten sechs Monate einberufen und mit Erfolg zu Ende geführt werden.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej wita propozycję, zmierzającą do zagwarantowania odpowiedniego uczestnictwa przedstawicieli Niemiec we wszystkich stadiach przygotowania traktatu pokojowego, jak również w konferencji pokojowej i do czasu utworzenia tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego gotów jest wziąć udział w przygotowaniu traktatu pokojowego wraz z rządem zachodnio-niemieckim.

2. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej zgadza się z propozycją, aby parlamenty w Niemczech wschodnich i zachodnich, przy szerokim udziale organizacji demokratycznych, utworzyły tymczasowy rząd ogólnoniemiecki, ponieważ w tym widzi on najskuteczniejszy krok na drodze do ponownego zjednoczenia Niemiec.

Demokratyczny rząd ogólnoniemiecki stanowiłby jako rząd tymczasowy poważny krok naprzód. Rząd ten miałby również możliwość traktowania Niemiec pod względem politycznym, gospodarczym i kulturalnym jako jednolitą całość i przywrócenia ich jedności.

Gdyby propozycja ta natrafiła w Niemczech zachodnich

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik begrüsst den Vorschlag, eine entsprechende Beteiligung von Vertretern Deutschlands in allen Stadien der Vorbereitung des Friedensvertrages sowie auch der Friedenskonferenz zu gewährleisten, und ist bereit, bis zur Bildung einer Provisorischen Gesamtdeutschen Regierung mit der westdeutschen Regierung an der Vorbereitung des Friedensvertrages teilzunehmen.

2. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik ist mit dem Vorschlag einverstanden, durch die Parlamente in Ost- und Westdeutschland unter breiter Beteiligung der demokratischen Organisationen eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung zu bilden, weil sie darin die wirkungsvollste Massnahme auf dem Wege der Wiedervereinigung Deutschlands sieht.

Eine Gesamtdeutsche Demokratische Regierung würde selbst als provisorische Regierung ein wesentlicher Schritt sein. Sie wäre auch in der Lage, Deutschland in politischer, wirtschaftlicher und kultureller Beziehung als ein einheitliches Ganzes zu behandeln und als eine Einheit wiederherzustellen.

Sollte dieser Vorschlag zur Zeit in Westdeutschland auf

chwilowo na trudności, wówczas Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej zgadza się na utworzenie tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego, pozostawiając nadal tymczasowo rządy Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Związkowej. Funkcje tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego mogą być początkowo oczywiście jedynie ograniczone.

W szczególności Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej oświadcza zgodnie z jego dotychczasową postawą w tej sprawie, że zgadza się on również ze stwierdzeniem, zawartym w nocie z dnia 15 sierpnia, że ostatecznym krokiem, zmierzającym do przywrócenia zjednoczenia Niemiec, musi być utworzenie ogólnoniemieckiego rządu na podstawie jednolitych, wolnych wyborów ogólnoniemieckich.

Przewidziane w nocie radzieckiej zadania tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego, odpowiadają propozycjom wysuwanym niejednokrotnie przez Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Odnosi się to również do głównego zadania, jakim jest opracowanie projektu prawdziwie demokratycznej, ogólnoniemieckiej ordynacji wyborczej oraz przeprowadzenie

Schwierigkeiten stossen, so kann die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik auch damit einverstanden sein, bei zeitweiligem Weiterbestehen der Regierungen der Deutschen Demokratischen Republik und der Deutschen Bundesrepublik eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung zu bilden, deren Funktionen dann naturgemäss zunächst nur begrenzt sein könnten.

Insbesondere erklärt die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik in Uebereinstimmung mit ihrer gemeinsamen bisherigen Haltung in dieser Frage, dass sie auch mit der Feststellung in der Note vom 15. August übereinstimmt, dass der endgültige Schritt zur Wiedervereinigung die Bildung einer gesamtdeutschen Regierung auf der Grundlage einheitlicher, freier, gesamtdeutscher Wahlen sein muss.

Die Aufgaben, die in der sowjetischen Note für die Provisorische Gesamtdeutsche Regierung vorgesehen sind, entsprechen den Vorschlägen, die wiederholt von der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik gemacht worden sind. Dies betrifft auch die Hauptaufgabe der Schaffung eines Entwurfs für ein wirklich demokratisches, gesamtdeutsches Wahl-

wolnych wyborów w całych Niemczech, bez interwencji obcych państw.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej zapewnia, że ze swej strony podejmie wszelkie kroki, ażeby umożliwić i poprzeć porozumienie między przedstawicielstwami Niemiec wschodnich i zachodnich w sprawie stworzenia tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego oraz w sprawie przeprowadzenia wolnych wyborów w całych Niemczech.

Żądanie niedopuszczenia do wywarcia nacisku na wyborców ze strony wielkich monopoli jest rzeczą szczególnie konieczną, ponieważ postanowienia Uchwał Poczdamskich w sprawie zlikwidowania nadmiernej koncentracji potęgi gospodarczej w postaci karteli, koncernów itp., nie są realizowane we wszystkich częściach Niemiec, a trusty zagraniczne oraz międzynarodowe organizacje karteli, wbrew woli większości ludności Niemiec zachodnich, występują z dyktatorskimi pretensjami i metodami.

3. Propozycje Rządu Radzieckiego zmierzające do zmniejszenia finansowych i gospodar-

gesetz und die Durchführung freier Wahlen in ganz Deutschland ohne Einmischung ausländischer Staaten.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik versichert, dass sie ihrerseits alle Schritte unternehmen wird, um eine Verständigung zwischen den Vertretungskörperschaften Ost- und Westdeutschlands über die Bildung einer Provisorischen Gesamtdeutschen Regierung und die Durchführung von freien Wahlen in ganz Deutschland zu ermöglichen und zu fördern.

Die Forderung auf Nichtzulassung eines Drucks der grossen Monopole auf die Wähler ist insofern eine besondere Notwendigkeit, weil die Bestimmungen des Potsdamer Abkommens über die Beseitigung einer übermässigen wirtschaftlichen Machtkonzentration in Gestalt von Kartellen, Konzernen usw. nicht in allen Teilen Deutschlands verwirklicht sind und auch ausländische Trusts und internationale Kartellbildungen entgegen dem Willen der Mehrheit der Bevölkerung in Westdeutschland mit diktatorischen Ansprüchen und Methoden auftreten.

3. Die Vorschläge der Sowjetregierung auf Erleichterung der finanziellen und wirtschaft-

czych zobowiązań Niemiec, związanych z następstwami wojny, powitane zostały serdecznie przez ludzi pracy nie tylko w całych Niemczech, lecz również przez szerokie koła gospodarcze w Niemczech zachodnich.

Gdy Rząd Radziecki już dwukrotnie zmniejszył świadczenia roczne z tytułu reparacji dawnej radzieckiej strefy okupacyjnej w Niemczech, względnie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, oraz udzielił innego rodzaju ułatwień, stanowisko to, które podyktowane jest prawdziwą wielkodusznością, zostało uwieńczone propozycją, że od 1 stycznia 1954 roku wypłaty z tytułu reparacji mają być całkowicie wstrzymane i że Niemcy mają być całkowicie zwolnione od zapłaty długów powojennych na rzecz czterech wielkich mocarstw, z wyjątkiem należności z tytułu zobowiązań handlowych.

Jest rzeczą wiadomą, jak ciężkie jest wskutek bezwzględnej polityki finansowej, uprawianej przez pewne koła, zadłużenie powojenne Niemiec zachodnich.

Na podstawie postanowień tak zwanego układu londyńskiego w sprawie długów, który ratyfikował Parlament Związkowy w Bonn w dniu 3 lipca 1953 r. uznaje Adenauer ogólny dług

lichen Verpflichtungen Deutschlands, die mit den Kriegsfolgen zusammenhängen, werden nicht nur überall in Deutschland von den arbeitenden Menschen, sondern auch von breiten Wirtschaftskreisen in Westdeutschland lebhaft begrüsst.

Nachdem die Sowjetregierung die jährlichen Reparationsleistungen der ehemaligen sowjetischen Besatzungszone Deutschlands bzw. der DDR bereits zweimal gekürzt und auch Erleichterungen anderer Art gewährt hatte, wird diese von wahrhafter Grossmut bestimmte Haltung nunmehr durch den Vorschlag gekrönt, ab 1. Januar 1954 die Zahlung von Reparationen ganz einzustellen und Deutschland auch von der Bezahlung der Nachkriegsschulden an die vier Grossmächte, mit Ausnahme der aus Handelsverpflichtungen erwachsenden Verbindlichkeiten, gänzlich zu befreien.

Es ist bekannt, wie schwer die Nachkriegsverschuldung Westdeutschlands infolge der rücksichtslosen Finanzpolitik bestimmter Kreise ist.

Auf Grund der Bestimmungen des am 3. Juli 1953 vom Bonner Bundestag ratifizierten sogenannten Londoner Schuldenabkommens anerkennt Adenauer eine Gesamtnachkriegsschuld in

powojenny w wysokości 7380 milionów marek niemieckich. Jeśli przyjęta zostanie propozycja Związku Radzieckiego, Niemcy zachodnie zwolnione będą od zobowiązania spłaty z tytułu umorzenia i oprocentowania: po 227 milionów rocznie do roku 1958 a po 405 milionów rocznie od roku 1958.

Ze względów zrozumiałych znalazła szczególnie żywy oddźwięk w Niemczech zachodnich propozycja radziecka w kierunku ograniczenia wysokości wydatków z tytułu kosztów okupacyjnych do 5 procent dochodów budżetu państwowego i niepodwyższania ich w żadnym wypadku ponad stan roku 1949, gdy polityka wciągnięcia Niemiec zachodnich do systemu paktu północno - atlantyckiego nie odbiła się jeszcze na wysokości kosztów okupacyjnych.

Nic w tym dziwnego, gdyż koszty okupacyjne, jakie zmuszone są płacić Niemcy zachodnie, wynosiły w roku 1949 4,027 miliardów marek niemieckich, ale w roku 1953 wzrosły do 9,610 miliardów marek niemieckich.

Oznacza to, że 34,5 procent wszystkich dochodów budżetu państwowego Niemiec zachodnich pochłaniają koszty okupacyjne.

Höhe von 7380 Millionen D-Mark. Wenn der Vorschlag der Sowjetunion angenommen wird, dann würde Westdeutschland von der Verpflichtung befreit werden, für Tilgung und Verzinsung bis 1958 jährlich 227 Millionen und ab 1958 sogar 405 Millionen zu zahlen.

Auch der sowjetische Vorschlag, die Höhe der Ausgaben der Besatzungskosten auf 5 Prozent der Einnahmen des Staatshaushalts zu beschränken und auf keinen Fall über den Stand von 1949 zu erhöhen, als die Politik der Einbeziehung Westdeutschlands in das Nordatlantikpaktsystem sich noch nicht auf die Höhe der Besatzungskosten ausgewirkt hatte, findet begreiflicherweise, besonders in Westdeutschland, lebhaftesten Widerhall.

Das ist auch nicht verwunderlich; denn die Besatzungskosten, die Westdeutschland zu leisten gezwungen ist, betrugen im Jahre 1949 4,027 Milliarden D-Mark, stiegen aber bis zum Jahre 1953 auf 9,610 Milliarden D-Mark.

Dies bedeutet, dass 34,5 Prozent aller Einnahmen des Staatshaushalts in Westdeutschland durch Besatzungskosten verschlungen werden.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej i cały pokój miłujący naród niemiecki żywi nadzieję, że wyzwolony będzie wreszcie z obecnej nieznośnej sytuacji, w której trwa rozbicie Niemiec, a Niemcy zachodnie przekształca się w militarystyczne państwo faszystowskie, pozostające pod jarzmem Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Jednakowoż pokojowe rozwiązanie problemu niemieckiego mogłoby się istotnie przyczynić do zmniejszenia napięcia międzynarodowego i stać się jedyną rzeczywistą gwarancją urzeczywistnienia i umocnienia pokoju w Europie.

Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik und das gesamte friedliebende deutsche Volk sind von der Hoffnung erfüllt, endlich aus der gegenwärtigen unerträglichen Lage befreit zu werden, in der die Spaltung Deutschlands andauert und Westdeutschland in einen militaristischen faschistischen Staat verwandelt wird, der unter das USA-Joch gerät.

Eine friedliche Lösung des Deutschlandproblems aber würde wesentlich zur Verminderung der internationalen Spannungen beitragen und die einzige wirkliche Garantie zur Erfüllung und Festigung des Friedens in Europa sein.

167.

KOMUNIKAT RADZIECKO-NIEMIECKI O ROKOWANIACH MIĘDZY RZĄDEM RADZIECKIM A DELEGACJĄ RZĄDOWĄ NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ

(Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r.)

Przekład

W dniach od 20—22 sierpnia odbyły się w Moskwie rokowania między Rządem Radzieckim a delegacją rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Ze strony radzieckiej uczestniczyli w rokowaniach: Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR G. M. Malenkow, Pierwszy Zastępca Przewodniczącego Rady Ministrów i Minister Spraw Zagranicznych ZSRR W. M. Mołotow, sekretarz Komitetu Centralnego KPZR N. S. Chruszczow, Pierwszy Zastępca Przewodniczącego Rady Ministrów i Minister Obrony ZSRR N. A. Bułganin, Pierwszy Zastępca Przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR Ł. M. Kaganowicz, Zastępca Przewodniczące-

20 — 22 августа в Москве состоялись переговоры между Советским Правительством и Правительственной Делегацией Германской Демократической Республики.

С советской стороны в переговорах приняли участие: Председатель Совета Министров СССР Г. М. Маленков, Первый Заместитель Председателя Совета Министров и Министр Иностранных Дел СССР В. М. Молотов, Секретарь Центрального Комитета КПСС Н. С. Хрущев, Первый Заместитель Председателя Совета Министров и Министр Обороны СССР Н. А. Булганин, Первый Заместитель Председателя Совета Министров СССР Л. М. Каганович,

go Rady Ministrów i Minister Handlu Wewnętrznego i Zagranicznego ZSRR A. I. Mikojan, Przewodniczący Państwowego Komitetu Planowania ZSRR M. Z. Saburow, Minister Finansów ZSRR A. G. Zwieriew, Wysoki Komisarz ZSRR w Niemczech ambasador W. S. Siemionow.

Заместитель Председателя Совета Министров и Министр Внутренней и Внешней Торговли СССР А. И. Микоян, Председатель Государственного Планового Комитета СССР М. З. Сабуров, Министр Финансов СССР А. Г. Зверев, Верховный Комиссар СССР в Германии посол В. С. Семенов.

Ze strony Niemieckiej Republiki Demokratycznej uczestniczyli w rokowaniach: Premier Niemieckiej Republiki Demokratycznej Otto Grotewohl, Wicepremier Walter Ulbricht, Wicepremier Otto Nuschke, Wicepremier i Minister Budownictwa dr Lothar Bolz, Wicepremier i Minister Finansów dr Hans Loch, Minister Gospodarki Rolnej i Leśnej Hans Reichelt, Minister Handlu Zagranicznego i Międzystrefowego Kurt Gregor, Minister Przemysłu Hutniczego i Górniczego Fritz Selbmann, Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Bruno Leuschner, szef misji dyplomatycznej NRD w Moskwie ambasador Rudolf Appelt, przewodniczący Zjednoczenia Niemieckich Wolnych Związków Zawodowych Herbert Warnke, przewodniczący Rady Narodowej Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych prof. E. Correns, przewodniczący Ra-

Со стороны Германской Демократической Республики в переговорах приняли участие: Премьер-Министр Германской Демократической Республики Отто Гротеволь, Заместитель Премьер-Министра Вальтер Ульбрихт, Заместитель Премьер-Министра Отто Нушке, Заместитель Премьер-Министра и Министр строительства д-р Лотар Больц, Заместитель Премьер-Министра и Министр финансов д-р Ганс Лох, Министр сельского и лесного хозяйства Ганс Рейхельт, Министр внешней и внутригерманской торговли Курт Грегор, Министр металлургической и горнорудной промышленности Фриц Зельбманн, Председатель Государственной Плановой Комиссии Бруно Лейшнер, глава Дипломатической Миссии ГДР в Москве посол Рудольф Аппельт, Председатель Объединения

dy Centralnej Związku Wolnej Młodzieży Niemieckiej Erich Honecker, przedstawicielka Związku Demokratycznych Kobiet Niemiec Ilse Thiele, współpracownik ministerstwa spraw zagranicznych NRD Peter Florin.

W toku rokowań omawiano ważne problemy, dotyczące rozwoju stosunków między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną, jak również aktualne sprawy związane z całokształtem zagadnienia niemieckiego.

Rokowania toczyły się w serdecznej atmosferze przyjaznego zrozumienia wzajemnego.

Osiągnięto całkowitą zgodność poglądów co do tego, że powinna być zlikwidowana nienormalna sytuacja, polegająca na tym, iż po upływie 8 lat od chwili zakończenia wojny w Europie, Niemcy nie mają traktatu pokojowego, są rozbite na część zachodnią i wschodnią oraz nie są równouprawnione w stosunku do innych państw. W tym celu należy zwołać w naj-

свободных немецких профсоюзов Герберт Варнке, Председатель Национального Совета Национального Фронта демократической Германии проф. Э. Корренс, Председатель Центрального Совета Союза свободной немецкой молодежи Эрих Хонекер, Представитель Союза демократических женщин Германии Ильза Тиле, сотрудник Министерства Иностранных Дел ГДР Петер Флорин.

В ходе переговоров были обсуждены важные вопросы, касающиеся развития отношений между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой, а также назревшие вопросы, относящиеся к германской проблеме в целом.

Переговоры проходили в атмосфере дружественного взаимопонимания и сердечности.

Достигнуто полное соглашение в том, что должно быть устранено ненормальное положение, при котором Германия по истечении 8 лет с момента окончания войны в Европе не имеет мирного договора, расколота на западную и восточную части и занимает неравноправное положение в отношении других государств. С этой целью дол-

bliższym czasie konferencję pokojową, przy czym powinien być zapewniony udział przedstawicieli Niemiec we wszystkich stadiach przygotowania traktatu pokojowego, jak również na konferencji pokojowej. Dla przywrócenia jedności narodowej Niemiec na zasadach pokojowych i demokratycznych, należy powołać do życia w drodze bezpośredniego porozumienia między Niemcami wschodni- i zachodnimi tymczasowy rząd ogólnoniemiecki, którego głównym zadaniem będzie przygotowanie i przeprowadzenie wolnych wyborów ogólnoniemieckich; w wyniku tych wyborów sam naród niemiecki, bez ingerencji obcych państw, rozstrzygnie sprawę społecznego i państwowego ustroju zjednoczonych, demokratycznych i pokój miłujących Niemiec.

Delegacja rządowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej z zadowoleniem i wdzięcznością przyjęła oświadczenie Rządu Radzieckiego w sprawie złagodzenia finansowo-gospodarczych zobowiązań Niemiec, związanych z następstwami wojny.

W toku rokowań Strony uzgodniły sprawę podjęcia szere-

жна быть созвана в ближайшее время мирная конференция, причем должно быть обеспечено участие представителей Германии на всех стадиях подготовки мирного договора, а также на мирной конференции. Для восстановления национального единства Германии на мирных и демократических началах должно быть создано путем непосредственного соглашения между Восточной и Западной Германией Временное Общегерманское правительство, главной задачей которого будет подготовка и проведение общегерманских свободных выборов, в результате которых немецкий народ сам, без вмешательства иностранных государств, разрешит вопрос об общественном и государственном строе единой демократической и миролюбивой Германии.

Правительственная делегация Германской Демократической Республики с удовлетворением и признательностью приняла заявление Советского Правительства об облегчении финансово-экономических обязательств Германии, связанных с последствиями войны.

В ходе переговоров Стороны согласились относительно

gu kroków politycznych i ekonomicznych, zmierzających do udzielenia pomocy Niemieckiej Republice Demokratycznej w dalszym rozwoju jej gospodarki narodowej i w podniesieniu materialnego dobrobytu jej ludności. Wzięto przy tym pod uwagę, że Niemiecka Republika Demokratyczna w ciągu lat ubiegłych sumiennie wywiązywała się ze swych zobowiązań wobec Związku Radzieckiego i że dzięki wysiłkom niemieckich sił demokratycznych Niemiecka Republika Demokratyczna jest ważnym czynnikiem walki o pokój w Europie.

проведения ряда политических и экономических мероприятий, направленных на оказание помощи в дальнейшем развитии народного хозяйства Германской Демократической Республики и в деле повышения материального благосостояния ее населения. При этом учитывалось, что Германская Демократическая Республика за истекшие годы добросовестно выполняла свои обязательства перед Советским Союзом и что благодаря усилиям немецких демократических сил Германская Демократическая Республика является важным фактором борьбы за мир в Европе.

Decyzje Rządu Radzieckiego przewidują:

zaprzestanie pobierania reparacji od Niemieckiej Republiki Demokratycznej, poczynając od 1 stycznia 1954 roku;

bezpłatne przekazanie na własność NRD przedsiębiorstw radzieckich, znajdujących się w Niemczech;

obniżenie wydatków NRD, związanych z przebywaniem wojsk radzieckich na terytorium NRD do sumy nie przekraczającej 5 proc. dochodów budżetu

Решением Советского Правительства предусматривается:

прекращение с 1 января 1954 года взимания репараций с Германской Демократической Республики;

безвозмездная передача в собственность ГДР находящихся в Германии советских предприятий;

сокращение размеров расходов ГДР, связанных с пребыванием советских войск на территории ГДР, до суммы, не превышающей 5% к дохо-

państwowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej;

zwolnienie NRD od spłaty długów, które powstały po roku 1945 z tytułu okupacyjnych wydatków poza granicami Niemiec;

zwolnienie Niemiec od spłaty Związkowi Radzieckiemu powojennych długów państwowych.

Odnośnie uzgodnionych w związku z tym spraw Strony podpisały protokół.

W toku rokowań osiągnięto również porozumienie w niektórych innych sprawach dotyczących zacieśnienia i rozwoju współpracy ekonomicznej, kulturalnej i naukowo-technicznej między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Zawarto w szczególności porozumienie o dostawach towarów w 1953 roku ze Związku Radzieckiego do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, w uzupełnieniu istniejącego układu handlowego, na sumę ok. 590 milionów rubli; dostawy obejmować będą artykuły spożywcze, węgiel kamienny, żelazo

дам государственного бюджета Германской Демократической Республики;

ссвобождение ГДР от уплаты задолженности по внешним оккупационным расходам, образовавшимся с 1945 года;

освобождение Германии от уплаты Советскому Союзу послевоенных государственных долгов.

Относительно достигнутой в этой связи договоренности Стороны подписали Протокол.

В ходе переговоров было также достигнуто соглашение и по некоторым другим вопросам, касающимся укрепления и развития экономического, культурного и научно-технического сотрудничества между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой.

В частности было достигнуто соглашение о поставках в 1953 году из Советского Союза в Германскую Демократическую Республику, дополнительно к действующему торговому соглашению, товаров на сумму около 590 млн. рублей, включая продовольственные товары, каменный

walcowane, miedź, ołów, aluminium, bawełnę i inne.

уголь, прокат черных металлов, медь, свинец, алюминий, хлопок и другие товары.

Rząd Radziecki przyznał Niemieckiej Republice Demokratycznej kredyt w wysokości 485 milionów rubli, w tej liczbie 135 milionów rubli w wolnych dewizach. Udziela się kredytu przy oprocentowaniu w wysokości 2 proc. rocznie z tym, że ma być spłacony w ciągu 2-ch lat, poczynając od 1955 roku.

Советское Правительство предоставило Германской Демократической Республике кредит в сумме 485 млн. рублей, в том числе на 135 млн. рублей свободной валютой. Кредит предоставляется из расчета 2% годовых с погашением в течение двух лет, начиная с 1955 года.

W związku z inicjatywą wysuniętą przez delegację rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej osiągnięto następujące porozumienie: Podjęte zostaną w ustalonym trybie kroki, mające na celu zwolnienie z dalszego odbywania kary niemieckich jeńców wojennych, skazanych za przestępstwa dokonane w czasie wojny, z wyjątkiem osób, które dopuściły się szczególnie ciężkich zbrodni przeciwko pokojowi i ludzkości i które pozostaną dla odbycia kary.

В связи с обращением Правительственной Делегации Германской Демократической Республики была достигнута следующая договоренность: будут в установленном порядке приняты меры, чтобы освободить от дальнейшего отбывания наказания немецких военнопленных, осужденных за преступления, совершенные во время войны, за исключением остающихся для отбывания срока наказания лиц, совершивших особо тяжкие преступления против мира и человечности.

Dążąc do zacieśnienia i dalszego rozwoju przyjaznych stosunków między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną, która jest ostoją walki narodu niemieckiego o jednolite, pokój miłujące, demokratyczne Niemcy, Strony

Стремясь к укреплению и дальнейшему развитию дружественных отношений между Советским Союзом и Германской Демократической Республикой, являющейся оплотом борьбы германского народа за единую, миролю-

postanowiły przekształcić misję dyplomatyczną ZSRR w Berlinie oraz misję dyplomatyczną NRD w Moskwie w ambasady i wymienić ambasadorów.

бивую, демократическую Германию, Стороны договорились о преобразовании в Посольства Дипломатической Мисси СССР в Берлине и Дипломатической Мисси ГДР в Москве и об обмене Послами.

168.

PROTOKÓŁ W SPRAWIE ZAPRZESTANIA POBIERANIA REPARACJI NIEMIECKICH I W SPRAWIE INNYCH ŚRODKÓW ZŁAGODZENIA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWO-GOSPODARCZYCH NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ ZWIĄZANYCH Z NASTĘPSTWAMI WOJNY

(Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Wychodząc z założenia, że Niemcy wykonały już znaczną część swych zobowiązań finansowo - gospodarczych wobec ZSRR, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji, związanych z następstwami wojny,

oraz licząc się z koniecznością ulżenia sytuacji gospodarczej Niemiec,

jak również uwzględniając fakt, że Rząd Radziecki w nocie z 15 sierpnia złożył rządom Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji propozycję, aby znacznie zmniejszyć finansowo-gospodarcze zobowiązania Niemiec wobec czterech mocarstw, związane z następstwami woj-

Исходя из того, что Германия уже выполнила значительную часть своих финансово - экономических обязательств в отношении СССР, США, Англии и Франции, связанных с последствиями войны,

и считаясь с необходимостью облегчить экономическое положение Германии,

а также учитывая, что Советское Правительство в ноте от 15 августа внесло предложение правительствам США, Англии и Франции существенно сократить связанные с последствиями войны финансово-экономические обязательства Германии перед

ny, oraz licząc się z tym, że przyjęcie tych propozycji przez rządy wymienionych mocarstw zachodnich zapewniłoby wykonanie tych posunięć w stosunku do całych Niemiec,

uznając równocześnie, że niezależnie od decyzji, jaką powezmą w tej sprawie rządy Stanów Zjednoczonych Ameryki, Anglii i Francji, — wcielenie w życie tych propozycji wobec Niemieckiej Republiki Demokratycznej stanowić będzie dla narodu niemieckiego istotną pomoc nie tylko w dziedzinie gospodarczej, lecz również w stworzeniu warunków koniecznych dla przywrócenia jedności Niemiec jako miłującego pokój i demokratycznego państwa oraz dla przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami,

Rządy Związku Radzieckiego i Niemieckiej Republiki Demokratycznej omówiły następujące postanowienia i doszły do porozumienia w sprawie ich wykonania.

I

Rząd Radziecki, po uzgodnieniu z Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (odnośnie jej części reparacji) całkowicie przerywa z dniem 1 stycznia 1954 roku pobieranie od Nie-

четырьмя державами и что принятие этих предложений правительствами указанных западных держав обеспечило бы осуществление этих мер в отношении всей Германии,

равным образом признавая, что, независимо от решения, которое примут по этому вопросу правительства США, Англии и Франции, осуществление этих предложений в отношении Германской Демократической Республики окажет германскому народу существенную помощь не только в экономическом отношении, но и в создании условий, необходимых для восстановления единства Германии, как миролюбивого и демократического государства, и для ускорения заключения мирного договора с Германией,

Правительства Советского Союза и Германской Демократической Республики обсудили и пришли к соглашению о проведении следующих мероприятий.

I

Советское Правительство, по согласованию с Правительством Польской Народной Республики (в отношении касающейся ее доли репараций), полностью прекра-

mieckiej Republiki Demokratycznej reparacji, zarówno w postaci dostaw towarowych jak i w jakiejkolwiek innej postaci.

W ten sposób Niemiecka Republika Demokratyczna zostaje zwolniona z obowiązku spłacenia pozostałej po 1 stycznia 1954 r. sumy reparacji, wynoszącej, zgodnie z oświadczeniem Rządu Radzieckiego z 15 maja 1950 roku w sprawie zmniejszenia dostaw reparacyjnych Niemiec dla Związku Radzieckiego — 2.537 milionów dolarów według cen światowych z 1938 roku.

II

Rząd Radziecki przekazuje bezpłatnie z dniem 1 stycznia 1954 roku na własność Niemieckiej Republice Demokratycznej znajdujące się w Niemczech 33 zakłady budowy maszyn, chemiczne, metalurgiczne i inne, które przeszły na własność ZSRR w trybie spłat reparacji, ogólnej wartości 2.700 milionów marek.

Dla wykonania tego postanowienia będzie utworzona radziecko-niemiecka komisja mieszana.

щает с 1 января 1954 года взимание репараций с Германской Демократической Республики как в форме товарных поставок так и в любой другой форме.

Таким образом, Германская Демократическая Республика освобождается от уплаты остающейся после 1 января 1954 года суммы репараций, которая, в соответствии с заявлением Советского Правительства о сокращении репарационных поставок Германии Советскому Союзу от 15 мая 1950 года, составляет 2.537 млн. долларов в мировых ценах 1938 года.

II

Советское Правительство безвозмездно передает с 1 января 1954 года в собственность Германской Демократической Республики находящиеся в Германии 33 машиностроительных, химических, металлургических и других предприятий, перешедших в собственность СССР в порядке уплаты репараций, общей стоимостью в 2.700 млн. марок.

Для осуществления этой передачи будет образована Советско-Германская смешанная комиссия.

Równocześnie Rząd Radziecki zwalnia Niemiecką Republikę Demokratyczną z długów w wysokości 430 milionów marek, powstałych w związku z odstąpieniem w roku 1952 przez Rząd Radziecki Rządowi NRD 66 radzieckich zakładów przemysłowych w Niemczech.

Вместе с тем, Советское Правительство освобождает Германскую Демократическую Республику от задолженности в сумме 430 млн. марок, образовавшейся в связи с уступкой в 1952 году Советским Правительством Правительству ГДР 66 советских промышленных предприятий в Германии.

III

Rząd Radziecki zmniejszy wydatki Niemieckiej Republiki Demokratycznej, związane z pobytem wojsk radzieckich na terytorium Niemieckiej Republiki Demokratycznej w ten sposób, aby suma tych wydatków nie przekraczała rocznie 5 proc. dochodów budżetu państwowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej, a w każdym razie, aby nie przekraczała sumy wydatków okupacyjnych z 1949 r.

III

Советское Правительство сократит размеры расходов Германской Демократической Республики, связанных с пребыванием советских войск на территории Германской Демократической Республики, с тем, чтобы сумма этих расходов за год не превышала 5% к доходам государственного бюджета Германской Демократической Республики и во всяком случае не превышала суммы оккупационных расходов 1949 года.

Zgodnie z tym wydatki Niemieckiej Republiki Demokratycznej na utrzymanie wojsk radzieckich, znajdujących się w Niemczech, wyniosą w 1954 roku 1.600 milionów marek wobec 1.950 milionów marek w roku 1953 i wobec 2.182 milionów marek w roku 1949.

В соответствии с этим расходы Германской Демократической Республики на содержание советских войск, находящихся в Германии, в 1954 году будут составлять 1.600 млн. марок, вместо 1.950 млн. марок в 1953 году и вместо 2.182 млн. марок в 1949 году.

IV

Rząd Radziecki oświadcza, że zwalnia całkowicie Niemiecką Republikę Demokratyczną ze spłaty zadłużenia z tytułu wydatków okupacyjnych poza granicami Niemiec, powstałych po 1945 roku.

W związku z tym Rząd Radziecki oświadcza również, że Niemcy są zwolnione ze spłaty Związkowi Radzieckiemu państwowych długów powojennych.

Sporządzono w Moskwie 22 sierpnia 1953 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w języku rosyjskim i niemieckim, przy czym oba teksty są jednakowo obowiązujące.

Z upoważnienia Rządu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich

W. Mołotow

Z upoważnienia Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej

O. Grotewohl

IV

Советское Правительство заявляет, что оно полностью освобождает Германскую Демократическую Республику от уплаты задолженности по внешним оккупационным расходам, которая образовалась после 1945 года.

В связи с этим Советское Правительство заявляет также, что Германия свободна от уплаты Советскому Союзу государственных послевоенных долгов.

Совершено в Москве 22 августа 1953 года в двух экземплярах, каждый на русском и немецком языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

По поручению Правительства Союза Советских Социалистических Республик

В. Молотов

По поручению Правительства Германской Демократической Республики

О. Гротеволь

169.

PRZEMÓWIENIE PRZEWODNICZĄCEGO RADY MINISTRÓW ZSRR G. M. MALENKOWA DO DELEGACJI RZĄDOWEJ NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ I NARODU NIEMIECKIEGO

(Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Wielce Szanowny Premierze, Wielce Szanowni Wicepremierzy, Członkowie delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej!

Niech mi wolno będzie zwrócić się do Was, a w Waszych osobach do narodu niemieckiego ze słowami powitania, niech mi wolno będzie życzyć decydujących sukcesów na drodze utworzenia miłujących pokój Niemiec demokratycznych, na drodze przywrócenia jedności narodowej Waszej ojczyzny.

W atmosferze prawdziwej serdeczności, wzajemnego zrozumienia i przyjaźni omówiliśmy z Wami problemy, mające is-

Глубокоуважаемый премьер - министр, глубокоуважаемые заместители премьер-министра, члены правительственной делегации Германской Демократической Республики!

Позвольте обратиться к вам и в вашем лице к германскому народу со словами приветствия и пожелать решающих успехов на пути создания миролюбивой демократической Германии, на пути восстановления национального единства вашей Родины.

В атмосфере подлинной сердечности, взаимного понимания и дружбы мы обсудили с вами вопросы, имеющие

totne znaczenie dla sprawy pokoju w Europie, dla umocnienia stosunków między naszymi narodami. Rozmowy te odzwierciedliły całkowitą zgodność poglądów i doprowadziły do doniosłych decyzji.

Jesteśmy przekonani, że cały świat weźmie pod uwagę nasze szczere pragnienie osiągnięcia pokojowego uregulowania problemu niemieckiego, nowe kroki, jakie podejmujemy razem z Wami, aby pomóc narodowi niemieckiemu stanąć mocno na drodze pokojowego rozwoju i wcielać w życie swe aspiracje narodowe.

Niemcy przeżywają w chwili obecnej najbardziej odpowiedzialny etap swej historii.

Reakcyjne siły międzynarodowe w zmowie z obecnym rządem bońskim prowadzą uparcie politykę, która stawia pod znakiem zapytania samo istnienie Niemiec jako jednolitego i niezależnego państwa. Chcą one uwiecznić podział Niemiec, przekształcić Niemcy zachodnie w lenno monopolistów zza Oceanu i wskrzesić militaryzm niemiecki w celu realizacji swych agresywnych planów.

Zmowa agresorów wymierzona jest jednocześnie przeciw-

существенное значение для дела мира в Европе, для укрепления отношений между нашими народами. Это обсуждение выявило полное единство взглядов и привело к важным решениям.

Мы уверены, что весь мир со вниманием отнесется к нашему искреннему желанию обеспечить мирное урегулирование германского вопроса, к тем новым шагам, которые мы предпринимаем с вами для того, чтобы помочь немецкому народу прочно стать на путь мирного развития и претворить в жизнь свои национальные чаяния.

Германия переживает в настоящее время ответственнейший этап своей истории.

Реакционные международные силы в сговоре с нынешним Боннским правительством настойчиво проводят политику, которая ставит под вопрос само существование Германии, как единого и независимого государства. Они хотят увековечить раскол Германии, превратить Западную Германию, в вотчину заокеанских монополистов, возродить немецкий милитаризм для осуществления своих агрессивных планов.

Заговор агрессоров направлен одновременно и против

ko narodowi niemieckiemu i przeciwko sprawie pokoju w Europie. Jest tedy rzeczą oczywistą, że miłujące pokój narody wiążą w jedną całość problem niemiecki z problemem bezpieczeństwa Europy, a więc z problemem bezpieczeństwa międzynarodowego. Prowadząc wytężoną walkę o zapobieżenie nowej wojnie, siły pokojowe bronią żywotnych interesów wszystkich narodów Europy, w tym również interesów narodu niemieckiego.

Życie wymaga, aby naród niemiecki zajął w tej walce określone miejsce, aby wypowiedział swe ważkie słowo.

Przed narodem niemieckim stoi historyczne zadanie — udaremnienie planów sił agresywnych, przywrócenie swej jedności narodowej i przekształcenie Niemiec w miłujące pokój, demokratyczne państwo. Albowiem tylko rozwój w warunkach pokojowych da Niemcom jedność, wolność, niezawisłość i odrodzenie narodowe.

Sprawa przedstawia się dziś następująco: Niemcy mogą stać się — albo jednym z najważniejszych czynników utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa w Europie, albo głównym europejskim ogniskiem nowej agresji.

германского народа и против дела мира в Европе. Естественно поэтому, что миролюбивые народы связывают воедино германский вопрос с вопросом о европейской и, следовательно, о международной безопасности. Ведя напряженную борьбу за предотвращение новой войны, миролюбивые силы отстаивают кровные интересы всех народов Европы, в том числе и интересы германского народа.

Жизнь требует, чтобы германский народ занял в этой борьбе определенное место, чтобы он сказал свое веское слово.

Перед германским народом стоит историческая задача — сорвать планы агрессивных сил, восстановить свое национальное единство, превратить Германию в миролюбивое демократическое государство. Ибо только мирное развитие принесет Германии единство, свободу, независимость и национальное возрождение.

Вопрос ныне стоит так: Германия может стать либо одним из важнейших факторов укрепления мира и безопасности в Европе, либо главным европейским очагом новой агрессии.

Jakąż z tych dwóch możliwych perspektyw zamierza wybrać naród niemiecki?

Jaką drogą, drogą pokoju, czy wojny, drogą jedności narodowej, czy też drogą podziału Niemiec zamierza on pójść?

Narody nie mogą nie uczyć się na własnym doświadczeniu historycznym. Odnosi się to oczywiście w całej pełni również do narodu niemieckiego, który przeszedł surową szkołę życia.

Na czym polega najważniejsza nauka, wypływająca dla narodu niemieckiego z całego rozwoju Niemiec w pierwszej połowie XX wieku?

Nauka polega na tym, że droga militaryzmu, agresji, wojny oznacza dla Niemiec drogę samobójstwa narodowego.

Jeśli się weźmie okres od 1900 roku do roku 1945, to okaże się, że z 45 lat Niemcy straciły co najmniej 20 lat na intensywne przygotowania do 2 wojen światowych i przeszło 10 lat na bezpośrednie prowadzenie tych wojen.

Tak więc, wojna stanowiła główną niemal że treść całego życia Niemiec w ciągu pół wieku.

Какую же из двух возможных перспектив намерен избрать германский народ?

По какому пути, по пути мира или войны, национального единства или расчленения Германии он собирается идти?

Народы не могут не учиться на собственном историческом опыте. Это, конечно, целиком относится и к германскому народу, который прошел суровую жизненную школу.

В чем состоит главный урок для немецкого народа из всего развития Германии за первую половину XX века?

Урок состоит в том, что путь милитаризма, агрессии, войны означает для Германии путь национального самоубийства.

Если взять период с 1900 года по 1945 год, то окажется, что из 45 лет Германия затратила по меньшей мере, 20 лет на усиленную подготовку к двум мировым войнам и свыше 10 лет на непосредственное ведение этих войн.

Следовательно, война составила почти основное содержание всей жизни Германии на протяжении полувека.

A jakiż tego rezultat? Za katastrofą narodową z 1918 roku przyszła niewspółmiernie większa katastrofa narodowa 1945 roku.

Prawie 8 milionów Niemców zapłaciło życiem za to, że militaryści narzucili narodowi niemieckiemu swe plany wojenne. Niezliczona jest ilość rannych i kalek. Z danych Niemieckiego Związku Inwalidów przytaczanych przez prasę niemiecką, wynika, że na każdych stu Niemców urodzonych w roku 1924, dwudziestu pięciu zostało zabitych lub zginęło bez wieści, 31 doznało ciężkiego kalectwa, 5 odniosło rany, a 2 straciło zdolność do pracy. Jedno pokolenie młodzieży niemieckiej po drugim ulegało zagładzie lub kalectwu w krwawej łaźni wojennej.

W ten sposób historia uczy, że naruszając pokój i bezpieczeństwo krajów europejskich militaryzm niemiecki występował w roli grabarza samego narodu niemieckiego.

Mimo to agresorzy znów usiłują ciągnąć Niemcy po starej drodze awantur wojennych.

Żadna maska nie zdoła ukryć prawdziwych dążeń grupy Adenauera, która stanowi sztab militaryzmu i odwetu w Niemczech zachodnich i prowadzi Niemcy do nowej wojny.

А каков результат? Национальная катастрофа 1918 года сменилась неизмеримо большей национальной катастрофой 1945 года.

Почти восемь миллионов немцев заплатили своими жизнями за то, что милитаристы навязали германскому народу свои военные планы. Что касается изувеченных и раненых, то им нет числа. Данные германского союза инвалидов, приводившиеся в немецкой печати, показывают, что из каждых 100 немцев, родившихся в 1924 году, 25 убиты или пропали без вести, 31 получили тяжелые увечья, 5 ранены, 2 утратили работоспособность. Одно за другим поколения немецкой молодежи истреблялись и калечились в мясорубке войны.

Таким образом, история учит, что, нарушая мир и безопасность европейских стран, германский милитаризм выступал в роли могильщика самой немецкой нации.

И тем не менее агрессоры снова пытаются тащить Германию по старому пути военных авантюр.

Никакая маскировка не может скрыть подлинных устремлений группы Аденауэра, которая представляет собой штаб милитаризма и реваншизма в Западной Германии

W imię tego zbrodniczego celu militaryści niemieccy pogłębiają rozbicie Niemiec i prowokują bratobójczą nienawiść między Niemcami.

W imię tego celu przekształcają oni Niemcy zachodnie w narzędzie agresywnej polityki bloku północno - atlantyckiego.

W imię tego celu spętali oni Niemcy zachodnie tak zwanym „układem bońskim", cięższym i bardziej poniżającym dla narodu niemieckiego niż traktat wersalski. Jak wiadomo, traktat wersalski nie wprowadzał podziału Niemiec i przewidywał częściową okupację Niemiec na okres 15 lat. Natomiast układ boński dzieli Niemcy na części i przekształca Niemcy zachodnie w lenną prowincję obcego państwa oraz legalizuje okupację całych Niemiec zachodnich na okres 50 lat.

Rząd Adenauera ponosi odpowiedzialność za to, że Niemcy nie mają dotychczas traktatu pokojowego; nie chce on pokojowego uregulowania problemu niemieckiego.

Wodzireje z Bonn pchają Niemcy na drogę wojny. Szczu-

и ведет Германию к новой войне.

Ради этой преступной цели германские милитаристы углубляют раскол Германии и провоцируют братоубийственную вражду между немцами.

Ради этой цели они превращают Западную Германию в орудие агрессивной политики Северо-Атлантического блока.

Ради этой цели они связали по рукам и ногам Западную Германию так называемым «боннским договором», который является для германского народа более тяжелым и унизительным, чем Версальский договор. Версальский договор, как известно, не расчленял Германию и предусматривал частичную оккупацию Германии сроком на 15 лет. Боннский же договор расчленяет Германию, превращает Западную Германию в вассальную провинцию чужого государства и легализует оккупацию всей Западной Германии на 50 лет.

Правительство Аденауэра несет ответственность за то, что Германия до сих пор не имеет мирного договора; оно не хочет мирного урегулирования германского вопроса.

Боннские заправилы толкают Германию на дорогу

ją oni znów Niemców przeciwko narodom Europy zachodniej i wschodniej. Tego rodzaju polityka jest dla narodu niemieckiego brzemienna w takie same skutki, do jakich doprowadziła kraj polityka kliki hitlerowskiej. Ludzkość potępiła hersztów tej kliki jako zbrodniarzy wojennych. Ale czyż Adenauer i jego grupa nie idą w ich ślady?

Czyż matki niemieckie będą patrzyły milcząco, jak militaryści przygotowują nową, jeszcze potworniejszą rzeź dla ich dzieci? Czyż młodzież niemiecka zgodzi się na rolę landsknechtów i na żywienie swą krwią machiny wojennej amerykańskich kół agresywnych? Czyż uczciwi patrioci niemieccy dopuszczą, by militaryści izolowali Niemcy zachodnie od miłujących pokój narodów, aby rozpętali wojnę agresywną, która nieuchronnie wywoła wielki gniew narodów, zamieni Niemcy zachodnie w strefę ognia i zniszczenia i zakończy się straszliwą tragedią narodu niemieckiego?

Jeżeli cały naród niemiecki zechce, by kwestia niemiecka została uregulowana drogą pokojową, to żadne siły agresywne, ani zza Oceanu ani w Euro-

войны. Они снова натравливают немцев против народов Западной и Восточной Европы. Подобная политика чревата для германского народа такими же последствиями, к которым привела страну политика гитлеровской клики. Человечество осудило главарей этой клики, как военных преступников. Но разве не по их стопам идет Аденауэр и его группа?

Будут ли немецкие матери молчаливо созерцать, как милитаристы готовят новую, еще более ужасную бойню для их детей? Согласится ли немецкая молодежь выполнять роль ландскнехтов и питать своей кровью военную машину американских агрессивных кругов? Допустят ли честные немецкие патриоты, чтобы милитаристы изолировали Западную Германию от миролюбивых народов, развязали агрессивную войну, которая неизбежно вызовет великий гнев народов, превратит Западную Германию в зону огня и истребления и закончится величайшей трагедией для германского народа?

Если весь немецкий народ захочет, чтобы германский вопрос был урегулирован мирным путем, то никакие агрессивные силы, ни заоке-

pie, nie zdołają przeszkodzić urzeczywistnieniu tego szlachetnego dążenia. Los Niemiec spoczywa w rękach narodu niemieckiego.

Wiemy, że w łonie narodu niemieckiego zachodzą poważne procesy oraz, że trzeźwi politycy Niemiec odrzucają drogę wojny, drogę odrodzenia militaryzmu. Najlepsze siły narodu niemieckiego dążą do zapewnienia Niemcom pokoju i do utworzenia zjednoczonych, pokojowych, demokratycznych Niemiec.

W wykonaniu tego szlachetnego zadania Niemiecka Republika Demokratyczna powołana jest do odegrania historycznej roli. Miłujące pokój narody słusznie widzą w niej podwaliny nowych Niemiec, Niemiec pokoju i pracy, demokracji i postępu.

Właśnie dlatego, że Niemiecka Republika Demokratyczna jest ostoją pokojowych sił całych Niemiec, Związek Radziecki uważa za swój obowiązek udzielanie jej wszechstronnego poparcia i pomocy.

Przed narodem niemieckim otwiera się możliwość rozpoczęcia nowej epoki w swej historii, epoki pokojowego rozwoju i rozkwitu Niemiec. Do та-

анские, ни европейские, не смогут помешать осуществлению этого благородного стремления. Судьба Германии в руках германского народа.

Мы знаем, что в недрах немецкого народа происходят серьезные сдвиги и что трезвые политики Германии отвергают путь войны, путь возрождения милитаризма. Лучшие силы германской нации стремятся обеспечить мир для Германии и добиться создания единой миролюбивой демократической Германии.

В достижении этой благородной цели Германская Демократическая Республика призвана сыграть историческую роль. Миролюбивые народы справедливо видят в ней становление новой Германии, Германии мира и труда, демократии и прогресса.

Именно потому, что Германская Демократическая Республика является оплотом миролюбивых сил всей Германии, Советский Союз считает своим долгом оказывать ей всестороннюю поддержку и помощь.

Перед германским народом открывается возможность создать новую эпоху в своей истории, эпоху мирного развития и процветания Герма-

kiej właśnie przyszłości dążyły największe umysły Niemiec. Wielki Goethe marzył o tym, by — w blasku wspaniałej mocy ujrzeć swój kraj — swobodnym, swój naród — wolnym.

Przed narodem niemieckim otwiera się realna perspektywa współżycia w pokoju z narodami Związku Radzieckiego i Francji, Czechosłowacji i Polski, Anglii i Belgii, współżycia w pokoju ze wszystkimi narodami.

W ciągu długiego okresu czasu militaryści wykorzystywali dla spraw wojny wiele osiągnięć niemieckiej myśli i pracy. W warunkach pokojowego rozwoju naród niemiecki wykorzysta wysoko rozwinięty przemysł, wszystkie osiągnięcia nauki i techniki, wszystkie swe siły twórcze i zdolności dla podniesienia stopy życiowej ludności, dla postępu swego kraju. Niemcy będą mogły ustanowić ścisłą więź ekonomiczną z pokojowymi państwami, uzyskać niezbędne rynki, przywrócić tradycyjne stosunki handlowe z krajami Europy wschodniej i z innymi państwami. Tylko na tej drodze Niemcy odrodzą się jako wielkie mocarstwo i zajmą należne im miejsce wśród narodów świata.

нии. Именно к такому будущему стремились лучшие умы Германии. Великий Гете мечтал увидеть — в блеске силы дивной свободный край, свободный свой народ.

Перед германским народом открывается реальная перспектива жить в мире с народами Советского Союза и Франции, Чехословакии и Польши, Англии и Бельгии, жить в мире со всеми народами.

В течение длительного времени многие достижения немецкой мысли и труда использовались милитаристами для дела войны. При условии мирного развития немецкий народ обратит мощь высокоразвитой промышленности, все достижения науки и техники, все свои творческие силы и способности на улучшение жизненных условий населения, на прогресс страны. Германия сможет установить тесные экономические связи с миролюбивыми государствами, получить необходимые рынки, восстановить традиционные торговые отношения со странами Восточной Европы и с другими государствами. Только на этом пути Германия возродится как великая держава и займет должное место среди народов мира.

Nadszedł czas, by zapewnić narodowi niemieckiemu te możliwości, by otworzyć drogę do przywrócenia jego jedności narodowej, do utworzenia demokratycznych pokój miłujących Niemiec.

Związek Radziecki będzie nadal zdecydowanie dążył do tego, by szybciej odniosła triumf słuszna sprawa pokój miłujących sił narodu niemieckiego.

Wznoszę toast na cześć przyjaźni narodu radzieckiego i narodu niemieckiego w interesie pokoju na całym świecie, wznoszę toast na cześć Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej i za zdrowie Premiera Otto Grotewohla.

Настало время обеспечить такую возможность для германского народа, открыть дорогу для восстановления его национального единства, для создания демократической миролюбивой Германии.

Советский Союз будет и впредь настойчиво добиваться чтобы быстрее восторжествовало справедливое дело миролюбивых сил германского народа.

Я провозглашаю тост за дружбу советского и германского народов в интересах мира во всем мире, провозглашаю тост за Правительство Германской Демократической Республики и за здоровье Премьер-Министра Отто Гротеволя.

170.

PRZEMÓWIENIE PREZESA RADY MINISTRÓW NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ OTTO GROTEWOHLA

(Moskwa, dnia 22 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Delegacja rządowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej poczuwa się do obowiązku wyrażenia serdecznego podziękowania Rządowi ZSRR i całemu narodowi radzieckiemu za gorące i przyjazne przyjęcie, jak również za wielką życzliwość okazaną naszej delegacji, a tym samym całemu narodowi niemieckiemu.

Dziś wieczorem przedstawiliście nam raz jeszcze obraz samozagłady narodu niemieckiego. Naszym zadaniem jest działać w Niemczech tak, by naród niemiecki nie wkroczył po raz trzeci na drogę zagłady. Dlatego przybyliśmy do Was, do obozu pokoju.

Die Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen Republik hat das tiefe Bedürfnis, der Regierung der UdSSR und dem ganzen Sowjetvolk ihren herzlichen Dank für den warmen und freundschaftlichen Empfang sowie für die grosse Aufmerksamkeit, die unserer Delegation und damit dem ganzen deutschen Volke entgegengebracht wurde, auszusprechen.

Sie haben uns heute abend noch einmal den Spiegel der nationalen Selbstvernichtung des deutschen Volkes gezeigt. Unsere Aufgabe ist es, in Deutschland dafür zu sorgen, dass das deutsche Volk nicht zum drittenmal den Weg der Vernichtung geht. Darum sind wir hierher gekommen, zu Ihnen in das Lager des Friedens.

W czasie pobytu rządowej delegacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej rozpatrzyliśmy z Rządem ZSRR problemy narodowe, mające doniosłe znaczenie dla Niemiec: sprawę zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i nieodzownego zwołania w tym celu konferencji pokojowej, sprawę przygotowania pokojowego i demokratycznego rozwiązania zapewniającego jedność Niemiec drogą ogólnoniemieckich wolnych wyborów, po utworzeniu tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego. Do spraw tych należą również propozycje Rządu Radzieckiego dotyczące ulżenia gospodarczej i finansowej sytuacji Niemieckiej Republiki Demokratycznej, sytuacji, która powstała w następstwie wojny i rozbicia Niemiec. Omówienie tych żywotnych dla narodu niemieckiego problemów dało wielce pomyślne wyniki. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, a wraz z nim wszyscy patrioci niemieccy widzą w decyzjach Rządu Radzieckiego niezłomną wolę ZSRR przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego. Fakt, że zaproponowane przez Rząd Radziecki ulgi dla całych Niemiec przyznane zostały niezwłocznie Niemieckiej Republice Demokratycznej, jest dla całego świata i dla całych Niemiec niezbitym dowodem stanowczej decyzji

Während der Anwesenheit der Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen Republik wurden mit der Regierung der UdSSR für das deutsche Volk bedeutende nationale Probleme besprochen: Der Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland und die dazu nötige Einberufung einer Friedenskonferenz, die Vorbereitung einer friedlichen und demokratischen Regelung zur Herbeiführung der Einheit Deutschlands durch gesamtdeutsche freie Wahlen nach Schaffung einer Provisorischen Gesamtdeutschen Regierung. Zu den Problemen gehören auch die Vorschläge der Sowjetregierung über Erleichterung der wirtschaftlichen und finanziellen Lage der Deutschen Demokratischen Republik, die infolge des Krieges und der Spaltung Deutschlands entstand. Die Gespräche über diese für das deutsche Volk lebenswichtigen Fragen waren überaus erfolgreich. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik und mit ihr alle deutschen Patrioten erkennen in den Beschlüssen der Sowjetregierung den festen Willen der UdSSR, die Herbeiführung eines Friedensvertrages zu beschleunigen. Die Tatsache, dass die von ihr für Gesamtdeutschland vorgeschlagenen Erleichterungen für die Deutsche Demokratische Republik sofort

Rządu ZSRR, zmierzającej do osiągnięcia ostatecznego rozwiązania problemu niemieckiego. Naród niemiecki widzi w nocie wystosowanej 15 sierpnia przez Rząd ZSRR do mocarstw zachodnich konkretną propozycję Związku Radzieckiego pokojowego rozwiązania problemu niemieckiego na zasadach demokratycznych. Nota ta napełniła serca wszystkich miłujących pokój Niemców radością i nadzieją, ponieważ wytycza realną drogę do przywrócenia jedności Niemiec i zbliża decydujący etap zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami. Imperialistyczne mocarstwa zachodnie — Stany Zjednoczone Ameryki, Anglia i Francja — odmówiły narodowi niemieckiemu prawa do traktatu pokojowego. W tym celu posługują się one pretekstem, że nie ma rządu ogólnoniemieckiego. Po nocie Rządu Radzieckiego i po naszych rozmowach pretekst ten stracił wszelki sens.

Uważamy, że propozycja Rządu Radzieckiego w sprawie utworzenia przez parlamenty Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Republiki Związkowej

gewährt werden, ist für die Welt und für ganz Deutschland ein unantastbarer Beweis für die Entschlossenheit der Regierung der UdSSR, die endgültige Lösung des Deutschlandproblems zu erzielen. Das deutsche Volk erblickt in der Note der UdSSR vom 15. August an die Westmächte einen konkreten Vorschlag der Sowjetunion zur friedlichen Lösung der deutschen Frage auf demokratischer Grundlage. Die Note hat das Herz eines jeden friedliebenden deutschen Menschen mit Freude und Zuversicht erfüllt, weil sie den realen Weg zur Wiederherstellung der Einheit Deutschlands aufzeigt und den Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland in ein entscheidendes und näheres Stadium rückt. Die imperialistischen Westmächte — die USA, England und Frankreich — haben dem deutschen Volk seine Rechte auf einen Friedensvertrag verweigert. Sie gebrauchten dazu den Vorwand, dass es keine gesamtdeutsche Regierung gibt. Dieser Vorwand ist nach der Note und nach unseren Verhandlungen nun in sich zusammengebrochen.

Der Vorschlag der Sowjetregierung, eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung durch die Parlamente der DDR und der Bundesrepublik zu bilden,

tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego oznacza naszym zdaniem początek rozwiązania problemu niemieckiego, które może być zrealizowane dwiema drogami. Powoływanie się na to, że nie istnieje rząd ogólnoniemiecki, nie ma obecnie żadnego znaczenia. W Niemczech może być niezwłocznie stworzony rząd ogólnoniemiecki, jeśli zachodnie mocarstwa okupacyjne nie będą dalej sprzeciwiać się propozycjom radzieckim i jeśli naród niemiecki z zachodniej i wschodniej części kraju dojdzie do porozumienia.

Jesteśmy przekonani, że cały naród niemiecki poprze propozycje Związku Radzieckiego wysunięte wobec mocarstw zachodnich i zażąda wcielenia w życie tych propozycji. Uważamy również, że Niemcy, podobnie jak i ich sąsiedzi i wszystkie miłujące pokój narody, zainteresowane są w tym, aby nie dopuścić do wskrzeszenia niemieckiego militaryzmu i faszyzmu, realizowanego przy pomocy układów zawartych w Bonn i w Paryżu. Aby nie dopuścić do przekształcenia Niemiec zachodnich w państwo militarystyczne, zagrażające pokojowi w Europie, uczynimy wszystko, by zwyciężyła wola miłujących pokój, demokratycznych sił w Niemczech.

ist unserer Meinung nach der Beginn der Lösung des deutschen Problems, die auf zwei Wegen verwirklicht werden kann. Der Vorwand, es gibt keine gesamtdeutsche Regierung, gilt nicht mehr. Es kann in Deutschland sofort eine gesamtdeutsche Regierung geben, wenn die westlichen Besatzungsmächte ihren Widerstand gegen die sowjetischen Vorschläge aufgeben und das deutsche Volk in Westdeutschland und Ostdeutschland sich untereinander verständigt.

Wir sind überzeugt, dass das ganze deutsche Volk die Vorschläge der Sowjetunion an die Westmächte von sich aus aufgreifen wird und die Forderung nach Durchführung dieser Vorschläge erhebt. Es ist auch unsere Auffassung, dass Deutschland, ebenso wie seine Nachbarn und alle friedliebenden Völker, daran interessiert ist, dass das durch die Bonner und Pariser Verträge betriebene Wiedererstehen des deutschen Militarismus und Faschismus verhindert werden muss. Um zu verhüten, dass Westdeutschland zu einem den Frieden in Europa gefährdenden militaristischen Staat wird, werden wir alles tun, damit der Wille der friedliebenden demokratischen Kräften in Deutschland sich durchsetzt.

Nasze rozmowy i rokowania utwierdziły w nas niezłomne przekonanie, że radziecki punkt widzenia i propozycje radzieckie w sprawie rozwiązania problemu niemieckiego oparte są całkowicie na poszanowaniu praw i godności narodu niemieckiego. Obecnie, po ośmiu latach rozbicia, jedność Niemiec może być przywrócona. Odpowiada to najgorętszym pragnieniom i dążeniom narodu niemieckiego.

Die zwischen uns geführten Besprechungen und Verhandlungen haben bei uns die unerschütterliche Überzeugung gefestigt, dass der sowjetische Standpunkt und die sowjetischen Vorschläge zur Lösung der deutschen Frage allein von der Achtung der Rechte und der nationalen Würde des deutschen Volkes getragen sind. Nunmehr kann nach acht Jahren die Spaltung Deutschlands endlich durch die Wiedervereinigung beendet werden, das entspricht den heissesten Wünschen und dem Sehnen des deutschen Volkes.

Decyzje Rządu Radzieckiego w sprawie pomocy gospodarczej dla Niemieckiej Republiki Demokratycznej są dla całego narodu niemieckiego świadectwem bezinteresownej, przyjaznej pomocy ze strony Rządu ZSRR.

Die Beschlüsse der Sowjetregierung über die wirtschaftliche Unterstützung für die Deutsche Demokratische Republik haben dem ganzen deutschen Volk die uneigennützige, freundschaftliche Hilfe der Regierung der UdSSSR unter Beweis gestellt.

Rokowania delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Rządem ZSRR przebiegały w duchu pokoju i przyjaźni między narodami i przyczyniły się do umocnienia i rozwoju przyjaznych stosunków między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Związkiem Radzieckim. Każde posunięcie, uchwalone i zaproponowane przez Rząd Radziecki, stanowi dla nas istotną pomoc, przynosi ludności Niemieckiej Republiki

Die Verhandlungen der Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen Republik mit der Regierung der UdSSR wurden im Geiste des Friedens und der Völkerfreundschaft geführt und haben die Entwicklung der freundschaftlichen Beziehungen zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Sowjetunion gefestigt und gestärkt. Jede einzelne von der Sowjetregierung beschlossene und vorgeschlagene Massnahme

Demokratycznej natychmiast znaczne ułatwienia i pomaga nam przekonać naszych rodaków w Niemczech zachodnich, że Rząd Radziecki jest najlepszym i najpewniejszym przyjacielem całego narodu niemieckiego. Świadomość ta zagrzewać będzie naród niemiecki do wzmożenia walki o jego prawa narodowe u boku wielkiego Związku Radzieckiego i innych krajów wielkiego obozu pokoju oraz przyczyni się do walki o utrzymanie pokoju w Europie i na całym świecie. Dlatego też wyrażamy raz jeszcze Rządowi Radzieckiemu i całemu narodowi radzieckiemu naszą najgłębszą bezgraniczną wdzięczność.

Niech żyje Rząd ZSRR!

Niech żyje Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR tow. Malenkow!

Naprzód, do walki o pokój, postęp i demokrację!

ist eine spürbare Hilfe für uns, bringt sofort wesentliche Erleichterungen für die Bevölkerung der Deutschen Demokratischen Republik und hilft, unsere Landsleute in Westdeutschland davon zu überzeugen, dass die Sowjetregierung der beste und zuverlässigste Freund des ganzen deutschen Volkes ist. Dieses Bewusstsein wird das deutsche Volk ermutigen, seinen Kampf um seine nationalen Rechte an der Seite der grossen Sowjetunion und der übrigen Länder des grossen Friedenslagers verstärkt fortzuführen und dazu beitragen, die Erhaltung des Friedens in Europa und der Welt zu gewährleisten. Darum wiederholen wir unseren tiefsten und unauslöschlichen Dank gegenüber der Sowjetregierung und dem ganzen Sowjetvolk.

Es lebe die Regierung der UdSSR!

Es lebe der Vorsitzende des Ministerrats der UdSSR, Genosse Malenkow!

Vorwärts im Kampf für Frieden, Fortschritt und Demokratie!

171.

PRZEMÓWIENIE PREZESA RADY MINISTRÓW NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ OTTO GROTEWOHLA NA LOTNISKU PRZED WYJAZDEM Z MOSKWY

(Moskwa, dnia 23 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Dziś, w dniu wyjazdu delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyrażamy ludności Moskwy — przepięknej, rosnącej i pełnej sił stolicy wielkiego Związku Radzieckiego, całemu narodowi radzieckiemu i Rządowi ZSRR głęboką wdzięczność Rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej i wszystkich patriotów niemieckich. Dziękujemy za serdeczne, braterskie przyjęcie, jak również za przyjacielską troskę i życzliwość okazaną naszej delegacji przez wszystkich, a zwłaszcza przez Rząd ZSRR.

Heute, am Tage der Abreise der Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen Republik, sprechen wir der Bevölkerung Moskaus, der schönen, aufwärtsstrebenden und kraftvollen Metropole der grossen Sowjetunion, dem ganzen Sowjetvolke und der Regierung der UdSSR den tief empfundenen Dank der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik und aller patriotisch gesinnten Deutschen aus. Wir danken für den herzlichen und brüderlichen Empfang sowie für die freundschaftliche Fürsorge und Aufmerksamkeit, die unserer Delegation von allen Seiten, besonders aber von der Regierung der UdSSR, entgegengebracht wurde.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej z głębokim zadowoleniem wita w imieniu narodu niemieckiego wspólny komunikat o rokowaniach między rządami naszych narodów i podpisany w dniu wczorajszym przez obie strony protokół w sprawie zwolnienia od zapłaty reparacji niemieckich i w sprawie innych środków złagodzenia zobowiązań finansowych i gospodarczych Niemieckiej Republiki Demokratycznej, związanych z następstwami wojny. Porozumienia wyłuszczone w obu dokumentach otwierają nowy okres w przyjaznych stosunkach między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz rozpoczynają nowy etap w walce narodu niemieckiego o jego żywotne prawa narodowe. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej widzi w tych decyzjach wyraz niezłomnej woli Rządu ZSRR przyspieszenia zawarcia traktatu pokojowego; w tym celu Rząd ZSRR już obecnie udziela Niemieckiej Republice Demokratycznej znacznych ulg zaproponowanych przezeń w stosunku do całych Niemiec.

Die Regierung der DDR begrüsst mit grosser Genugtuung und im Namen des deutschen Volkes das gemeinsam beschlossene Kommuniqué über die Vereinbarungen zwischen den Regierungen unserer Völker und das am gestrigen Tage beiderseitig unterzeichnete Protokoll über den Erlass der deutschen Reparationsleistungen und über andere Massnahmen zur Erleichterung der finanziellen und wirtschaftlichen Verpflichtungen der DDR, die mit den Folgen des Krieges verbunden sind. Die in den beiden Dokumenten niedergelegten Abmachungen eröffnen einen neuen Abschnitt in den freundschaftlichen Beziehungen zwischen der Deutschen Demokratischen Republik und der Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken sowie eine neue Etappe im Kampf des deutschen Volkes um seine nationalen Lebensrechte. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik erkennt in diesen Beschlüssen den festen Willen der Regierung der UdSSR, die Herbeiführung eines Friedensvertrages zu beschleunigen und zu diesem Zweck die von ihr für Gesamtdeutschland vorgeschlagenen bedeutenden Erleichterungen für die Deutsche Demokratische Republik sofort zu gewähren.

Zwolnienie od dalszych spłat reparacyjnych, zwolnienie od zobowiązań płatniczych i bezpłatne przekazanie reszty zakładów radzieckich spółek akcyjnych, dalsze obniżenie kosztów okupacyjnych, skreślenie długów z tytułu dodatkowych wydatków okupacyjnych, powstałych po roku 1945, znaczne dodatkowe dostawy towarów — niezależnie od dostaw w ramach układów handlowych — na sumę 590 milionów rubli, jak również przyznanie kredytu w wysokości 485 milionów rubli — stanowi dowód bezinteresownej i przyjaznej pomocy Rządu ZSRR dla narodu niemieckiego. To wielkie poparcie łagodzi skutki podziału Niemiec spowodowanego przez mocarstwa zachodnie, umożliwia szybkie podniesienie poziomu życia w Niemieckiej Republice Demokratycznej i dodaje otuchy narodowi niemieckiemu w jego walce przeciwko militaryzacji, faszyzmowi i niebezpieczeństwu wojny. Nasze rokowania przyspieszają walkę o pokojowe i demokratyczne zjednoczenie Niemiec, o zawarcie traktatu pokojowego.

Der Erlass der weiteren Reparationsleistungen, der Erlass der Zahlungsverpflichtungen und die unentgeltliche Rückgabe der restlichen SAG-Betriebe, die weitere Herabsetzung von Besatzungskosten und die Streichung der Schulden aus den ausserdem seit 1945 entstandenen Besatzungsausgaben, die grossen zusätzlichen Warenlieferungen über die Verträge hinaus in Höhe von 590 Millionen Rubel sowie die Kreditgewährung in Höhe von 485 Millionen Rubel beweisen die uneigennützige und freundschaftliche Hilfe der Regierung der UdSSR für das deutsche Volk. Diese grosse Unterstützung mildert die Auswirkungen der von den Westmächten herbeigeführten Spaltung Deutschlands, eröffnet die Möglichkeiten für eine schnelle Verbesserung der Lebenshaltung in der DDR und ermutigt das deutsche Volk in seinem Kampf gegen Militarismus, Faschismus und Kriegsgefahr. Unsere Verhandlungen beschleunigten den Kampf für die friedliche und demokratische Einheit Deutschlands und den Abschluss eines Friedensvertrages.

Opuszczając Waszą przepiękną, potężną ojczyznę, ojczyznę robotników i chłopów, zapewniamy Was, że również i my u-

Nehmen Sie im Augenblick unserer Abreise aus Ihrem schönen und machtvollen Vaterlande, dem Vaterland der Ar-

czynimy w naszej ojczyźnie wszystko, aby wzmóc walkę obozu pokoju i zapewnić jego zwycięstwo. Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyraża w imieniu wszystkich miłujących pokój Niemców serdeczne podziękowanie Rządowi ZSRR za jego prawdziwie przyjazną pomoc. Do widzenia, Drodzy Przyjaciele i Towarzysze!

beiter und Bauern, unsere Versicherung entgegen, dass auch wir in unserer Heimat alles tun werden, um den Kampf des Friedenslagers zu stärken und siegreich zu gestalten. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik spricht der Regierung der UdSSR für ihre wahrhaft freundschaftliche Hilfe im Namen aller friedliebenden Deutschen den herzlichsten Dank aus. Auf Wiedersehen, liebe Freunde und Genossen!

172.

OŚWIADCZENIE RZĄDU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ W SPRAWIE DECYZJI RZĄDU ZSRR DOTYCZĄCEJ NIEMIEC

(Warszawa, dnia 23 sierpnia 1953 r.)

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wita z pełnym uznaniem decyzje Rządu Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w sprawie niemieckiej.

Decyzje te zmierzają do zabezpieczenia trwałego pokoju w Europie, do pokrzyżowania imperialistycznych knowań, usiłujących uczynić z Niemiec zachodnich niebezpieczne ognisko nowej wojny, oraz do utworzenia zjednoczonych, demokratycznych i miłujących pokój Niemiec.

Decyzje te mają doniosłe znaczenie dla wszystkich narodów i w szczególności dla narodu polskiego jako sąsiada

Übersetzung

Die Regierung der Volksrepublik Polen begrüsst voller Befriedigung die Beschlüsse der Regierung der Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken zur deutschen Frage.

Diese Beschlüsse haben das Ziel, einen dauerhaften Frieden in Europa zu sichern, die Machenschaften der Imperialisten zu durchkreuzen, die Westdeutschland zu einem gefährlichen Brandherd eines neuen Krieges machen wollen, und dienen der Schaffung eines einheitlichen, demokratischen und friedliebenden Deutschland.

Diese Beschlüsse sind für alle Völker und besonders für das polnische Volk, das als Nachbar Deutschlands wiederholt Opfer

Niemiec, który wielokrotnie był ofiarą najazdów niemieckiego militaryzmu.

Decyzje te umacniają bezpieczeństwo Polski i, godząc w zbrodnicze knowania odwetowców i rewizjonistów neohitlerowskich oraz ich protektorów, wzmagają w całych Niemczech siły pokojowe i demokratyczne, których wyrazicielem jest Niemiecka Republika Demokratyczna.

Biorąc pod uwagę, że Niemcy zadość uczyniły już w znacznym stopniu swym zobowiązaniom z tytułu odszkodowań i że poprawa sytuacji gospodarczej Niemiec leży w interesie ich pokojowego rozwoju, Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — pragnąc wnieść swój dalszy wkład w dzieło uregulowania problemu niemieckiego w duchu pokojowym i demokratycznym oraz zgodnie z interesami narodu polskiego i wszystkich pokój miłujących narodów — powziął decyzję o zrzeczeniu się z dniem 1 stycznia 1954 r. spłaty odszkodowań na rzecz Polski.

Rząd Polski podziela w pełni przekonanie Rządu ZSRR, że powzięte decyzje w istotny sposób pomogą narodowi nie-

der Invasion des deutschen Militarismus war, von grösster Bedeutung.

Diese Beschlüsse festigen die Sicherheit Polens; sie durchkreuzen die verbrecherischen Machenschaften der neohitlerschen Revisionisten und Revanchepolitiker sowie ihrer Protektoren und stärken die Kräfte des Friedens und der Demokratie in ganz Deutschland, deren Verkörperung die Deutsche Demokratische Republik ist.

Mit Rücksicht darauf, dass Deutschland seinen Verpflichtungen zur Zahlung von Reparationen bereits in bedeutendem Masse nachgekommen ist und dass die Verbesserung der wirtschaftlichen Lage Deutschlands im Interesse seiner friedlichen Entwicklung liegt, hat die Regierung der Volksrepublik Polen den Beschluss gefasst, mit Wirkung vom 1. Januar 1954 auf die Zahlung von Reparationen an Polen zu verzichten, um damit einen weiteren Beitrag zur Lösung der deutschen Frage im Geiste der Demokratie und des Friedens, in Uebereinstimmung mit den Interessen des polnischen Volkes und aller friedliebenden Völker zu leisten.

Die Regierung der Volksrepublik Polen teilt voll und ganz die Überzeugung der Regierung der UdSSR, dass die gefassten Be-

mieckiemu nie tylko w umocnieniu jego gospodarki, lecz również w stworzeniu niezbędnych warunków dla odbudowy jego jedności i powstania zjednoczonego, pokojowego i demokratycznego państwa niemieckiego, w czym naród polski jest żywotnie zainteresowany.

schlüsse dem deutschen Volk in grossem Masse helfen werden, nicht nur seine Wirtschaft zu festigen, sondern auch die Voraussetzungen zu schaffen, die für die Wiederherstellung seiner Einheit und die Bildung eines einheitlichen, friedliebenden und demokratischen deutschen Staates, an der das polnische Volk ein lebenswichtiges Interesse hat, unerlässlich sind.

173.

PRZEMÓWIENIE PREZYDENTA NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ WILHELMA PIECKA PRZY PRZYJĘCIU DELEGACJI RZĄDOWEJ POWRACAJĄCEJ Z MOSKWY

(Niederschoenhausen, dnia 25 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Panie premierze! Panowie wicepremierzy i szanowni członkowie delegacji rządowej!

Dziękuję wam za pierwsze wiadomości o waszych rokowaniach z Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Wiadomości te wzmocniły jeszcze bardziej głębokie wrażenie, jakie odniósł każdy świadomy swej odpowiedzialności Niemiec, słuchając wczoraj transmitowanego przez radio komunikatu radziecko - niemieckiego i protokółu załączonego do tego komunikatu. Serca nasze przepełnia uczucie szczerej przyjaźni, olbrzymiej wdzięczności i radości w związku z tym, że rokowania między Rządem Ra-

Herr Ministerpräsident! Meine Herren Stellvertreter des Ministerpräsidenten! Verehrte Mitglieder der Regierungsdelegation!

Ich danke Ihnen für den ersten Bericht, den Sie mir über Ihre Verhandlungen mit der Regierung der Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken erstattet haben. Ihre Ausführungen haben den tiefen Eindruck noch verstärkt, den jeder verantwortungsbewusste Deutsche beim Anhören des gestern durch den Rundfunk bekanntgegebenen sowjetisch-deutschen Kommuniqués und des dazugehörigen Protokolls bereits erhalten hat. Ein Gefühl aufrichtiger Freude und grosser Dankbarkeit erfüllt uns alle. Es ist die Freude darü-

dzieckim a naszą delegacją rządową przyniosły tak niezmiernie pomyślne rezultaty dla całego narodu niemieckiego. Jesteśmy wdzięczni Rządowi Radzieckiemu, który okazał tak głębokie zrozumienie dla położenia, w jakim znajduje się naród niemiecki, i tak wspaniałomyślną gotowość udzielenia pomocy naszej Niemieckiej Republice Demokratycznej.

Dokumenty, w których zawarte są wyniki waszych rokowań, jak również wasze dzisiejsze sprawozdanie z przebiegu tych rokowań, potwierdzają w całej pełni oświadczenie, jakie złożyłem przez radio i w którym podkreśliłem, że nota Rządu Radzieckiego z 15 sierpnia br. otwiera nowy etap w walce naszego narodu o jedność i pokój. Niemcy mogą się stać — albo jednym z najważniejszych czynników utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa w Europie, albo głównym europejskim ogniskiem nowej agresji. Przemówienie, w którym stwierdził to Przewodniczący Rady Ministrów ZSRR G. M. Malenkow, dowodzi, jak głęboko rozumie on historię Niemiec i obecną sytuację naszego narodu. Dobrzę by było, gdyby niektórzy politycy zachodnioniemieccy wykazali bodaj w minimalnym stopniu takie zrozu-

ber, dass die Verhandlungen zwischen der Sowjetregierung und unserer Regierungsdelegation für das ganze deutsche Volk ein so ausserordentlich gutes Ergebnis gehabt haben. Es ist die Dankbarkeit gegenüber der Regierung der UdSSR, die ein so tiefes Verständnis für die nationale Situation unseres Volkes und eine so überaus grossherzige Hilfsbereitschaft für unsere Deutsche Demokratische Republik bewiesen hat.

Die Dokumente, in denen die Ergebnisse Ihrer Verhandlungen niedergelegt sind, sowie Ihre heutigen Ausführungen über den Verlauf der Verhandlungen bestätigen in eindrucksvoller Weise die Feststellung aus meiner Rundfunkansprache, dass mit der Note der Sowjetregierung vom 15. August ein neuer Abschnitt im Ringen unseres Volkes um Einheit und Frieden begonnen hat. Deutschland kann entweder einer der wichtigsten Faktoren zur Festigung des Friedens und der Sicherheit in Europa oder der Hauptherd einer neuen Aggression in Europa werden. Die Ansprache, in der der Vorsitzende des Ministerrats der UdSSR, G. M. Malenkow, dies feststellte, bewies ein so tiefes Verständnis für die Geschichte und die gegenwärtige Situation unseres Volkes, dass man wünschen

mienie. Tak jest istotnie: militaryzm niemiecki, który naruszał dawniej pokój i bezpieczeństwo krajów europejskich i który znowu zagraża im obecnie — był i pozostaje nadal grabarzem narodu niemieckiego. Po dwóch zabójczych wojnach światowych naród niemiecki nie chce dostać się po raz trzeci w ręce tych grabarzy.

möchte, gewisse westdeutsche Politiker hätten davon auch nur einen bescheidenen Bruchteil aufzuweisen. Es ist in der Tat so: Der deutsche Militarismus, der den Frieden und die Sicherheit der europäischen Länder in der Vergangenheit verletzte und gegenwärtig wieder bedroht, war und ist der Totengräber der deutschen Nation. Nach zwei mörderischen Weltkriegen will sich das deutsche Volk diesem Totengräber nicht ein drittesmal ausliefern.

Dlatego też wszyscy patrioci niemieccy powitają z radością fakt, że dzięki wspaniałomyślności Rządu Radzieckiego w wyniku rokowań w Moskwie stworzone zostały nowe przesłanki dla zwołania konferencji pokojowej, zawarcia traktatu pokojowego i zjednoczenia Niemiec na zasadach demokratycznych. Żaden miłujący ojczyznę Niemiec nie może obecnie mieć zastrzeżeń przeciwko rokowaniom przedstawicieli Niemiec zachodnich i Niemiec wschodnich, rokowaniom, których celem jest osiągnięcie porozumienia w sprawie utworzenia tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego. Utworzenie takiego rządu umożliwi udział przedstawicieli Niemiec w rokowaniach w sprawie traktatu pokojowego. Stworzy to także przesłanki dla

Darum werden es alle nationalbewussten Deutschen freudig begrüssen, dass dank der Grossherzigkeit der Sowjetregierung durch die Moskauer Verhandlungen neue Voraussetzungen für die Einberufung einer Friedenskonferenz, für den Abschluss eines Friedensvertrages und die Herstellung der demokratischen Einheit Deutschlands geschaffen wurden. Kein vaterlandsliebender Deutscher kann jetzt noch Einwände gegen Verhandlungen von Vertretern West- und Ostdeutschlands erheben, die eine Vereinbarung über die Bildung einer Provisorischen Gesamtdeutschen Regierung zum Ziele haben. Sie ermöglicht die Vertretung Deutschlands bei Verhandlungen über einen Friedensvertrag. Sie schafft auch die Voraussetzun-

przeprowadzenia rzeczywiście wolnych wyborów ogólnoniemieckich. Wskazuje to jedyną możliwą drogę do rozwiązania żywotnych dla narodu niemieckiego problemów.

Panie i Panowie! Narody Związku Radzieckiego poniosły olbrzymie krwawe ofiary i ucierpiały najwięcej wskutek zniszczeń, jakie wyrządziła narodom europejskim wojna rozpętana przez hitlerowców. Jedynie pamiętając o tym można zrozumieć całą bezinteresowność i przyjaźń, jakiej daje dowód Rząd Radziecki w stosunku do narodu niemieckiego. Rząd Radziecki zrzeka się wszystkich reparacji, przekazuje bezpłatnie Niemieckiej Republice Demokratycznej przedsiębiorstwa stanowiące własność radzieckich spółek akcyjnych. Obniża on wydatki NRD związane z przebywaniem wojsk radzieckich w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Poza normalnymi zobowiązaniami handlowymi, Niemiecka Republika Demokratyczna będzie całkowicie zwolniona ze wszystkich długów państwowych wobec Związku Radzieckiego, powstałych w wyniku wojny.

O takiej samej wspaniałomyślności świadczy braterska pomoc w postaci dodatkowych

gen, wirklich freie gesamtdeutsche Wahlen durchzuführen. Damit ist der einzig mögliche Weg gewiesen, die Lebensfragen des deutschen Volkes zu lösen.

Meine Damen und Herren! Die Völker der Sowjetunion haben am allerschwersten unter den grauenhaften Blutopfern und Verwüstungen gelitten, die der Hitlerkrieg von den europäischen Völkern gefordert hat. Erst wenn wir das bedenken, erfassen wir die ganze Grösse der Uneigennützigkeit und Freundschaft, die die Sowjetregierung mit ihren Entscheidungen dem deutschen Volk entgegenbringt. Sie verzichtet auf alle Reparationen. Sie übergibt die Betriebe der sowjetischen Aktiengesellschaften unentgeltlich in das Eigentum der Deutschen Demokratitischen Republik. Sie senkt die Zahlungsverpflichtungen für den Aufenthalt sowjetischer Truppen in der Deutschen Demokratischen Republik. Sehen wir ab von den normalen Handelsverpflichtungen, so wird die Deutsche Demokratische Republik von allen Staatsschulden an die Sowjetunion, die im Gefolge des Krieges entstanden sind, völlig befreit sein.

Von der gleichen Grossherzigkeit zeugt die freundschaftliche Hilfe durch die zusätzliche Lie-

dostaw artykułów żywnościowych, węgla, walcówki, metali kolorowych, bawełny i innych towarów oraz udzielenie kredytu w wysokości 485 milionów rubli przy oprocentowaniu 2 proc. rocznie. Jest to prawdziwa pomoc pozbawiona wszelkiego dążenia do zysku. Jest to braterska pomoc, jakiej może udzielić innemu narodowi jedynie państwo socjalistyczne.

Wreszcie na prośbę naszej delegacji powzięto wspaniałomyślną decyzję zwolnienia niemieckich jeńców wojennych, skazanych za dokonane przestępstwa, z wyjątkiem osób, które dopuściły się szczególnie ciężkich zbrodni przeciwko ludzkości. Nakłada to na nas obowiązek niedopuszczenia już nigdy do odrodzenia się w Niemczech krwawego faszyzmu, który uczynił z żołnierzy niemieckich zbrodniarzy wobec innych narodów. Jest to naszym obowiązkiem wobec własnego narodu i wobec narodów Europy.

Reasumując, chciałbym podkreślić, że nota Rządu Radzieckiego z 15 sierpnia, komunikat radziecko - niemiecki o rokowaniach między Rządem Radzieckim a delegacją rządową Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak również protokół

ferung von Lebensmitteln, Steinkohle, Walzerzeugnissen, Buntmetallen, Baumwolle und anderen Waren. Der Kredit in Höhe von 485 Millionen Rubeln wird zu einer Verzinsung von nur zwei Prozent gewährt. Das ist echte Hilfe, frei von jedem Profitstreben. Das ist Freundschaftshilfe, wie sie eben nur ein sozialistischer Staat einem anderen Volke erweisen kann.

Schliesslich ist sogar auf Anregung unserer Delegation für die deutschen Kriegsgefangenen, die wegen begangener Verbrechen verurteilt sind, eine grosszügige Befreiung von der Strafverbüssung vorgesehen, von der nur besonders schwere Verbrechen gegen die Menschlichkeit ausgenommen sind. Darin liegt für uns eine Verpflichtung, den blutbesudelten Faschismus, der deutsche Soldaten zu Verbrechern gegen andere Völker machte, in Deutschland nie wieder hochkommen zu lassen. Das sind wir unserem eigenen Volke und den Völkern Europas schuldig.

Zusammenfassend möchte ich feststellen: Die Note der Sowjetregierung vom 15. August, das sowjetisch-deutsche Kommuniqué über die Verhandlungen zwischen der Sowjetregierung und der Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen

załączony do tego komunikatu dają całemu narodowi niemieckiemu realną możność położenia kresu obecnej nieznośnej sytuacji, w której kraj jest rozczłonkowany, mocarstwa imperialistyczne narzucają swą opiekę oraz istnieje ciągły stan zagrożenia wskutek przygotowań wojennych obcych państw. Dzięki przyjaźni Związku Radzieckiego naród nasz może w najbliższej przyszłości osiągnąć zjednoczenie ojczyzny na zasadach demokratycznych, sprawiedliwy traktat pokojowy, niezawisłość narodową i niezależność. Mam nadzieję i jestem przekonany, że również w Niemczech zachodnich znajdzie się dostateczna ilość Niemców i Niemek, posiadających wysoką świadomość narodową, aby postawić interesy Niemiec ponad interesy swej kieszeni i dążenie do zysku, ponad interesy partyjne i wyznaniowe, aby pójść nam na spotkanie drogą wiodącą do porozumienia ogólnoniemieckiego. Nasza decyzja jest jasna: wybraliśmy drogę jedności narodowej i pokoju!

Republik sowie das dazugehörige Protokoll bieten dem ganzen deutschen Volke die reale Möglichkeit, dem heutigen unwürdigen Zustand der Spaltung, der Bevormundung durch imperialistische Mächte und der dauernden Gefährdung durch ausländische Kriegstreibereien ein Ende zu bereiten. Dank der Freundschaft der Sowjetunion kann unser Volk in naher Zukunft die demokratische Einheit seines Vaterlandes, einen gerechten Friedensvertrag und seine nationale Selbständigkeit und Unabhängigkeit gewinnen. Ich habe die Hoffnung und Gewissheit, dass sich auch in Westdeutschland genügend Männer und Frauen finden, die ein so hohes Nationalbewusstsein haben, dass sie die Interessen Deutschlands über Geldsack und Profit, über Partei- und Konfessionsinteressen stellen und uns auf dem Weg zur gesamtdeutschen Verständigung entgegenkommen werden. Unsere Entscheidung ist klar: Wir haben den Weg der nationalen Einheit und des Friedens gewählt!

174.

DEKLARACJA IZBY LUDOWEJ NIEMIECKIEJ REPUBLIKI DEMOKRATYCZNEJ W SPRAWIE UTWORZENIA TYMCZASOWEGO RZĄDU OGÓLNONIEMIECKIEGO

(Berlin, dnia 26 sierpnia 1953 r.)

Przekład

Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej z uwagą, radością i zadowoleniem przyjęła do wiadomości sprawozdanie Prezesa Rady Ministrów Otto Grotewohla i innych członków delegacji rządowej, która na zaproszenie Rządu ZSRR przebywała w Moskwie od 20 do 22 sierpnia 1953 r. i zawarła tam z Rządem ZSRR porozumienie w sprawie szeroko zakrojonej pomocy gospodarczej dla Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz prowadziła rokowania o decydującym znaczeniu w sprawie pogłębienia stosunków między Związkiem Radzieckim a Niemiecką Republiką Demokratyczną, jak również w sprawach ogólnoniemieckich.

Die Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik hat mit Aufmerksamkeit und freudiger Genugtuung den Bericht des Ministerpräsidenten Otto Grotewohl und anderer Mitglieder der Regierungsdelegation entgegengenommen, die auf Einladung der Regierung der UdSSR vom 20. bis 22. August 1953 in Moskau weilte und dort Vereinbarungen mit der Regierung der UdSSR über eine grosszügige Wirtschaftshilfe für die Deutsche Demokratische Republik traf und entscheidende Verhandlungen über die Vertiefung der Beziehungen zwischen der Sowjetunion und der Deutschen Demokratischen Republik sowie über gesamtdeutsche Fragen führte.

Izba Ludowa z wielkim zadowoleniem ponownie stwierdza, że w podstawowych dla narodu niemieckiego zagadnieniach istnieje zgodność poglądów między Rządem ZSRR a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Naród niemiecki pragnie położyć kres rozbiciu Niemiec. Pragnie on zjednoczonych, niezawisłych, demokratycznych i pokój miłujących Niemiec oraz zawarcia traktatu pokojowego właśnie z takimi Niemcami. W tym celu należy w najbliższej przyszłości zwołać konferencję pokojową, przy czym musi być zagwarantowany udział przedstawicieli Niemiec we wszystkich stadiach przygotowań traktatu pokoju, jak również na samej konferencji pokojowej. W drodze wzajemnego porozumienia Niemców powinien być utworzony niezwłocznie tymczasowy rząd ogólnoniemiecki. Ten tymczasowy rząd ogólnoniemiecki winien, jako jedno ze swych głównych zadań, przygotować i przeprowadzić wolne wybory ogólnoniemieckie, w wyniku których naród nasz sam, bez obcej ingerencji, rozstrzygnie sprawę państwowego, społecznego i gospodarczego budownictwa zjednoczonych, demokratycznych i pokój miłujących Niemiec przy wyeliminowaniu wszystkich wielkokapitalistycznych monopoli (karteli itp.).

Mit grosser Befriedigung stellt die Volkskammer erneut fest, dass in den Grundfragen der deutschen Nation Einmütigkeit zwischen den Auffassungen der Regierung der UdSSR und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik besteht. Die deutsche Nation will die Spaltung Deutschlands überwinden. Sie will ein einheitliches, unabhängiges, demokratisches und friedliebendes Deutschland und den Abschluss eines Friedensvertrages mit einem solchen Deutschland. Dazu muss in nächster Zukunft eine Friedenskonferenz einberufen werden, wobei die Beteiligung von Vertretern Deutschlands in allen Stadien der Vorbereitung eines Friedensvertrages und auf der Friedenskonferenz selbst gewährleistet werden muss. Im Wege der Verständigung der Deutschen untereinander muss ferner unverzüglich eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung gebildet werden. Diese Provisorische Gesamtdeutsche Regierung soll als eine ihrer Hauptaufgaben freie gesamtdeutsche Wahlen vorbereiten und durchführen, in deren Ergebnis unser Volk selbst ohne fremde Einmischung die Frage des staatlichen, gesellschaftlichen und wirtschaftlichen Aufbaues des

einheitlichen, demokratischen und friedliebenden Deutschlands unter Ausschaltung aller grosskapitalistischen Monopole (Kartelle usw.) lösen würde.

Taka jest wola narodu niemieckiego, który pragnie wreszcie osiągnąć sprawiedliwy pokój, odzyskać swą jedność i wolność.

Das ist der Wille unseres deutschen Volkes, das endlich den gerechten Frieden, seine Einheit und Freiheit begehrt.

Przeciwstawia się temu dążeniu odwetowa polityka Adenauera, który za pomocą układów z Bonn i Paryża chce wciągnąć Niemcy zachodnie do agresywnego systemu paktu północnoatlantyckiego. Polityka Adenauera przynosi Niemcom zachodnim wciąż nowe ciężary, przekształca je w protektorat amerykański i zmierza do tego, by przez wprowadzenie dyktatury faszystowsko - militarystycznej uczynić z nich nowe ognisko wojny.

Demgegenüber steht die revanchelüsterne Politik Adenauers, die mit Hilfe der Verträge von Bonn und Paris Westdeutschland in das aggressive Nordatlantikpakt-System einbeziehen will. Die Politik Adenauers bringt für Westdeutschland ständig neue Lasten, sie verwandelt es in ein amerikanisches Protektorat und will es durch die Errichtung einer faschistisch - militaristischen Diktatur zu einem neuen Kriegsherd machen.

Nota Rządu ZSRR z dnia 15 sierpnia 1953 r., jak również wyniki rokowań delegacji rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej stanowią dla Niemiec, a zwłaszcza dla NRD wielką i nieocenioną pomoc. Wyraża się to między innymi w następujących faktach:

Die Note der Regierung der UdSSR vom 15. August 1953 sowie das Ergebnis der Verhandlungen der Regierungsdelegation der Deutschen Demokratischen Republik bringen Deutschland und besonders der Deutschen Demokratischen Republik eine grosse und unschätzbare Hilfe. Das zeigt sich u. a. in folgenden Tatsachen:

a) w całkowitym zwolnieniu od niemieckich należności repa-

a) in dem vollständigen Erlass der deutschen Reparationszah-

racyjnych na rzecz Związku Radzieckiego począwszy od 1 stycznia 1954 r.,

b) w bezpłatnym zwrocie pozostałych 33 zakładów radzieckich spółek akcyjnych, które przeszły na własność ZSRR jako świadczenia reparacyjne,

c) w zwolnieniu Niemiec od zapłaty wszelkich powojennych długów państwowych na rzecz Związku Radzieckiego,

d) we wniosku dotyczącym ograniczenia wysokości kosztów okupacyjnych do sumy nie przekraczającej rocznie 5% wpływów budżetu państwowego Niemieckiej Republiki Demokratycznej i zachodnio-niemieckiej Republiki Związkowej oraz w realizacji tego wniosku od dnia 1 stycznia 1954 r. odnośnie Niemieckiej Republiki Demokratycznej,

e) w dodatkowych dostawach środków żywnościowych i surowców w szerokim zakresie.

Ta wielka pomoc polityczna i gospodarcza nakłada na nasz naród obowiązek znacznego spotęgowania walki o poprawę swej stopy życiowej i zapewnienie pokoju.

Propozycje te i uchwały Rządu ZSRR opierają się na propozycjach zawarcia traktatu pokojo-

lungen an die Sowjetunion ab 1. Januar 1954,

b) in der unentgeltlichen Rückgabe der restlichen 33 SAG-Betriebe, die als Reparationsleistungen in das Eigentum der UdSSR übergegangen waren,

c) in der Befreiung Deutschlands von der Zahlung jeglicher staatlicher Nachkriegsschulden an die Sowjetunion,

d) in dem Vorschlag, die Höhe der Besatzungskosten auf eine Summe von nicht mehr als jährlich 5 Prozent der Einnahmen des Staatshaushalts der Deutschen Demokratischen Republik wie der westdeutschen Bundesrepublik festzusetzen und in der Verwirklichung dieses Vorschlages ab 1. Januar 1954 in bezug auf die Deutsche Demokratische Republik,

e) in zusätzlichen Lieferungen von Lebensmitteln und Rohstoffen grossen Umfanges.

Diese grosse politische und wirtschaftliche Unterstützung legt unserem Volke die Verpflichtung auf, den Kampf um die Verbesserung seiner Lebenshaltung und um die Sicherung des Friedens erheblich zu verstärken.

Diese Vorschläge und Beschlüsse der Regierung der UdSSR werden untermauert

wego z Niemcami wysuniętych w nocie radzieckiej z dnia 10 marca 1952 r. i obecnie ponowionych. Propozycje te odpowiadają interesom całego naszego narodu niemieckiego.

durch die bereits in der sowjetischen Note vom 10. März 1952 enthaltenen und jetzt wiederholten Vorschläge für den Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland. Diese Vorschläge entsprechen den nationalen Interessen unseres gesamten deutschen Volkes.

Ogólnoniemieckie znaczenie ma również osiągnięte w Moskwie porozumienie w sprawie zwolnienia niemieckich jeńców wojennych od odbycia dalszej kary, na którą zostali oni skazani za zbrodnie popełnione w czasie wojny hitlerowskiej, jeśli nie są to szczególnie ciężkie zbrodnie przeciwko pokojowi i ludzkości.

Von gesamtdeutscher Bedeutung ist auch die in Moskau getroffene Vereinbarung, die deutschen Kriegsgefangenen von der weiteren Abbüssung der Strafen zu befreien, zu denen sie für Verbrechen verurteilt wurden, die sie während des Hitlerkrieges begangen haben, soweit es sich dabei nicht um besonders schwere Verbrechen gegen den Frieden und die Menschlichkeit handelt.

Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej wyraża serdeczne i szczere podziękowanie za ten wspaniałomyślny gest Rządu Związku Radzieckiego wobec całych Niemiec. Izba Ludowa wyraża również szczere podziękowanie Rządowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej za zrzeczenie się dalszych odszkodowań niemieckich na rzecz Polski. Dziękuje ona także wszystkim innym krajom światowego obozu pokoju za ich ostatnie dodatkowe dostawy towarów dla Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Die Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik spricht ihren herzlichen und aufrichtigen Dank für das grossmütige Entgegenkommen aus, das die Regierung der Sowjetunion ganz Deutschland erwiesen hat. Sie sagt ferner der Regierung der Volksrepublik Polen aufrichtigen Dank für den von ihr ausgesprochenen Verzicht auf weitere Reparationen Deutschlands an Polen. Dieser Dank gilt weiter allen anderer Ländern des Weltfriedenslagers für ihre der Deutschen Demokratischen Repu-

Porozumienia Moskiewskie udowadniają ponownie, że Rząd ZSRR kontynuuje konsekwentnie swą wielką politykę pokojową, politykę dotyczącą Niemiec, opartą na zaufaniu do miłujących pokój i demokratycznych sił w Niemczech. Te same zasady radzieckiej polityki zagranicznej znajdują także wyraz w udzieleniu wspaniałomyślnej pomocy dla gospodarki ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak na przykład w podwyższonych dostawach towarowych i kredycie udzielonym Niemieckiej Republice Demokratycznej. W ten sposób osiąga się dalsze znaczne polepszenie poziomu życia ludności. Dla każdego Niemca jest oczywiste, że polityka przyjaźni dla Związku Radzieckiego i innych państw światowego obozu pokoju, polityka porozumienia i dążenia do przyjaznych stosunków ze wszystkimi sąsiadami Niemiec, ze wszystkimi ludami świata na zasadzie równouprawnienia i wzajemności, polityka pokojowej odbudowy i dalszego podnoszenia poziomu gospodarczego ludności, którą kieruje się Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, służy całemu narodowi niemieckiemu. Natomiast polityka Adenauera jest kontynuacją polityki Hitlera,

blik jetzt gewährten zusätzlichen Warenlieferungen.

Die Moskauer Vereinbarungen beweisen erneut, dass die Regierung der UdSSR ihre grosse Friedenspolitik und ihre vom Vertrauen auf die friedliebenden und demokratischen Kräfte in Deutschland getragene Deutschlandpolitik unbeirrbar fortsetzt. Dieselben Grundsätze der sowjetischen Aussenpolitik zeigen sich auch in der Gewährung grosszügiger Hilfe für die Volkswirtschaft der Deutschen Demokratischen Republik, wie sie in den erhöhten Warenlieferungen und in dem der Deutschen Demokratischen Republik gewährten Kredit zum Ausdruck kommen. Dadurch wird eine weitere wesentliche Verbesserung der Lebenshaltung der Bevölkerung erzielt. Erneut ist für jeden Deutschen sichtbar, dass die Politik der Freundschaft zur Sowjetunion und zu den anderen Staaten des Weltfriedenslagers, die Politik der Verständigung und des Strebens nach freundschaftlichsten Beziehungen zu allen Nachbarn Deutschlands und zu allen Völkern der Welt auf der Grundlage der Gleichberechtigung und Gegenseitigkeit, die Politik des friedlichen Aufbaues und der fortgesetzten Hebung der wirtschaftlichen

która grozi wciągnięciem Niemiec do nowej katastrofy, a której skutków nie można sobie wyobrazić. Zachodnie Niemcy dlatego stoją obecnie przed zadaniem obalenia w wyborach w dniu 6 września Adenauera i jego polityki oraz osiągnięcia porozumienia ogólnoniemieckiego we wszystkich sprawach dotyczących ponownego zjednoczenia Niemiec na zasadach pokojowych i demokratycznych i na drodze przyspieszenia zawarcia traktatu pokoju z Niemcami.

Izba Ludowa Niemieckiej Republiki Demokratycznej, nawiązując do propozycji przekazanej przez swą delegację parlamentowi w Bonn dnia 19 września 1952 r., wyraża gotowość utworzenia wspólnie z parlamentem zachodnio-niemieckiej Republiki Związkowej tymczasowego rządu ogólnoniemieckiego, który powinien natychmiast przystąpić do przeprowadzenie wolnych wyborów ogólnoniemieckich.

Jedynie ta droga może uchronić nasz naród, który tak wiele

Lage der Bevölkerung, wie sie der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik eigen ist, dem gesamten deutschen Volke dient. Die Politik Adenauers dagegen ist die Fortsetzung der Politik Hitlers, die Deutschland in eine neue unvorstellbare Katastrophe zu stürzen droht. Westdeutschland steht deshalb jetzt vor der Aufgabe, Adenauer bei der Wahl am 6. September zu stürzen, seine Politik zu überwinden und eine gesamtdeutsche Verständigung über alle Fragen der Wiedervereinigung Deutschlands auf friedlicher und demokratischer Grundlage und über den Weg zum beschleunigten Abschluss eines Friedensvertrages mit Deutschland herbeizuführen.

In Anknüpfung an ihr dem Bonner Parlament am 19. September 1952 durch ihre Delegation übermitteltes Angebot erklärt die Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik sich bereit, gemeinsam mit dem Parlament der westdeutschen Bundesrepublik eine Provisorische Gesamtdeutsche Regierung zu bilden, die die Vorbereitungen für die Abhaltung allgemeiner freier deutscher Wahlen sofort in Angriff nehmen soll.

Dies ist der Weg, der allein unser durch soviel Irrwege,

błądził, przeszedł przez morze krwi i łez, przed nowymi straszliwymi błędami i poprowadzić go do szczęśliwej przyszłości. Wzywamy przeto wszystkich Niemców ze Wschodu i Zachodu do wytężenia wszystkich sił, by nasz ciężko doświadczony naród wkroczył wreszcie na drogę wiodącą do zjednoczonych, niezawisłych, pokój miłujących, demokratycznych Niemiec i do traktatu pokoju.

Blut und Tränen gegangenes Volk vor neuen schrecklichen Irrtümern bewahren kann und es zu einer glücklichen Zukunft führen wird. Deshalb rufen wir alle Deutschen in Ost und West dazu auf, mit allen ihren Kräften dafür zu arbeiten, dass unser schwergeprüftes Volk nun endlich den Weg zu einem einheitlichen, unabhängigen, friedliebenden, demokratischen Deutschland und zu einem Friedensvertrag beschreitet.

175.

PISMO WYSOKIEGO KOMISARZA ZSRR W NIEMCZECH AMBASADORA W. S. SIEMIONOWA DO WYSOKIEGO KOMISARZA STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI W NIEMCZECH CONANTA W SPRAWIE RUCHU MIĘDZYSTREFOWEGO OBYWATELI NIEMIECKICH *)

(Berlin, dnia 1 września 1953 r.)

Przekład

Jak wiadomo, Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej, któremu władze radzieckie jeszcze w roku 1949 przekazały funkcje administracyjne, powziął w czerwcu br. decyzję w sprawie dalszych znacznych ułatwień w ruchu obywateli niemieckich między Niemiecką Republiką Demokratyczną a Niemcami zachodnimi. Każda gmina otrzymała prawo wydawania bez przeszkód zezwoleń na wyjazd mieszkańców gminy do Niemiec zachodnich, jak również udzielania zezwoleń na po-

Как известно, правительство Германской Демократической Республики, которому советские власти передали еще в 1949 году функции управления, приняло в июне этого года решение о дальнейшем значительном облегчении передвижения немецких граждан между Германской Демократической Республикой и Западной Германией. Каждой общине предоставлено право беспрепятственно давать разрешения на выезд жителей общины

*) Analogiczne pisma zostały skierowane do Wysokiego Komisarza Francji w Niemczech, Francois Poncet i pełniącego obowiązki Wysokiego Komisarza Wielkiej Brytanii, Warda.

byt w gminie mieszkańców Niemiec zachodnich.

Dla ułatwienia swobodnego ruchu międzystrefowego obywateli niemieckich, Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej uruchomił dodatkowe pociągi, kursujące między Niemcami wschodnimi a zachodnimi. Wydano również inne zarządzenia, ułatwiające swobodne poruszanie się obywateli niemieckich między Niemcami wschodnimi a zachodnimi. Tak więc, każdy mieszkaniec Niemiec wschodnich może, jeśli chce, wyjechać w dowolnym czasie do Niemiec zachodnich. Przyjazd mieszkańców Niemiec zachodnich do Niemiec wschodnich również nie napotyka żadnych przeszkód ze strony władz Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

W okresie od 25 czerwca do 25 sierpnia władze Niemieckiej Republiki Demokratycznej wydały 430 tys. przepustek międzystrefowych mieszkańcom Niemiec wschodnich. W tym samym czasie wydano 120 tys. zezwoleń na pobyt mieszkańców Niemiec zachodnich w Niemieckiej Republice Demokratycznej.

в Западную Германию, а также давать разрешения на пребывание в общине жителей Западной Германии.

В целях облегчения свободы межзонального передвижения немецких граждан правительство Германской Демократической Республики выделило дополнительные поезда, курсирующие между Восточной и Западной Германией. Проведены и другие мероприятия, содействующие свободному передвижению немецких граждан между Восточной и Западной Германией. Таким образом, каждый житель Восточной Германии может при желании в любое время посетить Западную Германию. Въезду жителей Западной Германии в Восточную Германию со стороны органов власти Германской Демократической Республики также не чинится препятствий.

С 25 июня по 25 августа органы власти Германской Демократической Республики выдали 430 тысяч межзональных пропусков жителям Восточной Германии. За это же время было выдано 120 тысяч разрешений на проживание жителей Западной Германии в Германской Демократической Республике.

Wspomniane zarządzenia są całkowicie zgodne z prowadzoną przez Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej polityką, zmierzającą do przywrócenia jedności Niemiec, i spotykają się z szerokim poparciem ludności zarówno Niemiec wschodnich jak i zachodnich.

Rząd Adenauera w Niemczech zachodnich natomiast, czyni przeszkody w swobodnym poruszaniu się obywateli Niemiec zachodnich i wschodnich. Wiele faktów świadczy o tym, że władze Niemiec zachodnich nie tylko przetrzymują podania mieszkańców Niemiec zachodnich o zezwolenie na wyjazd do Niemiec wschodnich, lecz nawet odmawiają wydawania takich zezwoleń. Tak na przykład spośród 2.800 mieszkańców Niemiec zachodnich, którzy prosili o zezwolenie na wyjazd do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, na wyścigi samochodowe w Sachsenring, tylko 180 osób otrzymało zezwolenie od władz zachodnio-niemieckich. W Niemczech zachodnich obowiązuje poufne rozporządzenie rządu Adenauera, zakazujące wydawania przepustek międzystrefowych członkom i zwolennikom organizacji demokratycznych i postępowych, jak również przedstawicielom kół prze-

Указанные мероприятия правительства Германской Демократической Республики полностью соответствуют проводимой им политике, направленной на восстановление единства Германии, и встречают широкую поддержку населения как Восточной, так и Западной Германии.

Между тем, со стороны правительства Аденауэра в Западной Германии создаются препятствия свободному передвижению немецких граждан Западной и Восточной Германии. Имеются многочисленные факты, свидетельствующие о том, что органы власти Западной Германии не только тормозят рассмотрение заявлений о посещении, но и отказывают западногерманским жителям в выдаче разрешений для посещения Восточной Германии. Так, например, из 2.800 западногерманских жителей, подавших заявления о посещении автомобильных гонок в Саксенринге, только 180 человек получили разрешения западногерманских властей на выезд в Германскую Демократическую Республику. В Западной Германии действует секретное распоряжение правительства Аденауэра, запрещающее выдавать межзо-

mysłowych, które pragną nawiązania stosunków handlowych z Niemiecką Republiką Demokratyczną. Na mocy tego zarządzenia w samej tylko Badenii-Wirtembergii odrzucono 10 tys. podań o wydanie przepustek międzystrefowych.

Jednocześnie władze Niemiec zachodnich czynią przeszkody mieszkańcom Niemieckiej Republiki Demokratycznej we wjeździe do Niemiec zachodnich i nie dają im zezwolenia na pobyt w Niemczech zachodnich, a w szeregu wypadków nawet aresztują mieszkańców Niemieckiej Republiki Demokratycznej, którzy przyjechali odwiedzić swych krewnych lub znajomych w Niemczech zachodnich.

Uważam za konieczne zwrócić uwagę Pana na przytoczone fakty, które utrudniają swobodę ruchu obywateli niemieckich między Niemcami wschodnimi a zachodnimi.

Co się tyczy propozycji zniesienia przepustek międzystrefowych dla obywateli niemieckich, to uważałbym za celowe sprawę tę przekazać do rozpatrzenia rządom Niemieckiej Re-

нальные пропуска членам и сторонникам демократических прогрессивных организаций, а также представителям деловых кругов, желающих установить торговые отношения с Германской Демократической Республикой. На основании этого распоряжения только в земле Баден-Вюртемберг было отклонено 10 тысяч ходатайств о выдаче межзональных пропусков.

Наряду с этим органы власти Западной Германии препятствуют въезду жителей Германской Демократической Республики в Западную Германию, не дают им разрешения на пребывание в Западной Германии, а в ряде случаев даже подвергают аресту жителей Германской Демократической Республики, навещающих родственников или знакомых в Западной Германии.

Я считал бы необходимым обратить ваше внимание на указанные выше факты, препятствующие свободному передвижению немецких граждан между Восточной и Западной Германией.

Что же касается предложения об отмене межзональных пропусков для немецких граждан, то я считал бы целесообразным решение этого вопроса передать на рассмо-

publiki Demokratycznej i Niemieckiej Republiki Federalnej. Sądzę, że krok ten służyć będzie sprawie nawiązania kontaktu między obu rządami, w celu rozstrzygnięcia również innych palących zagadnień, związanych ze sprawą zjednoczenia Niemiec, jako demokratycznego i miłującego pokój państwa.

трение правительств Германской Демократической Республики и Германской федеральной республики. Я полагаю, что этот шаг послужит делу установления контакта между обоими правительствами с целью решения и других неотложных вопросов, связанных с восстановлением единства Германии как демократического и миролюбивого государства.

Errata

W N-rze 7/8 na str. 1572 pierwsze trzy wiersze od góry tekstu polskiego winny brzmieć:

obcych okrętów wojennych, w
skład których wchodzą również
wielkie okręty wojenne, zawija-

NAJNOWSZE WYDAWNICTWA POLSKIEGO INSTYTUTU SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH

BIBLIOTEKA ZBIORU DOKUMENTÓW

Zeszyt 1

Walka o zakaz broni masowej zagłady

str. 945 + XXIII zł 45.—

Zeszyt 2

O obronie pokoju

str. 331 + XVI zł 27.—

Zeszyt 3

Remilitaryzacja Niemiec Zachodnich

str. 371 + XXVI zł 19.50

Zeszyt 4

Walka o jedność Niemiec

(w druku)

* * *

BIBLIOTEKA SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH

Zeszyt 1

N. L. Rubinsztein

Marksizm - leninizm naukową podstawą radzieckiej polityki zagranicznej

str. 44 zł 2.50

Zeszyt 2

IV punkt Trumana — narzędzie amerykańskiej ekspansji

str. 213 zł 13.50

KT 18